

NOVI TEDNIK

Številka 51 • leto XXXVII • cena 12 din Celje, 22. decembra 1983
NOVI TEDNIK JE GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, MOZIRJE, SLOVENSKE KONJICE, SENTJUR, ŠMARJE PRI JELSAH IN ZALEC

Naš 22. december

Tovariš Tito je 21. decembra pred dvainštiridesetimi leti formiral I. proletarsko udarno brigado v mestecu Rudo. Dan kasneje je prva regularna enota nove jugoslovanske armade krenila v boj in oznanila rojstvo JLA.

Danes je naša armada ena najsodobnejše opremljenih in izurjenih ljudskih armad v svetu, sposobna odvrniti vsak napad na našo družbeno ureditev in ozemeljsko celovitost. Toda njena prava moč je v tesni povezanosti z ljudstvom, ki je vključeno v splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, kar je edinstveni primer v svetu. In prav zato je Dan JLA že zelo zgodaj prerastel v vsejugoslovanski praznik, v praznik vseh delovnih ljudi in občanov.

Ob dnevu JLA bodo na Celjskem številne prireditve in srečanja, ob tej priložnosti pa bodo podelili tudi odlikovanja in priznanja za delo pri krepitvi obrambe naše domovine. Več o tem lahko preberete na 20. in 21. strani.

(FOTO: EDI MASNEC)

Dedek Mraz ne pozna meja

Vse o obiskih dedka v občinah celjskega območja na strani 6.

Med nebom in zemljo je več stvari

Slikar Dare Zavšek ustvarja vznemirljive podobe svojih čustev. Stran 11.

Sto jagod na niti življenja

Jožefa Ušaj in Cecilija Jurman sta praznovali 100 let. Stran 40.

Rudarji izpolnili plan

Prejšnji petek (16. decembra) popoldne ob 16. uri je zadonelo po Titovem Velenju. Rudarji so izpolnili načrtovani plan izkopa premoga za leto 1983 v višini 4,8 milijona ton!

Na ta dan so nakopali 21 tisoč ton premoga, delali pa so tudi v soboto in izkopali 18 tisoč 300 ton. V vseh dneh decembra so tako že nakopali 310 tisoč 800 ton ali povprečno na dan 20 tisoč 720, s čimer presegajo osnovni načrt za 17,1 odstotka, delovnega pa za 10. V vsem letu so do vključno sobote nakopali že štiri milijone 834 tisoč 800 ton.

V preostalih 14 dneh do konca leta morajo tako do ponovitve dosežkov iz zadnjih dveh let, ko so nakopali po pet milijonov ton, nakopati še 165 tisoč 200 ali 15 tisoč 18 ton na dan. Ob dosedanjih dosežkih se ni bati, da velenjski rudarji ne bi tudi v tretje dosegli cilja – pet milijonov ton. Srečno! T. VRABL

Za varnost se naj tresejo nesposobni

Socialna varnost, samouprava in razvojne možnosti v dislociranih obratih na Kozjanskem

Kam z delavci, ko propade delovna organizacija? Se bodo jutri z istim vprašanjem ubadali delavci, ki so danes samoupravno neorganizirani? Ali delavci, ki nimajo dolgoročnih razvojnih programov? Koliko jim lahko pomaga občina? Gre občini v vsakem primeru samo za socialno varnost delavcev? Kdaj so upravičeni do dohodka, ki ga ustvarjajo delavci v njihovi sredini? To so vprašanja, ki smo jih želeli razčistiti v okrogli mizi Novega tednika.

V večini primerov se delavci začno zanimati za svoj položaj šele takrat, ko gre za njihov dohodek ali zaposlitev. Če včasih ne bi bilo drugih, ki mislijo zanje, bi se nekateri med njimi lepega dne znašli na cesti brez kakršnekoli socialne varnosti. Na Kozjanskem, v občinah Sentjur in Šmarje, so najbolj ogroženi delavci nekaterih obratov, ker se matične delovne organizacije za te obrate ne zanimajo. Zagotovo lahko to trdimo za PAP TOZD Plastika iz Sentjurja. Delovna organizacija je v sanacijskem programu in namerava svoj obrat enostavno ukiniti. Drugje imajo delavci

zagotovljeno delo, vendar so obrati brez pravih programskih usmeritev, kar dolgoročno pomeni stagnacijo v razvoju. V takšnem položaju sta trenutno obrat ZICNE v Sentjurju in obrat Libele, ROSLA iz Rogaške Slatine. Ker delavci teh obratov niso niti preko sindikata vključeni v samoupravno dogajanje občin, se le-te težko zavzemajo za njihove pravice in varnost. Zavzemajo se kljub temu, tako da delavci ne bodo ostali brez dela. Seveda imajo občine pri tem včasih tudi svoje račune. Gre jim za dohodek, ki ga ustvarjajo delavci posameznih obratov. Tako menijo delavci TOZD EMO iz Sentjurja, katerim občina očita, da so samoupravno neorganizirani. Nji-

hovega delovanja v občini res ni čutiti, kar predvsem škoduje delavcem, ki so domačini. Čeprav so v manjšini, jim je treba zagotoviti možnost, da bodo lahko uveljavljali svoje specifične interese.

Negotova usoda delavcev PAP, tozd Plastika

Marta Arzenšek: »Slišali smo, da nameravajo ukiniti obrat. Pogoji dela so resnično nemogoči, vendar smo proti ukinitvi. Zahtevamo boljše pogoje dela in perspektivnejši proizvodni program. Hočemo tudi večji osebni dohodek, ki si ga pri tako umazanem in škodljivem delu gotovo zaslužimo.

Delovna organizacija se niti malo ne zanima za nas. To se vidi tudi takrat, kadar želimo uveljaviti kredite. Ljubljanci jih dobijo, za Sentjurčane pa vedno zmanjka denarja.

Bogdan Gomzej: »Izdolovanje plastike se zaradi prevelikih proizvodnih stroškov ne splača. Čeprav že dve leti zahtevamo nov proizvodni program, ni o tem ne duha ne sluha. Prav tako smo zahtevali ureditev delovnih pogojev, vendar brez uspeha. Samo dogovarjanje okoli ventilacije se vleče že več mesecev. Nič nam ne pomaga, da smo samoupravno organizirani, ker naših odločitev in zahtev nihče ne upošteva.

Nadaljevanje na 3. strani

Nov most

V Laškem so pričeli graditi nov most čez Savinjo. V prvi fazi bodo zgradili desni pas novega mostu ob obstoječem mostu. Prvo fazo bodo zaključili do maja meseca, šele nato bodo star most podrli in novega dokončali do prihodnjega praznika republike. Ves ta čas bo promet lahko normalno potekal. Investicija bo znašala 45 milijonov dinarjev. Sredstva že od januarja zbirajo delavci po 2,5 prispevni stopnji od bruto osebnega dohodka iz vseh delovnih organizacij z območja laške komunale skupnosti. Tako bodo zbrali 60 odstotkov potrebnega denarja, preostali denar pa zagotavlja devet delovnih organizacij z levega brega Savinje. VVE

Prihodnje leto vpisuje novo generacijo srednješolcev. S to posegamo že v naslednje srednjoročne obdobje.

To pomeni, da bi že danes, ko načrtujemo mrežo šol za prihodnje šolsko leto, morali vedeti, kakšna bo ta mreža v prihodnjem srednjoročnem obdobju. Pa tudi, kakšne kadre bomo mo-

Se bomo mar zaplaničili?

rali izobraževati naslednjih pet let, da bomo zadostili potrebam gospodarstva vsaj za prihodnjih deset, dvajset let.

Na žalost se tega v tem trenutku zavedajo samo šolniki. To nam priča že dejstvo, da na zadnji seji koordinacijskega odbora za usmerjanje vpisa, kjer so govorili tudi o oblikovanju šolske mreže za prihodnje leto, ni bilo članov odbora s področja gospodarstva.

Odločitev ostane torej na solah in če bodo te usekale mimo, kar ne bi bilo prvič, kdo bo kriv? Šole ali naši gospodarstveniki, ki jim se sedaj nikakor ni jasno, da so potrebe delovnih organizacij in njihovi razvojni načrti temelj na katerem edino lahko vzgojimo in izobrazimo take delavce, ki se bodo lahko tudi ustrezno zaposlili.

VVE

II. ULIČNI NOVOLETNI SEJEM

ZAVOD GOLOVEC prireja od 21. do 28. decembra vsak dan od 10. do 20. ure, prodajo novoletnih daril na stojnicah na Trgu V. kongresa.

Vabljeni!

V današnji številki Novega tednika smo skušali oblikovati celovitejšo podobo agroživlilstva na celjskem območju, za kar smo dobili vso potrebno podporo tudi na svetu občin celjskega območja. Kmetijstvu, proizvodnji in predelavi smo namenili 12 strani Novega tednika.

Energetske oskrbe ni mogoče razreševati kar čez noč

Uresničevanje že pet let starega programa na prelomnici

V celjski občini so že pred petimi leti sprejeli program energetske oskrbe. Program, še zlasti toplotno oskrbo, za katero je bilo porabljenih največ sredstev, uspešno uresničujejo. Vgrajenih je bilo 27 megawatov novih toplotnih zmogljivosti in zgrajenih 6 kilometrov enotnega vročevodnega omrežja. Napredek je opazen tudi pri proučevanju možnosti oskrbe z odpadno toploto, slabše pa je s plinifikacijo. Pri najpomembnejšem, pri uresničevanju programa toplifikacije, pa so sedaj že tako daleč, da ni več mogoče odlašati odločitve o izgradnji lastne toplotne ali o vročevodni povezavi s Termoelektrarno Šoštanj.

Brez dvoma je vročevodna povezava s termoelektrarno Šoštanj najbolj ustrezna. Tako so se v Celju odločili že leta 1978. Odločiti pa se morajo tudi v Šoštanju oziroma dogovoriti v republiki, saj izgradnja toplotovodnega sistema ni odvisna le od odločitve ene občine. Pripravljen je že osnutek sporazuma med občinami Celje, Zalec

in Termoelektrarno Šoštanj o skupnem reševanju toplotne oskrbe, s katerim naj bi zagotovili predvsem sodelovanje pri nadaljnjem raziskovanju tehničnih in finančnih možnosti. Po sedanjih vrednostih naj bi celjska občina za to prispevala v treh letih 15 milijonov dinarjev, sodelovanje občine Zalec pa je zaenkrat še bolj na papirju.

V Celju so doslej zgradili nova toplotovodna omrežja v Novi vasi, na Lavi in Hudinji, za toplifikacijo pa je predviden tudi tok. Posamezna območja med seboj še niso povezana in se oskrbujejo iz področnih kotlovnic. Pogoste so okvare, potrebne so številne sanacije. Sistema ni mogoče širiti niti povežati, dokler ne bodo vedeli, od kod toplotni vir, saj

bi bila sicer nevarnost zgrešenih investicij prevelika.

Staro mestno jedro, kjer že obstoja plinsko omrežje, je bilo predvideno za nadaljnjo plinifikacijo, vendar ni bilo dosti narejenega. Nasprotno pa uporabo mestnega plina opuščajo celo stari uporabniki in prehajajo na cenejše trdo gorivo. Dokler bodo taka razmerja v cenah, tudi ne moremo pričakovati večje uporabe plina.

Izkoriščanje odpadne toplote sicer ni poceni, vendar odpade nakup novega goriva, kar pa je v teh časih še kako pomembno. Možni izvori odpadne toplote so v celjski občini Železarna Štore, Cinkarna, LIK Savinja in EM. Kmalu bo zaključena povezava med Železarno in naseljem Lipa, v Cinkarni še preverjajo možnosti izkoriščanja toplote dimnih plinov in navezave na obstoječo kotlovnico, EM bo predvidoma uporabil odpadno toploto najprej za svoje potrebe, povezava energetske postaje LIK Savinja z vročevodnim omrežjem Celja pa je zaenkrat še na ravni idejnega projekta.

MILENA B. POKLIČ

NOVI
STOP

Skupščine v Mozirju

Se zadnjič v tem letu bodo sedli v delegatske klopi predstavniki zborov uporabnikov in izvajalcev moziške občinske zdravstvene, izobraževalne, kulturne ter skupnosti otroškega varstva.

Najprej, v ponedeljek bodo o pereči zdravstveni problematiki razpravljali na skupščini zdravstvene skupnosti, ostale skupščine pa bodo v torek in sredo.

Rudi Kuhar, vodja skupnih služb SIS Mozirje je pred skupščinami dejal: »Značilnost zadnjih skupščin bo v grobem planiranju za leto 1984, kajti za skupno porabo vemo le to, da bo realno nižja kot letos. Programi bodo približno enaki kot v letošnjem letu. Prednosti v prihodnjem letu bo deležno zdravstvo, otroško varstvo, izobraževanje in delno tudi skrbstvo.»

Zdravstvo bo leto zaključilo s približno 10 milijoni izgube, tako da bo vsekakor najzanimiveje na skupščini zdravstvene skupnosti.

V moziškem šolstvu se je v zadnjih desetih letih zaradi preseljevanja zmanjšalo število učencev za 173 otrok, predvsem v šolah izven občinskega središča. Kljub manjšemu številu učencev pa oddelkov ni mogoče ukiniti, tako da se bodo posledice predimenzionirane gradnje še bolj odražale skozi dinar.

RP

V Celju odgovorno o letu 1984

Ob pripravi osnutka resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana v letu 1984 se je v celjski občini razvila široka obravnava, v katero so vključene družbenopolitične organizacije, še zlasti Zveza komunistov in vsi drugi občani preko svojih delegatov v zborih občinske skupščine.

Mnenje večine je že doslej, da mora biti resolucija realna, vendar prodorna, zato se bodo morali resnično vsi v občini vključiti v njeno uresničevanje in s tem doseganje razvojnih načrtov občine. Brez dvoma to ne bo lahko, pa naj gre za uresničitev 2 odstotne rasti industrijske proizvodnje, ki je vezana predvsem na večjo produktivnost ali za uresničitev izvoznih načrtov. Razmišljanja, da je 0,7 odstotna rast zaposlovanja prenizka, so upravičena, prav tako zaskrbljenost ob skromnih predvidenih investicijah. Soglasna je bila tudi zahteva, da se v prihodnjem letu zaradi grozeče dinarske nelikvidnosti bolje uredijo finančni tokovi.

Da bi naloge, ki jih čakajo v prihodnjem letu lahko dosledneje uresničevali, so v občinski organizaciji Zveze komunistov pripravili akcijski program v zvezi z uresničevanjem dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, v katerem so opredelili najpomembnejše naloge v Zvezi komunistov. Podoben operativni plan ukrepov uresničevanja stabilizacije v občini Celje pa so sprejeli tudi delegati na zadnji seji občinske skupščine.

MBP

Počasnejša rast izvoza

Do konca leta se bo izvoz v laški občini povečal za 60 odstotkov v primerjavi s lanskim letom, kar je nad regijskim povprečjem in tudi nad predvidevanji občinske resolucije.

Največji delež imata v izvozu Papirnica in TIM. S 35 odstotki deleža celotne proizvodnje v izvozu Papirnica že dosega republiško dogovorjeno okviro izvoza, s 30 odstotki se tej meji bliža tudi že TIM. Ugodno je tudi razmerje izvoz:uvoz, saj je kritje uvoza in izvoza na konvertibilno več kot sto odstotno. Za prihodnje leto načrtujejo nekoliko manjšo - 20% rast izvoza. Med izvoznike pa bi se glede na možnosti vključili še Elektrokovinar z malimi hidroelektrarnami ter otroška konfekcija Kora Radeče. Vsaj posredno naj bi se v izvoz vključili tudi Metalles.

Območna energetska skupnost ustanovljena

Po dolgi, vendar še vedno ne povsod uspešnih pripravah, je energetska skupnost za celjsko in koroško območje ustanovljena.

Na ustanovni seji skupščine pretekli teden so delegati konferenc delegacij občin Zalec, Mozirje, Laško, Sentjur, Smarje, Velenje, Radlje ob Dravi in Ravne na Koroškem ter predstavniki iniciativnih odborov za ustanovitev skupnosti iz občin Celje, Slovenj Gradec in Dravograd, kjer še ni večina podpisala sporazumov o ustanovitvi skupnosti, sprejeli vse potrebne samoupravne akte za delo skupnosti. Sprejeli so že tudi sporazum o združitvi v Republiško energetska skupnost. Ta sporazum so sprejeli prvi v republiki, medtem ko je bila skupnost sama ustanovljena kot zadnja, enajsta. Za predsednika skupščine skupnosti so izvolili Marjana Vončina iz občine Ravne na Koroškem, za sekretarja pa Borisa Božiča iz občine Celje.

MBP

V Finomehaniki na referendumu - NE

Delavci celjske Libele so se v ponedeljek na referendumu odločali o združitvi treh temeljnih organizacij v enovito delovno organizacijo. S tem bi naj omogočili nov, drugačen način tehnološke organizacije dela in z njo povezane samoupravne organiziranosti, omogočili dolgoročno, v izvoz usmerjeno proizvodnjo, ki bi naj vsem v Libeli zagotovila boljše prihodnost. Toda, delavci v temeljni organizaciji Finomehanika so rekli NE.

V temeljni organizaciji Tehnice se je za združitev odločilo 556 delavcev ali 89,53 odstotka. V temeljni organizaciji Servisi je za glasovalo 93 delavcev ali 64,58 odstotka. V temeljni organizaciji Finomehanika pa je za glasovalo 48 delavcev ali 30,77 odstotka, proti pa 101 delavec ali 64,74 odstotka. Brez posebnega znanja računanja lahko vidimo, da je bila odločitev velike večine delavcev v Libeli za drugačno, skupno pot, vendar ta zaradi peščice v Finomehaniki zaenkrat očitno ni uresničljiva.

Pravzaprav odločitev delavcev Finomehanike ni pre-

senetila. Ze v dolgotrajni obravnavi razvojnih načrtov in v zvezi z njimi predvidene drugačne samoupravne organiziranosti, je bilo v Finomehaniki največ pripomb. Zanimive so bile njihove izjave, da se sicer mora nekaj spremeniti v Libeli, da tako kot je, ne more biti, istočasno pa je ostalo prepričanje, da je pri njih vse v redu, da spremembe niso potrebne. So mar zmagali grupno lastniški interesi, občutek pripadnosti malemu kolektivu, ki je na svoji poti doživel že marsikakšno težko preizkušnjo ali samo neodločnost, nezaupanje do uresničitve sicer tudi po mnenju marsikoga v Finomehaniki pametnih predlogov? Ugibanja ne spreminjajo ničesar. V Libeli pa se bo kljub takšni odločitvi delavcev Finomehanike le moralo marsikaj spremeniti.

MILENA B. POKLIČ

OGLAS V
NOVEM TEDNIKU
JE POT
K USPEHU

Goljufom so stopili na prste

Več kot 40 odstotkov vode v mleku

V zaostrenih pogojih gospodarjenja si vsak, tako organizacija združenega dela kot posameznik, pomaga iz težav kakor ve in zna. Mnogi pri tem zaidejo na stranpoti kot so: izsiljevanje, špekulacije in goljufija. Prav malo jim je mar, če zaradi njih utrpijo škodo tisti, ki pridobivajo svoj dohodek s poštenim delom.

Z goljufijo se že dalj časa srečujejo tudi kmetje kooperanti v šentjurski občini. Ker nekateri med njimi dodajajo mleku vodo, je večina izmed 950-tih kooperantov prikrajšana pri odkupni ceni. Mlekarna Celje namreč meri toľščo v skupnem vzorcu mleka. Zato so se v občini odločili za individualne kontrole pri dobaviteljih mleka.

Kmetje so sicer že večkrat zahtevali merjenje toľšče pri vsakem posebej, vendar mlekarna ni privolila, ker bi bilo takšno merjenje povezano s številnimi težavami in s prevelikimi stroški. Tudi s predlogom Kmetijskega kombinata TK v Sentjurju, da bi toľščo v mleku meril nekdo tretji, se v mlekarni niso strinjali. Soglašali pa so s tem, da TK opravi kontrole pri posameznih dobaviteljih mleka in dogovorili so se za enotne ukrepe proti kooperantom, ki bodo dodajali mleku vodo. Poleg tega so se zedinili, da bo pri pregledih skupinskih vzorcev mleka prisoten tudi predstavnik kombinata.

Kazni so sledeče: za prvo kršitev trimesečna prepoved oddaje mleka, za drugo šestmesečna prepoved in znatno nižja cena za že prodano mleko. S temi internimi ukrepi so se strinjali tudi občinski inspektorji in kmetje kooperanti, ki so v združenem svetu. Po tem dogovoru je TK začel z individualnimi pregledi mleka. Najprej pregledajo specifično težo mleka in če je le-ta majhna, je to skrajna zagotovo znak, da je v mleku voda. Če laboratorijska preiskava to potrdi, opravijo individualno kon-

trolo pri dobavitelju, ki je sumljivo mleko oddal. Dolejši so opravili tri takšne kontrole in pri vseh treh kooperantih so odkrili v mleku vodo. Pri kmetu Antonu Dobniku iz vasi Ostrožno so v mleku odkrili kar 44 odstotkov vode, pri Tinki Regoršek iz iste vasi 13 odstotkov in pri Francu Polutniku iz Šentvida pri Planini 7 odstotkov vode. Vsem trem so prepovedali oddajo mleka za tri mesece, že oddano mleko pa so jim plačali po 80 par za liter. Normalna odkupna cena pa je od 21. novembra naprej 23,50 dinarjev za liter

mleka, ki vsebuje 3,6 odstotka toľšče.

Da bi bil nadzor še učinkovitejši, so se v Mlekarni odločili, da zaposlijo tri nove kontrolorje. Nedvomno bodo stopili na prste še marsikateremu izmed goljufov. Kljub temu, da so kazni dokaj ostre, bo še vedno na škodi večina kmetov kooperantov, ki so poštene. Zanje to ne more biti dokončna rešitev, saj so že tako ali tako prizadeti z odkupno ceno, ki kljub zadnjemu povišanju za 20 odstotkov glede na proizvodne stroške ni realna.

VILI EINSPIELER

Delavci Inde na referendumu

Izločili naj bi se iz koteks-tobusa in vključili v tekstilno tovarno Prebold

V sredo, 28. decembra se bodo delavci Koteks tobusev tozda Inde na Vranskem na referendumu odločali o priključitvi k tekstilni tovarni Prebold, oziroma o izločitvi iz Koteks tobusev. Tega dne pa bo referendum tudi v preboldskih tekstilnih tovarnih.

Lahko bi rekli, da se bodo delavci v Inde na referendumu odločali o tem, kakšna bo njihova prihodnost. Vsekakor pa imajo v Preboldu pripravljen dober razvojni program, ki med drugim predvideva, da bi samo Inde na tuja tržišča izvozil za milijon in pol dolarjev izdelkov. V Inde bi razširili in modernizirali usnjarno, uvedli racionalnejšo proizvodnjo konfekcije, perspektivnejšo proizvodnjo v kovinskem obratu in ne nazadnje, s tem bi dosegli večje osebne dohodke in večjo socialno varnost. Združitev z Inde bi za Prebold pomenila večjo proizvodnjo ognjevarnih zaščitnih oblačil, ter višjo stopnjo obdelave z vsebovanimi domačimi surovinami. Za modernizacijo strojne opreme delovne enote Konfekcija v

Inde bi namenili 170.000 mark. V Preboldu načrtujejo tudi to, da bi se proizvodnja od sedanjih 17.200 konfekcijskih izdelkov povzpela na kar 26.300. Vsa proizvodnja bo potekala z domačimi surovinami, za kar bodo poskrbeli s sovlaganjem v drugih republikah.

Za uresničitev vseh teh načrtov tozda Inde nima dovolj lastnih sredstev. Le-ta bi združili tozdi tekstilne tovarne. Praksa pri tem je, da se vsa naložena sredstva tozdivo združijo kot sredstva brez obveznosti vračanja ter brez nadomestila za vložena

sredstva. Pomembno ob vsem skupaj je tudi to, da bodo delavcem omogočili delo blizu svojih krajev.

Kakorkoli že, v sredo se delavcem tozda Inde ponuja lepa možnost, da bodo sami odločali o svojem lepšem jutri, v Preboldu pa se bodo delavci odločali o ponovnem integracijskem procesu, ki so bili začeti že z združitvijo dela in sredstev s predilnico v Biogradu in obratov v Vinskem vrhu ter Pristavi. Dolejši pa za takšne korake ni bilo žal ne enim in ne drugim.

JANEZ VEDENIK

Prodaja noveletnih jelk

Začela se je v torek, 20. decembra, na dveh mestih: na celjski tržnici, kjer je možno noveletno jelko kupiti ves dan ter v prostorih Vrtnarstva v Medlogu v Celju, Ljubljanska 93 vsak dan od 7. do 14. ure.

Jože Medved z Vrtnarstva je povedal, da so za letošnji 4200 noveletnih dreves, ki so jih dobili od Gozdnega gospodarstva. Če bi dreves zmanjkalo, bodo naročili nove. Je pa vrtnarstvo Celje edino, ki lahko takšna drevesa z ustreznimi oznakami prodaja. Cene noveletnih dreves na celjski tržnici: od pol do metra 100 din, do 1,5 metra 145, do dveh metrov 225, do 2,5 metra 410, do treh metrov 610, do štirih metrov 1220 in smreka ali jelka do višine pet metrov 1840 din!

TV

Za varnost se naj tresejo nesposobni

Socialna varnost, samouprava in razvojne možnosti v dislociranih obratih na Kozjanskem

(Nadaljevanje s 1. strani)

Občina si prizadeva rešiti, kar se rešiti da. Usoda obrata je po vsej verjetnosti zapečaten. Nič ne bo z boljšimi delovnimi pogoji, z višjimi plačami in s perspektivnejšim proizvodnim programom. Delavci bodo morali na delo v druge delovne organizacije. To je tudi najmanj, kar jim mora priskrbeti njihova matična delovna organizacija. Pogovori sicer še vedno potekajo, vendar ni veliko upanja, da se bo vse skupaj izteklo drugače. Več bo znano konec meseca. Kot kaže, imamo še eno zgrešeno investicijo več.

Možnosti žične in Libele na Kozjanskem

Slavko Turšek: »Delavci se najbolj bojijo, da bo delovna organizacija žična ukinila obrat v Sentjurju. Ker so posamezni delavci že tako ali tako oddaljeni od obrata, se bojijo, da se bodo morali nekoga dne voziti na delo v Celje. Samostojni tozid ne moremo biti, ker nas je premalo in ker nimamo dovolj razširjenega programa. Za usodo našega obrata se bolj zanimajo v občini Sentjur kot pa v matični delovni organizaciji, ker so v obratu zaposleni domačini.«

Leopold Gajser: »Z delom v obratu žične sem zadovoljen. Ker sem voznik, mi ne bi bilo prav, če bi obrat preselili v Celje. Kaj bi v tem primeru naredil ne vem in tudi v obratu se o tem še ne pogovarjamo. Sindikat dela dobro in svoje interese v okviru delovne organizacije lahko uresničim. V šentjurskih samoupravnih organih nisimo prisotni.«

Zlatko Bračun: »Odgovorni v žični so nam zagotovili, da bomo ostali v Sentjurju. Standard delavcev v našem obratu je večji kot standard delavcev, ki so zaposleni v Celju. Plana nam ne krčijo, za razširitev proizvodnje pa nimamo možnosti.«

»Bojazni, da bi obrat ukinili, ni. To drži tako kot to, da je danes zapadel sneg,« je dejal **Drago Horvat**, direktor kadrovskega splošnega sektorja v žični. Dejaj je tudi, da govorijo o ukinitvi oziroma preselitvi obrata takrat, ko

se v občini Sentjur preveč zavzeto prizadevajo, da bi obrat postal tozid. Nov proizvodni program je tudi pripravljen, vendar je vse odvisno od denarja in dovoljenja za investicije.

Če vse to drži, se trenutno delavci obrata res nimajo česa bati. Drugače je za naprej, ker je dolgoročna težnja žične, da dislocirane obrate priključi matični delovni organizaciji. Kakorkoli že, delavcem ne bi škodilo, če bi se vključili v samoupravno življenje šentjurske občine. Gotovo imajo, zlasti domači delavci, specifične probleme, ki jih lahko rešijo le v okviru občine.

Delavci obrata ROSLA iz Rogaske Slatine že več let delajo v nemogočih prostorih in delovnih razmerah. V Libeli jim že dalj časi obljubljajo nove prostore, toda vedno se kje zatakne. Matična delovna organizacija nima pravega posluha za razvoj tega obrata. Zaradi slabih delovnih pogojev in stagnacije v razvoju, so delavci samoupravno slabo organizirani in vse preveč neaktivni. Vse skupaj je povezano s težavami, ki jih je imela Libela kot delovna organizacija v celoti. Z reorganizacijo Libele, se obetajo boljši časi tudi za delavce obrata ROSLA. Dolgoročna programska usmeritev za obrat bo narejena in kokacija za novo proizvodno halo je že izbrana. S tem se bodo v Libeli začeli intenzivneje ukvarjati v marcu prihodnjega leta, če se ne bo zopet kje zataknilo. Občina Šmarje bo napela vse moči, da do tega ne bo prišlo.

Pravica do dela dohodka

Ivan Trupkovič: »Naš tozid EMO v Sentjurju ima svojo osnovno organizacijo sindikata. V občinsko samoupravo se ne vključujemo, ker imamo sedež tozda v Celju in spadamo pod celjski občinski sindikalni svet. Večina delavcev je še vedno iz Celja. Šentjurčani lahko uveljavijo svoje interese v okviru delovne organizacije, ne morejo pa uveljaviti interesov, ki se nanašajo na njihovo občino. Dogovorili smo

se, da bomo ostali pod Celjem, ker ni v interesu EMA, ki je investiral v tozid, da bi se odcepili. Ko nam Šentjurčani očitajo samoupravno neorganiziranost, jim gre za dohodek, kar ni presenetljivo, saj smo najboljše stoječi tozid v občini. Toda celotno investicijo je izvedel EMO in dohodka ne more kar prepustiti Šentjurju.«

Tukaj torej ne gre toliko za socialno varnost delavcev, ampak za njihovo vključevanje v samoupravno življenje občine in za njihov dohodek. Glede vključevanja v občinsko samoupravo, je Emo mnenja, da morajo prej rešiti druge probleme, ki jih ima še razmeroma mlad tozid, niso pa proti sodelovanju v občini. Šentjurčani pa so priznali, da niso ravnodušni do dohodka tozda.

Drago Mackošek, predsednik komiteja za planiranje in družbeni razvoj občine, je dejal: »Za dohodek tozda smo zainteresirani. Ker ima vso proizvodnjo v naši občini, se čutimo upravičene, da zahtevamo del

ustvarjenega dohodka. Tudi od drugih obratov in tozdov, ki so v naši občini, dobivamo del dohodka po domicilnem principu.«

Na celjskem območju je okoli dvajset dislociranih obratov in tozdov in v marsikaterem izmed njih se delavci soočajo z istimi problemi. Tako hudo kot je v tozdu Plastika v Sentjurju trenutno ni nikjer. Seveda, nihče ne more trditi, da bo tako tudi ostalo. Kako to preprečiti? Predvsem z večjo zavestjo delavcev samih, z najširšo družbeno podporo ogroženih delavcev in z zaostrovanjem odgovornosti. Čas je že, da korenito opravimo z nedelavnostjo in nesposobnostjo. Naj se za svojo socialno varnost tresejo tisti, ki so krivi za zgrešene investicije in ki s svojo nesposobnostjo ogrožajo druge. Tako bomo rešili tudi marsikateri problem brezposelnosti in omogočili mladim strokovnjakom, da bodo opravljali dela, ki so primerna njihovi izobrazbi in sposobnosti.

VILI EINSPIELER

V Celju so podelili odlikovanja

Za posebne zasluge in dosežene uspehe pri delu, ki je pomembno za napredek države, je predsedstvo SFRJ odlikovalo z redom dela z zlatim vencem Edvarda Klovjarja. Z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo so bili odlikovani Majda Padežnik, Rozalija Pavlica-Kaluža in Tone Rožman. Z redom dela s srebrnim vencem so bili odlikovani Daniela Čegovnik-Zunko, Zvone Hudej, Stane Mele, Herman Rigelnik, Nikolaj Rožič, Mirko Vrečko in Ladislav Zagoričnik, z medaljo dela pa Ljubomir Mavrič, Olga Pinosa-Polak, Marija Šlatau-Straža ter Milan Vizjak.

Na fotografiji: Predsednik skupščine občine Edvard Stepišnik izroča odlikovanje Edvardu Klovjarju.

MBP

POGLED V SVET s kovinotehno

Milijoni, obsojeni na lakoto

V teh predprazničnih dneh, ko v tako imenovanem bolj ali manj razvitem svetu po družinah premišljujemo tudi, kakšne priboljške in kakšne dobre jedi si bomo privoščili za uvod v novo leto, bodo drugod milijoni ljudi bolj ali manj otopelo premišljevali, kje bi se dalo sploh kaj dobiti za pod zob.

Najhuje bo v Afriki. Veliko huje, kot prejšnja leta, ko je bilo že dovolj hudo. Lakota bo za novo leto razpirala svoja zlovesča krila nad več državami kot kdaj prej. FAO, organizacija Združenih narodov za kmetijstvo in prehrano, je ugotovila (in opozarja), da v kar 22 afriških državah hudo primanjkuje hrane. Ta ujma prizadeva okoli 150 milijonov ljudi na širnem območju od Malija v osrednjem delu celine in Etiopije vse gorl na zemljevidu pa do Mavretanije na zahodni obali Afrike in Bocvane, Mozambika in Zimbabveja na jugu celine.

FAO je pozval vlade po svetu, naj nemudoma priskočijo na pomoč s 700.000 tonami hrane, pretežno žita. Toda to bi bilo, sodijo izvedenci te organizacije, komaj za prvo silo. Afrika, pravijo dalje, bo prihodnje leto potrebovala 3,2 milijona ton hrane. Doslej so v FAO včlanjene države obljubile manj kot četrtino te količine. Govor je o obljubi, deloma o zagotovilih, se pravi, da ni trdnih janičev, da bo obljubljeno tudi dobavljeno.

V Afriki je najbolj prizadeta Etiopija, kjer lakota tepe več milijonov ljudi.

Etiopski vladni predstavniki pravijo, da ljudje sicer ne umirajo, da pa so lačni, podhranjeni. Umirajo ali ne: redki posnetki na televiziji, ki se prerinejo na ekran ob množici drugih poročil o vojnah, spopadih, drugih problemih, kažejo otroke, ki so kost in koža, s napihnjenimi trebuščki, ob materah, ki so kost in koža. Tako je v Etiopiji, tako je še marsikje drugod.

Umestno je vprašanje, ali Afrika ne bi mogla sama pridelati dovolj hrane, da bi svoje ljudi vsaj do silo prehranila? Pred desetimi leti je bila namreč ta celina še izvoznica hrane, toda odtlej pridelava hrane nenehno nazaduje. Vzrok te-

Piše Jože Šircelj

ga je vrsta naravnih in od ljudi povzročenih nesreč, bolj rečeno katastrof. Svetovna gospodarska kriza je še posebej prizadela to celino s največ državami v razvoju in največ najmanj razviti državami na svetu. Niske izvozne cene in visoke cene nafte so opravile svoje. Čedalje manj je deviz in domačega denarja za nakup semen, gnojil, kmetijskega orodja in opreme.

Ni manj hudo Afrike ne tepe narava. Po celini razsajajo živinske kužne bolezni. Vreme prinaša izmenoma poplave in dolgotrajno sušo. V zadnjih treh letih je

suša pobrala letino od Gane na zahodu do Mozambika na jugovzhodu celine. Celo dežele, ki so doslej imele uspešno kmetijstvo, kot Kenija ali Senegal, morajo zdaj uvažati hrano, pri čemer za večidel uvoza nimajo dovolj denarja in morajo prositi za pomoč. Dodajmo k temu še velike gozdne požare in na milijone beguncev in pregnancev - pa dobimo črno podobo črne celine, koder se -katastrofe naglo kopičijo na že obstoječe katastrofe,« kot pravi neki izvedenec FAO.

Tudi če komaj pride, poneskod ne pride do lačnih ljudi. Nekaj jo poberejo skorumpirani uradniki, nekaj jo propade zaradi slabih cest in razmajanih železnice.

In kar se pomoči tiče, ki naj bi jo dali razviti, je le-ta še bolj kot prejšnja leta vezana na politične pogoje. Tako je znano, da gre pretežno del pomoči Sovjetske zveze Kubi, Vietnamu, Afganistanu, deloma Angoli in Etiopiji; za druge, ki so politično manj vezani, ostane manjši del. Tudi z zahodno pomočjo, zlasti še ameriško, je precej podobno. Pomoč ZDA je čedalje bolj v funkciji strateških ciljev, kar so v novembra objavljenem poročilu tako imenovane Carluccijeve komisije dali jasno vedeti. Tako bosta od 14 milijard dolarjev dobila Izrael in Egipt kar 52 odstotkov, nadaljnjih 13 odstotkov pa države, ki dajejo ZDA -vojaske olajšave.

Celo Velenje bo pomagalo Gorenju

Körtling bo stal 67 milijonov dolarjev

V prizadevanja za gospodarsko ozdravitev Gorenja se bodo vključili tudi drugi delovni kolektivi in občani velenjske občine. Delavcem Gorenja, ki bodo prihodnje leto delali tudi 18 prostih sobot, se bodo v prostih in tudi v rednih delovnih dneh pridružili v proizvodnji člani drugih kolektivov, plačilo za delo v rednem času pa bodo dobili v matičnih delovnih organizacijah.

Vsi zaposleni in občani bodo tudi odstopili po enodnevni zaslužek skladu rezerv v Gorenju. Delovne organizacije bodo poleg tega združile 40 milijonov dinarjev in jih dale Gorenju kot sanacijsko posojilo, SOZDU pa bodo pomagale tudi tako, da mu bodočasno odstopile določeno število kadrovskih stanovanj.

Samoupravne interesne skupnosti v občini bodo Gorenje razbremenile prispevkov v skupni višini 33 milijonov dinarjev. Ljubljanska banka-Temeljna banka Titovo Velenje mu bo prodala dodatne 4 mili-

jone dolarjev in ga razbremenila za 500 milijonov dinarjev tečajnih razlik.

Velenjčani se bodo v solidarnostno akcijo pomoči Gorenju vključili tudi tako, da bodo z nakupom obveznic združevali denar za investicijske programe Gorenja.

Tako so prejšnji teden sklenili delegati vseh treh zborov velenjske občinske skupščine, ki so sprejeli predlog vključevanja delavcev in občanov v razvojno-sanacijske programe Gorenja. Sicer pa so delegati preučili dosedanje izvajanje ukrepov družbenega varstva in prihodnje razvojne usmeritve kolektiva. Ob tem so poudarili, da je Gorenje sposobno odpraviti izgube iz lastnega poslovanja, nikakor pa ne bo moglo samo pokriti velikih deviznih izgub, ki so jih Velenjčani »podedovali« po Körtlingu. Ta bo Gorenje stal 67 milijonov dolarjev. Devizne izgube so zaradi tečajnih razlik vedno večje in Gorenje jih bo lahko odpravilo le s širšo družbeno pomočjo. MK

Ob ozdravitvi bi zadovoljstvo peljalo le v nov krizni položaj

Aleš Ilc: »TGO Gorenje ima perspektivo le s tehnološkim posodabljanjem in uvažanjem obetavnih razvojnih programov.«

Sozd Gorenje je letos doživel globoke pretese. Ne le zaradi težav s Körtingom, ki so pravzaprav sodu samo izbile dno. Na dan so prišle številne nepravilnosti in še bolj od teh slabosti, ki jih je sistem Gorenja dolga leta prikrival v sebi zaradi izjemno dobrih prodajnih in proizvodnih rezultatov, bile pa so zameetek prave krize. V sistemu celotnega Gorenja je še vedno najpomembnejša delovna organizacija Tovarna gospodinjske opreme. In tudi v njej slabosti ni manjkalo. A dosežki v tej delovni organizaciji in še predvsem razvojne usmeritve kažejo na bistveno izboljšanje, do katerega je prišlo v razmeroma zelo kratkem času veljavnosti ukrepov družbenega varstva.

Kaj je pripeljalo do težav te delovne organizacije? Kakšne so poti reševanja? Kakšen je obet za razvoj te delovne organizacije? Vse to so bila vprašanja, za katera smo odgovore poiskali pri Alešu Ilcu, predsedniku začasnega kolektivnega poslovnega organa TGO Gorenje, sicer pa predsedniku kolektivnega poslovnega organa Kovinotehne Celje.

NT: Tovarna gospodinjske opreme je kot skelet celotnega sistema v tem trenutku gotovo najbolj izpostavljena. Kako ste iskali poti za reševanje težav v TGO?

Aleš Ilc: Tako po tehnoloških kot po proizvodnih in tržnih vidikih daje prav delovna organizacija TGO ton celotnemu sistemu Gorenja. Ta delovna organizacija je izredno hitro rastla in se uvrstila med največje in pomembnejše evropske proizvajalce bele tehnike. Pokazalo se je, da je bilo tej proizvodnji v Gorenju podrejeno vse. Zato so se zelo težko uveljavljali kakršnikoli drugi razvojni programi, zlasti na področju profesionalne elektronike, tehnološke opreme, zeleznega programa itd. Delovna organizacija je tudi številčno velika, saj zaposluje preko 7000 delavcev.

TGO tudi ni bila delovna organizacija z vsemi potrebnimi funkcijami. Tipičen problem odtujenosti je bila tržnost, pa finančna funkcija, ki sta bili organizirani drugod. Brez jasnih družbeno-ekonomskih odnosov je bila prav tu možnost za stalno iskanje vzrokov za stagnacijo zunaj TGO same. Ob krizi vodenja, pomanjkanju jasnih razvojnih usmeritev, razpadu informacijskega sistema in predvsem propadu visokih vrednot, ki jih je Gorenje nekoč imelo, so prav tu vzroki za krizo Gorenja v tem trenutku.

Ko smo v začasnem kolektivnem poslovnem organu pripravljali poti za izboljšanje razmer v Gorenju, smo delavcem jasno povedali, da sta poti le dve – rigorozna sprememba inertnega sistema v organizacijo z jasnimi razvojnim programom ali pa nadaljevanje agonije in životarjenja. Odločitev za prvo pot je bila dovolj plebiscitarna in ob njej sem prvič doživel izredno veliko pripadnost delavcev Gorenju in pripravljenost na odrekovanja za doseg ciljev. Temeljna cilja sta bila porast proizvodnje, ki je upadala in prenehanje poslovanja z izgubo. Rezultati devetih mesecev in trendi iz novembra kažejo že na možnost, da bo ta kratkoročni cilj uresničen.

NT: Ali ni kriza v TGO tudi posledica krize pri nekaterih največjih evropskih proizvajalcih bele tehnike?

Aleš Ilc: Program bele tehnike bo tisti, ki mora zagotoviti odplačilo dolgov iz preteklosti, vključno s Körtingovimi, zraven pa zagotoviti še prestrukturiranje TGO. Bela tehnika predstavlja 80 odstotkov realizacije Gorenja TGO. Res je, da delovna proizvodnja v Evropi v krizi, a drugi del proizvaja v svetu rasti. Gorenje lahko najde mesto tudi na najzahtevnejših evropskih tržiščih. Vendar le z usmeritvijo v višje cenovne razrede ob tem, da sledi razvojnim gibanjem na tem področju. Torej zlasti, da ne prodaja več le elementov bele tehnike, ampak kuhinje kot celoto, kot del bivalnega prostora. Za zamisel je že stara, vendar se je prepočasi uresničevala. Pri vsem tem pa bomo morali upoštevati vse bolj agresivno konkurenco, še posebej iz vzhodne Evrope. Program prodaje moramo tudi širiti na ves svet in ne le v dežele, kjer smo že prisotni in kjer ima Gorenje svoja podjetja v tujini.

NT: Kakšno je današnje stanje v TGO, kako izpolnjujete svoje pisme?

Aleš Ilc: Ob težavah, zlasti zaradi reprogramiranja, ki nam ga dobavljajo kljub prizadevanjem dokaj neredno kooperanti iz cele Jugoslavije, pa zaradi pomanjkanja surovin in energije, bo proizvodni plan dosežen. Mislim na plan sprejet ob uvedbi ukrepov

družbenega varstva. Dosegli bomo torej fizični plan proizvodnje in se približali strukturi prodaje doma in v izvozu. S tem je tudi zaupanje delavcev povrnjeno. Dokazali smo si, da znamo, družbi pa, da ne velja kar poprek prisegati na »objektivne razloge« za izgube in upadanje proizvodnje. Pri doseganju teh planov je izjemno pomembna za Gorenje vloga prodaje za dinarje deviznega porekla, brez katere bi zaradi obveznosti do dobaviteljev in deviznih participacij domačim kooperantom verjetno morali delati z zmanjšanim tempom in količinami. Prav zato, ker smo poravnali nekatere stare dolgovne tujini in izpolnjevali tekoče obveznosti, si je Gorenje ponovno pridobilo ime solidnega poslovnega partnerja.

V dosežkih pa so tudi slabosti. Temeljno vidim v prehitrem zadovoljstvu delavcev, a smo že z zdajšnjimi, docela ekstenzivnimi ukrepi stvari bistveno spremenili. Pozablja jo pa na večmiliardne izgube iz preteklosti, nujno tehnološko posodabljanje in avtomatizacijo, itd.

Sele tu nas čaka največje breme ob razpravi o sanacijskem programu in o ukrepih za njegovo uresničitev. Sodim, da čaka Gorenje več let trdega dela in odrekani.

NT: Povrniva se za hip k prodaji za dinarje deviznega porekla. O ekonomičnosti takšne prodaje ni dvoma, kako pa je z moralno platjo zadeve, saj proizvodi Gorenja pretežno niso proizvodi visokega standarda, ampak nujni vsakodnevni pripomočki v gospodinjstvu. Plače pa so v dinarjih in ne v devizah...

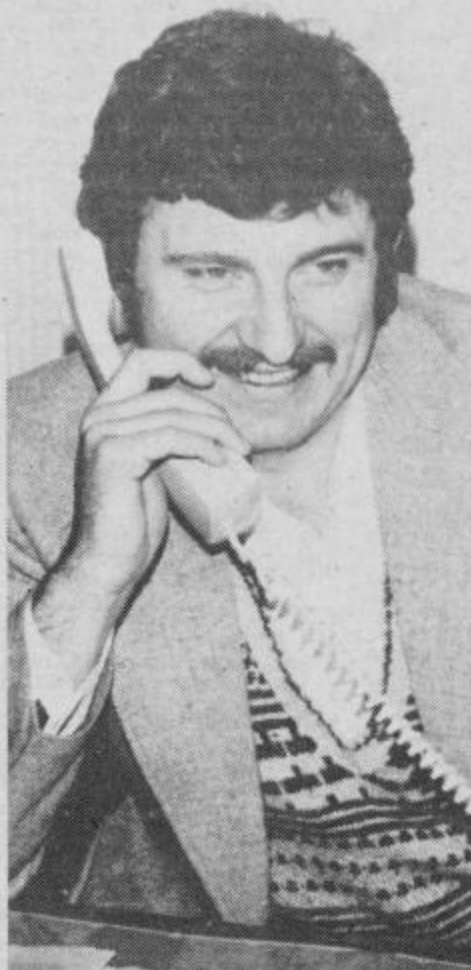
Aleš Ilc: Res je. A zatrdim lahko, da v Gorenju nihče ni iskal s takšno prodajo podjetniških koristi. To je bila preprosto – ekstenzivna nuja. V razpravah ob nezadovoljstvu občanov smo v družbi iskali krivce le na eni strani, ne pa v celotnem neurejenem deviznem sistemu v Jugoslaviji. Če delovna organizacija, ki 60% proizvodnje izvaža na konvertibilna tržišča ne more pokriti tekočih obveznosti iz poslovanja zaradi visoke devizne soudeležbe, potem krivde ne gre valiti izključno na proizvajalca. To bi bil beg od kompleksnega reševanja teh problemov. Do izraza je prišla prizadetost občanov, ki jo pogojuje pomanjkanje na tržišču, tega pa ne ustvarjamo umetno. Preprosto – prva naloga je izvoz, zato objektivno ostaja manj izdelkov doma. Vprašanje pa je, če so tudi za tiste izdelke, ki so ostali v distribuciji, imeli vsi občani enakovredne možnosti za nakup ali pa so vlogo igrale zveze in poznanstva.

NT: Kako pa je s Körtingom in njegovo »dediščino«?

Aleš Ilc: Körting je bil poslovna poteza, s katero je Gorenje premostilo zaostajanje na področju TV. Žal pa je v politiki te firme prevladala filozofija proizvodnje končnega izdelka pred osvajanjem nujnih komponent potrebnih za to proizvodnjo. Toda, Gorenje ima zdaj vrhunsko znanje na področju televizije, akustike in hi-fi tehnike. Ne moremo pa zagotavljati potrebnih komponent zaradi odvisnosti od uvoza, zaradi filozofije »konfekarja«, ki je žal prevladala. V novih usmeritvah, zlasti pri proizvodnji računalniških terminalov, se moramo tej napaki izogniti in razviti skupaj z ostalimi proizvajalci izdelke brez pretirane uvozne odvisnosti. Podoben je problem pri beli tehniki, kjer je odvisnost od kooperantov prevelika in povzroča hude cenovne težave, saj pri vrsti izdelkov cene reprogramiranja že presegajo ceno končnega izdelka.

Dokaz, da se da drugače, je tozid MGA, ki sam proizvaja 95% potrebnih komponent in dosega najboljše rezultate v Gorenju TGO.

NT: V javnosti je močno odjeknil ukrep premeščanja delavcev iz rešitve v proizvodnjo...

Aleš Ilc: Dobil je preveč odmeva v sredstvih obveščanja. Borba za zmanjševanje režije je vključena že dolga leta v vrsti resolucij in sklepov. Odziv v javnosti pa je dobil prizvok političnih ukrepov, čeprav gre za ekonomske in po mojem mnenju tudi za enega bistvenih problemov vse Jugoslavije. Gre za vprašanje, kdaj se bomo resno soočili s problemom neproduktivnega zaposlovanja.

Brez ukrepov premeščanja in brez udarništa ostalih režijskih delavcev takšnih rezultatov ne bi bilo. Kljub konfliktom, tudi napakam, smo ukrep speljali ob razumevanju kolektiva. Slišal sem že za veliko pripadnost delavcev Gorenju. A navdušenje, s kakršnim delajo, je zame presenečenje. Prav to je za vse nas tudi obveznost, da spremenimo in izboljšamo tehnologijo in da ne bodo rezultati odvisni res le od fizičnega garanja delavcev v proizvodnji. Nujen je sodobnejši tehnološki proces, humanizacija delovnih pogojev...

NT: Prav v Gorenju je udarnišvo, delovna zavest in pripadnost kolektivu ponovno doživelo pravo afirmacijo...

Aleš Ilc: Imamo odgovorne delavce, ki ob jasnih ciljih vedo, kaj morajo storiti za razvoj DO, da si s tem ohranijo delovno mesto. V delovni organizaciji je vzpostavljen koncept razvoja, osebni vzgled in visoka delovna zavest sta poročstvo, da ga bomo izpeljali. Ukrepi družbenega varstva so pravzaprav le redko prihajali do izraza, saj v kolektivu še naprej delujejo vse družbenopolitične orga-

nizacije, vse odločitve gredo tudi skozi samoupravne organe.

NT: Kaj čaka Gorenje v prihodnjem letu?

Aleš Ilc: Še v decembru bo pripravljen plan za leto 1984 in sanacijski program. Z njim pričnemo kakovostno in strokovno sanacijo. Pojavlja se vprašanje, kako kljub bremenom preteklosti mobilizirati vse strokovne kadre, da se z enako verno lotijo razvojnih, strokovnih, tržnih, kadrovskih in drugih problemov, ki čakajo Gorenje. Gorenje bo ostalo maksimalno odprto sistem, ki bo uporabil celotno dosegljivo znanje doma in v tujini.

Gorenje kot sistem z izjemnim deležem izvoza mora biti prilagodljivo na vse spremembe v domačem in svetovnem prostoru. Prav prepočasno prilagajanje, velikost in inertnost sistema so povzročili obilo težav in pripeljali do vprašanja obstoja. Potrebna bo reorganizacija in decentralizacija programskih sklopov, kjer bodo strokovni delavci prevzemali skupaj s samoupravo celotno odgovornost za obstoj tozdov, delovnih organizacij in sistema ter vseh programov. Doslej pa so odločale osebne ambicije, razvojna trma in ne planiran razvoj, kar je zavrlo uveljavljanje strokovnega potenciala Gorenja.

NT: In kako osebno gledate na leto, ki se izteka in leto, ki bo prišlo?

Aleš Ilc: Zame je bilo to eno naporejših let v življenju. Ob povabilu, da bi sodeloval pri sanaciji Gorenja osebnih ambicij nisem imel. Še predvsem ne zaradi dobrih motivacij, delovnih odnosov in ciljev, ki sem jih doživel in soustvarjal v Kovinotehni. Ker ne bežim pred odgovornimi nalogami, sem zadolžitve sprejel. Ko pa sem doživel odločenost delavcev, da ozdravimo Gorenje in ko sem spoznal delovni elan in odgovornost delavcev, sem spoznal vse razsežnosti odgovornosti, ki sem jo prevzel. Od tod izvira ves moj motiv in zavzetost. Bal sem se dela v kolektivnem poslovnem organu, v katerem je širok krog ljudi, že oblikovanih osebnosti in strokovnjakov. Kako se bomo poenotili v razmišljanjih in akciji? Mislim, da je prav tu Herman Rigelnik kot predsednik s svojim vplivom in znanjem naredil pomemben korak pri ustvarjanju poenotene ekipe v sozvo in v delovnih organizacijah, ki so v sanaciji. To je homogen, visokostrokovni team ljudi, ki pa se mora nujno razširiti s strokovnim potencialom Gorenja.

Ob razumevanju sodelavcev v Kovinotehni, ki so prevzeli del nalog, smo premostili to obdobje, četudi na račun nekoliko počasnejših razvojnih aktivnosti v Kovinotehni. Uresničili smo sicer del srednjeročnih usmeritev, več se izvoz, maloprodajna dejavnost, krepi se skupen nastop, ostajamo vitalni in perspektiva Kovinotehne je jasna. Sposobni smo realizirati cilje.

Odsotnost pa se pozna pri počasnosti uresničevanja koncepta sodelovanja z drobnim gospodarstvom, kar bo po otvoritvi poslovnega centra januarja v prostorih na Mariborski 7, treba nadoknaditi, podobno je še z nekaterimi nalogami.

Ob rezultatih, ki jih delavci Kovinotehne dosežajo, pa si prav ti želijo stabilno vodstvo, saj je bilo v zadnjem času posegov veliko. Prav to je moja največja odgovornost do tega kolektiva.

In še povsem osebno – brez razumevanja v družini vsega ne bi mogel opraviti. Odrekel sem se prostemu času, uram z družino. Zato še tembolj bolj govorice in podtika nja o dvojnih osebnih dohodkih, ki naj bi jih prejemal, prevažanjih z mercedesi na delovno mesto in podobno.

NT: In kakšen je vaš osebni dohodek?

Aleš Ilc: Okoli 54 tisoč dinarjev v Gorenju.

NT: Pa v Kovinotehni?

Aleš Ilc: Nič.

BRANKO STAMEJČIČ

Zavod ŠRC Golovec organizira 29. 12. 1983 od 16.00 do 20.00 ure, v glavni prireditveni dvorani

ŽIV ŽAV Z DEDKOM MRAZOM

Bogat glasbeni program, glasbena pravljica, ansambli, pevci, risanke in druga presenečenja

Lastno znanje in domači material

Vedno več novih izdelkov Tajfuna s Planine pri Savnici

TAJFUN iz Planine, prvi pozd v Sloveniji, je že od leta 1980 organizacija združenega dela. V delovni organizaciji je zaposlenih 116 delavcev. V zadnjih treh mesecih je bil dohodek za četrtino večji kot lani. Po predvidevanjih bo ob koncu leta dohodek večji za 30 odstotkov.

Zaradi neugodne gospodarske situacije v Tajfunu trenutno ne razmišljajo o prostorski razširitvi. V letošnjem letu so se preusmerili v izvoz. Izvažajo v Italijo in v Avstrijo. Veliko vlagajo v posodabljanje tehnologije in v konstruiranje novih izdelkov.

TAJFUN je letos dobro gospodaril. Lahko bi še bolje, če ne bi imeli težav pri oskrbi z reprovromaterialom in z nenehnim zviševanjem cen. Višje cene reprovromateriala so za polovico povečale materialne stroške. Zaradi neredne oskrbe z reprovromaterialom pa so morali podaljšati spomladanski proizvodni program. Posledica tega so manjše zaloge, ki bodo do konca leta pošle. V okviru spomladanskega proizvodnega

programa izdelujejo obračalnike in pihalnice, v jesenskem programu pa trosilce umetnega gnoja in gozdarske vitle. S slednjimi konkurirajo tudi na konvertibilnem tržišču. Izvažajo v Italijo in Avstrijo, zaenkrat le 5 do 10 izdelkov na mesec, vendar pričakujejo nadaljnja naročila.

Ker se prostorsko ne morejo širiti, veliko več vlagajo v konstruiranje novih izdelkov. Letos so razvili trosilec umetnega gnoja za vinograde in lopastni kopač, prav tako za vinograde. Pri novih izdelkih so uporabili izključno domače materiale in lastno znanje. Računajo, da bo prva serija novih izdelkov na tržišču še v tem letu. Nove stroje preizkušajo na posestvu Kmetijskega kombinata iz Sentjurja. Rezervnih delov za stroje ne manjka in uporabniki jih lahko dobijo pri vseh njihovih največjih kupcih. Največ kupujeta HMEZAD in AGROTEHNIKA. Kljub temu, da so materiali večinoma domači, združujejo devize za gume, barve in pločevino. Poleg trosilca in kopača za

vinograde so izdelali tudi prototip naprave za praznjenje koritastih silosov s krmilno priklobo. Napravo še preizkušajo. S tem njihovi načrti še niso izčrpani. Želijo proizvajati tudi hidravliko in sicer: distributerje za traktorje, motorje in hidro motorje ter pumpe.

Delavci delajo v dveh izmenah, ker bi drugače prihajalo do zastoja pri izdelavi končnih izdelkov. Tega si v Tajfunu ne morejo dovoliti, ker se zavedajo, da živijo od prodaje. V delovni organizaciji so za delavce uredili tudi družbeno prehrano in s krediti so rešili vse stanovanjske probleme, razen enega. Delovna organizacija zaposluje predvsem delavce, ki so jih šolali sami. Podpirajo vse osnovnošolce iz Planine, ki se odločijo za šolanje v kovinarski stroki. Razpisujejo stipendije za strojne tehnike in inženirje. Skratka, pametno načrtujejo kadrovske politiko in skrbijo za svoje delavce.

V. E.

Štorskova tovarna traktorjev brez izgub

Obetaven sanacijsko razvojni program

Vse kaže, da bo leto 1983 prvo, ki ga bo tovarna traktorjev v štorski železarni zaključila brez izgub. To je že sad drugačnega odnosa znotraj delovne organizacije in širše družbene skupnosti do reševanja težav in obremenitv, da bo tudi sanacijsko razvojni program, ki ga sedaj obravnava, dolgoročno razrešil težave in zagotovil razvoj. Program izhaja iz analize, v njem pa je najpomembnejše prehajanje iz uvozne odvisnosti in uvajanje novih proizvodnih programov.

Razlogov za dolgoletno izgubo v tovarni traktorjev je več, med njimi so tudi cenovni, saj je proizvodnja traktorjev v Jugoslaviji že vrsto let v podrejenem položaju. Drug pomemben razlog pa so uvozne težave. Te so že lani skušali preseči z vgrajevanjem domačih motorjev iz Rakovice, letos pa so vgradili že kar polovico domačih motorjev. Uvožno odvisnost so toliko zmanjšali, da uvažajo le še 10 do 12 odstotkov potrebne. Tako so lahko tudi povečali proizvodnjo. V enajstih mesecih tega leta je

bila količinska proizvodnja traktorjev večja kar za 41 odstotkov, poleg tega pa so pričeli izdelovati še traktorske sklope. Ravno dopolnilna proizvodnja je ena izmed glavnih usmeritev razvoja tovarne. Poleg traktorskih sklopov nameravajo izdelovati še nekatere vrste opreme za transportna sredstva in stroje-gradnjo.

Vprašanja proizvodnje traktorjev da ali ne, ni več, očitno pa je tudi, da te proizvodnje ne bo mogoče povečevati brez mej. V petih letih

naj bi dosegli proizvodnjo 8000 traktorjev letno, pri tem pa bi naj tudi ostali. Vključiti pa nameravajo proizvodnjo težjih traktorjev za potrebe družbenega sektorja. Takšen traktor naj bi bil izredno kakovosten in uporaben tudi kot namenski stroj za gozdarstvo, komunalno, gradbeništvo in podobno.

Da bi lahko v Štorkah uresničili načrte, bodo potrebne tudi investicije za odpravo ozkih grl. Lokacija v Štorkah jim ne omogoča uresničitve vseh ciljev, zato razvijajo poleg že uveljavljenih sodelovanj s Fiatom in drobnim gospodarstvom še nove povezave.

Seveda sam sanacijski in razvojni program še ne zagotavlja nemotenega dela. Težave so tudi sedaj - na primer zaradi pomanjkanja zobnikov in gum. Tudi te skušajo razreševati s sodelovanjem. Ena izmed njih naj bi bila tudi mešana družba Fiat-Store v Trstu. Ob jasnih ciljih in pripravljenosti, da jih tudi uresničijo, se torej tovarni traktorjev obetajo boljši časi. Zaslugo za to pa ima tudi posebni sanacijski odbor, ki dela od začetka februarja in poseben družbeni svet, ki njegovo delo spremlja. Drugače povedano: s spremenjenim odnosom delovne organizacije in družbene skupnosti, je probleme lažje uspešno reševati, to pa je lahko vzgled tudi za druge.

MATEJA PODJED

MILENA B. POKLIČ

Smelo začrtane investicije

V konjiški občini vlaganja presegajo 2 milijardi din

Letos so znašale investicije v konjiški občini 900 milijonov dinarjev. Velik delež teh sredstev so namenili za melioracije in komasacije, in za ureditev rekreacijsko turističnega centra na Rogli. Načrt investicijskih dejavnosti gospodarstva konjiške občine je smelo zastavljen tudi za prihodnje leto. Naložbe, ki so jih planirale organizacije združenega dela bodo znašale okoli 2700 milijonov dinarjev, po predvidevanjih pa bodo zagotovljene iz lastnih virov v višini 54,8 odstotka.

Tako so v delovni organizaciji Comet Zreče predvideli investicije v višini 188 milijonov dinarjev. Sredstva bodo namenili za II. fazo modernizacije in razširitve proizvodnih zmogljivosti tozda Coflex, dograditev prostorov za pripravo armatur iz steklenih vlaken ter priprave za preselitev predelave dolo-mita.

U Uniorju so planirali investicije v osnovna sredstva v znesku 1315 milijonov dinarjev. Poleg razvoja turistične dejavnosti na Rogli zajema investicijski program proizvodnjo obrata za izdelavo homoklinitetskih zglobov, I. fazo razširitve proizvodnje precizne obdelave in namenskih strojev, obdelovalnico točnega orodja in nakup kovaške linije in opreme za obdelovalnico ročnega orodja v Vitanju.

860 milijonov investicijskih sredstev so predvideli v delovni organizaciji Konus.

Modernizirali in razširili bodo zmogljivosti tozda tehnična konfekcija in Konita, stiskalnica za tozda Koterm ter vlaganja v energetiko in sofinanciranje plinovoda.

V LIP bodo prihodnje leto modernizirali strojno in ostalo opremo in uredili nekatere objekte, za kar so predvideli 48,5 milijonov dinarjev.

V Kostroju bodo s predvidenimi 60 milijoni povečali zmogljivosti za proizvodnjo usnjarskih in krznarskih strojev, v Kovinarju pa z 0,45 milijoni dinarjev izvedli nekaj modernizacij.

Manjše, a zato nič manj

smelo začrtane investicijske vlaganja so predvidele tudi ostale delovne organizacije v občini.

Investicijske dejavnosti so obravnavali na seji skupščine občine minul četrtak, ko so sprejeli osnutek resolucije za prihodnje leto. Le-ta bo v javni obravnavi do 10. februarja. Medtem pa bodo organizacije združenega dela in samoupravne interesne skupnosti preverile svoje opredelitve. Resolucija je ofenzivna kljub upoštevanju zaostrenih gospodarskih razmer.

Uspeh mladih raziskovalcev

Priznanje na drugem prikazu del v Kumrovcu

Konec junija je bilo v Kumrovcu zvezno srečanje gibanja Znanost mladini, ki zajema področje naravoslovja in medicine. Učence PSC in gimnazije so prikazale dve raziskovalni nalogi. Celjska občinska raziskovalna skupnost je prejela na srečanju posebno plaketo za večletno spodbujanje raziskovalne dejavnosti med mladimi. Enako plaketo je dobila predsednica komisije Mladi za napredek Celja.

Prejšnji teden pa je bilo v Kumrovcu III. jugoslovansko srečanje mladih raziskovalcev. Nikole Tesle, ki zajema raziskovalce zlasti s področja tehnike in deloma iz naravoslovja. Za srečanje je bilo prijavljenih 70 raziskovalnih nalog iz

vse Jugoslavije. Strokovna komisija pa je izbrala za prikaz 42 nalog. Med temi je bilo kar 9 nalog iz Celja. To so naloge učencev STS, gimnazijcev, učencev PSC in ESS.

Naše naloge so bile zelo dobro ocenjene tako po aktualnosti raziskovalnih tem, po kvaliteti raziskovalnega dela, kakor tudi po predstavitvi. Učenci, ki so bili v Kumrovcu, so izredno vestno opravili svojo dolžnost.

Pri naših nalogah je bilo novo zlasti to, da so nastajale ob sodelovanju s celjskim združenim delom (Nivojem, Libelo, Emom, Uniorjem, Cinkarno, Timom).

Raziskovalci v celjskem združenem delu zaslužijo vso pohvalo za sodelovanje in pomohlo mladim raziskovalcem.

Letos so poslali iz cinakrne, Nivoja, Libela, Zelezarne Štore, iz občinskega odbora SLO, že prej pa iz knjižnice E. Kardelja, predloge raziskovalnih tem, ki bi bile primerne za raziskovalce na srednješolski stopnji. Pa ne le teme, posredovali so tudi imena mentorjev, ki so pripravljeni pomagati učencem. To pomeni novo možnost povezovanja šol z združenim delom, pomeni seznanjanje učencev s problemi domačega okolja in možnost zgodnjega usmerjanja učencev v raziskovalno delo. Vse to pa je dolgoročno reševanje naših gospodarskih problemov, ki naj bi ga rešilo boljše delo in domače znanje.

JOŽICA DOLENŠEK

TEDNIKOV INTERVJU

Hokejski sodnik na olimpiadi

Žena Alberta Kerkoša je likala v skromnem, vendar lepo urejenem in mirnem stanovanju v eni najbolj znanih celjskih ulic - Vodnikovih. Bilo je sredi dneva, ko sva z Albertom sedla v sobo, ki je bila nekoč soba njenih otrok. Danija žal ni več (na steni je njegova slika in zadnja hokejska palica, »saj je tako rad igral hokej kot brat in tudi jaz,« pojasni Albert), Bojan je še tu. Vsi trije Kerkoši so torej bili in so še zapisani hokeju, sportu, rekreaciji. Tudi Albertova žena je zapisana hokeju, saj vse življenje neposredno živi s tem hudo moškim športom, s katerim so se in se še ukvarjajo njeni družinski tovariši.

mu je določila sojenje tekme Japonska-Romunija (6:4). S sojenjem na tej tekmi je sam potrdil svojo sposobnost in s tem pridobil najvišje priznanje - mednarodni sodniški znak LIGH. To je bil oblič za grenko razočaranje, ki sem ga doživel pred olimpiado v enem naših časnikov, ko so zapisali pod naslovom »V središču pozornosti - Sodnika ne zastopata Jugoslavije?« Piše: Kerkoš in Šramel v Innsbrucku kot privatnika - JOK ne skrbi za oba jugoslovanska sodnika na olimpijskih igrah. In tako dalje. V čem je bil vzrok za takšen zapis? Jemali so nas enostavno tako, kot da nismo predstavniki Jugoslavije ter smo si ustrezna oblačila morali nabaviti sami. Oblič na takšno rano s podcenjevanjem pa so bileocene, da sva dobro sodila. Šramel v smučarskih skokih, jaz hokejske tekme.

NT: Vso dokumentacijo o vašem delovanju na hokejsko sodniškim polju imate lepo in skrbno spravljeno, urejeno. Vidimo tudi fotografijo, ki je izjemno pomembna... BERTL KERKOŠ: To je pa Guido Olivieri, zdaj sodnik iger brez meja, iz Italije. Skupaj sva sodila na svetovnem prvenstvu na Finskem in v Ljubljani. Sicer pa se vrnimo v Innsbruck. Na olimpiado sem prišel tako nervozen, da si še čevljev nisem znal zavezati. V takšni tekmi nimaš časa za premišljevanje, vse mora biti hitro, pošteno in objektivno. Za hokejsko sojenje je potrebno ogromno kondicije in dobra psihična pripravljenost. Sem mednarodni sodnik pa se zavedam, da ni vse knjiga, ampak znanje pridobljeno tudi na in ob igrišču. Glava mora biti neprestano v akciji, drugače si izgubljen. In še nekaj; sodnik na ledu ne sme izpostavljaljati sebe, kajti če to napraviš, potegneš pozornost nase in si s tem izgubljen.

NT: Ste pravi Celjan in trenutno na zelo odgovornem delovnem mestu v Ingradu, kamor ste prišli že leta 1946. Prihodnje leto boste izpregli in odšli v pokoj. Kaj potem?

BERTL KERKOŠ: »Poskušam odgovoriti drugače: kadarkoli gre za kakšno obično ali pomembnejšo prireditev se nihče ne spomni sodnikov. Vse so samo športniki.«

NT: Govorimo o službi...

BERTL KERKOŠ: »Tega še ne vem, oglašite se prihodnje leto.«

NT: Radi ste drsali, še bolj pa sodili tistim, ki so se podili za puckom po ledu...

BERTL KERKOŠ: »V Celju smo ustanovili hokejsko drsalni klub že leta 1946. Republiški sodnik sem postal 1951, štiri leta kasneje zvezni in pred dvajsetimi leti mednarodni. Zanimivi so bili začetki: najprej smo drsali, potem pa sodelovali vseposod. Tako smo hokejisti na ledu igrali poleti tudi hokej na travi ter gojili atletiko.«

NT: Olimpijske igre so izziv za vsakogar. Vi ste na njih sodili. Kako je bilo?

BERTL KERKOŠ: »Sodil sem šest tekem, med drugimi kot vedno tudi med Kanado in Švico. Janežič je takrat zapisal v časniku Večer naslednje: »Svoj ognjeni krst v mednarodni areni je preстал na tekmi Kanada-Švica in to tako dobro, da je bil ob koncu tekme zasut s čestitkami zmagovalcev in premagancev. Za svoje dobro sojenje je dobil tudi priznanje sodniške komisije, ki

Sodniški staž je težek. Z vsakim letom ko si starejši, si slabši sodnik. Popuščajo ti prav tisti elementi, ki so za hokej najbolj potrebni in pomembni.

NT: Priznanja... BERTL KERKOŠ: »Poleg državnega odlikovanja in sojenja na olimpiadi ter svetovnih prvenstvih (leta 1965 v Tampereu na Finskem sem sodil srečanje Švedska-Finska, mi izredno veliko pomeni Kavčičeva nagrada, ki sem jo dobil od izobraževalne skupnosti za gradbeništvo Slovenije, saj že vrsto let opravljam delo vodje službe za izobraževanje v Ingradu.«

Bertlov konjiček pa je tudi ribolov. Pred leti je v Savinji pri Liscu ulovil celo 18,60 kg težkega in 133 cm dolgega sulca. Veselje so mu kmečka opravila. In sarajevsko olimpiado bi rad videl.

TONE VRABL

Z »nalamano« smučko najboljša Jugoslovanka

8. februarja se bodo v Sarajevu začele XIV. zimske olimpijske igre, doslej največja športna prireditve v Jugoslaviji. Odločitev, da bo Jugoslavija organizirala največji športni zbor v zimskem času, je padla 18. maja 1978 v grškem mestu Atene. Na olimpijskih igrah bo predvidoma nastopilo 1700 športnikov iz 46 držav vsega sveta.

O XIV. zimskih olimpijskih igrah veliko razmišlja tudi vodja izmene v polirnici Auree v Celju, Amalija Belaj - Arbeiter, ki je v tem kolektivu že 29 let. Razmišljanje ni brez osnove...

»Sama sem aktivno sodelovala na zimskih olimpijskih igrah leta 1956 v Cortini v Italiji in sicer v dveh disciplinah - teku na 10 kilometrov in v štafeti. Nastopile smo štiri Jugoslovanke: Blaženka Vodenic, Nada Birkokustec, Mara Rekar in jaz. Na 10 kilometrov se nas je pomerilo 64 in osvojila sem solidno 32. mesto kot naj-

boljša Jugoslovanka. Za mano je bila Mara Rekar, ki me je pred olimpiado vedno premagala. Pogoji za tek so bili obupni, saj je bilo minus 32 stopinj. Tekla sem brez rokavic, kar je imelo za posledico ozeblino rok, da sem si jih kasneje komaj pozdravila. Spremljala me je tudi smola, saj sem že na tretjem kilometru »nalamala« smučko. Hotela sem odstopiti pa je Janez Pavčič rekel »zdrži, saj si najboljša med našimi«. Če ne bi bilo te nesreče, bi bila prav gotovo še boljša.

Pred domačo tridesetimi leti so bili drugačni pogoji za trening, kot so danes. Tudi oprema je bila slabša.

»Pred olimpijskimi igrami smo bile teden dni na Pohorju na Malih kopah ter za ključek še v Lipanci na Pokljuki, kjer so tudi izbrali reprezentanco za olimpijske igre. V Cortino smo potovali z vlakom, nazaj z avtobusom. Trenirale smo manj kot ostale smučarke in imele tudi slabšo opremo. Vozile pa

smo že takrat v glavnem na Elankah.

Amalija ali kar Malčka, kot ji radi rečejo prijatelji, se je rodila v Doblotini nad Laškim, osnovno šolo je obiskovala na Svetini ter nižjo gimnazijo v Celju. Stikov z naravo je bilo tako dovolj.

Poleti za tek (bila je tudi odlična atletinja Kladivarja), pozimi za smučanje, s katerim je začela leta 1952 in sicer kot alpinka. Prvič je vozila na neki tekni na Mozirski planini ter zmagala. »Prej sem vozila že doma z navadnimi deskami, saj sem bila na hribu,« se smeje spominja prvih snežnih, kasneje tudi uspešnih, korakov.

»Za smučarski tek me je navdušil Joco Koren, tudi sam vnet tekač. S treningi sem začela leta 1953 na Svetini, kjer je vodil tečaj Tone Klinar iz Štor. Bilo je 17 fantov in jaz edino dekle. Po treh letih sem bila že na olimpiadi.

Malčkini največji uspehi: nastop na zimskih olimpijskih igrah v Cortini, 1956 druga zvezna prvakinja, 1958 druga na mednarodnem tekmovanju na Pokljuki, 1955 druga na mednarodnem tekmovanju v Italiji.

Ali bo Malčka videla olimpiado v Sarajevu?

»Rada bi jo, ker je to pri-

nas, samo predrago je. Sicer pa sem z olimpiado tako vsak dan, ko gre tudi skozi moje roke na deset tisoče olimpijskih značk, ki jih delamo v Aurei. Ostala mi bo tako televizija, našim pa želim, da bi se čimbolje odrezali, čeprav se bojim, da jim bo veliko težje, ker so pač doma. Odgovornost je večja, kot kje drugje.

Vse pa žal kaže, da bo tudi po Sarajevu Malčka ostala edina celjska športnica, ki se je kdajkoli aktivno in uspešno udeležila zimskih olimpijskih iger!

TONE VRABL

proizvodnja razglednic

Okrnjen dinar za šolstvo

V konjski občini je pet centralnih in osem podružničnih šol. V 106 oddelkih je 2618 učencev, pouk v kombiniranih oddelkih pa obiskuje 223 otrok. V celodnevno obliko dela je vključenih 829 otrok, skupaj z učenci šole Pohorskega odreda pa 901.

Sole so združene v delovno organizacijo s tozdi, kar zagotavlja boljše reševanje kadrovskih in stanovanjskih problemov, predvsem pa boljše sodelovanje na strokovnem področju.

Stabilizacijska prizadevanja so kajpak prizadela tudi šolstvo. Sole lahko namenijo svoja sredstva le za najnujnejša vzdrževalna dela. Vse bolj zaostrene gospodarske razmere lahko zavrejo uresničevanje temeljnih vzgojnoizobraževalnih smotrov. Ob tem pa sedanja gmotni položaj pedagoških delavcev postaja v nekem smislu ovira za uresničevanje nalog, ki jih šolam nalagajo različne smernice in dokumenti v šolstvu. Sredstva občinske izobraževalne skupnosti za materialne stroške pa so vsako leto manjša in komaj zadoščajo za najnujnejše potrebe.

12,7 odstotkov učencev na osnovnih šolah Edvard Kardelj v Slovenskih Konjicah, Ločah in Vitanju ima pouk še vedno v drugi izmeni. Oprema učilnic na teh šolah je neustrezna, zaradi pomanjkanja prostora so utesnjene interesne dejavnosti, prav tako so šole brez kabinetov. Neustrezni prostori in pogoji so še na podružničnih šolah v Jerneju in Zbelovem.

MATEJA PODJED

Vcepljena ljubezen do športa

Francka Tanc - dobitnica Bloudkove plakete, rada poučuje otroke

Med letošnjimi dobitniki Bloudkove plakete je tudi Francka Tanc, učiteljica telesne vzgoje na osnovni šoli bratov Dobrotinšek v Vojniku. Najbrž ni treba posebej poudarjati, da je vse življenje posvetila športu in rekreaciji ter delu z ljudmi. Sama o svojem življenju takole pripoveduje:

»Bila sem otrok številne družine, saj sem imela kar devet bratov in sestra. Med vojno, ko bi morala v šolo, so nas izselili v Bosno. Ko smo se po osvoboditvi vrnili v Slovenijo, sem končala najprej nižjo gimnazijo in nadaljevala šolanje na srednji šoli za telesno kulturo v Ljubljani.

Njeni odločitvi, da si izbere poklic učiteljice telesne vzgoje je nekoliko botrovalo tudi naključje.

»V nižji gimnaziji smo dečki in deklice tekmovali v

krosu. Posrečilo se mi je, da sem zmagala. Prav takrat pa je prišel na šolo razpis za vpis v srednjo šolo za telesno kulturo. Učitelj mi je rekel: »Francka, ti dobro tečeš, kar ti pojdi!«

In je šla. Prvo zaposlitev je dobila v Vidmu ob Ščavnici. Tam se je tudi takoj vključila v delo društva Partizan. V Vidmu je bilo še več takšnih zagnancev za šport in med njimi se je Francka ljubezen do tega dela še poglobila. V društvu so pripravljali tudi razne telovadne in folklorne nastope. Partizan Videm je bil takrat najboljšo telovadno društvo in je za svoje delo prejel pokal Ljudske pravice.

»V Vidmu mi je bilo v začetku najtežje, ker se nisem mogla sporazumeti z učenci, ki so govorili v prileškem narečju. Ko sem jim nekoč dejala, naj se postavi v vrsto, so prišli kar s predpasniki. Rekla sem, naj jih odvežejo pa so me kar začudeno gledali, jaz pa njih. Potem sem enega pocukala za predpasnik. Zavpil je: »Čehi, širce dol!« Mislila sem, da so kakšna češka manjšina, ker so se med seboj klicali »čehi«, a sem kasneje ugotovila, da čeh pomeni v prileškem narečju fant.

Kasneje je poučevala še v Apačah, leta 1959 pa je prišla v Vojnik, kjer je še danes.

Rada dela z otroki. Ve, da jim bo danes vcepljena ljubezen do športa, do zdravega načina življenja, dobra potnica za vnaprejš. Ve pa tudi, da mora vzpodbujati k rekreaciji tudi odrasle, zato vo-

di rekreacijo starejših članic. Sama rada igra odbojko, veliko planinari, njena ljubezen pa sta tudi drsanje in smučanje. Zato, če le more, posesti pred ekranom, kadar naši smučarji tekmujejo na belih strminah.

»Moja življenjska želja je, da bi si ogledala Olimpijske igre v Sarajevu,« pravi. »Upam in želim, da bi bili naši smučarji tam med prvimi.«

IRENA SELIH
ANDREJA BEDENIK

Pozornost do mladih in starih

Na Stranicaž že tretje leto dela društvo prijateljev mladine. Vodi ga Nada Kovač, sicer učiteljica na šoli v kraju.

»V tem času je društvo doseglo lepe uspehe. Kakšnih 60 aktivnih članov je vključenih vanj in lotevamo se različnih akcij. Veliko je društvo pripomoglo k uveljavitvi dopisniškega krožka na šoli,

prirejamo razstave otroških risbic v prostorih Kovinarja na Stranicaž, spomnimo se tedna otroka in tedaj organiziramo kulturne prireditve. Članice so dale pobudo, da bi pred novim letom naredili zbiralno akcijo v krajevni skupnosti in pripravile novoletna darila za naše otroke, kljub temu, da enotno akcijo za obdaritev otrok vodi občinska zveza prijateljev mladine. Po drugi strani znajo otroci takšne male pozornosti tudi vračati. Pri roč-

nodelskem krožku, na primer, izdelajo skromna darila in z njimi voščijo starejšim krajanom, katerim v kraju vsako leto pripravimo srečanja. Če kdo od njih ne more priti na prireditev, odide delegacija otrok z darilcem na dom. Tako se na najlepši način teko vezi med mladimi in starim rododom.

MP

OBRAZI

sko mesto v društvu upoko-jencev v Dečkovem naselju. Pri tem se ne ustraši raznašati pošte in obiskovati kolegov na domu. To je obenem tudi stik s svetom, z ljudmi, s katerimi je imel opraviti vse življenje.

Ze rojenice so ga položile v zibel med trinajst bratov in sester, ki so se rodili v kmečki družini na Dolenjskem, zdaj pa živi samo še štirje. Največ jih je pobralo taborišče, kamor so vsi družino odpeljali Nemci že prvo le-

zaposlil v Zagorju vse dotlej, dokler ni stopil v JLA in tam končal podoficirsko šolo. Ni ostal aktiven član naše armade, temveč se je želel solati ter je končal trgovsko šolo in se kot trgovski pomočnik zaposlil v Tkanih v Celju. Tej delovni organizaciji je ostal zvest triindvajset let, vse do invalidske upokojitve pred dvajsetimi leti.

Leta so napravila svoje, največ tista, v taboriščih, pa tudi ona za trgovskim pultom. Kljub temu pa Avgust ne zna držati križem rok. Če nima opravkov, ki so v zvezi z članstvom v Zvezi borcev ali v društvu upoko-jencev, pa varuje vnučko in pomaga ženi, ki je tudi bolehn. Poleti brska po zemljici, da pridela zelenjavo in s tem doda nekaj k družinskemu proračunu. Ni mu lahko zvezati začetek meseca s koncem, kajti invalidnina je majhna, izdatki pa veliki. A ker je Avgust vsega vajen, ne toži. Še veliko huje je bilo.

ZDENKA STOPAR

Avgust Škoda

Kdo bi tej delovni mravljici, ki se skriva za krhko postavo, prisodil tolikšno delavnost, zlasti ker je znano, da je življenje Avgusta Škode, že od detinstva naprej, trnjevo veliko bolj kot pa rožnato.

Čeprav je zaradi šibkega zdravja invalidsko upokojen z vso resnostjo opravlja podpredsedni-

to. Avgust je vandral po različnih nemških taboriščih, kjer je opravljal najtežja fizična dela vse do 17. avgusta 1945. leta, ko se je bolj mrtev kot živ vrnil domov. Dom je našel požgan in pet članov družine, kolikor se jih je vrnilo, je moralo temeljito poprijeti, da so si postavili novega.

Avgust se je kot rudar

Šentjurske gasilke prihodnje leto na zvezno tekmovanje

V šentjurskem gasilskem društvu se desetina mladink-gasilk že vneto pripravlja na zvezno gasilsko tekmovanje, ki bo prihodnje leto.

Pod mentorstvom Milana Kukoviča so dekleta letos osvojila prvo mesto na občinskem tekmovanju, skupaj z desetinami članov, članic in pionirjev pa so se udeležile tudi republiškega tekmovanja gasilskih deset in v Vevčah pri Ljubljani. Dornov so se šentjurske gasilke vrnile s srebrno plaketo in srebrno kongresno značko.

Sedaj se gasilke pripravljajo, da bi tudi na zveznem tekmovanju osvojile dobro mesto in bi tako čimbolje zastopale Gasilsko zvezo Slovenije. Ob dobrem in požrtvovalnem delu ter rednih vajah, ki jih pripravlja njihov mentor, bo šentjurskim gasilkam to prav gotovo tudi uspelo.

IVANA FIDLER

Dedek Mraz ne pozna meja

Prinesel bo številne prireditve in nemalo veselja

Novoletnih praznikov se najbolj veselijo otroci in zato že nestrpnost pričakujejo dedka Mraza, ki je že na poti in v nekaterih krajevnih skupnostih je tudi že obiskal in obdaril naše najmlajše občane. Sicer pa si v vseh občinah na Celjskem prizadevajo, da otrokom pripravijo čim lepše slovo od starega leta.

Tudi mesta v teh zadnjih decembrskih dneh že dobivajo praznično podobo, upajmo, da bo zapadlo še kaj snega, da bo novoletno vzdušje popolno.

V Celju bo več prireditev kot kadarkoli prej

Dedek Mraz je že obiskal in obdaril otroke v krajevnih skupnostih Aljažev hrib, Center, Dečkovo naselje, Dobrna, danes popoldne pa bo na dolgem Polju in tako naprej vse do 27. decembra, ko bo zaključil svojo pot v Vojniku. Otroke bo obiskal tudi na šolah in vrtcih, darila pa bodo dobili vsi otroci od starosti dveh do enajstega leta. Starši otrok, ki niso vključeni v varstvo, bodo še pravočasno obveščeni, kje in kdaj bo dedek Mraz v njihovi krajevni skupnosti.

Tudi prireditve ne bo manjkalo. V Pionirskem domu bodo uprizorili dve lutkovni predstavi, in sicer Snežinka potepinka in Mihec in dedek Mraz, igrice Klovn in njegov cirkus bo v kulturno umetniškem društvu Zarja, gostje, balet Ika Otrina iz Maribora, bodo uprizorili Piko Nogavičko v celjskem gledališču, v vsaki krajevni skupnosti pa bodo prihod dedka Mraza spremljale tudi igrice in lutkovne igrice, ki jih izvajajo vzgojitelji in baletna skupina Igen.

To še ni vse. Ravno včeraj so oživele stojnice pouličnega novoletnega sejma, ki ga organizira Zavod Golovec. Na ulicah trga V. kongresa in Savinove ulice pri tržnici bo možno kupiti vsakovrstno blago, marsikaj pa primerno tudi za novoletna darila. Vsak dan popoldne bo v okviru sejma prireditev za naj-

mlajše, ki ga bo popestril raznovrsten program risank. Ob zaključku sejma pa bo 29. decembra še silvestrovanje za otroke v dvorani Golovec. V štiriurnem programu se bodo izvrstile razne igrice, risanke, glasbene točke in še marsikaj, kar bo popestrilo ta novoletni živ-zav.

V Laškem prvič novoletni spreved

Tudi v Laškem bo dedek Mraz obiskal in obdaril vse otroke od drugega leta starosti do učencev v četrtem razredu osnovne šole. Obiskal jih bo v vrtcih, šolah in krajevnih skupnostih v času od 26. do 30. decembra.

Včeraj je prišel s svojimi novoletnimi koncerti po centralnih šolah v občini kantavtor Marjan Smode. Na te koncerte vabijo tudi otroke podružničnih šol in vse predšolske otroke.

Zadnje dni v letu bodo na vseh šolah novoletni plesi za učence od prvega do osmega razreda, učenci višjih razredov pa bodo imeli še silvestrske čajanke.

V kinematografu bodo vrteli film o živalih »Rjojenje«, na podružničnih šolah pa risanke.

Predzadnji dan starega leta pa bo krenil po ulicah laškega novoletni spreved s kočijami, z dedkom Mrazom in s spremstvom, ki se bo zaključil na Valvazorjevem trgu s pestrim programom za najmlajše.

V Šmarju pisana ponudba

Pisana in živahna pravljica na mesta bodo v času od 22. do 29. decembra v Šmarju, Rogatcu, Rogaški Slatini, Kozjem in v Bistrici ob Sotli. Dedek Mraz bo iz koša natrčil daril, s sabo pa bo pripeljal še pisano družino. Ta bo poskrbela za otroške igrice, lutkovne predstave, pravljice in druge praznične zanimivosti. Lutkovna sekcija VVO iz Rogaške Slatine je posebej poskrbela za otroke iz tistih krajev, kjer ne bo

prazničnih mest. Ti si bodo lahko ogledali zabavno lutkovno predstavo. Kulturna skupnost občine Šmarje pri Jelšah pa je v goste povabila tudi Lutkovno gledališče iz Maribora. 23. decembra bodo predstave v Rogatcu, Šmarju in v Rogaški Slatini. Seveda pa bo v prednovoletnem času veselo tudi v šolah in vrtcih pa še kako drugače tudi v krajevnih skupnostih.

Zalec - dedek Mraz tudi na tržnici

Tudi v žalski občini bodo obdarili vse otroke od drugega do enajstega leta starosti. Dedek Mraz bo krenil na pot prihodnji teden in obdaril otroke v vrtcih, šolah in krajevnih skupnostih, kjer bodo pripravili tudi temu primeren program. Ves prihodnji teden bo na tržnici prihajal ob 16. uri s svojim spremstvom dedek Mraz, ki bo otrokom poklonil številne zanimive prireditve. Ob prihodu dedka Mraza bodo tudi tokrat v prebolskem vrtcu pripravili poseben program.

Vrednost paketa za vse otroke bo 300 dinarjev, čeprav podpisnice samoupravnega sporazuma ne izpolnju-

jejo dogovorjenih obveznosti za združevanje sredstev v ta namen.

Prireditve in obdaritve v velenjski občini

V petek, 23. decembra, bodo začeli z novoletnimi prireditvami, obiski dedka Mraza s spremstvom in obdaritvami otrok v velenjski občini. Pripravili bodo 22 prireditev po vseh krajevnih skupnostih, ki so namenjene predšolskim in šolskim otrokom. Prvi dan bodo začeli v Skornu Florjanu, Topolšici, Lokovici in Pesju ter zaključili 26., 27. in 28. decembra v prostorih Knjižnice Kulturnega centra s pravilčno uro, ki jo bo s tekstom Pravljice iz Najdihojce izvajala članica SNG Maribor Breda Pugljeva. V vseh krajevnih skupnostih bodo poleg obiska dedka Mraza in obdaritve otroci deležni tudi kulturnega programa, kjer bodo zaigrali štiri igrice »Volk in sedem kozličkov«, »Hankina zanka«, »Medvedek Pu« in »Metkine igrčke«.

Osnovnošolski otroci si bodo v dneh pred praznikom ogledali še igro Modra vrtni-

Voščilnice

Med novoletnimi voščilnicami tudi letos ni posebnih presenečenj. Proizvajalci so znova ponudili večinoma že znane vzorce - »za vsak okus nekaj« - od podkvic in dimnikarjev za srečo, dedkov Mrazov pa do reprodukcij umetniških slik in fotografij zimske pokrajine. Kupci letos največ kupujejo UNICEFOVE voščilnice, tako da so skoraj povsod že pošle, le pri naši knjigi v Stanetovi ulici jih še imajo. Zavitek desetih voščilnic stane 130 dinarjev. Tudi pri Mladinski knjigi so obljubili, da jih bodo ta teden še dobili.

Čeprav je res ličnih in okusnih voščilnic malo, je izbira dovolj bogata, da bo lahko vsakdo izbral nekaj zase. Najzibirnejšim in najznejdljivejšim pa še vedno preostane, da voščilnice za prijatelje in znance izdelajo sami.

ca ter barvni risani film Robinzonove pustolovščine.

Ob tem pa pripravljajo še prireditve v Rdeči dvorani, ki bodo od 26. do 28. decembra za otroke mestnih krajevnih skupnosti, lahko pa jih obiščejo tudi drugi otroci.

V Mozirju Pravljica o repli

Obiske dedka Mraza in obdaritve otrok v Gornje Savinjski dolini so tudi letos pripravili pri posebnem odboru Zveze prijateljev mladine, kjer so vključeni tudi predstavniki krajevnih skupnosti, društev, mladine ter ravnatelji osnovnih šol. Skupaj z dedkom Mrazom, bodo otroke obiskali in razveselili tudi pionirji in mladinci Solskega kulturnega društva osnovne šole Gornji grad, ki bodo uprizorili Pravljico o repli. Od 25. do 30. decembra bo dedek Mraz obiskal 2100 otrok od 2. leta starosti do vključno 4. razreda osnovne šole. Darilo v vrednosti 250 dinarjev je izbrala posebna komisija pedagogov in mentorjev pionirske organizacije.

V Slovenskih Konjicah - dedek Mraz ne pozna meja

Pri Zvezi prijateljev mladine so poskrbeli, da bo dedek pozdravil in v svojih stabilizacijskih zmognostih obdaril vse otroke v občini. Pričakuje ga 3500 malčkov, nič manj pa ne bo njegovih daril in dobrih želja veselih še 40 otrok onkraj republiških me-

ja. V njegovem imenu bodo v sosednje republike ponesli enaka darila, kot jih bodo prejeli otroci iz konjske občine tistih staršev, ki so zaposleni v tej občini.

Da bo vzdušje ob sprejemu dedka še lepše, bodo poskrbeli člani prosvetnega društva iz Zreč z igrico Mali strah bav-bav v režiji Zdravka Ivčiča.

Prireditve za otroke bodo od ponedeljka dalje, tja do prednovoletnih dni.

V Sentjurju se bo dedek Mraz vozil s kočijo

Dedek Mraz si bo vzel za otroke šentjurske občine kar tri dni svojega dragocenega časa. V sredo 28. decembra bo obiskal otroke šentjurskega vrtca. Otroci starejši od dveh let si bodo lahko poleg dedka Mraza ogledali tudi lutkovno igrico. Naslednji dan, v četrtek 29. decembra dopoldan bo obiskal otroke vrtca in krajevne skupnosti Ponikva. Popoldan bo zopet na razpolago šentjurskim otrokom. Obdaroval bo otroke krajevnih skupnosti Center in otroke iz okolice, ki ne hodijo v vrtce. Prireditve bo v šentjurski dvorani. Ob petih popoldan pa se bo dedek Mraz sprehodil skozi ves Šentjur. Spremljali ga bodo palčki in Sneguljčica. Vozili se bodo v dveh kočijah, ki jih bodo vlekle konjske vprege. Zadnji dan svojega bivanja v šentjurski občini, v petek 30. decembra, se bo dedek Mraz podal med otroke Slivnice, Dramelj in med otroke Loke pri Zusmu.

Republika je rojena

Vzdušje v Jajcu pred zasedanjem AVNOJ-a opisujejo kronisti kot zelo živahno in polno nekakšne notranje napetosti pred pomembnim dogodkom. Na to niso vplivala niti stalna bombardiranja, ki so slednjič povzročila sklep, da bo AVNOJ zasedal ponoči. Pred zasedanjem se je v mestu zbralo 142 od skupaj 250 pooblaščenih delegatov, med njimi nekaj znanih umetnikov.

V slovenski delegaciji je bil tudi akademski slikar Božidar Jakac, ki je dogodek izkoristil in ustvaril nekaj nepozabnih pričevanj o zasedanju v Jajcu - med njimi tudi nekaj portretov tovariša Tita. V Jajcu je prispele tudi kipar Antun Avgustinčič in nastal je znan doprski kip tovariša Tita, ki je med zasedanjem AVNOJ-a stal v dvorani kulturnega doma. Svoj vojni atelje je v Jajcu odprl tudi Djordje Andrejevič-Kun in po zaslugi tega je bila dvorana kulturnega doma kmalu okrašena z liki Lenina, Marxa, Tita in zavezniških vodij. Neposredno pred zasedanjem je v Jajcu prišla tudi žalostna novica, da je pred poletom za Kairo na Glamočkem polju padel Ivo Lola Ribar.

Po spominih očitvecev je bil 29. november hladen a jasen. Šele pred večerom je začelo deževati, toda takrat na ulicah ni bilo več nikogar. Mesto je bilo povsem zamračeno. Nič ni kazalo na to, da v sokolskem domu sprejemajo sklepe največjega pomena za naše narode, sklepe, po katerih nič več ne bo tako, kot je bilo dotlej.

Zasedanje se je pričelo točno ob 19. uri, ko je v dvorano prišel tovariš Tito s pesmijo Hej Slovani, ki so jo pred letom dni peli tudi v Bihaču. Zasedanje je pričel dr. Ivan Ribar,

Čas AVNOJ-a

TANJUG

ki je prebral imena padlih delegatov, med katerimi so bili tudi trije člani izvršnega odbora AVNOJ-a - Nurija Pozderac, dr. Sima Milošević in Veselin Masleša.

Po običajni formalnosti, ki pa so imele zaradi pomena trenutka posebej slavnostno obeležje, je imel referat o razvoju narodnoosvobodilne borbe v povezavi z mednarodnimi dogodki vrhovni komandant NOV Josip Broz Tito. Referat je bil dolg okoli 18 strani, toda Tito je potreboval celih 70 minut, da ga je prebral. Aplavzi in vzklapanja »Tito-Tito« so se pričeli že, ko je stopal za govorniški pult. Medtem ko je bral, pa so ga kar 38-krat prekinili z ovacijami.

»Ustanovitev AVNOJ-a je ena od največjih pridobitev naše narodnoosvobodilne borbe doslej,« je rekel Tito. »Položeni so temelji, na katerih gradimo novo, pravičnejšo ureditev Jugoslavije, položeni so temelji, na katerih ustvarjamo resnično bratstvo in enakopravnost vseh narodov Jugoslavije, temelji prave, resnične demokratične narodne vladavine.«

Ko so aplavzi pojenjali, je Tito govoril o težkih bitkah, ki so jih izbojevale partizanske enote, o dolgi osamljeni borbi, ki je zahtevala tisoče najboljših sinov jugoslovanskih narodov. V tem trenutku so vsi vstali in se jih spomnili z minuto molka.

»Morali smo preleteti potoke dragocene narodne krvi, na desetstisoče najboljših sinov naših narodov je moralo dati svoja življenja v dveletni neznanski borbi s sovražnikom, da bi si slednjič resnica o pravem položaju v Jugoslaviji utrla pot pred svetovno javnost,« je nadaljeval Tito in dodal: »Morda nikoli ni kakšen mali narod tako drago prišel do tega, da je prepričal svetovno javnost, da je kri, ki je prelita v Jugoslaviji, njegova in ne kri sramotnih izdajalcev, katerih glavarji uživajo gostoljubje v zavezniških državah.«

Tito je zatem analiziral narodnoosvobodilno borbo in odnose moči v državi ter poudaril, da ima AVNOJ kot predstavnik naroda, dolžnost storiti vse, kar je potrebno, da bi opravičil izkazano zaupanje. »Danes mora,« je dejal Tito »AVNOJ zares postati najvišje zakonodajno in izvršilno telo Jugoslavije. Prišel je čas za ustanovitev izvršnega organa v obliki nekake začasne vlade, ki bo sposoben upravljati vse posle, ki jih mora upravljati prava narodna vlada.«

Delegati so Titove besede sprejeli stoje, razburjenje je bilo preveliko, da bi bilo mogoče mirno sedeti. Še dolgo zatem, ko je Tito končal referat, so trajale ovacije. Zatem je sledila razprava, ki je njegove besede v celoti podprla. Razpravljalo je 19 delegatov, zatem pa je bila sprejeta Deklaracija druge-

ga zasedanja, v kateri so razloženi cilji in značaj tega zbora. Kot edino in najvišje predstavništvo volje vseh narodov Jugoslavije je AVNOJ zatem sprejel sklepe, s katerimi se konstituira v vrhovno zakonodajno in izvršilno predstavniško telo Jugoslavije ter ustanavlja Nacionalni komite osvoboditve Jugoslavije (NKOJ) - organ z vsemi obvezili vlade, s katerim bo AVNOJ uresničeval svojo izvršno funkcijo. AVNOJ je tudi sklenil:

- da se izdajalski jugoslovanski begunski vladi odvzamejo vse pravice zakonite vlade Jugoslavije, kralju Petru pa prepove povratek v državo,
- da se pregledajo vse pogodbe, ki jih je ta »vlada« sklenila, da se razveljavijo ali ponovno sklenejo,
- da se Jugoslavija izgradi na demokratičnem federativnem principu kot državna skupnost enakopravnih narodov.

Vsi ti zaključki so oblikovani v posebnih sklepih. V enem od njih je dano priznanje narodnoosvobodilni vojski in vrhovnemu štabu, izraža hvaležnost in občudovanje tovarišu Titu za njegovo vojno in politično delo. AVNOJ je na predlog slovenske delegacije vpeljal v narodnoosvobodilno vojsko tudi naziv maršala Jugoslavije. Takrat je že minila polnoč, toda aplavzov dolgo ni bilo konec, kajti vedelo se je, da je naziv maršala namenjen Titu. Sklep o tem je na prvi seji sprejelo novo izvoljeno predsedstvo, v katerem so bili: predsednik dr. Ivan Ribar, podpredsednik Moša Pijade, Antun Avgustinčič, Josip Rus, Marko Vujačić in Dimitar Vlahov, sekretarja Rodoljub Colaković in Radonja Golubović ter 55 članov.

(se nadaljuje)

NA KRATKO

Praznuje Krajevna skupnost Zalec

Ze v soboto so začeli s številnimi prireditvami v Zalcu ob krajevnem prazniku, ki ga slavijo 27. decembra kot spomin na vojna leta, ko so v Mariboru ustrelili prvo skupino zavednih ljudi Zaleca.

Začeli so s športnimi prireditvami in pa tradicionalnim srečanjem starejših občanov. V torek je bil zanimiv pogovor predstavnikov krajevnih skupnosti Zalec s poslovnimi organi OZD v KS, jutri pa bo ob 18.30. uri v dvorani SLO koncert mešanega pevskega zbora iz Železnikov nad Škofjo loko. V ponedeljek, 26. decembra pripravljajo v okviru praznika Turistično društvo Zalec predavanje - Zakaj varujemo naravno dediščino -, medtem ko bo v torek, 27. decembra ob 17. uri, na sam dan praznika KS Zalec, se slavnostna seja s kulturnim programom v telovadnici OŠ Peter Šprajc-Jur.

T. VRABL

Srečanje starejših na Dobrni

Vsakoletna srečanja starejših krajanov Dobrne so vedno doživetje. Tudi letos je bilo tako. Od okoli 130 krajanov, starejših od 70 let se jih je zbralo 52, druge pa je zadržala bolezen ali pa prevelika oddaljenost. Pozdravil jih je predsednik krajevnih skupnosti Anton Mogu, ki je še posebej čestital Mariji Vanovšek, ki je ravno na dan srečanja praznovala svoj 86. rojstni dan. Starejša od nje in drugih udeležencev je bila Antonija Trbovšek iz Vinske gorice.

Da je bilo srečanje, na katerem ni manjkalo sproščenega klepetanja in starih pesmi, še bolj prijetno, so poskrbeli s kulturnim programom učenci osnovne šole na Dobrni. Poleg njih pa so svoj delež prispevali še Turistično društvo, krajevna organizacija Rdečega križa, Zdravilišče in društvo upokojencev.

Tekmovanje si Brezjani želijo

Brezjani so z vso resnostjo in zagnanostjo organizirali kviz Mladost in pesmi, besedi in spretnosti, ki je bil minulo soboto v tamkajšnjem kulturnem domu.

Občinska konferenca Zveze mladine iz Laškega je storila prav, da to tekmovanje, ki se je prej odvijalo v večjih centrih, prenese v nekoliko manjši kraj. Samo tako se lahko uresniči tudi osnovni namen tega kviza za katerega je dala pobudo republiška organizacija ZSMS in poteka že od 1977. leta.

V finalni del občinskega tekmovanja se je uvrstila na prvo mesto osnovna šola Primoža Trubarja iz Laškega, sledita pa mešani ekipi mladih iz Vrha nad Laškim in Zidanega mosta.

Tekmovanje so popestrili s kulturnim programom, ki so ga pripravili člani kulturno prosvetnega društva Trobni dol, člani dramske sekcije strelske družine ter mladi iz Brez in domači orkester.

VM

Komunalci opravili nalogo

Minuli konec tedna je pri nas padlo le nekaj centimetrov snega. Ravno toliko, da je smučarjem napravil skomine, cestarjem in komunalcem pa precej dela.

Snežinke so se hitro spremenile v dežne kaplje, ceste ter pločniki so postali prave drsalnice. Delavci Cestnega podjetja Celje, ki skrbijo za vse pomembnejše ceste na našem območju, so že ob prvem sneženju posuli vse magistralne in regionalne ceste s soljo, tako da se je sneg hitro stopil. Nekaj težav je bilo le v Logarski dolini in na Kozjanskem, kjer sol zaradi nizkih temperatur ni delovala in so morali ceste plužiti. Od petka do nedelje so cestarji posuli približno 200 ton soli in 100 kubikov peska.

Tudi celjski komunalci so stopili v akcijo že ob prvem sneženju in poledici. Ves čas so imeli na terenu 4 posipalnike in dva traktorja za čiščenje pločnikov. Čez vikend so posuli več kot 100

ton soli in 60 kubčnih metrov peska. Miličniki so jih sproti obveščali, kje so ulice in lokalne ceste poledenele. Komunalci seveda čistijo in posipajo samo tiste ulice in lokalne ceste, za katere je zadolženo podjetje CE-KA. Zato vnovič obveščajo hišne svete, da lahko dobijo pri njih brezplačno sol za pločnike.

Nekateri »navdušenci«, pa si niso mogli kaj, da ne bi poledenele ceste izkoristili za svojevrstno rekreacijo, kakršno vidimo na posnetku Toneta Tavčarja. Pri tem pa niso upoštevali, da vsi pač niso tako spretni drsalci in da je na takšnih divjih drsalcih počila že marsikatera kost.

MK

Pozornost starejšim

V nedeljo so se v Konusu srečali starejši občani Slovenskih Konjic in bližnjih krajevnih skupnosti. 250 se jih je sešlo na prireditvi, ki je v občini že tradicionalna, pripravljajo pa jo organizacije Rdečega križa, v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi in družbenopolitičnimi organizacijami.

Nedeljsko vzdušje med starejšimi krajanji je v Konusu popestril moški pevski zbor Adolf Tavčar in folkloristi iz LIP-a.

MP

Franc Vratnik

Jože Ramsak

Dani Janžovnik

Rudi Završnik

Veseli so, da imajo tako cesto

Partizanska cesta je povezala Dobrovlje z dolino

V soboto popoldne je bil za krajanje Dobrovelj velik praznik. Po treh letih dela pri gradnji Partizanske ceste na Dobrovlje, so zaključili z deli in jo predali namenu.

Zbrane je najprej pozdravil predsednik sveta KS Braslovce Ivan Fale, nato pa je o delu in naporih krajanov za razširitev ceste govoril Franc Radišek, z interesne skupnosti za komunalo in ceste občine Zalec. Poudaril je, da so samo letos opravljena dela veljala več kot 8 milijonov din, sredstva pa so iz samopriskevka občanov, prostovoljnega dela krajanov Dobrovelj in drugih. Slovesnosti so se udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnega življenja občine in družbenopolitičnih organizacij. Kaj pomeni cesta za Dobrovlje, ki imajo okoli 650 m nadmorske višine so

nam krajanje takole pripovedovali:

Franc Vratnik: »Želja po modernizaciji cesti je bila stara že več let. Končno se nam je ta želja letos uresničila. Bilo je opravljenega veliko dela, lastniki zemljišč ob cesti pa so potrebito zemljo podarili. Mi kmetje smo zadovoljni, da smo se tako ize-

načili s tistimi v dolini, pa čeprav cesta nima asfalta.»

Jože Ramsak: »Da imamo sedaj tako urejeno cesto nismo veseli samo mi, temveč tudi vsi tisti, ki prihajajo k nam. Poleg telefona in doma na Dobrovljah, smo tako sedaj dobili še obnovljeno cesto, v izgradnji pa je tudi vodovod.»

Dani Janžovnik: »S cesto, ki je bila največji problem do sedaj, smo končno tudi Dobrovlje dobili boljšo zvezo z dolino, saj je bila prej ta cesta komaj malo boljši kolovoz. Letos je bilo opravljeno najtežje delo, to je sekanje in miniranje žive skale in drugo.»

Rudi Završnik: »Tudi za nas šolarje je cesta velikega pomena. Pot v šolo bo sedaj minila hitreje, pa tudi mnogo bolj varna bo, šofer našega šolskega avtobusa pa se bo manj jezil.

T. TAVČAR

Uspehi športnikov AMD Šlander Celje

Jože Mesarec osvojil Zlato čelado

Člani športne komisije pri AMD Šlander v Celju so pred nedavnim pregledali opravljeno delo za preteklo tekmovalno sezono. Program, ki so si ga zadali za leto 1983, je bil v celoti uresničen, kljub težavam, ki so se med letom pojavile.

Člani športne komisije so organizirali devet prireditev, njihovi tekmovalci pa so se udeležili 26 dirk širom po domovini in tujini. Na njih so zelo uspešno zastopali barve društva.

Kot že nekaj let nazaj so se zopet najbolj uveljavili tekmovalci v kartingu, ki so se kot ekipa uvrstili na tretje mesto v republiki in na četrto mesto v zveznem merilu. Med desetimi tekmovalci, ki so vozili za AMD Šlander na vseh dirkah za republiško in državno prvenstvo in dveh mednarodnih dirkah, se je v pretekli tekmovalni sezoni najbolj uveljavil tekmovalac v razredu 90 ccm nacional Jože Mesarec. Že tretjič zapored je osvojil v svojem tekmovalnem razredu naslov državnega prvaka in s tem tudi Zlato čelado, najvišje priznanje AMZ Jugoslavije. Po 15 letih je to drugič, da je član AMD Šlander Celje osvojil to najvišje priznanje. Jože je osvojil tudi naslov republiškega prvaka za leto 1983. Seveda so se tudi ostali tekmovalci Prek, Bitenc, Jelenko, Romih, Krajnc in drugi dobro uvrstili. Jure Bitenc je v razredu 100 ccm seniorji osvojil naslov republiškega prvaka.

V moto crossu je za AMD Šlander nastopilo v razredih

125 in 250 ccm osem tekmovalcev, ki so dosegli med posamezniki Zlatko Ulaga naslov republiškega prvaka v razredu 125 ccm, Gorazd Sovič četrto mesto in v razredu 250 ccm Franc Svetelšek četrto mesto. Ekipno so osvojili prvo oziroma tretje mesto. Kakor pri tekmovalcih v kartingu tako tudi pri motocrossu se srečujejo z velikimi težavami z nabavo tekmovalnih strojev, rezervnih delov ter goriva in maziv.

Zelo številna je moto sekcija, ki šteje preko 70 članov. Namen sekcije ni zgolj tekmovanje in udeležba na srečanjih motoristov, temveč deluje s poudarkom na preventivni dejavnosti. Udeležili so se vseh srečanj motoristov po domovini in dveh v

tujini. Člani sekcije so veliko prispevali k realizaciji športnega programa, saj so sodelovali na vseh prireditvah, ki jih je organiziralo društvo. V prihodnjem letu se nameravajo tudi uveljaviti v tekmovalnem športu.

Zaradi znanih težav z gorivom je skoraj popolnoma zamrlo delo v rally sekciji. Njeni člani so se udeležili le dveh tradicionalnih avto rallyev na Madžarskem, kjer so zelo uspešno zastopali barve društva in naše domovine.

Brez športnih funkcionarjev z opravljenim sodniškim izpitom si ne moremo zamisliti nobenega tekmovanja v avto moto športu. Skoraj sto športnih funkcionarjev je v pretekli sezoni uspešno sodelovalo pri izvedbi številnih prireditev AMD Šlander. Delo je bilo vzorno opravljeno. Sodelovali so tudi pri preventivnih akcijah SPV Celje, DPM Celje, na tekmovanju inštruktorjev Slovenije in republiškem tekmovanju voznikov tovornih vozil in avtobusov.

G. F.

Odlikovanja v Blagovnem centru

Na slavnostni seji delavskega sveta delovne organizacije Blagovni center Celje je predsednik skupščine občine Celje, Edvard Stepišnik, izročil odlikovanja SFRJ Majdi Padežnik, računovodkinji tozda Pražarna in tozda Transport ter Ladislavu Zagorčniku, svetovalcu glavnega direktorja, za posebne zasluge v boju za osvoboditev, za zasluge pri graditvi socializma in socialističnih samoupravnih odnosov, za utrjevanje in organiziranje splošne ljudske obrambe, varnosti in neodvisnosti države ter za zasluge na področju gospodarstva in za dolgoletno ustvarjalno delo v delovni organizaciji.

Majda Padežnik je bila odlikovana z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo, Ladislav Zagorčnik pa z redom dela s srebrnim vencem.

ZDENKA ZIMSEK

Krvodajalska akcija v Laškem

Pri občinskem odboru Rdečega križa v Laškem se že pripravljajo na izvedbo zadnje krvodajalske akcije v tem letu.

Ta bo v sredo, 28. decembra v Zdravilišču v Laškem, pričela pa se bo ob 7. uri.

Iz slabe moke je lahko le slab kruh

Laščani se bodo morali sprijazniti z nekoliko slabšo kakovostjo kruha

Laški kruh je nekoč slovel po svoji kakovosti, zadnje čase pa je slišati vse več negodovanja na račun kruha, ki se po kakovosti, ne more primerjati s prejšnjim. Zgodilo se je, da so ljudje kupili premalo pečen, plesniv kruh ali pa je kupec namesto belega kruha dobil polbelega in tako iz dneva v dan, dokler ni kruh postal tema dneva med Laščani.

Zato, da bi ugotovili, koliko je resnice na tem, smo se oglašili pri Stanku Tausesu, direktorju laške pekarnice in mu postavili nekaj vprašanj.

Ali menite, da so umestne pripombe, ki krožijo med ljudmi o vašem kruhu?

S. Tausese: »Res, da je bil naš kruh v zadnjem času nekoliko slabši. Problem kakovosti kruha in njegove ob-

stojnosti se pojavlja povsod. Pripombe, ki krožijo po Laškem so prišle tudi do mene, vendar drugi ali tretji dan ugotavljam, kaj je vzrok kvaru, je že nekoliko težko.«

»Vendarle je s kruhom nekaj narobe. Kje mislite, da so vzroki za to?«

S. Tausese: »Eden najvažnejših je ta, da nam primanjkuje posebnega dodatka proti plesnivosti. To je acetopan, ki ga pri nas izdeluje Pliva in ga zadnje čase ni bilo mogoče dobiti. Vendar je naš acetopan slabše kakovosti kot uvoženi. Uvoza pa ni.

Težko je dobiti tudi C-vitamin, ki prav tako vpliva na kakovost kruha. Tudi moka ni dovolj dobra. Po predpisih moramo uporabljati tip 850, ki vsebuje več otrobov in ima zato slabši lepek, moka pa je bolj vlažna.«

V zadnjem času je vse manj belega

kruha na vaših policah. Zakaj?

S. Tausese: »Primanjkuje bele moke. Vsi drugi porabniki dobijo prej belo moko kot pa mi, peki. Naprej jih dajo za pšenični zdrob, nato tovarnam testenin, slaščičarjem, pa kuhinjam. Moke, kolikor je dobimo, je komaj dovolj za pecivo, mlečni kruh in žemlje. Malo jo še ostane, da napravimo lahko nekaj polkilogramskih hlebcev.«

Ali mislite, da se bo kaj spremenilo in bodo ljudje s kruhom ponovno zadovoljni?

S. Tausese: »Takega kruha kot smo ga imeli, verjetno še nekaj časa ne bo na naših policah. Kakšen je kruh ni odvisno le od pekov. Storili bomo vse, da bomo izboljšali kakovost kruha; seveda le, če bomo imeli tudi vse ostalo, kar za dober kruh potrebujemo.«

VLADO MAROT

Vsak mladinec bi moral biti gasilec

Gasilsko društvo v Jagnjenici je »motor« kraja in večkratni prvak

Naslov našega prispevka se je rodil iz razgovora s predsednikom gasilskega društva v Jagnjenici IVA-NOM KOSEMOM, ki postavlja za temelj vsakega gasilskega društva mlade člane. Njihovo društvo šteje trenutno 40 članov, ki so razdeljeni v štiri ekipe (dve sta sestavljeni iz pionirjev, ena iz mladincev, ostali pa so odrasli člani). Prav vsi so zelo pridni, najbolj pa najmlajši.

Prvi pobudnik za ustanovitev gasilskega društva v Jagnjenici je bil Vilko Gračner, ki je zbral okoli sebe 30 do 40 članov na ustanovnem občnem zboru 10. 3. 1946 leta. Prvo njihovo imetje je bila ročna brizgalna, ki so jo dobili od gasilskega društva Gaberje iz Celja, prve uniforme je darovalo gasilsko društvo iz Radeč. Kmalu so nabavili še prvo motorno brizgalno. Leta 1949 so pričeli z gradnjo gasilskega doma in ga dokončali leta 1955.

Ko so se materialno opomogli in dobili svoj dom, so začeli razvijati gasilsko dejavnost. Pet let so bili občinski prvaki ter osvojili prehodni občinski pokal v trajno last. Pri republiških tekmovanjih dosegajo pomembne rezultate, nazadnje so prinesli domov bronasto medaljo.

Najmlajši in najbolj pridni člani gasilskega društva Jagnjenica

Tudi sodelovanje z občinsko gasilsko zvezo je zelo uspešno, zlasti podmladek dosegla lepe rezultate.

Ceprav so gasilci Jagnjenice modernopremljeni, se jim še niso izpolnile vse želje. Radi bi imeli cisterno za

dovažanje vode v oddaljene kraje in postavili bi radi rezervarje za vodo, da bi lahko po potrebi zaščitili kmetijska področja v slučaju požara. V zaselku Čimerno je v gradnji gasilska orodjarna, radi pa bi jih napravili še več.

Vsako delo v vasi obogati z lastnim prispevkom v obliki prostovoljnega dela, kjer se spet najbolj izkažejo mladi člani. Letos bi radi v lastnem domu prekrili streho ter napravili prostor za arhiv ter sestanke.

ZDENKA STOPAR

Za planince leta niso ovira pri delu

Aktivni gornjegrajski planinci

Poročali smo že, da so tudi gornjegrajski planinci nadvse slavno proslavili letošnji, 90-letni jubilej slovenskega planinstva. Prenovili so dom na Menini planini in dokončali novogradnjo, izgradnjo pristave. Ob tem, da koče niso prenavljali in gradili le eno leto, pa velja omeniti, da je nova pridobitev predvsem sad skupnega dela mladim in starejšim, že izkušenim planincev.

Od 300 članov, kolikor je planincev v Gornjem Gradu, je več kot polovico mladim: »Mislim, da smo se mladi in stari ujeli med seboj kot redkokje. Med nami ni razdora, tudi razlika v letih ni opazna, saj k skupnemu uspehu vsak prispeva po svojih možnostih,« je dejal Matjaž Drčar, mladi predsednik gornjegrajskega planinskega društva.

Na tem sodelovanju je zasnovano celotno delo v dru-

stvu, kjer še posebno dobro skrbe za podmladek. Že vrsto let imajo na gornjegrajski osnovni šoli in njenih podružnicah ustanovljeno planinsko šolo. Že najmlajše tako seznanjajo s pravilnim odnosom do narave. Prirejajo izlete, letos so bili tudi na strehi Evrope, Mont Blancu. Pot so si plačali sami, denar so zaslužili pri pogozdovanju. Na najvišjem vrhu je od devetnajstih članov odprave stalo 16 Gornjegraščanov. Zanima jih torej tudi alpinizem, kar dokazuje podatek, da se jih je nekaj vpisalo v alpinistično sekcijo planinskega društva v Mozirju.

V letošnjem letu so gornjegrajski planinci obnovili vse planinske poti na svojem področju. Ob vsem, kar so naredili, še en dokaz več, da pri planincih leta niso ovira pri delu. Udarniško moč mladim kaj dobro dopolnjujejo z znanjem in izkušnjami starejših planincev.

RP

Silvestrovanje, v soboto, 31. 12. 1983 ob 20. uri

- ansambel Prizma
- Marjan Kralj
- gost večera-presenečenje
- disco
- vsaka 50. vstopnica nagrajena
- cena 450,00 din
- rezervacija in predprodaja vstopnic: TTG, Izletnik, bazen Golovec

DISCOTEKA Golovec – vsak petek, soboto od 20.00 do 01.00

discomatineja – nedelja, od 17.00 – 21.00 ure

BAZEN – 23., 24. in 25. 12. državno prvenstvo v plavanju

DVORANA – sobota, 24. 12. 1983 – prvenstvena rokometna tekma AERO:ŽELEZNIČAR Sarajevo

VABLJENI!

PRIREDTIVE

Slovensko ljudsko gledališče Celje

Petek, 23. dec. ob 19.30: Publi Terencij Afričan: EVNUH. Premiera. Premierski abonma in izven.

Sobota, 24. dec. ob 18.30: Publi Terencij Afričan: EVNUH. Sobotni abonma in izven.

Ob 15.30: Vito Taufer: JAZ NISEM JAZ. 1. šolski abonma. Gostuje Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane.

Ob 10.00 Vito Taufer: JAZ NISEM JAZ. Zaključena predstava za Osnovno šolo Poljčane.

Ob 15.30: Vito Taufer: JAZ NISEM JAZ. 2. šolski abonma. Gostovanje Slovenskega mladinskega gledališča iz Ljubljane.

Ob 9.00 Vito Taufer: JAZ NISEM JAZ. Zaključena predstava za Osnovno šolo iz Sentjurja.

Ob 17.30: Vito Taufer: JAZ NISEM JAZ. 3. šolski abonma. Gostovanje Slovenskega mladinskega gledališča iz Ljubljane.

Cetrtek, 29. dec. ob 10.30 in 17.30: Norman Hunter: PROFESOR MODRINJAK. Gostovanje SLG v Cankarjevem domu.

Ob 13.00 Vito Taufer: JAZ NISEM JAZ. 5. šolski abonma.

Ob 17.00: Vito Taufer: JAZ NISEM JAZ. 4. šolski abonma. Gostovanje Slovenskega mladinskega gledališča iz Ljubljane.

Likovni salon Celje

V Likovnem salonu v Celju bodo jutri odprli razstavo slikarskih del skupine mariborskih umetnikov. Na razstavi se bodo predstavili s svojimi deli Ivan Cobal, Ivo Gaisnikar, Marjan Jelenc, Rado Jevč, Maja Kocmat-Sest, Slavko Kores, Vojko Pogačar in Viktor Šest. Razstavo bodo odprli ob 18. uri, ogledali pa si jo boste lahko do 14. januarja prihodnje leto.

Razstavnici salon Rogaška Slatina

V Razstavnem salonu je odprta razstava slik akademskega slikarja Milana Lorenčaka. Razstavo si boste lahko ogledali do 15. januarja.

Razvojni center Celje

V avli Razvojnega centra razstavlja svoje akvarele slikar Marko Jezernik. Razstavo si lahko ogledate do ponedeljka, 26. decembra.

Pokrajinski muzej Celje

V Pokrajinskem muzeju je odprta razstava antičnih fresk. Razstava je za ogled odprta vsak dan razen ob ponedeljkih od 9. do 12. ure, ob sredah pa tudi v popoldanskem času od 14. do 16. ure in sicer do konca januarja.

Avla Poslovnega centra GIP Ingrad Celje

V avli poslovnega centra Ingrad razstavlja nove grafike Jože Horvat-Jaki iz Nazarij. Razstavo si lahko ogledate do 15. januarja.

Hotel Dobrna

V avli hotela Dobrna je odprta razstava ročno izdelanih okraskov iz slame avtorice Majde Mavri. Razstava je prodajna, odprta pa bo od 30. decembra.

Prevzgojni dom Radeče

Danes popoldan ob 17. uri bo v Prevzgojnem domu Večer šansonov in pesmi Svetlane Makarovič.

Dom Dušana Poženela Laško

Jutri se bo v Domu Dušana Poženela predstavila dramska sekcija Pivovarne Laško. Ob 17. uri bodo uprizorili delo Petroviča-Katajeva Dan oddiha.

Zdravilišče Laško

V zdraviliški dvorani bo danes ob 17. uri samostojni koncert Marjana Smodeta, ki se bo v teh dneh predstavil še na več samostojnih koncertih v laški občini.

Kulturni dom Štore

V kulturnem domu bo jutri ob 18. uri šesti tradicionalni novoletni koncert pihalnega orkestra Storski železarji iz Stora. ki ga vodi prof. Franc Zupanc.

Kulturni dom Trnovlje Celje

V kulturnem domu Zarja Trnovlje bo v nedeljo, 25. decembra ob 15. uri nastopila mladinska gledališka skupina kulturnometniškega društva Zarja. Uprizorili bodo veseloigro za otroke Conrada Seilerja Klovn in njegov cirkus. Predstava bo za otroke krajevne skupnosti Trnovlje in izven.

Pionirski dom Cvetke Jerinove Celje

V Pionirskem domu Cvetke Jerinove v Celju bo v torek, 27. decembra ob 17. uri nastopila mladinska gledališka skupina Amaterskega gledališča Železar Celje-Štore. Uprizorili bodo Grimmovo mladinsko igro Volk in sedem kozličev, ki jo je priredila Svetlana Makarovič.

Knjižnica Edvarda Kardelja

V avli knjižnice Edvarda Kardelja na Muzejskem trgu je odprta razstava z naslovom Zimski športi. Razstavo si lahko ogledate vsak dan v času, ko knjižnica posluje za bralce in sicer do 25. januarja.

Zavod za kulturne prireditve Celje

organizira obisk koncerta IX. Beethovnovne simfonije v izvedbi orkestra Slovenske filharmonije in zbora Ivan Goran Kovačić iz Zagreba s solisti. Koncert bo 30. decembra v Cankarjevem domu v Ljubljani, odhod iz Celja pa bo istega dne ob 15.30 uri izpred Vrtnice s posebnim avtobusom. V Ljubljani pa si boste ogledali tudi razstavo v Narodni galeriji, ki prikazuje dela tujih umetnikov na Slovenskem od XIV. do XX. stoletja. Prijave sprejema Zavod za kulturne prireditve do ponedeljka, 26. decembra.

Pred premiero Evnuha

Slovensko ljudsko gledališče Celje bo imelo v petek, 23. tega meseca premiero prvokrat na Slovenskem prevedeno in uprizorjeno delo rimskega komediografa Terencija »Evnuh«. Režiser Mario Uršič, tržaški gost, je skupaj z dramaturgom Goranom Schmidtom kontaminiral s Terencijem še odlomke iz Ovidove »Umetnosti ljubezni«. Oboje je v mojstrskem prevodu Kajetana Gantarja. Pri odski podobi sta prispevala svoje še dva tržaška gosta, scenograf Marjan Kravos in kostumografka Marija Vidau, ter koreografka Ksenija Hribar. Nastopa domala ves celjski ansambel, pomnožen z gosti.

Humanizem problem našega časa

Najnovejša knjiga dr. Vekoslava Grmicha

Te dni je prišla na slovenski knjižni trg knjiga dr. Vekoslava Grmicha z naslovom **Humanizem problem našega časa**, knjiga, ki je takorekoč pisana na kožo časa, v katerem živimo. To ni pravzaprav nič nenavadnega, če vemo, da je njen avtor angažiran in razmišljujoč pisec številnih razprav in knjižnih del, ki govore o osvobajanju človeka in njegovi vlogi v družbi.

Pred kratkim sta pripravila klub kulturnih delavcev Ivan Cankar in OK SZDL Celje predstavitev omenjene knjige, kjer je avtor pred številnim auditorijem razgrnil svoje sicer že znane misli o vlogi družbenega sistema in cerkve do človeka in njegovega avtentičnega položaja v skupnosti. Knjiga, ki je izšla pri Založništvu tržaškega tiska, je razdeljena na štiri temeljna poglavja z naslovi Antihumanizem, Humanizem, Korenine humanizma in antihumanizma v človeku in Posebna vprašanja humanizma (izbor razprav). Avtor govori o množičnem človeku, o individualizmu, terorizmu, integritetu, totalitarizmu, rasizmu in drugih pojavnih oblikah, ki po svojih vsebinah tvorijo elemente antihumanizma. Govori pa tudi o elementih, ki sestavljajo humanizem in to v širšem smislu te besede – kot so sekularizacija, boj za svobodo, boj za človekove pravice, duh demokracije, partnerstvo, pluralizem, mirovna in ekološka gibanja. Posebne pozornosti so vredna razmišljanja o vzgoji za humanizem, o svetovnem nazoru in humanizmu in o moralnem zdravju in humanizmu. Sklepni del knjige tvorijo teksti o človekovih pravicah in krščanstvu, o kristjanovih pravicah v cerkvi, o krščanski horizontalnosti, o ljubezni in nasilju, o revolucionar-

nosti evangelija, o kristjanih in samoupravljanju, o veri v človeka, o ekoloških problemih in krščanski podobi Boga ter o pogumu za neposlušnost in o tem, kaj je med upanjem in neposlušnostjo.

Srečanje z dr. Vekoslavom Grmichem je bilo zelo zanimivo, predvsem zaradi tega, ker je skozi njegovo izvajanje vsebine knjige dobila novo razsežnost pa tudi navzoči so lahko neposredno poslušali misli misleca in teologa, ki se zavzema za odprto, sodobno cerkev v duhu pokoncilskega obdobja, polnokrvnega ekumenizma in sekularizacije, ki se zavzema, da bi evangelij in marksistični nauk še bolj omogočala popolno in resnično osvobajanje človeka. D.M.

Uspeh mojstra Povšeta v Laškem

Hudi poledici navkljub akademskemu slikarju, mojstru restavracij Viktorju Povšetu in vodstvu laške muzejske zbirke minuli petek ni niti malo zdrsnilo. Mojstrove razstave se je udeležilo toliko ljudi, da bi jih kaj dosti več pod to streho ne spravili.

Izbrana pesem, pravšnja za to priložnost, je zvenela iz grl moškega zbora z Vrha, ki od ustanovitve pred letoma kaže dokaj strm vzpon med

Slovesnost na pevskem koncertu v Laškem

Kljub izredno slabemu vremenu, bila je huda poledica, je slavnostni, jubilejni koncert pevskega zbora TIM Laško privabil polno dvorano poslušalcev.

Ob 55 letnici obstoja zbora in ob 40 letnici 1. zasedanja AVNOJ je zbor pod vodstvom Lojzeta Šveca zapel vokalne skladbe Galussa, Gallija, Simonitija, Mokranjca, Vrabca, Mihelčiča, Srebotnjaka, Bučarja, Juvaneca in Ježa, v drugem delu pa prav tako devet pesmi, predvsem narodnih, v priredbi raznih avtorjev.

Slavnostni del je kronala podelitev državnega odlikovanja,

Red zaslug za narod s srebrno zvezdo, ki ga je zbor dobil za mnoge uspehe, požrtvovalno delo na področju kulture in svoj jubilej. Listine častnih članov so dobili Ivan Degen, Mirko Dragar in Drago Cepuš. Prvi je bil med ustanovitelji pevskega zbora Hum pred 55. leti.

Podeljena so bile tudi Gallusova odličja: Zlato je dobil Stane Brečko, srebrno Jože Rajh, bronaste pa; Boris Aškerc, Anton Gril, Jakob Hrstnik, Rudi Pavčnik, Stanko Razboršek, Franc Teršek in Polde Valant.

JK

Novoletni koncert lahke glasbe

Skupaj ga pripravljata godalni in plesni orkester

V sredo, 28. decembra bo ob 19.30 uri v dvorani kina Union novoletni koncert, ki sta ga letos že drugi skupaj pripravila Celjski godalni orkester in plesni orkester Zabe. Pod vodstvom dirigenta, profesorja Radovana Marvina, je združen orkester pripravil Gershwinovo Rapsodijo v modrem – kot gost bo nastopil znani slovenski pianist Aci Bertonec, Webrovo Povabilo na ples v instrumentaciji Berlioz, peti in šesti Brahmsov Madžarski ples, Dinnicujev Hora staccato s solistom na harmoniki Zoranom Kolinom, Carmichaelov Stardust in Fascination v priredbi Mojmir Sepeta.

Z istim programom se bosta orkestra predstavila dan prej ob isti uri tudi v dvorani

Zdraviliškega doma v Rogški Slatini.

Dolgoletna želja nekaterih glasbenih delavcev, da bi v Celju pripravili koncert lahkejših simfoničnih glasb, se je uresničila lani, ko sta oba orkestra pred Novim letom prvič zaigrala skupaj. Nabito polna dvorana Narodnega doma in navdušenje občinstva je ovrгло dotedanje mnenje nekaterih posameznikov, da v našem mestu ni zanimanja za takšno glasbo. Za letošnjo prireditev so našli tudi vso podporo pri celjskem Kinopodjetju, ki jim je dalo na razpolago veliko unionsko dvorano. Ta dvorana naj bi bila še posebej primerna za simfonične prireditve, hkrati pa bodo lahko ustregli tudi večjemu številu obiskovalcev, saj je

lani za nekatere zmanjkalo vstopnic.

Ker se je Zavod za kulturne prireditve Celje zaradi finančne stiske odrekel organizaciji koncerta, bosta orkestra nastop pripravila sama, pri čemer jima bosta pomagali delovni organizaciji Aero in Klima. V vodo pa so padli načrti, da bi se orkestra z istim koncertom na posebnih prireditvah predstavila celjskim osnovnošolcem in srednješolcem, za kar naj bi poskrbela občinska konferenca Zveze prijateljev mladine. Poseben koncert je odpovedan z nerazumljivo obrazložitvijo, da je repertoar, ki so ga pripravili, za mladino pretežak. Vsaka pripomba ob tako neodgovornem razmišljanju je odveč.

NADA KUMER

Razstavlja Mario L. Vilhar

V razstavnem salonu v Komendi na Polzeli razstavlja slikar in kipar Mario L. Vilhar. Predstavlja 10 olj, 5 akvarelov in skulpturo, ki skupaj zajemajo del umetnikovih stvaritev od leta 1970 do danes.

Razstava je posvečena predvsem trem delovnim jubilejem umetnika. Teče namreč 40. leto njegovega umetniškega ustvarjanja, 30. leto njegovega uporabno grafičnega ustvarjanja, trideset let pa deluje tudi že v

novinarskih vrstah.

Mario L. Vilhar se je rodil leta 1929 v Postojni, njegova umetniška pot pa se je pričela v Zagrebu, kjer je študiral tehniko. Obenem je pomagal očetu in materi, ki sta bila oba slikarja, pri njunem delu. Po vojni ga je pot zanesla na Jesenice, kjer je bil soustanovitelj likovnega društva Dolik in Slovenskega narodnega gledališča. Ko je odslužil vojaški rok, se je naselil v Ljubljani in pričel s študijem likovne umetnosti. Ta-

krat se je že tudi aktivno ukvarjal z novinarstvom, njegovo ustvarjanje pa je seglo tudi na področje uporabne umetnosti.

Samostojno razstavlja že od leta 1955. S svojimi deli je gostoval po skoraj vseh evropskih državah, po domovini pa je bil gost v številnih krajih in galerijah. Leta 1965 je uvedel v kiparstvo tehniko metalizacije. Na sliki: Mario L. Vilhar (na levi) z obiskovalci razstave.

TONE TAVČAR

Misliš, misliš, pa narediš

To je življenjsko vodilo Ivana Jeromlja z Vitanja

Veliko je opravil Ivan Jeromelj na kmetiji, ki niso povezana zgolj z osnovno kmetijsko proizvodnjo. Kam bi prišli, pravijo kmetje, če bi morali za vse, kar je potrebno popraviti, iskati pomoči pri za to usposobljenih strokovnjakih. Če pa tudi domače spretnosti niso dovolj, največkrat ni treba iskati pomoči daleč, saj ima skoraj vsaka vas nekoga, ali vsaj nekaj takšnih, ki so se s skupnimi močmi sposobni lotiti vsega.

»Misliš in misliš, pa narediš,« pravi Ivan Jeromelj, doma pri Vitanju, drugače izučeni sodar. Tudi on je namreč eden tistih, ki po napornem kmečkem delu najde urice »počitka« v svoji delavnici. Les mu je tako domač, da zaide k njemu marsikatero pokvarjeno kolo kmečkega voza, kmečko orodje, ki ga je potrebno opremiti z novim držalom. Bolj kot to, da je pri lesu zanj malo neznanek, preseneča pogled po njegovi delavnici. Tračna žaga, skobelni stroj, delovni pult kakor v vsaki mizarjski delavnici, vendar z majhno razliko, vse je izdelal sam. Pa še to, razen najnujnejših elektro in kovinskih delov, je vse leseno. Za vse skupaj, kar je naredil, pa je dovolj le en, že omenjen »recept«: »Misliš in misliš, pa narediš.«

Drugeče pa je s sodarstvom. Tu so Ivanu v začetku znanja vlivali drugi. Pin-

STARE OBRTI

terskega poklica se je namreč izučil leta 1948, v sodarskem podjetju v Celju. V sodih in škafih, ki zapuste njegove roke, je danes še ve-

liko dolgoletnih izkušenj. Kvaliteta dragocenega kletnega pohištva, v katerem zo-

ri sladko vince, ni odvisna le od lesa, četudi bi o tem Ivan Jeromelj imel dosti povedati, pomembno je tudi, kako spretni so prsti, ki sode vkup

spravljajo. Reklamacij za izdelke sodarja Jeromlja še ni bilo. Naročil je preveč, pravi, pa tudi nehal bo počasi s tem. Do sode iz njegovih rok boste torej težko prišli, lahko pa vam bo pomagal z nasvetom, kadar boste sode kupovali. Ne bo se namreč dosti sukal okrog njih, pa bo rekel: »Ta je dober, ta je slab!«

RADO PANTELIC

Med nebom in zemljo je več stvari

Slikar Dare Zavšek hoče biti kos lastni viziji

Decembrsko sonce se je bilo že pomaknilo iz zenita, ko sem potrkala na njuna vrata. Majhna, kdo ve koliko stara hišica na predverju Zalca je že nekaj let prijetno bivališče Daret Zavška, slikarja, in njegove Goce. Kmalu bo leto odkar se je v veselje njima in njunim pridružila še radoživ in zvedava Eva. Komajda je prostora za vse v tistem majhnem, a vendarle prijetno domačem prostoru, ki je delavnica, razstavljalni in bivalni prostor. Še sreča, da ima vsakdo od treh Zavškovih svoj blikoritem...

Deset in več let je, kar se je odpravil na slikarsko pot. Otroška želja, risati stripe in morda priti v svet risane filma, je danes zgolj spomin. Omama po slikanju je ostala in je z dneva v dan bolj opojna. S podedovanim talentom po očetu, z nekaj vzori, ki so

ga spremljali na začetku poti in z veliko, veliko trme, je Dare stopil na čisto svojstveno slikarsko pot. Doma so mu jo odsvetovali, češ, da mu slikarstvo ne bo moglo biti nikoli poklic. Če že, potem si mora pridobiti formalne sposobnosti. Pa je prišel s šolami kaj kmalu navzkriž. Nemirni duh ga je gnal dlje od okvirov učnih programov in začel je slikati na lastno pest in za svojo dušo.

»Zmeraj sem imel vizijo svojega sveta. Gledal sem ga skozi glasbo, skozi ljudi in se nisem kaj prida oziral, kaj so rekli drugi,« je tisto kasno opoldne, ki je bilo zanj šele pravo jutro, pripovedoval Dare.

Slikar Jaki je bil eden prvih, ki mu je dajal moralno podporo in nasvete. In kadar se je svet hotel čisto zrušiti nanj in ga odtrgati od čopiča, je Daret zgrabila neustavljiva želja po novem in nezna-

nem. Marsikdo mu je to tedaj celo zameril, zanj pa je bilo vse čisto normalen del življenja. Danes ne vidi v tem nič črnega, nič pesimističnega, če je kdaj upodabljal svoj svet v temnih prostorih pralnic ali kurilnic svojih znancev. Ko je izpovedal platno to, kar mu je ležalo na duši, se je čisto udobno zvil v spalno vrečo in pričakal nov dan. Vsak naslednji mu je dal novih idej. Naključja, prijatelji, znanci in kasneje, ko je prišla v njegov svet še Goca, so mu dali potrditev, da je na pravi poti. Kmalu tudi kritiki niso mogli molčati. Tako je Aleksander Bassin o njegovi slikarski viziji zapisal: »...v bistvu gre za profesionalnega slikarja, ki se je povsem zavestno odločil, da izgrajuje svoj svet, ki ga sicer tudi živi, navidez umaknjen pred vsakdanjostjo. Danes lahko trdimo, da ima ta ce-

lota neke vrste vizionarske, nadrealne razsežnosti. Dejstvo je, da veje iz njegovih slik nek prikrit optimizem, ki ga recimo v njegovi očitni življenjski temi – ženski pojavnosti – uzmemo kot izpovedni vir...«

Dare noče nikogar posiljevati s svojim slikarstvom, pravi. »Če so komu moja dela všeč, si jih bo ogledal, se zamislil ob sliki, ali jo kupil. Najbrž tedaj ne bo razmišljal, ali imam likovno akademijo in zakaj ne, ali imam status svobodnega umetnika in zakaj ne. Ne slikam po naročilu, čeprav znam upoštevati želje ljudi. Morda sem zato komu trn v peti, pa si tega ne želim. Meni se zdi tisto, kar je izzvano iz srca, najlepše. Zato slikam. Najraje je ponoči.«

Na svetu je med nebom in zemljo več stvari, kot si jih lahko zamisli šolska učnost, je zapisal William Shakespeare.

K tej misli Dare dodaja, da se njegovo delo vrti okoli narave, predmetov, človeka, občutkov, glasbe s spomini pomenskih in določene trenutke. Takšna je realnost. Povsod. Ne najdemo je, če hodimo z zaprtimi očmi skozi železo, beton in steklo mest. Če odpremo oči in jo poskušamo razumeti, jo vidimo. In Dare hoče, da jo iščemo!

Njegova 13-letna bitka s samim seboj in z okoljem vendarle ni bila zaman. Že zato je vredno vztrajati. Nekaj razstav, tudi na tujem, je samo potrdilo njegovo lastno prepričanje, da je sam sebi v lastnem vizionarstvu kos.

Med nebom in zemljo je več stvari! Dare jih čuti, zaznava, hoče doseči. Tak je pač.

MATEJA PODJED

HIMALAJSKI DNEVNIK

Nosači

Drobne, boste noge so lovile korake po ostrem kamenju. Mali Ratnovitram mi je vstrajno sledil že od jutra, ko sem mu podaril svinčnik in sva postala velika prijatelja. Dvanaest let mu je, na traku, ki ga je obesil čez čelo, pa nosi težak nahrbtnik zveznega oficirja. Za trideset rupij na dan. »Rad bi zbral nekaj denarja za šolanje,« mi je zaupal.

Ceste le počasi prodirajo v gorat svet revne dežele, zato so kilometri peš poti še vedno za mnoge kraje edina zveza s svetom. In na teh poteh »kraljujejo« nosači, skromni, bosonogi in revni. S trideset kilogrami na hrbtu (tovore privežejo na trak, ki ga obesijo čez čelo) za trideset rupij na dan in ob lastni hrani. Trideset rupij pa v Nepal stane steklenica piva, zavojček boljše cigarete, kosilo v malo boljši restavraciji v Kathmanduju... Toda ponudba oziroma višek delovne sile je velik. Tako poleg revnejših kmetov, ki se odtrgajo od dela na poljih, nosijo tudi poklicni nosači; vse dokler ne omagajo in začnejo prosjati.

Pod tovari se krivijo možje, ženske, otroci in starčki. Tako sta nam na poti iz Čarikota že prvi dan omagala dva nosača. Deček in starček, ki je po tem prosil, da mu damo vsaj nekaj denarja, da se bo lahko vrnil v Kathmandu. Kako vesel je bil tistega drobiža.

Ko smo se vračali, smo najeli nosače iz hribovske vasi nad Gongarjem. Skromni, pošteni in pridni hribovci so. Dogovorili smo se, da jim plačamo šest dni nošnje – 180 rupij – zato so hoteli, da bi ta denar zaslužili v manj dneh. Prehodili so tudi po dve etapi na dan. Drugi smo zvečer prišli do Gongarja. Možje so nosili od jutra do večera, pa vendar so kar tekli v hrib do svojih domačij, ker so hoteli prespati pri svojih družinah. Vsi so imeli okoli domačij nekaj krp zemlje, ki so jo obdelovale žene in otroci, ko so bili na poti.

Naslednje jutro so prišli spet v Gongar vsak s svojo tombo (nekakšna

lesena steklenica) in videle se je, da so že med potjo okušali opojnost rakšija in čanga. Večino tomb so potem zamenjali za naše puloverje, majice, rokavice in – kot smo ugotovili kasneje v Kathmanduju – naredili kar dober posel. Vsebinsko tomb smo prepustili njihovim glom. Ta dan je bilo potem na poti kar veselo in prepričali smo se, da se znajo tudi ti hribovski nosači prav prijetno veseliti. Še posebej, ko so malo okrogli.

Ze v Gongarju se je starejši možak preveč majal. Neka ženska mu je potem pomagala, da si je zadel tovor na ramena. Toda sto metrov naprej je tovor spet odložil in se odmajal za grmovje. Možak se je potem ves dan trudil, da je lovil glavino kolone, v kateri je nekaj nosačev še vedno tovorilo polne tombe.

Na 4000 metrov visokem grebenu nad bazo je bilo. Nosači, nekateri so tovorili tudi več kot 30 kilogramov, so morali navzdol po strmi, kakšnih trideset metrov visoki kamniti plati. Spust je zahteval že nekaj plezalnih sposobnosti, zato smo napeli vrvi. Toda enemu nosaču je vseeno spodrsnilo in tovor je zdrsnil v globino. Ostalim na vrhu so se začele tresti noge, da je moral Juš znositi nekaj tovorov do vznožja stene. Potem je do vrha stene prišel Odžal. Mlad, slok a vendar zelo močan fant. Kakšnih trideset kilogramov je tovoril. Pogumno se je spustil ob vrveh navzdol in opogumil se druge. Fant je tudi kasneje dokazoval, da je najmočnejši, najhitrejši in najspretnější. Tovariši so ga sprejeli kot nekakšnega vodjo, ker se je večkrat zavzel za njih. Če bo dovolj spreten, bo čez nekaj let postal naike, vodja nosačev in mu ne bo potrebno več tovoriti. Ali pa bo tako kot starček iz Čarikota omagal že kje na začetku poti pod težkim tovorom...

In kakšna usoda čaka malega Ratnovitrama? Bo zaslužil dovolj denarja, da bo lahko hlastal po znanju iz knjig?

S. SROT

Klene misli Bizjakove mame

Tito nas je učil: »Čuvajmo vsako pod rodovitno zemljo!«

Gotovlje... Zgodovina vasi je pestra. Tukaj je bil dvorec Habzburžanov. Ob dvorcu je bila vas, ki je štela šest kmetij. Vas so imenovali Godomlje po potoku Godomlji. Šele pozneje so jo preimenovali v Gotovlje.

Že v 13. stoletju so dobile Gotovlje svojo občino, ki je imela tudi svoj grb. Ta občina je obstajala vse do začetka 2. svetovne vojne. Oče Pajk je bil župan več kot trideset let. Soliden, zelo razgledan kmet, naprednjak. Pod njegovim vodstvom so ustanovili hranilnico in posojilnico, gasilsko društvo in pevski zbor, telovadno društvo »Borut«, ob potoku Godomlja je bilo zgrajeno javno perišče.

V Gotovljah so imeli tovarno porcelana. Solo so tako rekoč sami zgradili. Med prvimi v Savinjski dolini so ustanovili kmečko-delavsko KP celico. Fara je stara nekaj sto let. Njen patron je svet Jurij. Pokojni Goršek Jurij, znan kmetijski strokovnjak, je vodil pevski zbor skoraj 40 let. Žogo pa so brčali kar vsi, tudi kmečki fantje. Ko se je začela 2. svetovna vojna, so nekateri začeli sodelovati že kar 41. leta.

Tudi žrtve so bile. V 1. in 2. vojni. Njim v spomin stojita sredi vasi dva spomenika. Sredi vasi pa so stale tudi stoletne lipe. Pod njimi so se zbirali kmečki fantje in dekleta, zbirali so se občinski mošje, pod mogočnimi krošnjami so prirejali veselice.

To in še mnogo več je povedala Bizjakova mama. Načitana, razgledana kmečka žena. Pravi, da je stara 82 let. Kdo bi ji prisodil! O dogodkih pred nekaj desetletji govori, kot da se je zgodilo včeraj. Kaj leta, za dneve in ure ve, kdaj so igrali kako igro, peli sredi vasi, priredili veselico, kdaj je kdo umrl, kak je bil pogreb in kakšno je bilo vreme. In prav tak je njen sin Ivan. Ko sem ga vprašal, če res piše kroniko vasi, je rekel, da ima vse v glavi. Misli čiste kot studenčnica. Klene, čvrste, zdrave kmečke korenine!

»Naša kmetija je med najstarejšimi,« pripoveduje Bizjakova mama. »Pa zdaj nas tako ni veliko. Mogoče je kakih dvajset čistih kmetov. S pokojnim možem Anzom sva trdo garala. Pribirvala pa sva samo tegale, je pokazala na krepko raslega Ivana. Delali smo res, pa tudi privoščili smo si. Hodili smo po božjih poteh, na razne izlete, veselice, na igre, peli in igrali smo. In povsod sva sina jemala s seboj, to pa. Zmeraj sem mislila: več bo videl in slišal, bogatejše bo njegovo življenje.

Arondacija nas je pošteno udarila. Družbenemu sektorju smo morali odstopiti, dati v najem, kar precej najboljše zemlje. Predno smo se z namenjavo zdogali, je trajalo kar precej časa. Pa smo se, vse s trdim delom. Pa ne samo mi, tudi ostali kmeti. Redek je, ki ne bi bil ob kak hektar. Kaj nas drži pokonci? Dobra kmečka volja, zdrava pamet in pridne roke. Kar stopite v hlev, v svinjak. Oba sta polna repov in rilcev, se prešerno nasmeje mati Cilka. V hlevu sivorjavke in frizijke, v svinjaku pa švedi. In vsa mehanizacija, kar je danes sodobna kmetija potrebuje. Če si čisti kmet, moraš pri petih hektarih biti hudimano priden, da te ne zadene grunta glas: Deri mene, sicer bom jaz tebe!«

Bizjakova mama ima izredno bogat besedni zaklad. Če le utegne, bere, naj bo časopis, knjiga, kar si boji. V poletnih nedeljah sedijo v katrcu in se poženejo sem in tja po Sloveniji.

»Nekdaj pa je bil v modi zapravljičev. Tudi s kočijo smo se vozili. Na skupinske izlete pa z lojtrniki. To je bilo petja in vriskanja! Kot dekle si nisem mogla kaj prida privoščiti. Oče nam je mnogo prerano umrl in ostale smo same ženske. Ho, saj se spominam, kako drobna sem bila, pa sem morala držati za plug, za brano, sekati v hosti, skratka, opravljati vsa kmečka dela. Leta 1909 pa je bilo pravo gorje. Kako je prišlo do ognja, se ne spominjam. Gorelo je križem po Gotovljah. Ojej, nekaj strašnega je bilo to. Bili smo tako rekoč na tleh. Obupali pa nismo, to

pa ne. Drug drugemu smo pomagali in v nekaj letih smo vse obnovili. Jaz zmeraj govorim: V slogi je moč. Imeli smo tudi kovačijo. Menda je bila prva v vasi.

Bizjakova mama je bila dolga leta v upravnem odboru Rdečega križa. Pa pri gasilcih je pomagala. Kdo bi preštel vse tisto, kar je spekla v krušni peči za razna društva in organizacije. Ne za denar, za napredek vasi. Bizjakovi so napredni ljudje, zares umni kmetovalci. Sin Ivan in njegov sin Janko pojeta pri moškem zboru, Ivanova žena pri ženskem. So med redkimi, ki vaj nikoli ne zamudijo.

»Tudi kmet mora živeti družabno življenje,« nadaljuje mama Cilka. »Naša družina je že taka. Preprirov sploh ne poznamo. Zakaj pa naj bi

se prepirali? S sinom Ivanom imava vsak pol grunta. Pa vnuk Janko, čeprav je izučen ključavničar, se je tudi odločil, da ostane na gruntu. Vnučinja Marjeta študira v Ljubljani agronomijo. Tako, vidite, kakor je rekel pokojni Tito: Čuvajmo vsako pod rodovitno zemljo! In to je res. Brez kmečkih pridelkov ni življenja. Končno so to doumeli naši najvišji. No, imamo tudi hmelj. Nič kaj rada ne slišim, ko pravijo: zeleno zlato. Kar štetat bi takega nagnala, pa bi videl, občutil, po čem je to zlato. Jaz pravim: Brez dela, ni jela. Pri nas vsi z veseljem delamo, zdravi smo in imamo kar lepo življenje. Samo, da bi še bilo dolgo tako in da bi naš dinar začel rasti, kakor naš, tako opevani, savinjski gordinj...«

DRAGO KUMER

Tudi XI. revija je bila doživetje

V Libojah so nastopili najboljši ansambli s Celjskega

Zvoki harmonik, klarinetov, trobent, baritonov, kitar in tudi nekaterih novejših instrumentov, so v nedeljo napolnili prenovljeno dvorano DPD Sloboda v Libojah, tako kot so jo napolnili tudi številni poslušalci iz Liboj, Žalca in drugih krajev. Prišli so celo ljubitelji narodnozabavnih viž iz Zreč, Loč in še od kje.

Tako ansambli kot poslušalci so dokazali, da tovrstna glasba še živi in da je libojska revija veliko pripomogla k njeni popularnosti. Res je, da so nekaterim ansamblom bolj ploskali kot drugim. Toda to je bolj stvar okusov kot pa razlikovanje kvalitete posameznih nastopajočih.

Letošnja libojska revija narodnozabavnih ansamblorv prinaša v drugo desetletje svojega obstoja tudi nekaj novosti. Tako je bilo šte-

Mirku Polutniku, vodji Celjskega instrumentalnega kvinteta, je bilo zelo žal, da niso nastopili na reviji. V Libojah so bili vsi člani ansambla, razen klarinetista, ki je zbolel. Še posebej mu je bilo žal zato, ker igrajo zadnje leto v nekoliko spremenjeni zasedbi in so hoteli prav v Libojah pokazati, da še vedno igrajo dobro narodnozabavno glasbo.

vilo nastopajočih omejeno že s tem, da so ansambli morali igrati lastne skladbe, za razli-

ko od prejšnjih let, tudi ni bilo posameznih instrumentalistov in pevskih skupin. S

tem želi organizator, to je DPD Svoboda Liboje, pospešiti ustvarjalnost ansamblorv in seveda pritegniti k sodelovanju zares tiste najboljše iz širše regije in dati možnost nastopa ansamblom iz občine.

Ker je libojsko srečanje ansamblorv revija in ne tekmovalstvo, je bilo po njegovem igranje boljše. Še po-

ne bo ocene nastopov posameznih skupin. Zabeležili pa smo nekaj vtisov poslušalcev in nastopajočih. Marjan Kos iz Žalca je povedal, da že vrsto let prihaja v Liboje na to prireditev in da mu je bilo letos še posebej všeč. Čeprav je nastopilo manj ansamblorv kot običajno, je bilo po njegovem igranje boljše. Še po-

sebej pa pozdravlja idejo, da morajo ansambli igrati lastne skladbe.

Se in še bi lahko napisali izjav glasbenikov in obiskovalcev, ki so bili zadovoljni z letošnjim nastopom in ki so obljubili, da bodo drugo leto zopet prišli.

F. P.
Foto: E. MASNEC

Že nekaj let libojsko revijo zaključijo s skupnim nastopom vseh sodelujočih, ki zapojejo skladbo Od Celja do Žalca.

Prenovljena dvorana DPD Svoboda v Libojah je bila premapna za vse tiste ljubitelje narodnozabavne glasbe, ki so si hoteli ogledati revijo.

Heri Kuzma, predsednik organizacijskega odbora libojske revije, je pred začetkom nastopajočim razložil nov koncept te prireditve v bodoče.

Hitrejši razvoj agroživilstva je temeljni pogoji za stabilizacijo gospodarstva

Ceprav v vsebinski zasnovi Novega tednika in Radia Celje kmetijstvo oziroma agroživilstvo ni zanemarjena tematika, smo se zaradi nekaj pomembnih razlogov odločili za osvetlitev agroživilskih in še posebej kmetijskih dosežkov ter usmeritev na širšem celjskem območju.

Sploh si ne domišljamo, da je mogoče v takšnem, enkratnem, prikazu in prvem poskusu zadeti povsem v črno, saj nismo specializiran časnik za vprašanja kmetijstva. Edino, kar se dobro zavedamo je, da gre za izredno pomembno gospodarsko dejavnost. Prav zato smo želeli na dokaj poljuden način našo javnost seznaniti z nekaterimi glavnimi dosežki, problemi in razvojnimi usmeritvami celjskega regijskega kmetijstva oziroma agroživilstva.

Navdih za to delo smo iskali tudi v Dolgoročnem programu razvoja agroindustrijske proizvodnje, ki ga je pripravila Kraigherjeva komisija zveznih družbenih svetov za vprašanja gospodarske stabilizacije. Predvsem pa smo v letošnji jeseni na nekaj pomembnih strokovnih in političnih posvetih, zadnjega agroživilskega je po tradiciji spet pripravil Medobčinski svet ZKS Celje, poleg običajnega jadikovanja o težkih gospodarskih časih doživeli argumentirane pohvale za celjsko regijsko kmetijstvo. Celo to smo ugotovili, kot bi se sramovali prikazati vendar očitne dobre rezultate.

V splošno gospodarsko kriznih časih je nekaj kmetijskega oziroma agroživilskega optimizma še kako na mestu, posebno še, ko upiramo svoje poglede v novo gospodarsko leto 1984 in tudi se dlje.

Ce v tem kratkem uvodniku in nagovoru k prvemu poskusu bolj celovite predstavitev agroživilstva na Celjskem povzamemo že omenjene spodbudne ugotovitve, potem ne moremo mimo temeljne značilnosti območne živinorejske usmerjenosti, kjer kar 85 odstotkov vseh dohodkov »pridelamo« iz osnovne kmetijske proizvodnje. Ta dolgoletna usmerjenost je dala nedvomno dobre rezultate, ki so povsem otipljivi in vidni na mnogih živinorejskih razstavah in kljub temu, da vse bolj sodelujemo tudi v bitki za kruh in krušna žita. Zaenkrat to na Celjskem ne predstavlja kaj dosti več kot 3.000 ton tržnih viškov pšeničnega zrnja, vendar smo v vseslovenski akciji za čim več doma pridelanih krušnih žit vsako leto uspešnejši.

Zanimanje za kunčerejo narašča

Spremenjeni način življenja ljudi v razvitem svetu, ki ga spremlja energetska prebogata prehrana, je »odkril« me-so kuncev kot del dietetične prehrane z malo ogljikovih hidratov in maščob. V večini zahodnoevropskih držav domača proizvodnja mesa kuncev ne more slediti povpraševanju, zato ga uvažajo. Zanimivo pri tem je, da uvoz doslej še nikoli ni bil predmet zaščitnih ukrepov zahodnih tržišč.

Naše kmetijstvo, ki se trudi, da bi našlo čim več izvozno ugodnih artiklov, ima v reji kuncev možnosti prodreti na zahodno tržišče.

Savinjsko hmeljarstvo je na evropskem in svetovnem vrhu, na tehnološkem področju so v Institutu za hmeljarstvo in pivovarstvo v Zalcu v svetovnem »up to date«, savinjski golding pa je sorta hmelja, ki vsakic lahko najde dobrega kupca v Evropi, ZDA ali na Japonskem.

Politična in strokovna agroživilska aktivnost, ki jo je v zadnjih letih intenzivno in z vso politično ostrino zlasti spodbujal Medobčinski svet ZKS Celje, je dosegla, da so v vseh občinah na Celjskem, politično strokovni kmetijski štabi prevzeli in vodili najodgovornejše naloge pri razvoju kmetijskih aktivnosti, četudi je bilo vsaj zadnjih nekaj let občutiti tudi to, da je zlasti skrb za prehrano oblikovala kmetijsko politiko. To dolgoročno sicer ne zdrži brez pomislekov, vendar je vsaj razumljivo.

To politično in strokovno povezovanje kadrov in odgovornosti v občinah na Celjskem je predvsem oblikovalo drugačno zavest in odnos do hrane kot strateško-političnega elementa tudi za obstoj in razvoj neodvisne socialistične Jugoslavije. Mnoge občine so začele odkrivati kmetijstvo in to velja tudi za celjsko območje.

Oblikovanje območne samoupravne interesne skupnosti za pospeševanje proizvodnje hrane in za preskrbo prebivalstva, njeni programi in združeni denar so prav gotovo dosegli, da smo imeli manj težav pri vprašanjih preskrbe s hrano, kot bi jih sicer lahko imeli.

Foto: EDI MASNEC

Z združevanjem denarja za hrano, za kmetijstvo, so se ukvarjali v vseh občinah po svojih najboljših močeh, odvisno od volje, zagnanosti, splošnega razumevanja problemov in od aktivnosti odgovornih ljudi za razvoj kmetijstva, in ne nazadnje, je bilo to odvisno tudi od gospodarske moči občine.

Vloga obeh sestavljenih organizacij združenega dela s področja agroživilstva na Celjskem, Hmezada in Merxa, postaja vse bolj pomembna. O obeh bomo podrobneje spregovorili na naslednjih straneh. Vsekakor sta oba posebna nosilca preskrbe, prvi bolj za meso in mleko ter posebno kulturo v Savinjski dolini, hmelj, drugi pa za preskrbo s kruhom, mokami in drugimi ključnimi prehranbenimi proizvodi. Oba sozda sodelujeta med seboj in drugimi sistemi v SRS in SFRJ, oblikujeta smiselne reprodukcijske verige, sta prisotna v vse večjem številu občin, s sa-

Ponudba hrane doma postaja nezadostna, narašča celo uvoz, s hkratnim izvozom hrane pa Jugoslavlani še nismo dovolj prodrli v svet. Vse to stopnjuje nesorazmerja v gospodarstvu in povzroča nestabilnost ter motnje na trgu, dražitev hrane z negativnimi posledicami in vplivi na življenjske stroške in standard prebivalstva.

V Jugoslaviji na vasi še vedno živi 55 odstotkov prebivalstva, od kmetijstva oziroma njegove surovinske osnove živi pet industrijskih panog, ki dajejo 27 odstotkov celotnega dohodka industrije. Kovinska in kemična industrija sta vse bolj pomembni za njegov razvoj, kmetijstvo je velik porabnik gradbenega materiala, energije in sodeluje pri dohodku v prometu, turizmu, gostinstvu, trgovini. Kmetijstvo samo zaposluje več kot tretjino aktivnega prebivalstva, skupaj s predelovalno industrijo pa ustvarja šestino celotnega izvoza SFRJ.

Iz statističnih podatkov izhaja, da se je v zadnjih desetih letih število kmečkega prebivalstva v Sloveniji zmanjšalo za polovico, na približno deset odstotkov aktivnega prebivalstva.

moupravnimi sporazumi in dolgoročnimi vlaganji pa si zagotavljata solidno preskrbo za svojo proizvodnjo, predelavo in lastne nosilne funkcije do oskrbe prebivalstva.

Ključne regijske agroživilske naložbe se uresničujejo, četudi brez zatikanja ne gre, celjska ganka LB pa za agro-

živilstvo prispeva znatna sredstva, znatno več kot katerikoli druga poslovna banka.

Marsikje čutimo posledice slabega prostorskega in urbanističnega načrtovanja, ki predvsem ni dovolj upoštevalo skrbi za očuvanje zelenih plodnih površin. Zemljiška politika se je nekaj s po-

močjo ostreje zakonodaje, nekaj pa zaradi drugačnega spoznanja vendarla spremenila na bolje. Na bolje za zemljo in na bolje za kmetijstvo, ki napreduje lahko le tako, da iz več zemlje in več iz zemlje rodi.

Tudi kmečki turizem se je dodobra zakoreninil na Celjskem, še najbolj v Gornji Savinjski dolini, četudi ga je občutiti tudi na južnih pobočjih Pohorja, v zametkih pa še v nekaterih drugih predelih. Res, da mu je zadnje čase zmanjkalo sape, vendar gre računati tudi na kratkotrajnejši zastoj.

To je le nekaj uvodnih misli, s katerimi smo želeli obrazložiti namen predstavitev agroživilstva na Celjskem. Če v tem prvem poskusu nismo povsem uspeli, si želimo ustvarjalne kritičnosti, pripomb in dopolnitev za naslednje tovrstne »podvige«.

MITJA UMNİK

Pospeševanje proizvodnje hrane in preskrba

Obe zahtevni nalogi je na Celjskem doslej dokaj uspešno uresničeval tudi SIS za preskrbo

Namen ustanovitve samoupravne interesne skupnosti za pospeševanje proizvodnje hrane in preskrbo prebivalstva občin celjskega območja je bil povsem jasn: celoviteje zadovoljevati osebne in skupne družbene potrebe na področju proizvodnje hrane in preskrbe z najpomembnejšimi življenjskimi proizvodi, kot so meso in mesni izdelki, mleko in mlečni izdelki, pšenica, moka, sladkor, olje in drugo. Hkrati se je pokazala tudi večja potreba po usklajenem delovanju vseh subjektov v agroživilstvu.

Takšne osnovne vsebinske naloge so bile vodilo pri opredelitvi programskih nalog SIS. Izvršni odbor je pred dnevi ocenjeval celovito uresničevanje nalog. Ugotovil je, da se namenska poraba dosledno uresničuje, je pa še veliko organizacij združenega dela, ki svoje naloge po samoupravnem sporazumu ne uresničujejo, ali ga celo niso podpisale. O takšnem odnosu do hrane in preskrbe naj svoje povedo zlasti sindikati.

Tudi seznam podpisnic po občinah še ni dokončno usklajen, ali za-

radi sprememb naslovov, integracij, ali drugačnih razlogov. Po podatkih do konca oktobra, se je po občinah nabralo toliko denarja:

Občina	1981	1982	1983	Skupaj
Celje	4.742	15.363	23.689	43.794
Laško	1	504	1.206	1.711
Mozirje	-	2.730	2.702	5.432
Konjice	812	4.230	4.357	9.399
Sentjur	1.028	1.939	2.284	5.251
Šmarje	1	2.666	4.383	7.050
Velenje	-	4.394	8.890	13.284
Zalec	1	4.564	5.943	10.499
Skupaj:	6.585	36.390	53.445	96.420

Nad vse zanimivo poleg prihodkov je vprašanje, kako so bila v različnih letih porabljena združena sredstva. Tako smo lani največ denarja porabili za preskrbo s prednostnimi prehranbenimi izdelki v skoraj enakih zneskih še za odkup mleka in spet za posojila za dolgoročno preskrbo prebivalstva. Dosti smo lani porabili še za odkup mlade pitane govedi, pšenice, odkup prašičev in za urejanje pašnikov.

Tudi letos smo največ denarja porabili za dolgoročno preskrbo s prednostnimi prehranbenimi izdelki - 13 milijonov 400 tisoč, za

(v 000 din)

odkup mleka nekaj nad 16 milijonov, več kot 11 milijonov dinarjev je šlo za odkup mlade pitane govedi, dobra 2,5 milijona za odkup pšenice, podoben znesek pa smo morali odšteti za odkup prašičev. Skupaj s kratkoročno angažiranimi sredstvi je bilo lani porabljenih blizu 43 milijonov dinarjev, letos pa se je številka porabljenega denarja povzpela že preko 58 milijonov dinarjev.

Poleg omenjenega je SIS letos sofinanciral še zavarovanje plemenske živine po občinah celjskega območja, milijon dinarjev je porabil za izgradnjo sistema obrambe pred točo lani in letos prav toliko. Preskrba prebivalstva je bila letos nekoliko boljša kot lani, zato je bila letos tudi manjša poraba nepovratnih sredstev, ustrezno pa se je zato povečal delež sredstev, ki jih je bilo potrebno nameniti za dolgoročno preskrbo s proizvodi, ki so osnovnega pomena za prebivalstvo.

Lani in letos je SIS za preskrbo sozdom, delovnim ali združnim organizacijam namenil tudi kratkoročna sredstva kot posojila za dobo enega ali več mesecev: tako je SOZD Merx izkoristil možnost za dobrih 31 milijonov, SOZD Hmezad za deset milijonov 600 tisoč, ERA velenje za pet, Zgornjesavinjska kmetijska zadruga Mozirje za tri. Kmetijski kombinat Sentjur za pet in sklad za intervencije v kmetijstvu občine Sentjur za skoraj dva in pol milijona dinarjev. Lani so bile 8-odstotne obresti, letos pa 12 oziroma 16-odstotne.

Ljubljanska banka, Splošna banka Celje pri zagotavljanju proizvodnje hrane v celjski regiji

Za to srednjeročno obdobje je značilno, da so prizadevanja vseh družbenih činiteľev usmerjena v povečanje proizvodnje za izvoz in proizvodnjo hrane. Slovenija naj bi do leta 1985 zagotovila 85% oskrbo s hrano, razlika pa naj bi se glede na deficitarnost zagotavljal iz drugih republik in avtonomnih pokrajin na osnovi dolgoročne povezovanja. Za uresničitev navedenih ciljev je bilo v bankah sprejet dogovor o sistemu prednostnega usmerjanja sredstev za vlaganje v primarno proizvodnjo, ki ga izvajamo že tretje leto.

Sčasno je bil v Sloveniji ustanovljen konzorcij za kmetijstvo. Njegova naloga je zlasti določanje prioritete vlaganj v primarno kmetijstvo glede na vsakoletni plan investicijskih želja članic konzorcija, ki jih zbere in pripravi Poslovna skupnost za razvoj kmetijstva in ribištva v Sloveniji, z razpoložljivimi denarnimi sredstvi vseh udeležencev v financiranju kmetijskih projektov.

Želje članic bank so bistveno presegle njihova razpoložljiva lastna sredstva, prav tako pa tudi sredstva ostalih udeležencev v financiranju.

Sprejete so bile naslednje prioritete vlaganj v kmetijstvo: melioracije kmetijskih zemljišč in nakup zemlje, izgradnje objektov za proizvodnjo mleka in mesa ter nakup plemenske živine, nasadi jablan, hmelja, vinogradi, kmetijska mehanizacija, perutinarstvo in ostalo kmetijstvo in ribištvo.

Vlaganja v proizvodnjo mleka in mesa morajo temeljiti na pretežno doma pridelani osnovni krmi, razlike pa morajo biti zagotovljene z dolgoročnimi sporazumi o dobavi hrane z drugimi proizvajalci. Vlaganja v izvedbo vseh vrst nasadov so pogojena s sklenjenimi dolgoročnimi pogodbami o izvozu proizvodov.

Z načrti bank in seveda tudi LB, Splošne banke Celje je bilo v letu 1983 dogovorjeno, da sodelujejo z dopolnilnimi sredstvi pri naložbah v kmetijstvo z 32,5% od načrtovanih razpoložljivih sredstev za dolgoročne naložbe, kar znaša za našo banko 230 milijonov dinarjev.

Da bi ugotovili, katere kmetijske proizvode pridelamo v zadostni količini v regiji, katerih pa nam primanjkuje, je Medobčinska gospodarska zbornica Celje že v letu 1982 naročila regijsko prehrabeno bilanco, iz katere izhaja, da pridelamo v zadostnih količinah piščančje meso (indeks 206), proizvajamo dovolj jajc (indeks 190), pre malo pa je mleka (indeks 90), govejega mesa (indeks 65), svinjine (indeks 5), koruze (indeks 3), pšenice (indeks 10) in olja - sladkorja (indeks 0).

Navedeno stanje v preskrbi regije narekuje banki, da dopolnilna sredstva usmerja pretežno za namene, ki zagotavljajo dolgoročno preskrbo prebivalstva z deficitarnimi proizvodi s čim več doma pridelane osnovne krme. Vsa navedena vlaganja zagotavljajo glede na značaj proizvodnje izredno nizek obrat kapitala, kar pogojuje tudi nizko stopnjo akumulativnosti.

V letu 1983 je Ljubljanska banka, Splošna banka Celje namenila za vlaganje v proizvodnjo hrane 270 milijonov dinarjev, vlaganja so bila 67% v družbenem sektorju in 33% pri združenih kmetih-kooperantih preko hranilno-kreditnih služb (obveznost je bila 230 milijonov dinarjev). Nosilca vseh teh investicij sta SOZD Hmezd in SOZD Merx. Odobrenih je bilo 754 ha melioracij v predračunski vrednosti 71,5 milijonov dinarjev in kreditov banke v višini 17,1 milijonov dinarjev. Vlaganja se izvajajo na kompleksu ob Dravinjski, Drameljski dolini, na Imenskem polju, Bodrišnici in Sevskem potoku ter Marofu. Vse navedene naložbe se izvajajo oziroma so v zaključni fazi.

Za povečanje proizvodnje mleka ter govejega, svinjskega in ovčjega mesa je bilo skupaj odobrenih 143,7 milijonov dinarjev. Ta vlaganja zagotavljajo povečanje proizvodnje mleka za 33.705.500 litrov in mesa za 596,6 ton. Lokacija vlaganja je po vsej regiji v zasebnem in družbenem sektorju kmetijstva. Od tega je za iste namene bilo kreditiranih 259 združenih kmetov-kooperantov.

Za zagotovitev dodatnih količin pšenice in koruze pretežno v drugih republikah je bilo na osnovi sovlaganj odobrenih 27,6 milijonov din. Sovlaganja zagotavljajo dolgoročno dobavo 4787 ton koruze in 3925 ton pšenice letno.

Kreditiranih je bilo tudi 67 ha hmeljišč z namenom povečanja proizvodnje hmelja za 121 ton v predračunski vrednosti 28,4 milijonov dinarjev in udeležbo banke 17,0 milijonov dinarjev. Proizvodnja je v 90% namenjena za izvoz.

Za potrebe kunčjega mesa pretežno za izvoz je odobrenih 14,3 milijona dinarjev šestim združenim kmetom. Kapaciteta objektov je skupaj 1200 samic, pričakovana proizvodnja pa 120.000 kg mesa letno. Krediti so bili odobreni tudi za nabavo družbene kmetijske mehanizacije v predračunski vrednosti 37,2 milijona dinarjev in kreditom banke 21,6 milijona dinarjev.

Z namenom proizvodnje jabolk za izvoz je bil odobren kredit v višini 4,8 milijona dinarjev s predračunsko vrednostjo 8 milijonov dinarjev. Obnovljenih bo 10 ha nasadov jablan z namenom povečane proizvodnje 350 ton jabolk letno. Za ostale namene v

kmetijstvu (turizem, predelava) je bilo odobrenih še 23,9 milijonov dinarjev.

Vsi odobreni investicijski krediti za potrebe hrane so bili pretežno za dobo od 9 do 15 let in z obrestno mero od 6-15%. Za namene, ki zagotavljajo kasnejše učinke, so bili dovoljeni tudi moratoriji od 1 do 3 let.

Poleg dolgoročnih investicijskih kreditov za proizvodnjo hrane je banka izdatno sodelovala tudi pri financiranju tekoče kmetijske proizvodnje. Koncem leta 1983 je bilo za potrebe proizvodnje mesa, mleka, jajc, jabolk in pšenice angažiranih 2295 milijonov dinarjev. Za leto 1984 ocenjujemo, da sode-

lovanje banke pri financiranju proizvodnje hrane ne bi bilo manjše kot letos.

Iz predloga Samoupravnega sporazuma bank o politiki obrestnih mer, ki naj bi stopil v veljavo v letu 1984 izhaja, da naj bi se obrestne mere postopoma prilagajale inflatorskim gibanjem. Začetna višina minimalne obrestne mere je predlagana na 18%. V kolikor bi bila v letu 1983 inflacija večja od predhodne, se začetna višina poveča za najmanj tretjino med minimalno obrestno mero (18%) in stopnjo inflacije v letu 1983, merjeno z indeksom proizvajalnih cen. Na takih osnovah bo minimalna obrestna mera za vlaganje v proizvodnjo hrane 22,5% (melioracije), od 26,5% za vlaganja v ostale kmetijske projekte (proizvodnja mleka, mesa, hmelja, jablan, mehanizacije). Tako je jasno, da bodo morali biti projekti za vlaganja v proizvodnjo hrane v letu 1984 še bolj pretehtani in dorečeni brez podvajanj, saj bodo lahko le taki prenesli povišano ceno posojil tudi za tako pomembno dejavnost kot je proizvodnja hrane.

Izobraževanje na srednji kmetijsko-živilski šoli Celje

V mrežo šol srednjega usmerjenega izobraževanja je vključena tudi Srednja kmetijsko-živilska šola Celje, ki izobražuje v Celju in Sentjurju. Temeljni enoti sta dve: v Celju, v Medlogu in v Sentjurju. Kmetijci se šolajo v Sentjurju, vrtnarji pa v Medlogu. Učenci opravljajo glede na razvrstitev splošne predmete v specialnih učilnicah v Medlogu, kmetijci pa v Sentjurju oziroma tako, da so čim bližje doma. Za ostale pa je pripravljen Dom učencev v Sentjurju, kjer imajo drugi dom učenci iz Zasavja in celotne celjske regije.

Pri vpisu prednjači težnja, da bi se vsak učenec šolal najdlje. Največje je pri učencih zanimanje za skrajšani program, ki je namenjen kmečki mladini in omogoča usposabljanje za dela kmetovalca oziroma kmetovalke - gospodinje. Teoretični in praktični del pouka traja na šoli predvidoma enajst mesecev v dveh zimskih obdobjih. Ker imamo na celjskem območju zimske počitnice tri tedne, usklajene z osnovno šolo, se pričetek pouka začne 1. oktobra in bo trajal do 15. oziroma 25. aprila. Letos se je za skrajšani program javilo 60 učencev, za srednji program pa se je odločilo 194 učencev.

Pri vrtnarjih skrajšanega programa ni, veliko pa je zanimanje za vrtnarja in vrtnarskega tehnika.

Delitev na vrtnarja in kmetijca ter kmetijskega tehnika in vrtnarskega tehnika je upravičena, ker so vsebine strokovnih predmetov različne. Vrtnar mora vedeti mnogo stvari, ki kmetijcu niso potrebne (cvetličarstvo, parkovna ureditev, itd.) do čim kmetijec uporablja znanje, ki ga vrtnar ne rabi (živinoreja, travništvo, vinogradništvo, itd.). Znanja v vseh strokah so vedno obsežnej-

ša, zahtevajo poglobljanje in temeljito pripravo na začetek del.

Pogoji za vpis

V skrajšani program za dela kmetovalca in kmetovalke - gospodinje se lahko vključi mladina po izpolnjeni osnovnošolski obveznosti (uspešno dokončanih vsaj šest razredov osnovne šole) in zdravstvena sposobnost za opravljanje poklica.

V prvi letnik po programih srednjega izobraževanja (kmetijec, kmetijski tehnik, vrtnar, vrtnarski tehnik) se lahko vpiše, kdor je uspešno končal osnovno šolo (uspešno končal osem razredov osnovne šole) ali skrajšani program srednjega izobraževanja oziroma šolo po zakonu o poklicnem izobraževanju in urejanju učnih razmerij ter zdravstveno sposobnost za opravljanje poklica.

Kdor ni končal ene izmed navedenih šol, se lahko vpiše, če opravi sprejemni izpit, s katerim mora dokazati, da obvlada program osnovne šole.

Za vpis kmetovalca in kmetovalke - gospodinje, kmetijca in vrtnarja ni potrebna pozitivna ocena iz tujega jezika.

Pogoji za vključitev v izobraževanje po posameznem izbirnem delu programa:

Kmetijec in vrtnar: pozitivna ocena iz vseh predmetov prvega letnika, lahko tudi brez pozitivne ocene iz tujega jezika.

Kmetijski tehnik in vrtnarski tehnik: pozitivna ocena iz vseh predmetov prvega letnika in najmanj ocena do bro iz slovenskega jezika, matematike in biologije.

Strokovni svet pri PIS za agroživilstvo je predlagal, da se pogoje zmanjša za oceno iz tujega jezika in kemije. Spremembo mora potrditi še skupščina.

Sprejem učencev v Dom učencev v Sentjurju

Vsem tistim učencem, katerim je zaradi oddaljenosti kraja bivanja nemogoč dnevni prihod v šolo, je omogočeno bivanje v domu kmetijske šole v Sentjurju. Učenci, ki dnevno prihajajo v šolo, pa tudi lahko dobijo ustrezne obroke: malico in kosilo.

Učenci, ki bivajo v domu, imajo organizirane ure za uk in pomoč pri učenju.

Učenci, ki bodo bivali v domu, dobijo dodatek na dodeljeno štipendijo za bivanje izven kraja stalnega bivališča. Dodatek pokriva večino stroškov, nastalih zaradi bivanja v domu.

Učenci, ki žele bivati v domu, naj istočasno ob prijavi za šolo dajo tudi prijavo za bivanje v domu na upravo šole.

Štipendiranje v letu 1983-1984

Temeljna oblika štipendiranja so kadrovske štipendije, ki jih podeljuje OZD v kmetijstvu, pa tudi gospodarstvu. Za kadrovske štipendije lahko zaprosijo učenci pri svoji najbližji kmetijski organizaciji. Zaposijo lahko tudi učenci, ki bodo po končanem šolanju ostali na domači kmetiji.

Druga oblika štipendiranja so štipendije iz združenih sredstev. Za to obliko štipendije učenci zaprosijo pri Skupnosti za zaposlovanje v občinah stalnega bivališča. Višina štipendije je odvisna od dohodka v družini in kraja bivanja med šolanjem. Dobi tudi dodatek, če učenec biva v domu, ne pa doma.

Obstajajo tudi možnosti nadaljnega izobraževanja po končanem izobraževanju V. stopnje (4 leta) za kmetijskega ali vrtnarskega tehnika. Učenci se lahko vključijo v izobraževanje po programu za pridobitev višje ali visoke strokovne izobrazbe.

Po uspešnem končanem izobraževanju, po ustreznem programu, se bodo učenci lahko zaposlili v kmetijski in vrtnarski družbeni ali zasebni proizvodnji.

Izobraževanje bo potekalo v šolah v Celju (Medlogu) in Sentjurju. Oddelki bodo razporejeni v skladu z možnostmi izvajanja teoretičnega in praktičnega pouka ter po načelu približevanja šole učencem, kar pomeni, da bodo oddelki v Celju in Sentjurju.

Obnova kmetijske šole

Kmetijska šola v Sentjurju, ki danes deluje kot enota v srednji kmetijski živilski šoli Celje, se je uspešno vključila tudi v srednje usmerjeno izobraževanje in tako izobražuje kmetovalce in kmetovalke gospodinje v dveletni šoli, kmetijce v triletni in kmetijske tehnike v štiriletni šoli. Povečan obseg izobraževanja je povečal tudi število učencev na šoli, zato je bilo potrebno zvečati tudi prostorske potrebe.

Maja 1979 je bil izdalen program prostorskih in investicijskih potreb kmetijske šole v Sentjurju. Program je bil v skladu z reformo srednjega šolstva dopolnjen oktobra, dokončno izdalen pa februarja 1982 leta.

Ob modernizaciji kmetijske šole je potrebno upoštevati tudi rešitev domskih bivalnih prostorov za učence, zato je izgradnja šole in doma organsko povezana z vključena celota.

Obstoječi objekti zahtevajo le manjša vlaganja v adaptacijo in odpravo nesodobne šolske opreme ter obnovo zunanje fasade.

Kmetijski objekti za praktični pouk so v celoti prilagojeni šolskim potrebam in zagotavljajo primerno nastanitev učencev iz celotnega celjskega območja.

Na osnovi tega programa so bili izdelani idejni projekti za vse faze modernizacije doma, investitor za prvo fazo pa je bila samoupravna stanovanjska skupnost šentjurske občine. Gradnjo je vodil gradbeni odbor, izvajalec del pa GIP INGRAO Celje. Objekt je bil končan novembra 1983, in tako končno nared za vselitev učencev.

S tem je bila končana prva faza obnove kmetijske šole v Sentjurju. Prostorske kapacitete za pouk so se povečale na štirinajst učilnic. Istočasno je novogradnja z veznim hodnikom povežala obstoječi stavbi v celoto in s tem izboljšala njuno funkcionalno uporabo. Dom daje možnost za bivanje 120 učencem, prostore za vzgojiteljsko osebje, za medicinsko nego, kuhinjo in jedilnico, knjižnico, klubski prostor ter domače učilnice. Povečana je tudi kapaciteta kotlovnice, trenutno za potrebe dijaškega doma, kasneje za celotno ogrevanje šolskih prostorov.

V drugi, tretji in četrti fazi programa obnove kmetijske šole bodo sledila popravila obstoječih stavb, izgradnja telovadnice in zaklonišča. Za naslednje faze so izdelani glavni projekti in lokacijsko dovoljenje, niso pa zagotovljena finančna sredstva.

Da je program razvoja, prostorskih in investicijskih potreb realno usklajen s prehodom na usmerjeno izobraževanje, dokazuje dejstvo, da so domske kapacitete skoraj polne in plan vpisa izpolnjen.

Pri uporabi telovadnice se bi lahko vključili tudi učenci osnovne šole v Sentjurju, služila bi lahko tudi za rekreacijo krajanov in delavcev v združenem delu. Projekt je namreč narejen tako, da je v telovadnico speljan poseben vhod, poleg vhoda v šolo, kar omogoča samostojno koriščenje prostora.

Tesnejše sodelovanje s šolami

Dobri kadri so nosilci razvoja in tega se dobro zavedajo tudi v sozdu Merx. Dogovorili so politiko o urejanju izobraževalne dejavnosti znotraj sestavljene organizacije združenega dela, prav tako so se povezali z vsemi vzgojno-izobraževalnimi organizacijami na območjih delovanja in poslovanja sozda. Povežali pa so se tudi s tremi posebnimi izobraževalnimi skupnostmi.

Logično je, da so najtesnejše vezi vzpostavili s Srednjo šolo za trgovinsko dejavnost Celje, s Srednjo šolo za gostinstvo-turistično dejavnost Celje in s Srednjo kmetijsko-živilsko šolo v Celju.

Te šole namreč izobražujejo največ tistih kadrov, ki jih zaposlujejo in potrebujejo v sozdu Merx.

V sozdu Merx ugotavljajo, da je zaradi nalog usmerjenega izobraževanja potrebno boljše sodelovanje med združenim delom in izobraževalnimi ustanovami predvsem pri pripravi in uresničevanju proizvodnega dela, pripravištvu, pri načrtovanju izobraževalnih in kadrovskih potreb, pri splošnem usmerjanju različnih udeležencev izobraževalnih procesov in pri pripravi ostalih vzgojnoizobraževalnih programov.

Kmetijska proizvodnja in zavarovanje

Območje celjske regije obsega osem občin, ki imajo dokaj močno razvito kmetijsko proizvodnjo. Najbolj je razvita proizvodnja v živinoreji, poljedelstvu, hmeljarstvu, vinogradništvu in sadjarstvu. Večina proizvodnje je v zasebnem sektorju, preko 90% vseh obdelovalnih površin. Zato se čedalje bolj uveljavlja organizirani način tržne proizvodnje v okviru kooperacijskih odnosov z kmetijskimi kombinati in zadrugami.

Predvsem so ti odnosi organizirani z proizvodnjo hmelja, ribeza, pšenice in koruze. V živinoreji pa pri proizvodnji mleka, govejih pitancev, prašičev pitancev, perutnine itd. Posebno močno se krepijo tudi odnosi po sprejetem programu gospodarske stabilizacije, da pridelamo čimveč hrane za trg in se s tem znebimo odvisnosti od uvoza hrane.

Pri proizvodnji se uporabljajo vsa sodobna agrotehnična sredstva, ki omogočajo čimvečjo proizvodnjo po enoti. S tem procesom intenzifikacije in specializacije proizvodnje pa se tudi povečuje nastop rizikov, ki nastopajo kot neugodni dejavniki. Motnje, ki zaradi tega nastopijo, v proizvodnji so zelo velike, zato proizvajalci čedalje bolj iščejo zaščito v zavarovanju te proizvodnje.

Prizadevanja za povečanje obsega zavarovanja kmetijske proizvodnje so se okrepila po številnih nesrečah v zadnjih letih (toča - slana - viharji - nesreče pri živini itd.). Obseg zavarovane kmetijske proizvodnje v družbenem sektorju je zadovoljiv, saj je v zavarovanje zajeto okoli 95% vse proizvodnje. Tudi v zasebnem sektorju smo v zadnjih 3 letih dosegli znatni napredek pri povečanju števila zavarovancev in večjemu zajetju površin v zavarovanje, kar kaže naslednji podatek:

Višina premije kmetijske temeljne rizične skupnosti:

1980	1981	1982
93,614.000	121,188.000	206,644.000

Zavarovanje postaja nujna potreba za nemoten proces kmetijske proizvodnje in je eno ključnih vprašanj ekonomske in socialne varnosti vseh, ki se preživljajo s kmetijsko

dejavnostjo. Veliko je še kmetov proizvajalcev, ki nimajo zavarovane svoje proizvodnje ali v celoti ali delno, zato so ti kmetje večkrat ekonomsko in socialno ogroženi.

Zavarovalna skupnost TRIGLAV, območna skupnost Celje prispeva znatna sredstva za naložbe v razvoj kmetijstva. Tako na primer že pri letnem načrtu za tekoče leto razporedijo okrog 150 milijonov iz sredstev varnostne rezerve celotnega Triglava in pozavarovalne skupnosti Sava, pri čemer ne ugotavljajo namembnosti kmetijske naložbe.

Približno enak znesek, torej 150 milijonov dinarjev omogočijo na leto za premagovanje likvidnostnih težav kmetijskih organizacij združenega dela pri proizvodnji hrane, pa tudi delovnih organizacij, ki skrbijo za preskrbo.

Tretji vir dohodkov pa so preventivna sredstva, s katerimi zavarovalnica Triglav s povratnimi in nepovratnimi sredstvi financira v višini 16 milijonov dinarjev sistem obrambe pred točo. Zadnji vir, ki ga lahko omenimo v zvezi s kmetijstvom pa je znesek petih milijonov dinarjev za financiranje posameznih preventivnih akcij v kmetijstvu ali v povezavi z veterinarsko službo.

Doseženo zavarovalno zajetje v zasebnem sektorju:

vinogradi	25% vseh površin
pšenica - kooperacija	100% vseh površin
žita	10% vseh površin
hmelj	100% vseh površin
ribez	90% vseh površin
ostalo	10% vseh površin
plemensko govedo	40% staleža
pitanci govedo	3% staleža
pitanci prašiči	20% staleža

Novi Merxovi silosti, ki jih je v rekordnem času zgradil celjski Gradis

Urejanje kmetijskega prostora v Hmezadu

Povečana proizvodnja mleka in mesa, ohranjanje in povečevanje hmeljskih površin in intenzivno poljedelstvo, narekujejo tudi pospešeno urejanje kmetijskega prostora SOZD. Pri tem imajo v mislih predvsem osuševanje, namakanje, agromelioracije in komasacije. V tem srednjeročnem obdobju zaključujejo nekatere večje objekte kot melioracija Imenskega in Pristavškega polja v šmarski občini, komasacija področja od Sentruperta do Vranskega v žalski občini, melioracija področij ob Polškavi v slovensko bistrski občini in nekatere druge manjše posege v kmetijski prostor na področju Ilirske Bistrice.

Še večji poudarek pa je dan temu področju dela v naslednjem srednjeročnem obdobju, ko načrtujejo ureditev približno 7000 ha površin. Od tega na področju Savinjske doline 1.600 ha, Šmarja 2.000 ha, Sl. Bistrice 1.500 ha, Il. Bistrice 1.000 ha.

Organizacijo del prevzemajo v okviru lastnega inženiringa, ki nudi kompleksno ureditev kmetijskega prostora, od ureditev površin do izgradnje obratov in farm z vso potrebno infrastrukturo, nudi pa tudi vso proizvodno tehnologijo.

DO Strojna Zalec pa se v ta proces vključuje s svojim TOZD Grames, ki se je specializiral za izvajanje vseh del na izvedbi melioracij.

Svoje dolgoletne izkušnje pri nizkogradnjah je z uspehom prenesel na področje melioracij, kjer se je še dodatno opremil s sodobno mehanizacijo za polaganje drenažnih cevi, vzdrževanje drenažnih sistemov in ostalo. Sedaj se pospešeno organizira tudi za proizvodnjo in izvedbo namakalnih sistemov, ki postajajo vse bolj aktualni predvsem v Savinjski dolini.

DO Minerva pa s svojim proizvodnim programom polietilenskih cevi za razne cevovode in PVC drenažnih cevi zaokrožuje celovito ponudbo pri urejanju kmetijskih površin.

Tako zastavljeni program intenziviranja kmetijskih površin bi skupaj s površinami, ki so že intenzivno izkoriščene, omogočil izpolnitev zahtev o zagotavljanju proizvodnje hrane za lastne potrebe in omogočil tudi tržne viške.

Kmetijstvo v šmarski občini ima velike možnosti razvoja

Šmarska občina je osrednji del Kozjanskega. Poleg šentjurske in nekaterih KS drugih občin, spada v manj razvita področja SRS. Obeležje manj razvitosti pa temu področju daje kmetijstvo kot prevladujoča panoga, oz. premalo razvita industrija. Področje ima izredne potencialne za razvoj kmetijstva: živinoreje, vinogradništva, sadjarstva, zaradi prirodnih danosti pa tudi za razvoj turizma, posebno zdraviliškega in kmečkega. Vsled možnega sproščanja delovne sile, pa so možnosti tudi za industrijo in obrt.

Zaradi neizkoriščenih potencialov v kmetijstvu in spremljajočih dejavnostih so

skupno izdelali elaborat o možnostih razvoja kmetijstva na tem celotnem prostoru do leta 2000. To je dobra osnova za pospešeno vlaganje slovenske družbe tudi v ta prostor, ki do sedaj ni bil deležen dovolj pozornosti. Vsekakor pa so do sedaj v kmetijstvu že doseženi pomembni premiki in razširitev proizvodnje v zasebnem in družbenem sektorju.

Na področju občine Šmarje kmetijsko proizvodnjo organizira Kmetijski kombinat Šmarje, SOZD Hmezad. Poslovanje izvaja v družbenem in posebnem sektorju, organiziranim v tozdihi: Kooperacija, Kmetijstvo, Kmetijska preskrba in nekmetijska dejavnost v TOZD Kovinarstvo in servisi.

Poseben poudarek je bil v preteklem obdobju podan razvoju kmetijske proizvodnje v zasebnem sektorju. Za to aktivnost je bila organizirana močna strokovna služba, s pomočjo nje pa vložena velika družbena sredstva, pridobljena preko LB, z razvojem hranilništva, pa tudi velika sredstva hranilnih vlog kmetov in delavcev kombinata. Tako je sedaj preusmerjenih oz. v modernizaciji 680 kmetij, obnovljenih preko 300 ha vinogradov, 100 ha ribeza, ustanovljenih 120 strojnih skupnosti, a proizvodnja organizirana v mnogih proizvodnih skupnostih. Vključeno je 1120 združenih kmetov, oz. 2700 kooperantov. Organizirane so tudi notranje aktivnosti kot aktiv kmečkih žena, mladih zadrugnikov, ki so bili celo republiški in regijski prvaki v tekmovalstvu. Kaj veš o kmetijstvu? - Letos so se vključili v izvedbo pouka o kmetijstvu na vseh solah v občini.

Izreden potencial je 21.000 ha kmetijskih oz. 16.000 ha obdelovalnih površin različnih konfiguracij, poseben potencial pa 16.000 kom govedi, od tega skoraj 10.000 krav. To je osnova, na kateri so gradili razvoj iz zelo

nizke startne osnove tržne proizvodnje. Vse dosedanje vloženo delo združenih kmetov in delavcev kombinata daje rezultate, tako, da bo v letu 1983 realizirana naslednja tržna proizvodnja: 8 milj. l mleka, 2000 pitancev, 6000 bekonov, 1700 ton brojlerjev, 300 ton ribeza, 300 ton grozdja, 300 ton pšenice in nekateri drugi proizvodi. Tržna proizvodnja pa je dejansko še večja, toda neurejeno tržišče nam na meji s Hrvaško povzroča odliv živine, predvsem telet in pitancev.

Posebno želimo poudariti mnogo vložene dela in sredstev za agromelioracijska in komasacijska dela. Do sedaj je melioriranih 327 ha površin, v teh dneh pa pričnajo z novimi 307 ha na Pristavškem polju. Mnogo pa je še možnosti na organiziranju proizvodnje v proizvodnih skupnostih na oblikovnih kompleksih. Torej, mnogo je še dela in ukrepov, da bo zemlja boljše in intenzivno obdelana po vsej občini in dajala družbi ustrezne proizvode.

Na področju občine Šmarje so le trije odstotki družbenih površin. To je tudi razlog, da v preteklosti niso dosegli večjega napredka. Kljub temu pa je dosedanja proizvodnja: jabolka na 100 ha, hmelj, ribez na manjših površinah. V letih 1981/82 so zgradili farmo kokoši v Hajnskem za proizvodnjo valilnih jajc, 5 milj., v tem letu pa so aktivirali družbene površine na Jimenskem polju, v naslednjem letu pa bo rastla koruza tudi na družbenih površinah pristavškega polja. V preteklih dveh letih so obnovili vse možne površine hmelja, v naslednjem letu pa bodo gradili farmo pitancev na Imenskem polju, 800 kom. v turnusu, oz. 1200 kom. letno. Program predvideva še razširitev farme Hajnsko, v naslednjem letu in kasneje gradnjo ribogojnice Bistrice, rastlinjaka z izkoriščanjem termalne vode itd.

Kontrasti, kontrasti: pozidana zemlja in star plug. Kdo bo koga?

Naše kmetijsko združništvo zmore več

Zal je bilo v preteklosti preveč nihanj v njegovi dejavnosti

Če za trenutek sežemo v čas pred prvo svetovno vojno, potem moremo za položaj kmeta reči, da je bil po zemljiški odvezi prepuščen sam sebi. Ni imel potrebne znanja in razen omejenega zemljišča tudi ne ustrezno omilile posledice liberalnega gospodarstva in ode-

nih proizvajalnih sredstev. Zato so ga nenehno ogrožali tujerodni izkoriščevalci in domači oderuhi, ki so posojali denar za drage obresti ali pa so prevzemali pridelke po pretirano nizkih cenah. Takšne okoliščine so spodbudile rodoljube, da so začeli ustanavljati posojilnice, ki

produktivnega združništva, za nabavno-prodajne, mlekarke, sadjarsko-vinarske in konzumne zadruge.

Slovensko kmetijsko združništvo delimo na tri razvojna obdobja: od prvih začetkov, hranilnice in posojilnice okrog leta 1817 do druge svetovne vojne; na socialistično in samoupravno združništvo ter na kmetijsko združništvo po letu 1972, ko je bila v Sloveniji ponovno ustanovljena združna zveza, ki je skupaj s spremenjenimi družbeno-ekonomskimi odnosi prispevala k ponovnemu razcvetu združništva.

Za povojno združništvo so značilni številni padci in vzponi, ki so slabo vplivali na razvoj združništva. Tako po drugi svetovni vojni so bile ustanovljene okrajne združne zveze, splošne in posebne kmetijske zadruge ter nabavnoprodajne zdru-

ge - naproze. V začetku leta 1948 je delovalo v Sloveniji že 1151 zadrug, z letom 1949 pa se je začelo obdobje kme-

Zaradi okrepitve družbenega kmetijstva je prevladalo mnenje, da bo to samo zmoglo pridelati dovolj hrane. Nato pa so se začeli za slovensko kmetijsko združništvo spet črni dnevi in leta. Zaradi vse večjega zaostajanja združništva v obdobju tudi še med leti 1960 in 1970 je bila mreža kmetijskih zadrug povsem raztrgana in po letu 1972, ko je bila ponovno ustanovljena Zdržna zveza Slovenije, je bilo potrebno veliko preprečevanja, da so se kmetje spet začeli včlanje-
vati v zadruge.

tijskih delovnih zadrug po sovjetskem vzoru, ki pa niso dale dobrih rezultatov. Ko-

nec leta 1953 je bilo v naši republiki 383 kmetijskih delovnih zadrug, ki pa zaradi pomanjkanja sredstev in opreme niso imele perspektive. Toda s prehodom z administrativnega sistema na gospodarski račun so prednost spet dobile kmetijske zadruge in družbena posestva. Tako je leta 1954 že delovalo 839 splošnih kmetijskih zadrug, kmetijskih delovnih zadrug pa le še 43 in še te so kmalu propadle. Lahko rečemo, da je v letih 1953 do 1959 združništvo doživelo največji razcvet po vojni.

Slovensko združništvo je po letu 1972 doseglo postopoma lepe uspehe. Poleg starih oblik so nastale nove, organiziranost je bila postavljena na nove temelje. Vidni uspehi so bili doseženi pri skupnostih, ponovno so začeli aktivni mladih združnikov in aktivni kmečkih žena. Izredno pozitivno vlogo pa je odigrala hranilno-kreditna služba, ki je z desetletnim delom ponovno pridobila zaupanje kmetov. Uspehi pa so bili doseženi tudi pri reševanju socialne politike,

zdravstvenega in starostnega zavarovanja kmetov.

Nova kmetijska politika in prepoved združništva se odraža tudi v opremljenosti kmetij, večji proizvodnji in tržnosti, pa tudi boljšem standardu kmečkih ljudi. Število usmerjenih kmetij se je od 1541 v letu 1972 povečalo na 17.527 pred dvema letoma.

Osrednji problem, ki pesti slovensko kmetijsko združništvo, je razdrobljenost. V zadnjem času je bilo izvedenih veliko zlozb zemlje, organiziranih več proizvodnih skupnosti in drugih oblik združevanja zemlje, dela in sredstev, vendar ti procesi potekajo prepočasi, da bi lahko zadostili vse večjim potrebam po hrani.

Vsekakor je zadnje deset letje dokazalo, da je prepoved slovensko kmetijsko združništvo na dobri in pravi poti, ki pa jo je potrebno samo še samoupravno utrditi. To je bilo še posebej poudarjeno na 11. seji CK ZKS kot tudi na 9. kongresu ZKS.

Naše združne organizacije se predstavijo

Iz letošnje ugledne publikacije Kmetijsko združništvo na Slovenskem povzemamo, da imamo na Celjskem 16 kmetijskih in gozdarskih članic Zdržne zveze Slovenije, od tega je sedem kmetijskih, pet kmetijskih zadrug in dve temeljni organizaciji kooperantov, ena v velenjski Eri, druga v Kmetijskem kombinatu Sentjur. Poleg Čebelarstva Zalec so ostale temeljne organizacije kooperantov gozdnih gospodarstev Celje, Brežice in Nazarje. Podrobneje želimo predstaviti kmetijske zadruge Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Savinjska dolina ter TOK Kmetijski kombinat Sentjur in TOK Kmetijstvo Soštanj, ERA Titovo Velenje.

Kmetijska zadruga Celje

Sodi med mlajše zadruge, saj je bila ustanovljena pred petimi leti iz dela Hmezada TOZD Kooperacija Zalec za območje celjske občine. Leta 1981 se je vključila v SOZD Merx, od dveh TZO pa so se lani odločili za enovito kmetijsko zadruge. KZ Celje nima lastne proizvodnje, jedro njene dejavnosti je torej predvsem kooperacijsko sodelovanje s kmeti. Delo in sredstva združuje 496 članov, 1186 kooperantov in 38 delavcev na 9334 hektarjih kmetijskih zemljišč, od katerih sta kar dve tretjini hribovskih. Čistih kmetij je 438, mešanih pa 1159. Glavna proizvodnja je živinoreja (govodoreja, konjereja, reja brojlerjev, bekonov, ovac in rib). Nova usmeritev je tudi kuncereja, poljedelska proizvodnja pa obsega predvsem pridelavo osnovne krme in pšenice. Zlasti je zadnje čase napredovala pridelava vrtnin, sadja in jagodičevja. Fizična realizacija organizirane proizvodnje se letno povečuje z indeksom 134, razen pri živinoreji.

Kmetijska zadruga Laško

Zadruga ima tri temeljne organizacije: temeljno združno organizacijo, TOZD Proizvodnja in predelava mesa, TOZD Transport. V TZO so štiri združne enote po območjih, v katerih je organizirana pospeševalna služba in oskrba z reprodukcijskim materialom. Enote so v Laškem, Rimskih Toplicah, Računah in Jurklostru. Članov TZO je 260, kooperantov okrog 600, od 32 delavcev pa je 11 zaposlenih v kooperaciji, ostali v trgovski stroki. Zadruga Laško je vključena v SOZD Merx, letos je praznovala 30-letnico obstoja.

Izmed skupnih kmetijskih površin je 67 odstotkov absolutnih travnikov in pašnikov, zato je ob naravnih in konfiguracyjskih razmerah na območju laške zadruge največ možnosti za pridelovanje velikih količin kakovostne travniške krme in za usmeritev v priraje mleka in mesa. Število kmetij, ki po velikosti presegajo 0,5 ha površin, ocenjujejo na 2500, od tega je 850 čistih 429 kmetij pa je zaščitenih.

Laška kmetijska zadruga je v okviru sozda Merx nosilka razvoja kuncereje, z njo pa so se začeli intenzivno ukvarjati prav letos, ko so v Rimskih Toplicah zgradili kuncjo farmo. Računajo, da bodo do konca leta izvozili 3000 kuncev, končni cilj intenzivne reje pa je 50.000 kuncev. Načrti do konca leta 1985 predvidevajo, da bodo dosegli dva milijona 700 tisoč litrov mleka, 1200 ton govejega in 390 ton prašičjega mesa, 7 milijonov jajc, 170.000 jarkic in 160 ton piščancev. Ob tej proizvodnji naj bi se uveljavile še nekatere dodatne kmetijske dejavnosti, kot so sadjarstvo in pridelovanje jagodičja, zelenjadstvo povezano s termalno vodo, ovčereja, čebelarstvo in kmečki turizem.

Zgornjesavinjska kmetijska zadruga Mozirje

Leta 1961 se je združilo enajst zadrug in njihova gozdarsko-kmetijska poslovna zveza v enovito združno organizacijo - ZKZ Mozirje. Za kmetijstvo Gornje Savinjske doline je sploh značilna bogata združna tradicija, katere korenine segajo v devetdeseta leta prejšnjega stoletja. V svojem 22-letnem delovanju je tudi mozirska kmetijska zadruga doživljala vzpone in padce, predvsem zaradi mnogih organizacijskih sprememb. Zadrugniki so se najtežje sprijaznili z odcepitvijo zasebnega gozdarstva, ki je bilo za zadruge poglavita gospodarska podlaga. Po letu 1980 se je doslej enovita zadruga preoblikovala v ZKZ s tremi temeljnimi organizacijami: TOZD Blagovni promet, TOZD Trgovina in gostinstvo TZO Kmetijstvo in delovna skupnost skupnih služb.

TZO sestavlja 12 enot. V zadruge je včlanjenih 712 članov, kooperantov je 862, od tega 387 žensk, vseh zaposlenih pa je 297. Na območju je 1311 kmetij, od tega 583 usmerjenih, primernih za usmeritev še 570, brez naslednikov 99 in opuščeni 59. ZKZ ima 348 hektarov lastnih zemljišč, kmečkih zemljišč je 9576, od tega pa je 5497 hektarov obdelovalnih zemljišč.

Izredno dobro je organizirana mlečna proizvodnja na tržno usmerjenih kmetijah, ki so organizacijsko povezane v 49 mlekarških skupnosti. Zelo so razvite tudi druge skupnosti kmetov, tako jih je 30 za silažno koruzo, 13 za travno silažo, 39 za gnojenje, 13 za obdelavo zemlje in skropljenje, 15 je pašnih skupnosti in 8 melioracijskih.

V Gornji Savinjski dolini je izredne korenine pogon kmečki turizem, ki ima bogato tradicijo že iz let okrog 1930. Ocenjujejo, da so zasebna razpoložljiva kmetijska zemljišča izkoriščena na sedanji stopnji pridelovanja komaj 60-odstotno, torej imajo v kmetijstvu še velike rezerve.

V načrtu do leta 1985 nameravajo v kooperacijskem kmetijstvu doseči proizvodnjo 12 milijonov litrov mleka, 650 ton klavne živine, 200 glav plemenske živine, 350 glav ovac, 1200 ton brojlerjev, 68.000 jarkic, 15 milijonov jajc, 100 ton ribeza, tono hmelja in v kmečkem turizmu 680 postelj. Poslovno so povezani v SOZD KIT.

Kmetijska zadruga Slovenske Konjice

Zadruga je bila ustanovljena leta 1948, hkrati pa je bilo na območju občine ustanovljenih še več zadrug. Po letu 1957 se je združno kmetijstvo siromašilo, krepila se je družbena proizvodnja in začelo obdobje večjih združevanj. Tako so se leta 1961 vse zadruge v občini združile v enovito kmetij-

sko zadruge, pridružilo pa se ji je tudi tedanje kmetijsko gospodarstvo Konjice. V sedanjem obsegu deluje konjiška zadruga od leta 1962 in od tedaj tudi na treh področjih.

V lastni proizvodnji je širila jablanove nasade in vinograde, v trgovski dejavnosti se je usmerjala k oskrbi kmetov z reprodukcijskim materialom, tretje področje pa je bilo kooperacijska reja živine in mleka. Od leta 1978 se je zadruga samoupravno preoblikovala tako, da je sestavljena iz TZO, TOZD in delovne skupnosti skupnih služb. TOZD Lastna proizvodnja gospodari na 711 hektarjih zemljišč, jabolka prideluje na 140 in grozdje na 40 hektarjih. TZO združništvo oskrbuje kooperante prek svojih prodajal z reprodukcijskim materialom, v odročnejših krajih tudi z živili. Vključena je v SOZD Merx, razvija pa kooperacijsko pitanje živine, proizvodnjo mleka in pitanje prašičev. Zadruga ima 600 članov, 1100 kooperantov, 108 stalno zaposlenih delavcev, na območju KZ je 3900 kmetij, od tega tržno usmerjenih 1135. Kmetije imajo 20.724 vseh površin, od tega obdelovalnih 8665 hektarov.

Na južnih pobočjih Pohorja se je začel uspešno razvijati tudi kmečki turizem, zlasti v povezavi z razvojem turistično-rekreativskega centra Rogla.

Kmetijska zadruga Savinjska dolina

Deluje v okviru SOZD Hmezad in jo sestavlja devet temeljnih združnih organizacij: Braslovce, Gotovlje, Petrovče, Polzela, Prebold, Šempeter, Tabor, Trnava in Vransko. Združujejo 1967 kmetov-kooperantov, 130 pa je delavcev zadrug. Razvojno je organizacija do leta 1985 usmerjena v povečanje fizičnega obsega proizvodnje. Tako naj bi pridelali 1300 ton hmelja, prireja govedi naj bi dosegla 2251 ton, 11 milijonov 200 tisoč litrov mleka, reja piščancev pa naj bi dosegla 3580 ton.

Prvenstveno želijo pospeševati razvoj osnovne kmetijske proizvodnje, razvijati odnose z združenimi kmeti in jim zagotavljati strokovne proizvodne programe, reprodukcijski material za naročeno proizvodnjo ter stalne možnosti za gospodarnenje. Pravijo, da bodo razvijali takšne oblike sodelovanja, v katere se bo lahko vključil vsakdo, ki obdeluje zemljo. Posebej kaže omeniti dobro kadrovske strukture strokovnjakov, saj je kmetijskih kadrov v KZ Savinjska dolina s srednjo, višjo in visoko izobrazbo 39.

ERA Titovo Velenje, TOK Kmetijstvo Soštanj

Leta 1961 je z združitvijo treh zadrug v Velenju, Soštanju in Šmartnem ob Paki nastala KZ Soštanj, ta pa se je leta 1970 združila z dvema trgovskima organizacijama v trgovsko in proizvodno podjetje ERA, v katerega sestavo še deluje. TOK Kmetijstvo Soštanj je sestavljena iz treh združnih in treh delovnih enot. Članov organizacije je 250, kooperantov 500 in delavcev TOK Kmetijstvo 37. Na območju je 709 kmetij, družbenih kmetijskih zemljišč je 185, zasebnih pa 4099 hektarov.

Na družbenih zemljiščih je kot glavna pa-

noga organizirana živinoreja z dopolnilnimi dejavnostima: sadjarstvom in hmeljarstvom. V proizvodnem sodelovanju s kmeti-kooperanti se lahko pohvalijo z 39 strojnimi skupnostmi, večinoma za silažo koruze.

Kmetijski kombinat Sentjur, TOK Sentjur

Leta 1948 je bilo na območju šentjurske občine deset kmetijskih zadrug, ki so nastale iz prejšnjih nabavno-prodajnih zadrug. Teh deset zadrug je do leta 1956 dokaj uspešno delovalo v Sentjurju, Blagovni, Dramljah, Loki, Ponikvi, Sentvidu pri Planini, Prevorju, Dobju, Planini in Slivnici. Po letu 1956 so se začele reorganizacije in združevanja, hkrati pa sta bili v Dramljah in na Planini ustanovljeni še dve delovni kmečki zadruge.

Vse zadruge v občini so se leta 1960 združile v Kmetijsko zadruge Bodočnost, dokler ni bil nato čez dve leti ustanovljen Kmetijski kombinat Sentjur, ki je združil pod svojo streho vse zadruge, kmetijski gospodarstvi Slom in Planina ter posestvo Kmetijske sole Sentjur.

V enoviti delovni organizaciji se je začelo kmetijstvo spet razvijati, kombinat je imel obrate, organizacijsko in obračunsko ločene (kooperacija, lastna proizvodnja, trgovina, klavnica in transport), po sprejetju ustavnih dopolnilnih in zakonodajnih o združenem delu pa so med prvimi v občini in tudi na širšem celjskem območju začeli oblikovati tozde. Kasneje večjih sprememb ni bilo, razen d. so sedaj vključeni v SOZD Merx. Leta 1973 je iz tozda Kooperacija nastal TOK Sentjur, ki obsega celotno občino Sentjur.

Glavna proizvodna dejavnost na območju TOK je živinoreja in sicer pridobivanje mleka ter prireja govejih pitancev, reja prašičev, pridelovanje ribeza ter zelenjadstvo. V sestavi temeljne organizacije kooperantov deluje pet proizvodnih enot kmetov in to v Sentjurju, na Ponikvi, Planini, Slivnici in v Dramljah.

Lastnih površin TOK nima, kmetij je 2110, v TOK je združenih 700 kmetov, sodeluje pa še 660 kooperantov. V občini Sentjur sicer ugostavljajo, da imajo vse naravne pogoje za živinorejsko proizvodnjo, in to z proizvodnjo pitancev govedi, mleko in plemsko živino. Aktivnosti zadnja leta s. naravnana tako, da ima proizvodnja osnov v doma pridelani krmi. Precej so povečali površine pod koruzo, saj so samo letos posejali dobrih 80 hektarov koruze za zrnje i 350 hektarov za silažo.

Intenzivirali so travnate površine, vendar jih tu čaka še veliko dela, zlasti v hriboviti predelih, kjer travinje še slabo izkoriščajo i so v teh predelih še rezerve za proizvodnjo mleka ter rejo plemenske živine. Septembska živinorejska razstava v Sentjurju je bil dober dokaz uspešnega razvoja svetloslas govedi. Prodaja kvalitetne plemenske živine, usmerjene na pašo ali na doma pridelno krmo, je tudi ena od osnovnih usmeritev hkrati s pospeševanjem proizvodnje mleka v hribovitih predelih. V primerjavi z lani mlečna proizvodnja porasla za deset odstotkov, zato se ne bojijo, da ne bi zmogli leto njega načrta, 4 milijone 400 tisoč litrov.

Izvoz in vključevanje Hmezada v mednarodno menjavo

Izvoz hmelja sega že v zgodnja povojna leta in je v posameznih obdobjih dosegel že tudi 80% celokupne proizvodnje. Danes obsega izvoz med 65 in 70% proizvedenega hmelja in je že več let količinsko ustaljen z manjšimi odstopanji. Tako je zaradi usklajenega obsega proizvodnje in svetovnega povpraševanja, kar se kaže v proizvodnji in svetovni hmeljarski organizaciji, ki

V hmeljarstvu je proizvodnja povezana z velikimi vlaganji in bi bili proizvodni riziki preveliki, če ne bi bilo prodaje vnaprejšnjim kupcem. Tako je mednarodna hmeljarska organizacija, ki

povezuje hmeljarje z vsega sveta prostor, kjer se med drugim dogovorijo o proizvodnem obsegu za posamezno članico, kar kolikor toliko zagotavlja možnost prodaje vsem članicam. Druga oblika zavarovanja rizikov je vnaprejšnja dolgoročna prodaja. S temi novimi elementi proizvodne in poslovne koordinacije je postala proizvodnja hmelja bolj zavarovana pred cenovnimi nihanjem, ki so bila zelo značilna za predvojno obdobje, ko so obvladovali trgovino s hmeljem razni špekulantski posredniki.

Hmelj je v Hmezadu najbolj tradicionalen izvozni proizvod, ki ga v celoti prodamo na konvertibilnem tr-

žišču in ki dosega letno približno 8 milijonov dolarjev.

Razen hmelja pa tudi Hmezad izvažajo v enakem obsegu živo govedo, meso mladega pitanega goveda, piščance, jabolka, sadike, med, jagodičevje, sveže in suhe gobe, zdravilna zelišča, razno zelenjavo in kislo zelje. Pomemben je izvoz drenažnih cevi in strojev za obiranje hmelja ter strojnih linij za krompir.

Vsako leto razširimo izvozni izbor za nove vrste proizvodov. Posebej si prizadevamo, da bi v izvoz vključili blago višje stopnje dodelave.

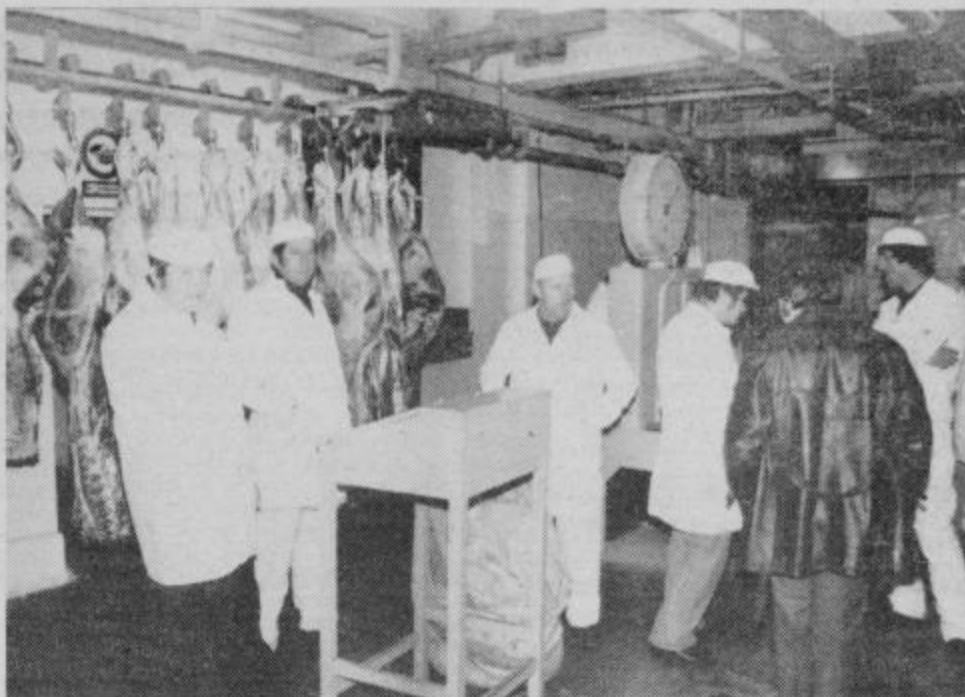
Izvoz v vseh proizvodnih panogah povečujemo, ponekod, kot na primer pri piščancih - brojlerjih za visoke odstotke.

V zadnjih letih je vedno težje zagotoviti dovolj ustreznih surovin in reprodukcijskih materialov za nemoteno proizvodnjo, saj je dober del tega blaga potrebno uvoziti ali pa na domačem tržišču združevati devize zanj. V situaciji, ko izvoznim organizacijam ostaja vedno manjši delež od ustvarjenih deviz za njihove potrebe, je v Hmezadu dobro to, da ustvarjena devizna sredstva enotno in združeno razporejamo in si članice sestavljene organizacije, tako med seboj zagotavljajo tudi devizno likvidnost. V Hmezadu velja tudi pravilo, da organizacije, ki so reprodukcijsko povezane skupaj načrtujejo in ustvarjajo proizvodnjo, dodelavo, prodajo in izvoz.

V vseh fazah poslovnega procesa so riziki skupni in razporejeni med vse udeležence. Tako je tudi edino mogoče zagotavljati dovolj surovin in drugih potrebnih materialov iz domačih virov in iz uvoza.

Načeloma morajo vse Hmezadove organizacije z lastnim izvozom zagotoviti devizna sredstva za kritje svojih uvoznih potreb. Izjema velja le tam, kjer so se partnerji dogovorili drugače in se potrebe posamezne organizacije krijejo solidarno.

V novejšem času si Hmezad tudi prizadeva povečati svoj izvoz z udeležbo v mešanih družbah v tujini, pripravlja pa tudi prodor na tuja tržišča s prodajo sodobne kmetijske in živilsko-predelovalne tehnologije deželam v razvoju.

Živinorejsko predelovalna industrija v sozdu Hmezad

Hmezad s svojimi delovnimi organizacijami je pomemben pridelovalec hrane tako na celjskem območju kot tudi širšem slovenskem prostoru. Proizvedene kmetijske pridelke pa v Hmezadu dodeluje, predeluje in posreduje potrošnikom živilsko predelovalna industrija.

V Hmezadu je organiziranih nekaj delovnih organizacij, ki so specializirane živilsko predelovalne industrije. Nekaj manjših obratov pa posluje tudi v sklopu kmetijskih delovnih organizacij.

Organizacije, katerih glavna dejavnost je predelava kmetijskih pridelkov, so naslednje:

- DO Celjska mesna industrija
TOZD Proizvodnja
TOZD Združena hladilnica

TOZD Prodaja na veliko in izvoz

TOZD Maloprodaja in DS Skupnih služb

- DO Celjske mlekarne je enovita delovna organizacija z dislocirano enoto, sirarno v Šmarju pri Jelšah.

- DO Jata - Zalog
TOZD Reja
TOZD Meso
DS Skupne službe.

Omenjene tri organizacije so nosilke živilsko predelovalne industrije v Hmezadu. Poleg navedenih organizacij pa delujejo še zeljarna, klavnica in mlekaria v DO Kmetijstvo Ilirska Bistrica in Čebelarstva zadruga s svojimi čebelnimi pridelki.

Tudi povsem kmetijske organizacije združene dela proizvajajo nekatere pomembne prehranske artikle, ki gredo neposredno s polja ali proizvodnega procesa v prodajo potrošnikom. Tako

KZ Savinjska dolina proizvaja pomembne količine jajc, zelenjave in sočivja direktno za tržišče. KZ Drava iz Radelj na Koroškem je pomemben proizvajalec gob šampinjonov, s katerimi oskrbuje nekatere večje gostinske obrate ter pogodbeno oddaja gobe v predelavo ETI iz Kamnika. Tudi KZ Sl. Bistrica ima pomembno proizvodnjo zelenjave in sočivja ter gob šampinjonov.

Sadjarstvo Mirošan je uspešen proizvajalec prvovrstnih sort jablan in hrušk ter nekaterega zgodnjega sadja, ki ga plasira na celjskem območju kot tudi na širšem jugoslovanskem in za izvoz.

Ribogojnica v okviru DO Kmetijstvo Zalec je uspešen in pomemben proizvajalec sladkovodnih rib, ki jih dobimo na trgu sveže kot tudi prekajene.

Celjska mesna industrija s svojimi tozdi je v celjski regiji nosilec klavniško predelovalne ter hladilniške dejavnosti. CMI je tudi nosilec oskrbe z mesom in mesnimi izdelki na širšem celjskem območju in si prizadeva za ohranjanje svojih proizvodnih kapacitet na ustrezni higijenski ravni ter ima tudi status izvozne klavnice.

CMI je kljub znanim težavam, ki pestijo domala vse slovensko mesnopredelovalno industrijo uspela razširiti in posodobiti svoje proizvodne zmogljivosti, kapacitete hladilnic in skladišč zmrznjenega blaga kot tudi maloprodajne mreže.

Ribogojstvo na celjskem območju

Hmezad Zalec je na svojem poslovnem področju nosilec kmetijske proizvodnje. V pojem kmetijske proizvodnje spada tudi ribogojstvo. Ribogojstvo je specialna živinoreja, ki ima dve osnovni delitvi. To sta vzreja toplovodnih rib (krapovic) in vzreja hladnovodnih rib (postrvi). Hmezad se ukvarja s proizvodnjo obeh vrst rib.

Ribogojstvo v okviru Hmezada obsega trenutno samo proizvodnjo združenega dela, vendar možnosti za povečanje proizvodnih površin na površinah zasebnih kmetov - kooperantov so velike. Tudi združeno delo (DE Ribogojnica) ima v programu povečanje ribogojniških površin. Na osnovi izkušenj, ki jih ima Hmezad, lahko v celjski regiji organizira proizvodnjo rib na naslednjih površinah, ki so po študijah evidentirane:

Površine, ki so v zasebni lasti in se lahko aktivirajo na osnovi kooperacije:

- območje Celje-Sentjur	300 ha
- območje Šmarje	150 ha
- območje Savinjske doline	100 ha
	550 ha

Površine, ki so v družbeni lasti:

- območje Celje-Sentjur	150 ha
- območje Savinjske doline	55 ha
- območje T. Velenja	40 ha
	245 ha

Skupaj: 810 ha

Od vseh teh površin so investicijsko naslednje bolj zanimive, ker so akumulacije že narejene in bi morali investirati samo v ribogojne objekte in naprave:

- območje Celje-Sentjur	150 ha
- območje Savinjske doline	55 ha
- območje T. Velenja	40 ha
	245 ha

Površine v zasebni lasti (550 ha) so v glavnem vse takšne, ki zahtevajo vlaganje v gradbeno delo. Zamisli izvedbe ribogojnega programa zajemajo tudi izgradnjo skupnega centra za izdelavo mokre krme iz odpadkov prehranske industrije regije in od drugod.

Čebelarstvo

Čebelarstva zadruga Zalec pokriva preskrbo in odkup združenim čebelarjem slovenskih čebelarstev - je osrednja zadruga čebelarjev SRS Čebelarjem nudimo:

kredit za razširitev proizvodnje
strokovno svetovanje za razvoj in zdravljenje čebel
odkup vseh čebeljih proizvodov:
panje, satnice, kuhanje voščin in sladkor.

Predelava v PE Ljubljana ponuja potrošniku čebelarje proizvode v mešanicah prilagojenih ljudem vseh starosti - izdelki so večkratni dobitniki odličij.

Hmezad in njegov razvoj

Hmezad je ves čas obstoja, ne ozira se na organiziranost, posveča veliko pozornost lastnemu razvoju. Velik delež akumulacije se je stalno namenjal za nove naložbe, velikokrat tudi na škodo osebnega standarda zaposlenih. Ob ustanovitvi Hmezada p. o. d 22 leti je bilo v ospredju vprašanje razvoja osnovnih dejavnosti.

Na področju kmetijske dejavnosti je bilo največ pozornosti posvečeno razvoju hmeljarstva. Z izgradnjo sodobnih hmeljskih žičnic z leseno ali betonsko oporo so bili podani pogoji za uvajanje nove tehnologije, ki je omogočila uvajanje strojev v obdelavo in obiranje hmelja. S tem se je zelo povečala produktivnost dela.

Na področju sadjarstva je bila zgrajena sodobna plantaža jabolk na Mirošanu, ki skupaj s plantažami na Smarskem predstavlja osnovo sadjarske proizvodnje v družbenem sektorju.

Na področju živinoreje sta bili zgrajeni družbeni fermi za proizvodnjo mleka v Podlogu in Zalogu, kapacitete preko 1000 krav mlekaric. Vzporedno z izgradnjo mlečnih farm pa je bil zgrajen vzrejni center za plemensko živino na Žovneku.

V okviru predelovalnega kompleksa je bila zgrajena nova klavnica v Celju, mešalnica krmil v Zalcu in hladilnica

za sadje in zamrzovalnice mesa v Celju. Za potrebe trgovske dejavnosti je bila v Zalcu zgrajena sodobna blagovnica za kmetijsko mehanizacijo in reprodukcijski material za kmetijstvo.

Gostinska dejavnost se je okrepila z izgradnjo hotela v Preboldu in adaptacijami nekaterih lokalov.

Kot nove dejavnosti so se v okviru

SOZD Hmezad nosilec proizvodnje hmelja, vrtnin, mleka in mesa, piščancereje, ribogojstva, sadjarstva, čebelarstva, predelave mesa in mleka ter piščancereja mesa, dodelave zelišč in gozdnih sadežev, čebeljih izdelkov, zelja, proizvajalka krmil, kmetijske mehanizacije za hmeljarstvo, proizvodnjo krompirja od sajenja do sortiranja, proizvajalka trosilcev in mulčerjev za sadjarstvo in vinogradništvo, preskrbovalka in organizatorica proizvodnje v drobnem gospodarstvu, oskrbovalka kmetijskih gospodarstev.

Hmezada razvile: strojna dejavnost, ribištvo in v zadnjem času gobarstvo. V okviru strojne dejavnosti sta bila v Zalcu in Smarju zgrajena obrata za proizvodnjo kmetijske mehanizacije. Osnovo razvoja ribištva predstavlja iz-

gradnja ribogojnice na Lavi v Vrbju. Z izgradnjo ribnika v Vroju in pregrade na Žovneku pa je ta dejavnost pridobila novih 60 ha proizvodnih površin.

Nadaljnji razvoj gobarstva pa je pogojen s kompostarno, ki je bila zgrajena v Radljah ob Dravi.

Največjo naložbo, ki je trenutno v teku, predstavlja izgradnja regijske konzumne mlekarne v Arji vasi in adaptacija sirarne v Smarju. Na področju živinoreje pa sta trenutno v izgradnji farina pitancev v Žepini, kapacitete 1000 glav in hleva za molznice na mlečni fermi Zalog, kapacitete 230 stojišč. V okviru reprovirge perutninarstva pa se gradi v Domžalah nova valilnica.

V pripravi za izvedbo pa so sledeče večje naložbe: farma bekonov, kapacitete 30.000 prašičev letno, farma pitancev na Imenskem polju, kapacitete 800 glav, povečanje vzrejnega centra na Žovneku, izgradnja obrata za predelavo zelja v Arji vasi, skladišče za hmelj v Zalcu, tovarna plastike na Ložnici, trgovina za kmetijske stroje in repromaterial v Slovenski Bistrici, skladišče za kmetijske pridelke v Ilirski Bistrici, tovarna za predelavo zdravilnih zelišč v Novem Celju ter izgradnja nove mešalnice z dodatnimi silosnimi kapacitetami v Zalcu.

Osebna izkaznica sozda Hmezad

Sestavljena organizacija združenega dela Hmezad ima 3850 zaposlenih, poleg tega 7500 kmetov proizvodno-kooperacijsko sodeluje na področju sedmih občin.

Pomembnejši proizvodi:

hmelj - 3000 ton
mleko - 30.720 milijonov litrov
govedo - 5296 ton
prašiči - 620 kom
piščanci - 13.197 ton
jajca - 47 milijonov 125 tisoč
jabolka - 2500 ton
vrtnine - 1200 ton
drugo (grozdje, zelje, jagodičevje) - 8500 ton

Predelava kmetijske proizvodnje:

hmelj - 3250 ton, od tega izvoz 2780 ton
mleko - 40 milijonov 500 tisoč litrov
meso - 3200 ton
močna krmila - 30.500 ton
Hladilniške zmogljivosti za sadje, meso in drugo - 9000 ton

Industrijska proizvodnja:

stroji za hmeljarstvo in poljedelstvo, drenažne cevi in druga predelava plastike - 5000 ton

Trgovina:

Odkup, oskrba in prodaja - 6,7 milijarde din

Gostinstvo:

Hotelsko turistične storitve in družbena prehrana - 290 milijonov din

Vrednostni obseg poslovanja:

Celotni prihodek - 20.348.685.000
Dohodek - 2.211.334.000

Združevanje dela, sredstev in zemlje

Združevanje dela, sredstev in zemlje je dolgoročna perspektiva našega kmetijstva, saj ob vedno večji potrebi po hrani ni mogoče kmetovati po starem. Združevanje in tesno kooperacijsko sodelovanje je poznano Hmezadovim hmeljarjem že vrsto let, ker le tako je kmet hmeljar in celotno savinjsko hmeljarstvo prebrodilo vse gospodarske krize in uspešno dohajalo tehnološki razvoj in konkurenčnost na svetovnem trgu. Gospodarnost je bila vedno na prvem mestu.

Združne organizacije sklepajo s svojimi člani - združenimi kmeti praviloma pogodbe dveh vrst. Pogodbo o trajnem proizvodnem sodelovanju, v kateri se okvirno določajo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti glede skupne kmetijske proizvodnje, ki so določene v samoupravnem sporazumu in drugimi splošnimi akti organizacije. Kmet tako z združno organizacijo proizvodno sodeluje v obsegu celotne tržne proizvodnje svoje kmetije in v ta namen združuje potrebno delo, sredstva pa tudi zemljo v obsegu celotne tržne proizvodnje svoje kmetije. Vsako tekoče leto pa sklene še letne pogodbe o proizvodnem sodelovanju, v kateri se podrobneje urejajo vrsta, obseg in drugi pogoji medsebojnega sodelovanja (npr. pogodba o proizvodnji hmelja, pšenice, zelja, mleka, pitanja govedi, piščancev itd.). V primerih posameznih vrst proizvodnje (nasadi hmelja, sadovnjaki, gradnja hlevov

itd.), ko gre za dolgotrajnejše proizvodno sodelovanje in so potrebna skupna investicijska vlaganja, pa združna organizacija in kmet sklepata še posebno pogodbo.

Proizvodno sodelovanje v združnih organizacijah je v glavnem na principu pogodbenih kooperacijskih odnosov, kjer združna organizacija organizira proizvodnjo, odkup in prodajo, proizvodni rizik pa v glavnem še vedno nosi kmet.

Druga oblika združevanja med kmeti so strojne skupnosti. Najbolj poznane in najboljše delajo hmeljske strojne skupnosti, ki so pred leti imele pravi razcvet. Izkušnje pa so pokazale, da je najuspešnejša tista strojna skupnost, ki jo sestavljajo približno enako velike kmetije z enako proizvodno usmeritvijo. V vseh strojnih skupnostih pa tudi vselej ne gre vse tako lepo. Stroji že postajajo zastareli, iztrošeni, z njimi že slabo delamo in izgubljam precej pridelka. Potrebno bo razmišljati o novih sodobnejših strojih.

Proizvodne skupnosti - to je zločevanje zemljišč v kompleks ali združevanje kmečkih gospodarstev s cilji lažje in cenene obdelave, oz. pridelave. To ni spreminjanje lastnih odnosov ali kakšna razlastitev. Takšne skupnosti imamo v hmeljarskih proizvodnih skupnostih - skupnih žičnicah, kjer lastnik ve, katere vrste nasada hmelja

so njegove, zaštita in ponekod tudi glavna obdelava pa je skupno opravilo, največkrat pa ga vrši združna organizacija. Strojnih skupnostim bi morale slediti proizvodne skupnosti. Tu še imamo možnosti in rezerve za doseganje rekordnih in cenjenih pridelkov. Kmetovati po starem, vsakega po malo na razdrobljenih parcelah, s kupom neizkoriščenih strojev in visokimi pridelovalnimi stroški ne bo šlo več dolgo.

Hlevska skupnost - tu gre za združevanje zemlje, skupen pa je tudi hlev, živina in delo. Ta oblika je najbolj zahtevna in občutljiva za napake in površnosti. V Hmezadu več ali manj uspešno delata dve manjši hlevski skupnosti.

Nadaljnji razvoj zasebnega kmetijstva v SOZD Hmezad bo temeljil na trajnem in tesnejšem sodelovanju združenih kmetov v združnih organizacijah, na principu združevanja, oz. vključitve proizvodnih zmogljivosti kmetije v družbeno organizirano proizvodnjo. Tako organizirana kmečka proizvodnja bi dobila značaj družbene proizvodnje in bi ji pripadala tudi vsa družbena nadomestila in ugodnosti.

Omogočeno bo kvalitetnejše planiranje proizvodnje. Lažje bi načrtovali popolno oskrbo z repromateriali, zagotavljali pospeševalno službo in sredstva za naložbe.

Pri hmelju v svetovnem vrhu

Proizvodnja, predelava in prodaja hmelja, je v SOZD Hmezad zelo pomembna dejavnost. S proizvodnjo se ukvarjajo stiri delovne organizacije Hmezad Kmetijstvo Zalec, Hmezad KZ »Savinjska dolina«, Hmezad KZ Drava Radlje in Hmezad KK Smarje. S predelavo in prodajo pa se ukvarja DO Hmezad Export-import. Skupno proizvedejo v SOZD Hmezad letno okoli 3000 ton, kar predstavlja 75% v Sloveniji pridelanega hmelja.

Hmezad Kmetijstvo Zalec je z 900 ha hmeljišč in 1700 tonami pridelanega hmelja največji proizvajalec hmelja v Sloveniji, Jugoslaviji in tudi na svetu.

Kooperacijska proizvodnja hmelja v DO Hmezad KZ »Savinjska dolina« je osnovana na osnovi združevanja dela, zemlje in sredstev in delitve skupnega prihodka. Kooperacijski odnosi pri proizvodnji hmelja so že dolga leta vzor tako organizirane proizvodnje. Preko 700 kooperantov proizvede preko 1000 ton hmelja.

DO Hmezad KZ Drava Radlje in Hmezad KK Smarje, sta sicer manjši proizvajalki hmelja, a je ta proizvodnja v okviru teh dveh DO tudi zelo pomembna.

Hmezad export-import pripravlja za domači in inozemski trg celotno slovensko proizvodnjo hmelja in

opravlja za vse slovenske proizvajalce tudi prodajo. Del hmelja predela v brikete in s tem se podaljša obstojnost in uporabnost hmelja.

Tako družbeni kot zasebni sektor sta na področju proizvodnje hmelja dosegala izredne tehnološke in proizvodne rezultate. Tehnološko jih prekašajo samo hmeljarji ZDA. Po proizvodnji hmelja pa so v samem svetovnem vrhu. Pri tem pa je pomembno še to, da je kvaliteta pridelanega hmelja svetovno priznana, da se 75% vsega pridelka izvozi izključno na konvertibilni trg in da se na svetovnem trgu dosegajo večje cene, kot pri jugoslovanskih pivovarnah, katerim gre ostalih 25% pridelka.

Bele in zelene so opojnosti na Rogli

RTC Unior je zaključil največjo naložbo v SRS

Rekreacijsko turistični center Unior na zreškem Pohorju je zimsko sezono pričakal z novo podobo. Zaključene so namreč za letošnje predvidene naložbe v povečanje in izboljšanje turističnih zmogljivosti. Zanje so se v Uniorju odločili predvsem zato, da bi ublažili dnevno povpraševanje, ki je bilo v zadnjem obdobju veliko večje od možne ponudbe. Za dnevne in bungalovske goste so na novo uredili samopostrežno restavracijo, večnamenski prostor s 300 sedeži (toliko je tudi novih ležišč), v hotelu so povečali restavracijske prostore, temu primerno seveda tudi kuhinjo, skadišča in pomožne objekte. S takšno celovito ponudbo bodo lahko na Rogli razvijali zimski in letni turizem.

Ambicije delavcev RTC Unior Rogla se uresničujejo, načrti za prihodnost pa tudi niso zgolj vizija. Predvsem želijo imeti na Rogli goste vse leto, ne samo v zimskem času. Cilj jim je torej oživiti še letni turizem. Zato so na tem zelenem otoku naredili atletski stadion in druge športne objekte. Med njimi je šest tenis igrišč in dve igrišči za košarko. Na vzhodnem

Z najmodernejšimi stroji, kot je tale rolna na fotografiji, bodo proge in steze po novo zapadlem snegu hitro očistene.

delu so dozdali trimski del z diagnostično postajo za treninge. Ker bodo imeli stalno zdravniško ekipo z vsemi sodobnimi aparaturami za analizo srca, je zanimanje med bolniki z motnjami krvnega obtoka in ožilje ter srca že zdaj veliko. Tako bo na Rogli

v resnici zaživel množični, tekmovalni in rekreacijski šport tudi v šasu, odmaknjem od zime.

Lepote Zgornje Dravinjske doline bodo ponudili tudi inozemskim gostom in pri RTC Unior so prepričani, da bodo prve večje skupine tu-

jih gostov pričakali že prihodnje leto.

28. decembra bo na Rogli, kjer se spogledujejo tudi z alpskim smučanjem, prva FIS tekma v ženskem slalomu. Nekaj ekip je prijavljenih tudi iz tujine in tako bo promocija alpskega smučanja na Rogli ponesla sloves novega centra tudi v svet. Sicer pa so vse zmogljivosti na Rogli, ki je bila v tem letu eno samo veliko gradbišče, zasedene do konca marca.

Naložba v ureditev centra je stala 200 milijonov dinarjev. V pretežni meri so to lastna sredstva delovne organizacije UNIOR Zreče. Prihodnje leto bodo s predvidenimi 150 milijoni dinarjev uredili še 25 hektarjev za alpska smučišča Jurgovo, kjer bodo postavili še štiri vlečnice. Potem bi vlečnice na pobočjih Rogla lahko prepele 12.000 smučarjev na uro. Skupno ima center 1000 ležišč, dolgoročni program jih predvideva še 1000.

Slovesna otvoritev novega centra je bila v soboto
MATEJA PODJED
Foto: EDI MASNEC

RTC Unior Rogla stopa v novo zimsko sezono kadrovsko in prostorsko okrepljen in z načrti za letni turizem.

20 let PD Aero Celje

Jutri, v petek, 23. decembra, bodo slavili člani Planinskega društva Aero Celje, ki je s 420 člani eno najmočnejših tovrstnih društev pri nas. Ob slavlju v restavraciji Name v Levcu bodo pripravili kulturni program (pevski zbor Aero in učenci osnovne šole iz Šempetra), ocenili svoje delo ter podelili številna priznanja najzaslužnejšim članom.

Ob ustanovitvi leta 1963 je bila to planinska sekcija z 20 člani, konec leta pa se je to število že povzpelo na 51. Nato je bilo z vsakim letom več članov. Ob 10 letnici društva so pripravili pohod 100 Aerovcev na Triglav, ob 15 letnici pa so začeli s potjo prijateljstva po treh deželah Furlaniji in Juljski krajini, Koroški ter Sloveniji. 1979 so se pobratili z enim najstarejših planinskih društev pri nas Rušami in Cinkarno, letos ob 20 letnici pa so pripravili tri večje ture - na Jalovec ter Kornatsko in Kozarčsko transverzalo.

TV

Knjižnica Edvarda Kardelja v Celju

nujno potrebuje

izposojevalca knjig

v podružnični knjižnici v soseski Lipa v Štorah za pogodbeno delo 2-krat tedensko.

Izposojevalec mora imeti veselje do knjig in po možnosti naj bi imel srednjo šolo.

O višini nagrade za opravljen pogodbeno delo in čas izposoje (ca. 6 ur na teden) bi se podrobno dogovorili.

Prijave pošljite na upravo Knjižnice Edvarda Kardelja v Celju, Muzejski trg 1a, najkasneje do 27. decembra.

Elkroj

INDUSTRIJSKA
PRODAJALNA NAZARJE

odprta od 8. do 19. ure
sobota od 8. do 12. ure

Za silvestrovo bo koča na Kopitniku zaprta

Koča na Kopitniku s katero upravlja Planinsko društvo Rimske Toplice, bo dne 31. 12. 1983 zaprta, medtem ko bo 1., 2. in 3. januarja 1984 oskrbovana in odprta. Vse ostale sobote in nedelje bo obratovanje koče normalno.

Komisija za medsebojna razmerja

DEM-TOZD ELEKTROPRENOS PODLOG

objavlja
prosta dela in naloge:

1. NEKVALIFICIRAN DELAVEC ZA DALJNOVODE

1 delavec (za enoto Podlog)

Pogoji:

Nekvalificiran delavec s končano osnovno šolo z najmanj enoletnimi delovnimi izkušnjami ter s sposobnostjo za dela na višini.

Kandidat za navedena dela in naloge bo združil delo za nedoločen čas v skupini za vzdrževanje daljnovodov s sedežem v Podlogu.

Kandidati naj pisne prijave s potrebnimi dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo najkasneje v 8 dneh po objavi na naslov:

Dravske elektrarne Maribor

TOZD ELEKTROPRENOS PODLOG

63311 Šempeter v Savinjski dolini

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po izbiri.

V Topolščici hotel Vesna

V Topolščici pri Sošanju bodo danes slavili lepo in za ta kraj pomembno delovno zmago. Odprli bodo nov sodoben zdraviliški objekt hotel Vesna.

Kot je povedal direktor novega hotela Edi Fenko, bo v hotelu B kategorije na voljo 220 postelj ter velika restavracija s 300 sedeži, pa še kavarna in slaščičarna. Razen tega bo v sklopu hotela še velik rekreacijski bazen 25 x 12,50 m ter manjši terapijski bazen 8 x 7 m z zdravilno toplo vodo, pa še savna in terapijska telovadnica. V prvi fazi bo za nemoteno delovanje teh objektov skrbelo kar 88 novozaposlenih domačinov, pretežno deklet, kar je vsekakor velikega pomena za ta kraj.

Del kapacitet za januar in februar prihodnjega leta je že razprodan. V restavraciji novega hotela pa bodo priredili tudi prijetno Silvestrovanje. Topolščica je torej turistično oživela in pripravljena, potrebno bo le še, da si s primerno propagando pridobi številne goste, ki bodo vse te objekte tudi koristili.

VK

Spominski pohod na Tisje

Prejšnjo soboto je bil že 3. spominski planinski pohod na Tisje nad Litijo. Organizator tega tradicionalnega pohoda je Planinsko društvo Litija. Pohod je organiziran v spomin na bitko II. štajerskega bataljona, ki je bila 24. 12. 1941.

Pohoda se je pod vodstvom petih planinskih vodnikov udeležilo tudi 60 pionirjev planincev z osnovnih šol Franja Vrnca na Hudinji, Ivan Kovačič-Elenka, Prve osnovne šole in Frana Kranjca Polule. Vsi ti planinski krožki so vključeni v Planinsko društvo Železničar Celje. Vreme pohodnikom, bilo jih je okrog 500 iz vse Slovenije, ni bilo najbolj naklonjeno. Toda kljub temu so bili vsi s pohodom zelo zadovoljni.

To je bil zadnji spominski pohod v letošnjem letu in hkrati dober kondicijski trening za pohod po poteh Pohorskega bataljona, ki bo 8. januarja od Osankarice do Rogle.

G. M.

Plakete in pokali zaslužnim v turizmu

Podelila jih je Celjska turistična zveza

Vlado Rancigaj med posamezniki, turistično društvo Solčava, kraja Luče in Rogaska Slatina ter mesto Celje so dobitniki letošnjih plaket in prehodnih pokalov Celjske turistične zveze (CTZ).

Rezultate so razglasili na zadnji seji upravnega in nadzornega odbora CTZ. Na seji, ki so se je udeležili tudi predsedniki zvezinskih komisij, so ocenili tudi letošnjo turistično sezono, ter opredelili naloge turistične društvene organizacije v prihodnjem letu.

Najboljše turistično društvo v tem letu je društvo iz Solčave, najmarljivejši turistični delavec je predsednik turističnega društva Vransko - Vlado Rancigaj, naziv najlepšega turističnega kraja ponovno pripada Lučam. Medtem ko Rogaska Slatina še naprej ostaja najlepše zdravilišče, je Celje predvsem po zaslugi izboljšanja gostinskih storitev izbrano za najboljše turistično mesto v regiji.

Tudi s turistično sezono smo lahko zadovoljni, saj je naše turistično območje obiskalo 868 tisoč gostov, od tega 144 tisoč tujcev. Ob tem, da je bilo vseh gostov več za 3 odstotke, je letos obiskalo naše kraje kar 8 odstotkov več tujih turistov kot lani. Stane Čujež, predsednik CTZ je o tem dejal: »Sezona smo boljše zaključili kot pa smo pričakovali v začetku tega leta, tako da tudi optimistično pričakujemo prihodnjo sezono. Ob doseženih uspehih tudi dejavnost turističnih društev ni nepazna, ta se trudijo za lepši izgled krajev, za oživitve tradicij, pestrejšo ponudbo...»

Poleg ocene sezone so na seji opredelili tudi naloge turistične društvene organizacije v prihodnjem letu. Zoran Vudler je takole izluščil

le najpomembnejše med njimi: »Najpomembnejša bo vsekakor usklajevanje povezanost dela z vsemi, zadolženimi za uspešno napredovanje turizma. Gre za sodelovanje z SZOL, občinami, krajevnimi skupnostmi in s profesionalnimi delavci v turizmu, predvsem gostinskimi delavci in prometnimi organizacijami. Tudi trgovce bomo morali bolj vključevati v to dejavnost in seveda sorodna društva, ki so s turizmom povezana. V mislih imam lovce, ribiče, športne organizacije. Vloga turistične društvene organizacije je zelo pomembna tudi v povezavi s turistično propagando in informacijsko službo.

Ta dejavnost sicer še ni povsem razčiščena. Vrh propagande slovenskega turizma naj bi sicer bil pri Gospodarski zbornici Slovenije, kako pa bo tekla propaganda v regijah, občinah in krajih, še ni povsem jasno. Vsekakor bi morala imeti pri tem velik vpliv posamezna turistična društva. Naj med pomembnejšimi nalogami omenim tudi to, da bo še naprej potrebno negovati tradicijo turističnih prireditev, ki jih bo moralo biti še več. Svoj delež bodo morale prispevati tudi kulturne skupnosti in delovne organizacije. Turistična taksa pa bo morala biti namenjena izključno financiranju programov turističnih društev.»

RP

Ljubecna Celje

izotal

termoizolacijski pod

tel. (063) 25-800

Prava moč naše armade je v povezanosti z ljudstvom

Intervju s komandantom celjske garnizije, Ratkom Cvijanovičem

V JLA aktivno spremljajo družbenopolitična in družbenoekonomska dogajanja v naši družbi in sodelujejo ter pomagajo po svojih močeh, zakaj že zdavnaj smo doumeli, da je prava moč naše armade v povezanosti z ljudstvom. Kako pa je s tem v Celju, smo se pogovarjali s komandantom celjske garnizije Ratkom Cvijanovičem.

Tovariš Cvijanović, kako se vojaki celjske garnizije vključujejo v življenje v našem mestu?

Vseskozi se aktivno vključujemo v družbenopolitično življenje v Celju in tudi v drugih občinah na celjskem območju. Naše starešine in vojaki so aktivni v številnih družbenopolitičnih organizacijah, precej pa je sodelovanja tudi na ravni garnizije. Naša mladinska organizacija, na primer, zelo plodno sodeluje z mladinci v Celju in v drugih občinah celjskega območja. Zelo veliko je tudi delovnih akcij, v katerih sodelujejo naši vojaki. Ne smemo pozabiti omeniti sodelovanja na kulturnem področju. Starešine pa tudi zelo pozorno zasledujemo družbenoekonomsko gibanje na Celjskem. Vsako leto obiščemo najmanj eno delovno organizacijo in se seznanimo z njenimi uspehi, pa tudi težavami in problemi. Letos smo na primer bili v Rudniku lignita Velenje.

Prej ste omenili, da vojaki iz vaše garnizije sodelujejo v številnih delovnih akcijah. Bi našli nekaj primerov?

Pomagali smo pri odpravljanju posledic letošnjega

neurja v Žalcu, čistili smo smučišča na Rogli in pomagali skopati 1600 metrov jarkov za vodovod v šentjurski občini. Moram reči, da so nas povsod lepo sprejeli, to je bilo res tisto pravo sodelovanje med vojaki in občani.

Moram pa poudariti, da je sodelovanje obojestransko, in tudi nam so nekatere delovne organizacije na Celjskem precej pomagale pri gradnji avtomatskega strelišča v Pečovniku in pri drugih naših akcijah.

Pri nas je že nekaj časa v ospredju stabilizacija oziroma varčevanje. Kako pa se armada oziroma konkretno celjska garnizija vključuje v stabilizacijska prizadevanja?

Armada je verjetno prva struktura v naši državi, ki sprejema in po svojih močeh uresničuje vse ukrepe in naloge, ki jih sprejmejo naša partija in vlada. Tako se tudi vsak pripadnik JLA vključuje v stabilizacijska prizadevanja. Varčujemo na vseh področjih. Tako čuvamo orožje, učne pripomočke in druge stvari, ki so nam zaupane. Če je potrebno, marsikaj popravimo v naših delavnicah, poleg tega pa smo precej objektov zgradili v lastni režiji in stvari zelo pocenili. Imamo tudi svoj zeleni plan in veliko hrane, predvsem mesa pridelamo sami.

V teh dneh, ko primanjkuje elektrike, v vsej vojašnici kontroliramo porabo in iščemo možnosti, da bi tudi mi prihranili čimveč električne energije. Tudi z vodo varčujemo.

Ko že govoriva o varčevanju, kako pa stabilizacijska

prizadevanja vplivajo na borbena pripravljenost celjske enote. Je zaradi tega kaj okrnjena?

Mi smo vsa ta dela uspeli opraviti izven časa, ki je namenjen učenju in usposabljanju. Veliko akcij smo organizirali ob sobotah in nedeljah, tako da smo opravili vse zadolžitve in samo delo ni vplivalo na borbena pripravljenost naše enote. Toda s tem, ko smo zgradili nove poligone, strelišča, učne kabine in igrišča smo ustvarili vse pogoje, da bo usposabljanje naslednjih generacij še precej bolj kvalitetno. Doslej smo morali marsikje improvizirati, odslej pa bo to vse bolj urejeno.

Koliko pa h krepitvi borbene pripravljenosti prispevajo družbenopolitične organizacije v garniziji?

Mnogo. Imamo zelo aktivno osnovno organizacijo ZK, pa mladince, dobro dela tudi sindikat.

Kakšno pa je sodelovanje vaše garnizije z drugimi strukturami splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite na Celjskem?

Z njimi zelo dobro sodelujemo, še posebej pa bi tu izpostavil dobro medsebojno sodelovanje z enotami in štabi teritorialne obrambe. Sicer pa precej pomagamo pri izobraževanju in pa pri popularizaciji vojaškega poklica v šolah. Znano je, da se še vedno premalo Slovencev odloči za vojaški poklic, zato gremo večkrat v šole, da predstavimo vojaški poklic in pomagamo, da se čimveč osnovnošolcev odloči za šolanje v vojaških šolah.

Prej sva omenila, da zelo dobro sodelujete z občani na Celjskem tudi na kulturnem področju. Kakšno vlogo pri tem igra Dom JLA v Celju.

V vseh krajih so domovi JLA središče kulturnega življenja. Mi v Celju se trudimo in dom je odprt za vse občane, kot tudi za vojake, vendar pa so žal prostori premajhni, da bi se lahko kulturno življenje v Domu JLA razmahnilo kot si želimo.

Kaj bi želeli ob Dnevu JLA sporočiti vojakom in občanom?

Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem družbenopolitičnim organizacijam in skupnostim na Celjskem, ki so nam pomagale, da nam življenje v garniziji teče bolj urejeno in lažje. To pa je v našem interesu in v interesu celotne naše družbe.

S. SROT

Prejšnji teden so v celjski vojašnici pripravili razstavo o največ šolarjev. Foto: EDI MASNEC

Šolanje za vojaške

Ceprav v Sloveniji že nekaj let poteka akcija za čimštevilnejši vpis osnovnošolcev in srednješolcev v vojaške šole, je, v primerjavi z drugimi republikami, še vedno premalo Slovencev, ki se odločijo za vojaški poklic.

V okviru akcije, da bi to spremenili, je bil pred dnevi v Narodnem domu razgovor, ki ga je organizirala celjske občinska skupnost za zaposlovanje, poleg učencev, ki se želijo vpisati v vojaške šole, pa so se ga udeležili tudi nekateri dijaki srednjih vojaških šol, akademij in vojaške starešine.

Zvezni sekretariat za ljudsko obrambo je tudi letos razpisal natečaj za vpis v vojaške šole. Učenci se lahko odločijo za šolanje:

Na splošni srednji vojaški šoli (to je vojaška gimnazija - v Sloveniji je to šola "Franc Rozman-Stane" v Ljubljani, kjer sprejemajo oziroma vpišujejo samo kandidate iz naše republike)

Na srednji vojaški šoli kopenske vojske v Sarajevu s smermi:

- pehota
- artilerija
- artilerijsko-raketne enote protizračne obrambe
- oklepno-mehanizirane enote
- inženirstvo
- zveze
- atomsko-biološko-kemična obramba

Na tehniški srednji vojaški šoli kopenske vojske v Zagrebu, smeri:

- strojniška
- elektrotehniška
- raketna
- kemijsko-tehnološka
- prometna

Na letalskotehniški srednji vojaški šoli v Rajlovcu s smermi:

- strojnotehniška
- elektrotehniška
- elektronskotehniška
- telekomunikacijska

Na mornariškotehniški srednji vojaški šoli v Splitu

Na intendantski srednji vojaški šoli v Sarajevu

Srednje vojaške šole so priznane kot srednje civilne

šole, dijaki pa imajo možnost (na nekaterih srednjih šolah je to obvezno), da nadaljujejo šolanje na vojaških akademijah, kjer pridobijo visoko izobrazbo.

Vsi, ki bi se želeli vpisati v srednje vojaške šole, morajo biti zdravi in sposobni za vojaški poklic, morajo podpisati tudi soglasje staršev in pa primeren uspeh v šoli.

V vseh srednjih vojaških šolah imajo dijaki brezplačno stanovanje (internat), hrano, oblačila, obutev, šolski pribor, učbenike, zdravstveno varstvo, imajo pa tudi pravico do žepnine in denarja nadomestila za prevoz doma in nazaj ob počitnicah.

Podrobnejša obvestila o romi informacije o natečaju ki velja do 31. marca prihajajo leto, lahko kandidati obiščejo na vseh občinskih delih za ljudsko obrambo in na skupnostih za zaposlovanje.

Vasilij Ričlijev, Struca, SR Makedonija: "Včasem prišel oktobra in se bro počutim. Bili smo 2 nekaterih delovnih organizacij in si ogledali njihovo proizvodnjo. Dobro sodelujemo tudi s Partizanom berje."

Osrednja slovesnost ob Dnevu JLA bo v Celju danes, 22. novembra v vojašnici Jože Menih-Rajko ob Mariborski cesti ob 10. uri dopoldan. Program:

- slovesen pregled enot
- govor komandanta celjske garnizije
- branje ukazov o odlikovanjih in napredovanjih
- govori predstavnikov celjske občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij
- izročitev odlikovanja in nagrad

Ob dnevu JLA, 22. decembra, je bila v ponedeljek v dvorani narodnega doma prireditev, ki so jo skupaj pripravili vojaški celjske vojašnice ter prebivalci Celja in okolice, predvsem mladina. Na njej so nastopili pevski zbor vojakov celjske garnizije, pevski zbor "Tehnik", vojaški orkester, Plesni klub iz Titovega Velenja, pevski zbor OŠ I. celjske čete in moški pevski zbor KUD Kajuh iz Dobrne. Uspela prireditev je bila le potrditelna sodelovanja med vojaki iz celjske vojašnice in občani.

Tekmovanja v Šentjurju

kovni izdelek pa so se udeležile štiri osnovne šole.

Na zaključni prireditvi, ki je bila včeraj v prosvetnem domu v Šentjurju, so razglasili rezultate, podelili prehodni pokal najboljšim strelcem in nagrade za najboljše likovne izdelke. Proslavo sta organizirala občinski komite Zveze rezervnih starešin in Štab teritorialne obrambe. Slavnostni govor je imel komandant pokrajinskega štaba za teritorialno obrambo Jože Uršič.

V. E.

ne tehnike. Ogledalo si jo je nekaj tisoč obiskovalcev,

V JLA letos prvič služijo tudi vojakinja. Zakaj bi tudi jaz rada postala vojakinja?

Ker bi bila v primeru vojne pripravljena braniti svojo domovino.

BRANKA MALER

Ker je veliko držav v vojni in je ogrožena tudi Jugoslavija.

KSENIJA URLEB

Da bi znala pravilno usmeriti pomembne korake v težkem in hudem položaju za našo domovino.

POLONA KRAMER

Da bi se naučila reda, saj mamica pravi, da sem preveč površna.

NATAŠA STANCAR

Ker tam telovadijo.

BRIGITA LIPOŠEK
ČOŠ STORE

Vojski iz celjske garnizije nadaljujejo tradicijo VI. SNOUB (Slovenske narodnoosvobodilne udarne brigade) Slavko Šlander in v zgornjih prostorih vojašnice so tudi uredili spominsko sobo te brigade. Zbrani slikovni in pisni material si vsako leto ogleda precej vojakov in mladincev.

lice

lanju na školi

an Kunaj iz Celja: obiskuje vojno gimnazijo v Ljubljani. »Že v osnovni šoli si želel, da bi delal v vojski. Sprva sem mislil v šolo te, vendar pa mi sedaj da sem se odločil za vojno gimnazijo, je v tako šola kot vse drugo tudi življenje v interese kar zanimivo. V zasmo imeli nekaj težav notožjem, vendar pa nanj kmalu pozabili. il sem se, da bom na al šolanje na letalski miji v Rajlovcu.«

on Podplatnik iz Ptuskuje peti letnik vojnične akademije v bu: »Končal sem vojnazijo v Ljubljani, poa so me sprejeli na akao v Zagrebu, ker sem elo dobre ocene. Odloje se za računalništvo in tje leto bom verjetno hiral. Na ljubljanski mo dobili zelo dobro lahko rečem, da celo boljše kot na drugih,

tudi civilnih šolah, zato pri študiju nimam težav.«

Tomaž Radošević iz Celja: obiskuje vojno gimnazijo v Ljubljani: »Ni mi žal, da sem se odločil za to šolo. Že v osnovni šoli sem nekaj zvedel o vojaških poklicih. Veseli me delo z ljudmi, z vojakom. Precej raznovrstno in zanimivo delo je to. Šolanje bom verjetno nadaljeval na akademiji v Beogradu, na kateri smeri, pa se bom še odločil.«

Franci Cirkvenčič iz Celja: obiskuje tehnično srednjo vojno šolo v Zagrebu: »Že zgodaj sem se začel zanimati za tehniko, še posebej za elektroniko. Veseli pa me tudi delo z ljudmi. Tako sem se odločil za to šolo in sicer za smer telekomunikacije. Obiskujem že četrti letnik in bom kmalu končal šolanje. Na tej šoli sem pridobil ogo-

mno znanja, precej več kot v kateri drugi, ker imamo zelo veliko praktičnega dela v kabinetih in zelo veliko dobrih učnih pripomočkov. Imamo tudi dovolj časa za razvedrilo in šport, tako da nismo za nič prikrajšani.«

Branko Petrović iz Ptuja: asistent na tehnični vojni akademiji kopenske vojske v Zagrebu: »Že zelo zgodaj sem se odločil za vojaški poklic. Pred dvema letoma in pol sem končal akademijo, potem pa sem eno leto stažiral v enoti. Ker sem se izkazal, sem dobil delovno mesto na akademiji v Zagrebu, kjer se veliko ukvarjam z znanstvenim delom. Fakulteta mi je omogočila tudi študijsko izpopolnjevanje oziroma diplomski študij. Delam tisto, kar me res veseli in mi ni žal, da sem se odločil za ta poklic.«

Vojski

Vojski praznujejo svoj praznik 22. decembra.

Kadar vidim, da vojski korakajo po ulicah našega mesta, si mislim, da bom tudi jaz vojak, ko bom velik. Vojski morajo čuvati našo domovino. Vedno morajo biti pripravljeni, če bi nas napadel sovražnik. Oni stražijo domovino, ko se mi učimo, spimo, igramo in delamo.

Veselim se, da bom vojak, ko bom velik.

PRIMOŽ CONRADI, 4. b
OŠ Slavko Šlander, CELJE

Pokal predstavnikom JLA

Ob današnjem prazniku Dneva JLA je prišlo do tradicionalnega srečanja med pripadniki celjske vojašnice in Partizana Gaberje. V odbojki in malem nogometu so zmagali predstavniki JLA, medtem ko so bili v namiznem tenisu boljši predstavniki Partizana. Tako so velik kristalni pokal dobili vojski. Tradicionalno srečanje so popestrili še z obiskom pionirjev Partizana v vojašnici, kjer so si ogledali razstavo orožja.

METOD TREBIČNIK

Osrednja prireditev v Mozirju

V počastitev današnjega dneva JLA so pri predstavljanju občinske skupščine Mozirja in Zveze rezervnih vojaških starešin iz Mozirja že včeraj pripravili sprejem za pionirje štirih osnovnih šol v občini, ki so sodelovali v akciji za najboljši spis na temo »40 let nove Jugoslavije«. Ob krajšem nagovoru predsednika skupščine občine Lojzeta Plaznika je 12 pio-

Jugoslavija je kos še tako močni vojaški sili.

Marjan, 7. b

Priprave JLA na morebitni spopad lahko primerjamo z bitjem srca, ki nikdar ne počiva.

Jožica, 8. a

Vsa najsodobnejša oprema in elektronika brez izurjenega človeka nič ne velja.

Ivica, 8. a

OŠ »Ljubo Šercer« Loče

nirjev prebralo najboljši spis, vsi pionirji pa so zatem dobili knjižne nagrade.

Osrednja prireditev ob dnevu JLA, kjer so podelili priznanja JLA in razglasili napredovanje rezervnih vojaških starešin, je bila ob 18. uri na Ljubnem, danes, ob prazniku pa se dve delegaciji občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij mudijo na karavlah Savinjski partizan v Logarski dolini in Strevčev vrh pri Svetem duhu.

RP

Prvi strelci Bočna

V počastitev dneva JLA je občinska strelska zveza iz Mozirja pod pokroviteljstvom štaba TO Mozirje pripravila občinsko strelsko tekmovanje s polavtomatsko vojaško puško standardne izvedbe. Med 13 ekipami so

bili najboljši strelci Bočne, druga je bila ekipa strelske družine Kajuh iz Mozirja tretji pa Gornji grad. Med posamezniki je bil najboljši Cirlik Kolar z 88 krogi, drugi je bil Jože Poličnik z 82, tretji pa Marjan Bezovšek z 80 od 100 možnih krogov.

Za Dan JLA v velenjski občini

Prireditve ob današnjem dnevu oboroženih sil so pripravili tudi v velenjski občini. Po vseh osnovnih šolah so pripravili razstavo orožja in vojaške opreme, kjer so najmlajšim spregovorile tudi vojaške starešine. 20. decembra pa so pripravili podelitev priznanj in odličij pripadnikom TO ter drugim. Včeraj pa sta bili dve osrednji proslavi ob Dnevu JLA v velenjski občini in sicer v KS Koprivica ter Salek - Gorica. TV

Đurić, Beograd, Srbija: »Tudi jaz sem oktobra. V prostem času se ukvarjam s športom in organiziranimi turnirji. Mesto mi je všeč. Zanimivo je to, da zbrani ljudje iz vse Jugoslavije.«

Miroslav Vukelić, Indžija, SAP Vojvodina: »Tu sem našel veliko dobrih prijateljev vseh narodov in narodnosti. Kulturnemu in športnemu življenju v naši kasarni namenjam mnogo pozornosti. Na tem področju sodelujemo tudi z občani Celja in tako utrjujemo medsebojne vezi.«

Miran Dobra, Srbica, SAP Kosovo: »V Celje sem prišel že aprila, tako da sem se že dobro vživel v tukajšnje življenje. Med sovojaki sem našel veliko dobrih prijateljev. V prostem času igramo razne športne igre, včasih pa gremo tudi v kino.«

Besin Gegić, Tutin, SR Srbija: »Čast nam je, da služimo v Jugoslovanski narodni armadi - Titovi armadi, zato nam ne sme biti nobena naloga pretežka. Mislim, da je biti vojak nekaj najlepšega, kar čaka mlade.«

Robert Purkard, Menges, SR Slovenija: »Življenje v kasarni ni tako težko, kot so pripovedovali prijatelji. Precej sodelujemo z mladino. Končal sem tehnično šolo lesne stroke v Ljubljani in tukaj večkrat s pridomo izkoristim svoje znanje.«

Edvard Grenc, Split, SR Hrvatska: »V začetku sem imel največ težav zaradi povsem drugačne klime, vendar sem se zdaj že privadil ostrejšemu podnebju. Vključil sem se tudi v življenje v vojašnici, tako da mi je v vojski kar všeč.«

Celovita podoba medalje

K pismu Ferda Ježovnika v Novem tedniku dne 8. 12. 1983 izjavljam naslednje:

Resnica je, da sva se, po neuspešnih pogajanjih z lastnikom zemljišča, ki je najprej prekop dovolil, pa ga na sam dan začetka del preklicai, obrnila s tov. Marico Mernik, predsednico vodovodnega odbora, na tov. Ježovnika, ki, kot je sam povedal, lastnika dobro pozna, da bi ga skušal pregovoriti, naj dovoli prekop po svojem travniku in bi se Samski dom Železarne Štore priključil na mestni vodovod.

Dogovorili smo se, da mu naj tudi ponudi odškodnino, saj jo je prej odklanjal, ker je želel edino, da krajevna skupnost posreduje pri Železarne, da mu izplača njegov zahtevek, ki ga je sam tudi pojasnil v tej rubriki dne 1. decembra 1983 z naslovom »Isčem pravico«. Tov. Ježovnik je obljubil **takojšnje** posredovanje, minili pa so tedni. Končno je tov. Mernikova objavila, da je bila misija Ferda Ježovnika **neuspešna**!

1. septembra, ko sem odhajal na dopust, je tov. Mernikova oznanila, da že ima rešitev za odklop samskega doma od vaškega vodovoda Teharje in, da bo vode v izobilju.

Njeno zagotovilo se ni izpolnilo. Negodovanje porabnikov vode je raslo in se stopnjevalo, saj je bilo vode iz dneva v dan vse manj, zlasti so bile prizadete višje ležeče hiše, medtem ko je bil samski dom, kot zelo nizko ležeč, veliko manj prizadet! Hiša Ježovnikovih je v neposredni bližini.

17. septembra smo sklicali zbor porabnikov vode našega vodovoda. Pri tem je predsednica odbora, tov. Mernikova med drugim pojasnila vzroke težavam in nazvala izhod z **novim vodovodno traso**, sicer daljšo in lomljeno, ki bi potekala po zemljišču tov. Ježovnika in njegovega sosedu tov. Bajdetu. Tov. Ježovnik pri tem ne bi zahteval izplačila odškodnine, tov. Bajde pa bi bil, tako je povedala, zadovoljen z vsakršno odškodnino. Po-

vedala je tudi, da se bo tov. Ježovnik ob tej priliki priključil na mestni vodovod in, da se bodo dela na tej novi trasi začela takoj, ko bo TOZD Vodovod izdelal potrebno dokumentacijo s predračunom in to predložili investitorju Železarne iz Štor, ki se je na prošnjo prizadetih krajanov in vodstva KS Teharje odzvala in pristala na to investicijo že lansko jesen. Do nesoglasja z omenjenim lastnikom je prišlo pomladi. To sem povedal tudi navzočim na zboru porabnikov 17. septembra in tudi to, da se tov. Marcen čuti močno oškodovanega glede svojih zahtevkov do Železarne in, da zaradi tega ni dovolil kopanja po svoji zemlji pri čemer pa verjetno ni računal, da je s tem zelo prizadel krajan, ki jih je pomanjkanje vode letos še posebej pestilo.

Zopet so minevali brezuspešni dnevi čakanja. S predsednico Sveta skupščine KS Teharje, ki je v tej zadevi že vseskozi občasno delala, sem konec septembra obiskal tov. Župančiča v TOZD VODOVOD, kjer so nam povedali, da je predračun gotov, da pa je trasa Bajde-Ježovnik zaradi lomljenosti na meji tehnološke upravičenosti. S. tov. Župančičem smo se dogovorili, da bi 3. oktobra na kraju samem le morda našli kakšno prikladnejšo rešitev. Tega dne smo se res sestali in prisoten je bil tudi tov. Fidler, odbornik in prizadeven delavec v vodovodnem odboru. Preverili smo eno od možnosti, da bi speljali vod ob mejnem jarku med Marcenovo in družbeno zemljo s tem, da bi del Marcenovega ozemlja v širini 10 metrov podvrtili. Ker pa smo zagledali pred šupo na tej parceli tov. Marcena, smo se na predlog tov. Župančiča podali k njemu. Razgovor je povzel predlagatelj, čeprav nisem imel upanja v uspeh. Tov. Marcen je na naše moledovanje in na ponujeno odškodnino slednjič le privolil na kopanje po prvotni trasi preko njegove parcele. Ko smo tam stali, se nam je približal tov. Ježovnik, ki je ogorčeno negodoval, češ kaj si mimo njega izmišlja novo traso. Pojasnil sem

mu, da je to prvotna trasa in, da smo se o prekupu z lastnikom zemljišča sporazumeli (priče tov. Župančič in Fidler). Potolatil sem ga, da je ta **sporazum stvar vodovodnega odbora, investicija pa Železarne Štore**. Se isti dan smo podpisali s tov. Marcenom odstopno izjavo, ki jo je podpisala tudi predsednica Sveta in jaz za vodovodni odbor.

Naslednji dan, 4. oktobra 1983 je tov. Mernikova, predsednica vodovodnega odbora sklicala izredno sejo odbora na kateri je ostro obsodila moje ravnanje češ, da je bila na zboru porabnikov vodovoda Teharje dne 17. septembra izglasovana **njena trasa Bajde-Ježovnik**. Opoznamil sem jo, da je sicer to svojo traso pojasnila, vendar glasovanja ni bilo, saj o trasi odloča le naročnik-investitor (Železarne) in projektant (Komunalno podjetje).

Končno je kazalo, da ni nobene ovire več in, da je izkop in prekop samo še vprašanje dni. Vendar ni bilo tako in tedni so minevali. Vode je primanjkovalo, zapirali smo jo morali vse pogostje in tako smo nestrpni spraševali odgovorne v Železarne, kdaj bodo dela stekla. Ko so nam **končno** povedali, da imajo težave s strojem za kopanje, se je predsednica sveta KS sporazumno z Železarno dogovorila s TOZD CE-KA, da opravi izkop. Takrat pa se je 21. oktobra pojavil tov. Ježovnik in prigovarjal uslužbencem omenjenega podjetja, naj **ne delajo**, češ da ni nič urejeno z lastnikom zemljišča in, da tudi teren ni primeren za kopanje!

Šele s ponovnim pojasnjevanjem z naše strani, da je vse urejeno, so 24. oktobra začeli z deli.

Iz navedenega je razvidno, da tov. Ježovnik **ni dosegel** sporazuma za prekop s tov. Marcenom kot trdi v svojem sestavku »Medalja z dveh strani«. Tudi **ni res**, da je predsednica sveta KS Teharje, tov. Štefaničeva dala pobudo za lomljeno traso mimo Bajdetovih in Ježovnikovih, da bi se izognila plačilu odškodnine, saj s sredstvi vodovoda Teharje ne razpolaga ona, ampak izključno vodovodni odbor in zbor po-

rabnikov. Pobuda za to traso izvira le od tov. Ježovnika in tov. Mernikove. Negodovanje in zavajanje delavcev podjetja CE-KA pa sta odraz njegove neuspele namere, da bi vodovodne cevi tekle po njegovi zamisli, saj bi si tako prihranil znaten del kopanja za svojo priključitev na omenjeno omrežje. Torej je le res, da je bil prizadet njegov osebni interes.

MARTIN STOJAN,
Teharje

Varčujmo z elektriko

Mnogo gospodinj prav ne smotno troši električno energijo. Nekatere iz lahko miselnosti, mnoge tudi iz neznanja. Mnogokrat kuhamo kavo ali čaj v malem lončku na veliki grelni plošči in pri tem ne mislimo, da gre najmanj dve tretjini elektrike v nič, pa še grelna plošča se kvari. Če nimaš električnega štedilnika z zelo malo ploščo, si kupi mali električni kuhalnik. Nakup se izplača v enem mesecu. Pametno je tudi, da stvari, ki jih je treba samo zavreti, kuhamo na plinu.

Za dober izkoristek električne energije je izredno pomembno, da imaš posodo z ravnim (brušenim) dnom, ki se v celoti prilega grelni plošči. Neprimerno več elektrike porabiš, če imajo lonci in kozice le malo vbočeno ali izbočeno dno. Grelna plošča tudi ne sme biti večja od dna posode, na kar gospodinjše še vedno premalo pazijo.

Mnogo elektrike lahko prihraniš pri bojlju, če ga vključiš le takrat, ko potrebuješ večje količine vode. Za gretje manjših količin je zelo pripraven električni potapljaj, pri katerem je izkoristek energije 100 odstoten.

Najmanj dve tretjini toka lahko prihraniš, če kuhaš v loncu na pritisk, kar se še posebej izplača pri hrani, ki jo treba sicer dolgo kuhati, (govedina, fižol, itd.). Hrana se kuha še najmanj 10 minut, ko je grelna plošča že izklopljena.

Mnogo toka lahko prihraniš tudi pri likanju, če perilo prej nategneš in lepo zložiš. Likanje gre potem neverjetno hitro od rok.

S smotrnim izkoriščanjem električne energije bomo občutno zmanjšale mesečni izdatek za elektriko, z varčevanjem pa zmanjšale neprijetne redukcije.

ALEKSANDRA KRUSIČ,
Celje

Fantje, nikar tako!

Vem, da ste smeli, spretni in drzni - kdo bi oporekal tem mladostnim vrlinam, s kakršnimi se radi ponašajo mladi fantje. Toda - kje je meja med pogumom in razsodnostjo?

Ponedeljko jutro, ob 5.45 uri. Na razmeroma ozki cesti, ki nima kolesarske steze, sta se peljala na kolesih vzporedno, drug ob drugem, dva fanta. Ker je v tem letnem času hladno, sta tiščala obe roki globoko v žepe vetrovk in vozila - v žargonu pravijo taki vožnji »fraj-hand«.

Nasproti je pripeljal lokalni avtobus, oba fanta pa sta vozila kot prej. Ne bom trdil, ali so ob srečanju bili vmesni razmaki morda le 20, lahko pa tudi 50 cm, vendar bi najmanjši trzljaj kolesarjev povzročil nesrečo, za katero je težko napovedati, kako bi se končala. Če že ne smrtno, lahko bi se znašel kateri v invalidskem vozičku - za dolga, dolga leta...

Dragi fantje, premislite in sprejmite to opozorilo!

S. L., Celje

Izletnik Celje novice

TURISTIČNA AGENCIJA IZLETNIK CELJE ORGANIZIRA SKI-PAKETE na smučarske centre CELJSKA KOČA, GOLTE, ROGLA, KOPE.

Za odrasle skupine najmanj 45 oseb je dnevna cena paketa I (prevoz, žičnica) za

CELJSKO KOČO	320 din
GOLTE	450 din
ROGLA	560 din
KOPE	540 din

POTNIŠKI PROMET

priporoča občanom, da si nabavijo žetone za vožnje v mestnem prometu! Žetone lahko kupite na potniški blagajni AP Celje ali v prometni pisarni mestnega prometa (stara postaja).

Odločite se enkrat drugače - preživite najdaljšo noč v letu z nami! Zahtevajte novoletni program v naših poslovalnicah.

DISCO BAR »CELEIA« je odprt vsak petek in soboto od 21. do 02. ure, ob nedeljah za mladino od 16. do 20. ure. 23. 12. je DISCO BAR zaprt!

Gradovi in graščine na slovenskem Štajerskem

129

Piše: dr. IVAN STOPAR

Slovenska Bistrica (Windisch Feilitz), dvorec

V ravnini, Zgornja Bistrica 1, ob severnem delu naselja Slovenska Bistrica. Občina Slovenska Bistrica.

Območje Slovenske Bistrice, ki je bilo v deželno knežji posesti, so še 1227 upravljali iz Maribora. Šele 1256 je tu izpričan samostojen urad. Ta urad je kralj Rudolf 1276 skupaj z mestom zastavil grofu Majnhardu Goriškemu, ki je 1286 postal koroški vojvoda. Njegov sin Oton je mesto in grad zastavil Konradu Aufensteinskemu, Majnhardov brat vojvoda Henrik pa je 1311 oboje odstopil Habsburžanom. Grad se tedaj omenja kot **burk Feilitz**. Habsburžani kot deželni knezi so ostali v neposredni posesti gradu in mesta do 1355. Takrat so oddali urad, grad - **purg** in mesto Slovenska Bistrica v zastavo Walseejem, ki so jim 1368 sledili celjski grofje. Grad, ki se 1359 označuje kot utrdba - **vest**, je bil bržčas dobro utrjen, saj je obremen z mestom 1445 pod po-

veljstvom celjskega vojskovodje Jana Vitovca uspešno kljuboval srditim napadom Ogrov, ki jim je zapovedoval gubernator Ivan Hunyadi. Ko so celjski grofje 1456 izumrli, je Slovenska Bistrica spet postala deželno knežja. Cesar jo je dajal v zakup, tako 1479 in 1482 Bernardu Krumnaglu in 1492 gradniku Gašperju iz Lienza. Santonino, ki je 1487 obiskal mesto, gradu ne omenja, govori pa o mestnih utrdbah s številnimi vrati, starimi stolpi, obzidjem, jarkom in dvojnimi nasipom. 1507 je deželni knez zastavil mesto in grad grofu Juriju Schaunberskemu za 12.000 florintov. 1551 je gosposčino odkupil Jurij Gaisruck, 1564 jo je kupil dvorni svetnik Hans Vetter v svoobodno in dedno last. Grof Mihael Vajkard Vetter von der Lilie je poročil baronico Kristino Julijano pl. Zollern, ki je prinesla gosposčino svojemu drugemu soprogu grofu Johanu Josipu pl. Wildensteinu, ta pa jo je, da bi poravnal ženine dolgove, 1717 prodal za 78.472 fl. grofu Ignacu Attems. Attemsi so ostali lastniki gradu do konca zadnje vojne. Zdaj so v dvorcu nekateri javni reprezentančni prostori in stanovanja.

Objavo je omogočil -

STB

SKLADIŠČNO TRANSPORTNI CENTER CELJE

Gosposki kompleks sestavljajo osrednji dvorec, ki je izoblikoval svojo današnjo fiziognomijo na starejših prvinah predvsem v 17. in 18. stoletju, sistem renesančnih utrdb z obrambnim obzidjem na severni in vzhodni strani dvorca, ostanke obrambnega jarka severno in zahodno od dvorca, sestav baročnih gospodarskih objektov južno od njega in grajski park na zahodni strani.

Skozi reprezentančni, v baroku preoblikovani portal v dvoriščnem zidu, ki je odlikovan z rusticiranimi pilastroma, oprtima z volutama, in razgibanim volutastim

čelom, pridemo na zunanje dvorišče dvorca. Na desni je skupina gospodarskih stavb na levi staro grajsko jedro, ki je pozidano kot štiristranska stavba podolgovatega pravokotnega tlorisa s pravokotnim notranjim dvoriščem. Zasnova je na treh vogalih okrepljena s stolpi pravokotnega, na enem s stolpom okroglega tlorisa. Trakti so dvonadstropni, njihova zunanja podoba je barokizirana, le okrogli stolp je še ohranil precej prvotnih, renesančnih fortifikacijskih sestavin. Fasade so okrašene z zgodnjebaročno arhitekturno poslikavo. Mostovž, pozidan prek

nekdanjega grajskega jarka, nas pripelje do portala, ki je postavljen sredi devetosne fasade; os je poudarjena tudi s trikotnim rizalnim čelom vrh strehe. Portal je v jedru renesančen, rustičen in na prekladi opremljen s starozaveznim rekon: SAPIENS: MVLIER AEDIFICA DOMVM SVAM PROV: CAP. XIV. (Preg. 14-1). K njegovi prvotni zasnovi sodijo še kolesca za verige vzdignega mostu in s točeno pločevino obite vratnice, medtem ko imata njegovi pretrgana atika in predvsem se kundarno vloženo lunetno čel eminentno baročne poteze. Lune ta je bila od kraja opremljena z grbom Attemsov, ki so ga po zadnji vojni odstranili.

Skozi obokano vežo pridemo v notranje dvorišče z arkadirano refrofasado južnega trakta in arkadiranim pritličjem zahodnega trakta. Arkade ob južnem traktu s oprte na okrogle stebriče, a v nadstropju zazidane, ob zahodni fasdi jih opirajo slopi. Tik vhodn veže je na enem izmed stebričev napis: 1856 renoviert. Vsi trak kažejo pri pogledu z dvorišča ne vodoben značaj, le pri nadrobnejšem ogledu se tu in tam pokažejo starejše sestavine. To velja zlasti za severozahodni stolp z gotiskim šivanimi vogali in za severni tral nasproti grajskega vhoda.

Slovenska Bistrica, dvorec ob koncu 17. stoletja

Preskrba in proizvodnja hrane temeljni usmeritvi SOZD Merx

SOZD Merx je svojo prvo brazdo združitve osnovnih in predelovalnih kmetijskih, trgovskih in gostinsko-turističnih delovnih organizacij zarezal komaj pred tremi leti. Seme iz te brazde je šlo dobro in hitro v klasje. SOZD Merx pomeni danes 75 odstotkov dejavnosti blagovnega prometa, več kot 20 odstotkov kmetijstva in predelovalne industrije, v ostalem deležu celovite dejavnosti sozda pa obetajoče programe ponujata gospodinstvo in turizem.

Od sedanjih 110.000 kvadratnih metrov prodajnih površin je bil dobršen del stvarjen v zadnjih treh letih. Občuten napredek pa je sozd Merx dosegel pri pridelavi in predelavi hrane, še posebno v živinoreji, pri proizvodnji jaje in mleka, vina, sadja in nekaterih drugih prehrabnih proizvodov. Gostinsko-turistična dejavnost sicer še ne predstavlja večjega deleža v celoviti dejavnosti sozda, vendar že razpolagajo z dokajšnjimi prenočitvenimi in drugimi možnostmi. Se bolj obetavni pa so nekateri predvideni turistični načrti na Pohorju in v Gornji Savinjski dolini, prav tako na področju zdraviliškega turizma.

SOZD Merx je glavni preskrbovalec širšega celjskega in tudi koroškega območja s prehrabnimi proizvodi. Da si to svojo nalogo čim bolj opravi, jo pravčasno spoznali, da je to mogoče le tako, da se temeljito lotijo sovla-

ganja, dohodkovnega povezovanja in drugih aktivnosti. S tem povezana je bila učvrstitev marketinga, finančne politike, skupno načrtovanje v sozdu in predvsem premišljena razvojno-investicijska dejavnost.

SOZD Merx je tudi pri načrtovanju dela in različnih dejavnosti obdržal na svoji strateški prednostni listi nadaljnji razvoj blagovnega prometa, še posebno zahtevne programe pa načrtuje za proizvodnjo hrane in za področje gostinstva in turizma. Prepričani so namreč, da bi ob svoji velikosti že sedaj lahko več prispevali za razvoj teh dejavnosti.

V obdobju 1981 do 1983 so v sozdu Merx uresničili investicijska vlaganja v vrednosti 1.396.062.000 dinarjev, v teku pa so naložbe, ki presegajo vrednost 600 milijonov dinarjev. Po panogah so naložbe razdeljene takole: za kmetijstvo 702.649.000, za potrebe mesno-predelovalne industrije 111.903.000, v blagovnem prometu 521.121.000 in v gostinsko-turistični dejavnosti 60.389.000 dinarjev.

V prizadevanjih za več hrane na domačih zemljiščih je sozd veliko sredstev namenil tudi za melioracije ter na ta način pridobil preko 400 hektarov novih kmetijskih zemljišč.

Osebna izkaznica sozda Merx

Sestavljena organizacija združenega dela Merx ima 6040 zaposlenih, okrog 3000 kooperantov in deluje na področju 25 občin.

Pomembnejši proizvodi:

govedo - 6000 ton, od tega v izvoz 3500 kom od 12.000 kom
mleko - 13 milijonov litrov
prašiči - 3000 kom
piščanci - 500 ton
jajca - 30 milijonov
jabolka - 4000 ton, cilj polovico v izvoz
vrtnine in ostalo - 700 ton

Predelava kmetijske proizvodnje:

meso - 1500 ton
vino - 400.000 litrov
kruh in pecivo - 15.500 ton
moka - 25.000 ton
zelje - 1000 ton (za izvoz čim več)
kava - 600 ton

Poleg tega mora SOZD Merx kot glavni preskrbovalec celjskega, koroškega in širšega območja letno prikrbeti in zagotoviti še osnovne prehrabne proizvode široke potrošnje ali proizvode dnevne porabe: sladkor - 7200 ton
olje - 3200 ton
margarina - 650 ton
prikuhe (fižol, testenine, riž) - 1500 ton
detergenti - 3200 ton

V dejavnosti gostinsko-turistične ponudbe razpolaga sozd Merx z desetimi hoteli različnih kategorij, 22 restavracijami, 29 gostišči, 14 bifeji, štirimi slastičarnami, dvema vinotocema. V tej dejavnosti je bilo lani 55.286 domačih in 5066 tujih nočitev

Vrednostni obseg poslovanja:
Celotni prihodek - 23.642.170.000
Dohodek - 3.184.014.000

Razvojne naloge na področju kmetijstva in predelovalne industrije v SOZD Merx

Od prvotno sprejetega predloga so razvojne naloge do leta 1985 že doživele nekatere spremembe in dopolnitve, vendar v svojih okvirnih opredelitvah še vedno držijo.

Prav zato ponujamo jedrnat pregled predvidenih nalog.

Farme za pitance: Na območju KK Šentjur ter KZ Slovenske Konjice in KZ Laško. Naloga bo odvisna od sedanjih in prihodnjih možnosti pridobitve osnovne krme.

Prašičereja: Proizvodnja je predvidena v glavnem za zasebni sektor-kooperacijo. Skupno naj bi program dosegel 20.000 prašičev.

Mlečna proizvodnja: Za vsako delovno organizacijo obstoja poseben program razvoja mlečne proizvodnje, ki naj bi leta 1985 dal skupno 19 milijonov litrov mleka. V zvezi s potrebami nove regijske mlekarne v Arji vasi bodo potrebni še dogovori, sporazumi in sovlaganja med obema sozdoma v regiji.

Proizvodnja rib: Izkoristiti vse vodne potenciale na območju KK Šentjur, KZ Slovenske Konjice in KZ Celje. Po prvotnih ocenah ta program ne bi zahteval velikih finančnih sredstev.

Kunčereja: Program je v realizaciji od letos dalje v KZ Laško in v pripravah tudi drugod.

Kožuharji: Program bi bilo mogoče uresničiti na osnovi dogovorov s HP Kolinska, nekaterimi zunanjimi sodelavci in, ker obstoje realne možnosti proizvodnje kožuharjev na osnovi odpadkov predelave krompirja v Mirni na Dolenjskem. Vzrejali naj bi nutrije, trg je zagotovljen, meso uporabno.

Konjereja: Tudi v republiških programih in živinorejski poslovni skupnosti je programom razvoja konjereje

namenjena velika pozornost. Realne možnosti v okviru sozda so v KK Šentjur in KZ Celje.

Poljedelstvo-zelenjadarstvo: Usmeritev v proizvodnjo osnovne krme v zasebnem in družbenem sektorju, predvsem za potrebe trga usmeriti v to dejavnost KZ Celje. V drugih delovnih ali združenih organizacijah usmeritev za industrijsko predelavo.

Sadjarstvo: Bistveno je obnoviti sadovnjake s sortami, zanimivimi za izvoz.

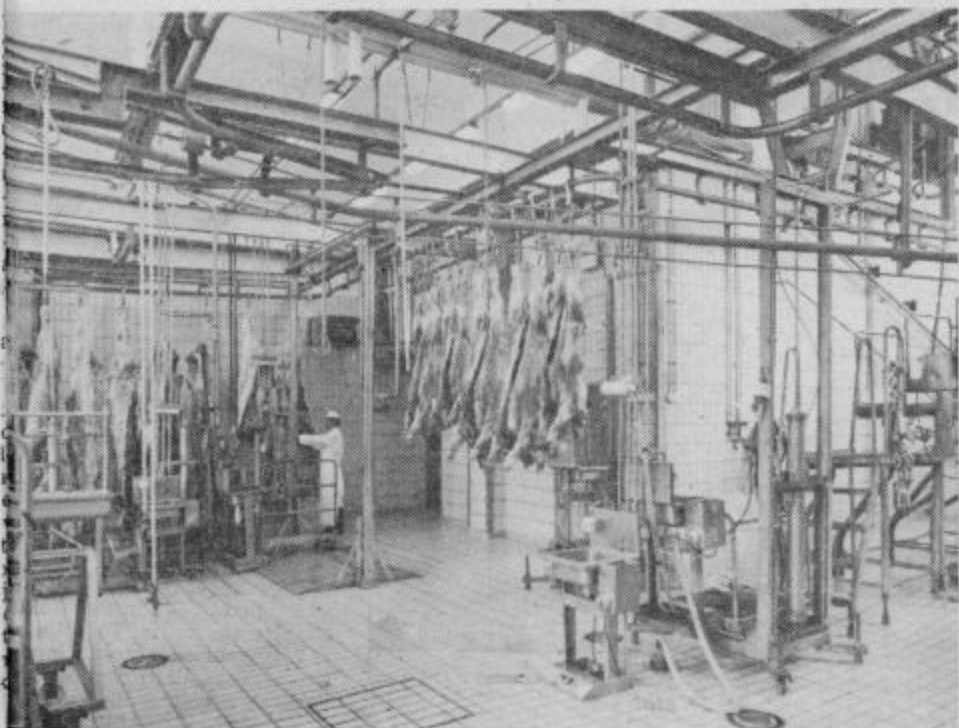
Predelava sadja: V dogovoru s HP UNIVIT inženiringom je mogoče realizirati program sušenja sadja, kandi-ranja sadja, dehidracije zelenjave ter sušenje in pripravo zdravilnih zelišč. Obstoječi objekti v Celju so uporabni.

Tovarna poldelane hrane: Lokacijski in tehnološki pogoji zahtevajo spremembo lokacije obstoječe kisarne zelja in repe, zato bi bilo mogoče pri pripravi za novo proizvodnjo programirati tudi dodelavo hrane, seveda postopno.

Klavnica za kokoši in kunce: V okviru programov Kozjansko kmetijstvo je načrtovan celoten reprodukcijski krog proizvodnje brojlerjev. V tem programu je predvidena tudi klavnica za brojlerje, ki naj bi imela regijski značaj. Kunčja klavnica v KZ Laško je že usposobljena.

Silosi za žito: V okviru Mlinske predelovalne industrije.

Industrijska pekarna v Celju: Pomeni za DO Mlinsko predelovalno industrijo predvsem možnost celovite programske preusmeritve vseh pekarskih zmogljivosti v občini Celje, hkrati bo peka kruha usklajena po potrošniških območjih in pomembni bi bili zlasti premiki pri ustvarjanju dohodka.

Kmetijski razvojni programi

Programi, ki se že uresničujejo:

Kunčereja: Gre za nov program proizvodnje kunčjega mesa za izvoz, pa tudi za domače kavle v mesnicah. Program je v pretežni obliki že uresničen z izgradnjo kunčje farne v Rimskih Toplicah in v okviru Kmetijske zadruge Laško.

KZ Laško je tudi nosilka razvoja tega programa v sozdu, farma v Rimskih Toplicah pa bo bodoči reprodukcijski center. Izvoz živih kuncev v Italijo poteka vsak mesec. Utečen je že tudi odkup kuncev iz domače ekstenzivne reje in klanje za domači trg. V zaključni fazi je gradnja kooperantskih kunčjih hlevov v Kmetijskem kombinatu Šentjur in sicer šest hlevov po 200 samice

Konjereja: Prav tako gre za izvozni program, osnova pa je prireja mesa na cenenih (drugorazrednih) domačih krmih. Cilj je izboljšati kakovost osnovne ple-

menske črede, izboljšati plodnost in povečati stalež živine.

Povečanje pridelovalnih površin: Gre za več programov melioracij in zlozb zemljišč ter ostalih aktivnosti z namenom povečati kakovost in obseg kmetijskih zemljišč.

Programi, ki so šele v načrtih:

Večja pridelava mleka in mesa: Se že tudi uresničujejo in sicer za goveje in svinjsko meso

Ovcereja

Ribe - gojenje v ribnikih

Kožuharji - nerci

Zelenjadarstvo - pridelovanje zgodnje zelenjave v rastlinjakih

Lupinasto sadje (orehi, lešniki)

Vinogradništvo in sadjarstvo - uvajanje novih sort in obnova nasadov

SOZD Merx v bitki za hrano in druge ključne proizvode

Združevanje sredstev za razširitev proizvodnje hrane, kreditiranje naročene proizvodnje in izvršena predplačila za zagotovitev pomembnejših prehranskih in drugih proizvodov.

Združevanje odnosno sovlaganje sredstev za razširitev proizvodnje hrane

Na podlagi sklenjenih različnih samoupravnih sporazumov o združevanju odnosno sovlaganju sredstev za razširitev proizvodnje hrane v okviru SOZD «MERX» Celje in DO «MERX» Celje so bila dosedaj združena naslednja sredstva:

v 000 din

Tek. št.	OZD - proizvod.	Sedež	Združitev odnosno sovlag.	Se neizvršene obvez.	Namen sovlaganja
1.	«Servo Mihajl»	Zrenjanin	5,171	-	pšenica
2.	«Sirmium»	Sr. Mitrovica	5,333	-	pšenica
3.	«Crvenka»	Crvenka	10,000	10,000	sladkor
4.	«Sambor»	Sambor	30,000	-	razno
5.	«Agrouniverzal»	Kanjiža	20,000	-	pšen.-kor.
6.	«Petefi»	Temerin	3,000	-	moka
7.	«Orahovica»	Orahovica	60,000	30,000	pšen.-kor.
8.	«ABC Pomurka»	M. Sobota	41,754	-	pšenica
9.	«Mlinopek»	M. Sobota	1,500	-	sušilnica
10.	«Belje»	Darda	15,000	-	sladkor
11.	«Zvijezda»	Zagreb	40,000	40,000	pšenica
12.	KZ «Krka»	Novo mesto	10,000	700	pšenica
13.	«Hmezad»	Zalec	58,222	-	mleko
14.	Tovarna sladkor.	Ormož	25,471	-	sladkor
Skupaj			325,451	80,700	

Kreditiranje naročene proizvodnje hrane

V skladu s sklenjenimi SaS in sprejeto monetarno politiko ter dogovorom med IS SRS in SAP Vojvodino, smo v posameznih letih kreditirali naročeno proizvodnjo hrane v sledečem obsegu:

v 000 din

Tek. št.	Vrsta blaga	1981	1982	1983	Skupaj
1.	Pšenica	107.902	138.295	439.992	686.189
2.	Koruzna	-	-	3.500	3.500
3.	Sladkor	120.784	103.336	113.193	337.313
4.	Olje	10.500	3.000	8.000	21.500
5.	Krompir	-	2.000	-	2.000
Skupaj		239.186	246.631	564.685	1.050.502

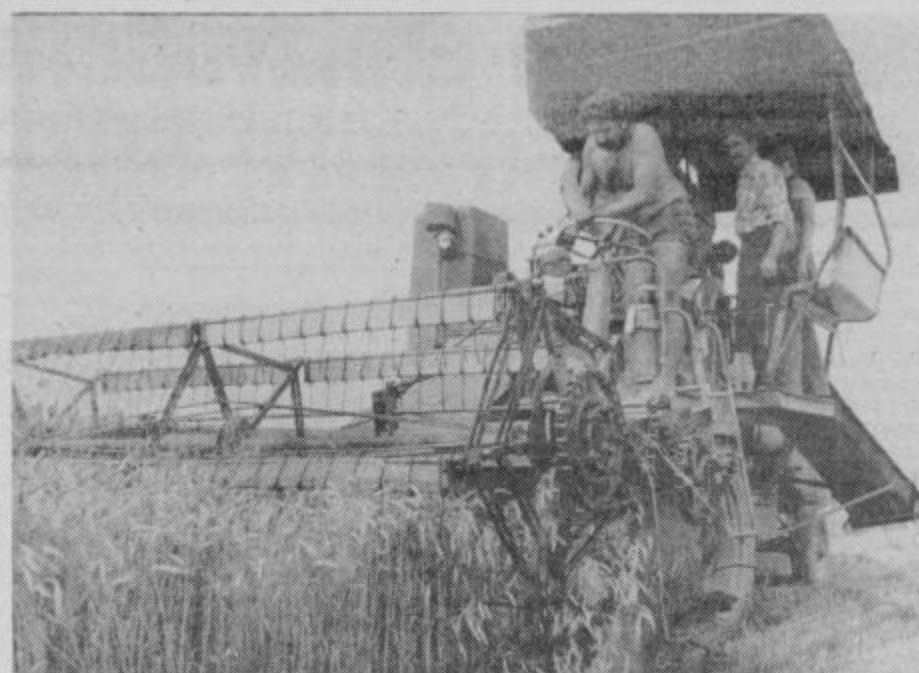
Predplačila za zagotovitev potrebnih količin določenih proizvodov široke potrošnje

Vsdel velikega pomanjkanja določenih proizvodov široke potrošnje na širšem tržišču ter prednostnega položaja proizvodnje, smo bili v preteklih letih prisiljeni sprejeti zahteve posameznih proizvodnih organizacij in zagotoviti predplačila za naslednje vrste blaga.

v 000 din

Tek. št.	Vrsta blaga	1981	1982	1983	Skupaj
1.	Kava	5.865	40.178	350	46.393
2.	Agrumi	33.985	72.700	49.100	155.785
3.	Čokolada	-	5.000	29.809	34.809
4.	Sol	2.000	2.000	2.000	6.000
5.	Kvas	-	-	33.762	33.762
6.	Ribje konzerve	-	1.00	-	1.000
7.	Sadje - jabolka	4.700	5.320	13.000	23.020
8.	Pralni praški	-	21.915	10.000	31.915
9.	Ostalo	10.106	8.900	7.220	26.226
Skupaj		56.656	157.013	145.241	358.910

Pretežna večina predplačil je dana brezobrestno in povprečno za dobo 3 mesecev.

Tudi v šentjurski občini do novih kmetijskih zemljišč

Tako kot drugje v Sloveniji, je tudi KK Šentjur začel že pred leti z načrtnim urejanjem zamočvirjenih zemljišč. Res je sicer, da ne gre za tako velike komplekse kot na primer v Vipavski dolini ali v Prekmurju, vendar so za naše razmere tudi nekaj stohektarski kompleksi pomembni.

Po manjših melioracijskih posegih v preteklosti je bil pred tremi leti pripravljen program ureditve Drameljske doline. Ta kompleks obsega 194 hektarov. Dela so se zelo zavlekla, ker so bile melioracije povezane z ureditvijo vodotoka. Sedaj je kompletna melioracija tik pred zaključkom, saj morajo biti vsa dela po pogodbi z Nivojem iz Celja končana do konca marca 1984. Prvi del melioracije v izmeri 109 hektarov pa je bil končan že letos maja in že tudi dal prvi pridelek koruze in nekaterih drugih kultur.

Celotna melioracijska naložba je vredna približno 23,5 milijona dinarjev. Pomembno je to, da se hkrati ob melioracijskih delih izvajajo tudi komasacije. Računajo, da bo prvi kompleks komasiran do konca marca 1984, preostali del pa do marca 1985.

Naslednja naloga, ki se je loteva Kmetijski kombinat Šentjur, je kmetijska uredi-

tev Voglajnske doline, od Vrbnega do Grobelnega in še dlje ob vodotokih proti Ponikvi, Slivnici in Jakobu.

Del Voglajnske doline je sicer že zajela stanovanjska in industrijska izgradnja, kljub temu pa je še ostalo 731 hektarov, ki jih bo potrebno urediti za trajno uporabo v kmetijski namene. Tudi na teh predelih bo potrebno vse površine komasirati, saj na tako razdrobljenih parcelah, kot so sedaj, sploh ni mogo-

če organizirati racionalne tržne proizvodnje.

Trenutno v Šentjurju pripravljajo program ureditve in tehnične dokumentacije. Prihodnje leto ga bodo predložili zvezi vodnih skupnosti zaradi zagotovitve sredstev (66 odstotkov), saj se po obsegu in pomenu lahko vključi v širši program melioracij, ki je bil sprejet v Sloveniji. Predvidevajo, da bi z glavnimi deli začeli v letu 1985.

Energetska sanacija šentjurske klavnice

Klavnice so takšni proizvodni obrati, ki potrebujejo veliko energije. Če je ta energija draga, dobava pa negotova, se to še posebej pozna pri uspešnosti gospodarjenja. Takšne probleme občutijo tudi v klavnici KK Šentjur, saj si zagotavljajo potrebno energijo s kurilnim oljem in premogom.

Neredne dobave naftnih derivatov in dotrajanost energetske opreme jih je vodila pri opredelitvi za naložbo v energetiko. Na njihovo srečo je v bližini razdalji kakšnih 500 metrov Lesna industrija Bohor, ki ima že nekaj časa urejene naprave za sežiganje lesnih odpadkov in lubja. Njihove zmogljivosti omogočajo toliko energetskih viškov, da se bo nanje lahko priključila tudi šentjurska klavnica.

Z deli so že pričeli, sestavljajo pa jih predvsem vročevod, prostor z razdelilno toplotno postajo, priključitve na obstoječe instalacije in še nekatera druga dela, ki so vezana na energetsko preusmeritev.

Od te energetske naložbe pričakujejo v šentjurski klavnici predvsem zmanjšanje stroškov za energijo, stalnost pri energetske oskrbi, predvsem pa dobro osnovo za razvoj predelave mesa. Ta mesnoprredelovalni razvoj pa je razumljivo odvisen od usklajenih večjih prizadevanj članic sozda Merx za povečanje proizvodnje klavniške «surovine», da bi bile izkoriščene vse zmogljivosti.

SOZD Hmezad, Minerva-tovarna za predelavo plastike

Minerva je zlasti povečala proizvodnjo drenažnih cevi, zelo prodira v izvoz in se oprijela predelave za madžarskega poslovnega partnerja. Letos so doma prodali za 12 milijonov dinarjev. Zaradi problemov pri oskrbi s surovino proizvodne zmogljivosti niso bile v celoti izkoriščene.

Poslovno in tržno so privlačni zlasti novi programi polietilenskih cevi za mlekovode različnih dimenzij in izdelane iz polietilena visoke gostote. Cevi so sicer uporabne v vsej prehranski industriji in so bile za tovrstne namene tudi že testirane.

Minerva izdeluje tudi cevi za površinske in podzemne namakalne sisteme.

Poleg dobrega sodelovanja v okviru sozda Hmezad in z ostalimi kmetijskimi organizacijami, izvrstno sodelujejo tudi z Metalskimi zavodi iz Skopja, ki so med vodilnimi in najbolj kompletnimi proizvajalci opreme za namakanje v Jugoslaviji.

Avtotehnika v službi kmetijstva

Tudi stočlanski kolektiv prodajno servisne delovne organizacije Avtotehnika posluje v okviru sozda Merx in je s svojim poslovnim predmetom vključen v agroživljestvo, še posebej v pridelavo hrane.

Poleg pestre ponudbe kmetijske mehanizacije, tako drobne in velike, pa se ukvarjajo tudi s prodajo avtomobilov CIMOS, IMV, WARTBURG, SKODA, njihovih rezervnih delov, s prodajo dvokoles iz programa TOMOS, ROG, UNIS in rezervnimi deli za te programe.

Od velike kmetijske mehanizacije naštejmo predvsem prodajo traktorjev STORE, ZETOR, URSUS, priključke za traktorje, traktorske priklole TEHNOSTROJ Ljutomer, celoten program SIP Šempeter ter ostalega, sejalnikov za pšenico, koruzo in sladkorno peso.

Od drobne kmetijske mehanizacije pa je mogoče v Avtotehni izbirati med motokultivatorji različnih namenov in tipov, kot Gorenje Muta, MIO Standard Honda Ošijek, Gorenje, TOMOS in drugimi.

Motokultivator pa je mogoče s plugom koristno uporabiti tudi proti zimskim nevšečnostim.

Izvoz v skladu z načrtom

Tako so prepričani v Kmetijskem kombinatu Šentjur, ki se že vrsto let pojavlja na tujem trgu, kjer v glavnem prodaja kakovostno živino in meso. Tudi za leto so si zastavili obširen in zahteven načrt, za katerega pravijo, da ga bodo kljub težavam v celoti izpolnili.

Skupna vrednost izvoza bo do konca leta 1983 znašala 90 milijonov dinarjev. Večina tega predvidenega izvoznega prihodka izvira iz prodane živine in mesa, razveseljivo pa je, da so letos izvozili že tudi 48 ton namiznih jabolk. Tudi v prihodnje računajo na izvoz sadja, predvsem novejših sort, katerih nasade pospešeno obnavljajo.

Pravijo, da bi bili lahko izvozni rezul-

tati še boljši, vendar imajo v KK Šentjur tudi velike obveznosti do domačega trga. Tako se je kombinat v sestavi sozda Merx obvezal preskrbovati z jabolkami trgovske in gostinske organizacije in Celje.

Kljub večjemu izvozu se je dobava mesa v Celje letos bistveno povečala. Predvidevajo, da bodo proizvodne organizacije, klavnic in trgovske organizacije v SOZD Merx tudi v prihodnje skupno z njimi skrbale za solidno preskrbo z mesom in mesnimi izdelki. Da bodo ti načrti in »želje« uresničene, bo potrebno vlagati sredstva v nove proizvodne zmogljivosti, v prirejo klavne in druge živine, dobro usmerjati blagovne tokove ter skupno in solidarno nositi rizike, dohodkovno pogosto negotove panoge.

Hranilno-kreditne službe so si pridobile zaupanje

Te delujejo uspešno v občinah Mozirje, Velenje, Zalec, Laško, Šentjur in Slovenske Konjice, ni pa jih v Celju in Šmarju pri Jelšah.

Vse zadružne organizacije, pri katerih poslujejo hranilno-kreditne službe, so leta 1971 ustanovile Zvezo hranilno-kreditnih služb Slovenije. Osnovna naloga te zveze je strokovna pomoč hranilno-kreditnim službam pri ravnanju hranilništva in kreditiranja, pri njihovem organizacijskem in materialnem utrjevanju.

Konjereja v občini Celje do leta 2000

Konjereja je zadnja leta močno zaostala, kar je predvsem posledica hitre industrializacije, prodora mehanizacije ter miselnosti, da nam konji kot delovna sila niso več potrebni. Danes ponovno ugotavljamo, da so konji ponovno zanimivi kot cenena delovna sila (pomanjkanje energije), kot del obrambe (v konceptu SLO) in kot del turistične ponudbe. Vedno bolj pa se uveljavljata tudi prireja mesa in izvoz.

V celjski občini resno razmišljajo in načrtujejo oživljanje konjereje, pri tem pa zasledujejo več ciljev. Ekonomski cilj je reja konj zaradi mesa, pri tem pa računajo na hladnokrvne tipe konj v prosti kmečki reji. Reja je zanimiva zaradi nizkih proizvodnih stroškov, pa tudi sicer cena konj doma in na tujem izredno hitro narašča.

Prisotnost športno-tekmo-

valnih namenov je prav tako zanimiva, enako turistično-rekreativnih, s katerimi bi lahko popestrili gostinsko-turistično ponudbo ter okrepili tudi kmečki turizem.

Posebne pomena je obrambno-varnostni motiv, kjer gre pri konjih računati kot na transportna sredstva v vojnem stanju in kot z mesno rezervno.

V celjski občini so si v načrtovanju oživitve konjereje zastavili cilj, da že prihodnje leto razpolagajo s čredo 140 konj, ki bi se v letu 1985 povečala na 175 konj, leta 1986 pa na 220 konj. Nato pričakujejo počasnejšo rast tako, da bi okrog leta 2.000 dosegli število 350 konj v občini. Pričakujejo, da vse kmetije ne bi imele konj, pač pa bi se specializirali za konjerejo nekateri rejci. Za 350-konjsko čredo bi v bistvu potrebovali 16 hektarov njiv za silažno koruzo ter 168 hektarov za seno in za pašo.

Ovčereja

Uvedba ovčereje v Hmežadu je tesno povezana z nadaljnjim razvojem živinorejske proizvodnje kot celote, katere osnovni cilj je večja prireja mesa za domače in tuje tržišče. S tem, ko bodo usmerjali ovčerejo predvsem v hribovita območja, bodo omogočili tudi večji dohodek tamkajšnjem prebivalstvu ter postopoma zmanjšali primanjkljaj ovčjega mesa, volne itd.

Pri razvoju ovčereje je še posebej pomembno dejstvo, da pri tej panogi živinoreje izkoriščamo manj kvalitetne pašnike, ki so danes v glavnem neizkoriščeni.

Pomen ovčereje potrjuje tudi dejstvo, da se govedoreja umika z težje dostopnih terenov, za njo pa ostanejo neizkoriščene naravne možnosti. Ekonomski pogoji so torej ugodni za prirejo ovčjega mesa in tudi stranskih produktov kot so volna in koža.

V Hmežadu je razvoj ovčereje programsko usmerjen zlasti na območju Ilirske Bistrice, obrobje Savinjske doline, Slovenske Bistrice, Šmarja in drugod.

Ljubečna za kmetijstvo

Med delovnimi organizacijami, ki se iz leta v leto uspešneje vključujejo v razvoj kmetijstva je tudi Ljubečna Celje. V zadnjih letih so v tej delovni organizaciji razvili izdelke, ki postajajo vse bolj nepogrešljivi, tako za družbene kot zasebne pridelovalce hrane.

Med temi izdelki je najpomembnejši hlevit. To je izdelek, ki so ga razvili v Ljubečni z lastnim znanjem in je kmalu zamenjal podobne materiale iz uvoza. Ta izdelek je zanimiv zato, ker so z njim načrtovalci in investitorji dobili material, ki omogoča prijetnejše in zdravo bivanje živali v hlevih. Seveda to velja le za tiste hleve, kjer so tla izdelana s hlevitom. Tla, narejena s hlevitom, izpolnjujejo naslednje bistvene pogoje:

- so topla
- so dober izolator toplote in vlage
- omogočajo ohranitev čistosti
- onemogočajo razvoj bakterij
- površina ni niti preveč hrapava, niti preveč gladka, tako, da ne povzroča poškodb
- odporna so proti delovanju fekalij in razredčenih kislin.

Ti pogoji omogočajo, da dosežemo željeni in pričakovani tehnološki učinek in gospodarno prirejo. Razveseljivo je tudi, da hlevit v ceni izgradnje objektov za živinorejo ne predstavlja pomembnejšega stroška. Prihranek na njegov račun pa je običuten.

Zaradi teh prednosti, ki jih ima hlevit

Anton Mirnik s Padeskega vrha v krajevni skupnosti Gorenje: »Usmerili smo se v živinorejo. Šele pred petimi leti smo začeli gospodariti, zato je razumljivo, da imamo še veliko načrtov. Radi bi povečali stalez živine iz zdajšnjih 15 na 20 glav in pridelali več mleka. Ker smo tik pod Roglo, smo se odločili za kmečki turizem, zato gradimo novo domačijo.«

Antonija Košec, kmetica iz Stor: »Letos je suša uničila veliko, zato smo imeli slab kmetijski pridelek. Vsakega po nekaj pridelamo, kmetije nimamo usmerjene, zato smo bolj odvisni od naravnih pogojev. Za prihodnje leto načrtujemo, da bomo vsega več posejali, ker če zataji eno, bo pa zraslo drugo. Zelo smo odvisni od samega sebe, ker le toliko, kolikor pridelamo, toliko imamo.«

Jože Kocjanc iz Ljubije: »Sam sicer ne računam na boljše čase, ker sem prestar, bolj o tem razmišlja sin, ki je že povečal hlev za 10 stojišč. Parcele v našem kraju so sicer razdrobljene, vendar bi z njihovo združitvijo ne pridobili vsi enako, kajti zemlja je na enem koncu zamočvirjena, na drugem je dosti kameinja, spet drugje je mogoče dobra.«

V piščancereji povečati proizvodnjo še za 1000 ton

Proizvodna delovna organizacija Kmetijska zadruga Savinjska dolina je članica SOZD Hmežad. Med ostalimi proizvodi ima tudi organizirano rejo piščancev pilancev. Pričetki te reje segajo v leto 1964 in sicer vse skozi sodeluje s perutninariko farmo v Zalogu, sedanjio DO Jata, ki je tudi članica SOZD Hmežad.

Prvotni cilj je bil, na najhi-

trejši možni način vzrediti 400.000 pitalcev letno. Od takrat do danes je proizvodnja večkrat prerasla začetne načrte in se razširila od pitalca piščancev tudi v druge smeri, na prirejo jedilnih jajc in vzrejo jarkic.

Celotna proizvodnja je organizirana pri kmetih kooperantih, ki so v trajnem pogodbenem odnosu z K.Z.S.d.

Sedanja obseg proizvodnje je 3500 ton letno in 6 milijonov jedilnih jajc. Vse te količine se pitajo v sodobnih tipskih pitališčih, ki so sodobno opremljena.

Objekt farma je izdelan po principu LEGO sistema z zmogljivostjo enkratne vselitve od 16.000 do 24.000 dan starih piščancev. Objekt je testiran in ob polni zasedenosti omogoča 170-200 tcn letne proizvodnje. Za pitalce se uporabljajo hitro rasi hibridi. Ti piščanci v 47-48 dnevih dorežejo povprečno živo težo 1,80 kg.

Poraba krmil za 1 kg prirasta je 2,25 kg. Na podlagi sodobnih tehnoloških konceptov in samoupravno sprejetih odločitev se je delovna organizacija razvila v eno vodilnih jugoslovanskih podjetij v tej proizvodnji.

Kakšni so načrti za leto 1984?

Glede na potrebe domačega trga in nujnost izvoza bo glavna skrb povečati proizvodnjo za 1000 ton. Povečanje proizvodnje je odvisno od proizvodnih kapacitet in pa od redne oskrbe s primernimi krmili. Predvsem problemi v zvezi z nabavo krme so tisti, ki načrtujejo večji izvoz in s tem bi lahko pokrili potrebe po uvoznih sojinah tropinah, ribji in mesni moki ter drugih komponent, ki sestavljajo krmo za piščance.

Uspešna govedorejska proizvodnja v Hmežadu

Podatki za leto nakazujejo, da bodo v Hmežadu realizirali letni načrt pet milijonov 733.660 litrov mleka. Pohvalijo se, da se iz leta v leto zmanjšuje delež dragih koncentriranih krmil v litru mleka. Sedaj je ta delež 20 dekagramov, še pred tremi leti pa je znašal 36 dekagramov. Realizirana bo tudi proizvodnja mleka po kravi, ki je v Hmežadu 5.600 litrov, kar je gotovo zasluga 76-članskega kolektiva PE Govedoreja Hmežad. Uspehi bi bili še večji, če letos suša ne bi zmanjšala proizvodnje zelene mase na travnikih, manjkajoče beljakovine s travnikov pa so morali nadomestiti z dragimi koncentratii.

Hmežadovi govedorejci so prepričani, da bi moral imeti regijski sklad za preskrbo še večjo vlogo pri prireji mleka, prav tako tudi občinski sklad za pospeševanje kmetijstva. Leto 1984 začnejo s pogumnimi načrti in usmeritvami, zagotoviti regijski mlekarni dovolj mlečne surovine.

Sozd AGROS živi in dela za kmetijstvo

Združeni lahko tudi lažje nastopajo na zunanjih tržiščih

Začetki proizvodnje kmetijske mehanizacije segajo v petdeseta leta, ko so se iz majhnih mehaničnih delavnic začele razvijati prave tovarne. To je bilo obdobje, ko smo kosili še s kosami, krmo pa spravljali z grabljami in vilami. V razvoj tovarn je vgrajeno mnogo idilike naših dedov. Tovarne pa so hotele razviti stroje, s katerimi bi mehanizirali najtežja kmečka opravila. Skupni in glavni motiv v razvoju pa ostaja še vedno naš kmet, zemlja in hrana.

Danes so slovenske tovarne priključnih kmetijskih strojev združene v sozdu AGROS. Ni čudno, da je sedež sozda v osrčju Savinjske doline, saj so od tod tudi vodilni proizvajalci kmetijske mehanizacije. Ob vse hujši konkurenčni borbi na mednarodnih tržiščih in ekonomski nujni po socialnem in učinkovitem poslovanju so se slovenski proizvajalci kmetijske mehanizacije čvrsto povezali in sozd Agros. Vanj so vključeni:

- CREINA KRANJ
- FERRALIT ZALEC
- HIKO OLGA MEGLIČ PTUJ
- METALNA-RAU MARIBOR
- SIP SEMPETER
- STROJNA ZALEC
- TEHNOSTROJ LJUTOMER
- AGROTEHNIKA GRUDA

Prej razdrobljeni umski in proizvodni potencial je zdaj povezan in združen v okviru sozda. Agros izvaja za združene organizacije združena dela temeljne poslovne funkcije: od strateškega raz-

ta in Strojne iz Zalca. V prihodnje leto in letu 1985 bodo zagotovili kar 400 novih delovnih mest.

Proizvajalci z našega območja so Sip Sempeter, Ferralit in Strojna iz Zalca.

SIP se izredno dobro uveljavlja v izvozu. Sip je največji proizvajalec priključnih kmetijskih strojev v Jugoslaviji, za katere dobiva

Vse bolj se krepijo tudi dohodkovni odnosi, ki so sicer vzpostavljeni tudi s trgovinskimi organizacijami na področju prodaje in izvoza kmetijskih izdelkov.

priznanja tako doma kot na tujem. Hiter razvoj je predvsem rezultat lastnega znanja. Stroji so namenjeni predvsem zasebnim kmetijskim proizvajalcem, v zadnjem času pa proizvajajo tudi stroje za družbeni sektor. V Sipu so razvili novo linijo strojev večjih delovnih zmogljivosti. Omeniti velja med drugim vrtavkaste obračalnike, vrtavkaste zgrabljalnike, kosilnice in silažno nakladalno prikolice.

Ferralit se v okviru dogovorjene delitve uveljavlja kot proizvajalec zahtevnih polizdelkov za kmetijske stroje. Tako med drugim proizvaja najzahtevnejše dele za enoredne in dvoredne kombajne. Tudi razvojno se vse bolj krepi, kar mu omogoča prav vključenost v sozd AGROS.

Strojna iz Zalca se vse bolj uveljavlja na domačih in tujih tržiščih s stroji za sajenje in spravilo krompirja. Tako med drugim proizvaja trosilnike mineralnih gnojil, sadilnike in izkopalnike za krompir ter stroje za obiranje hmelja. Sedaj uvajajo dodatno izmeno, da bi bila proizvodnja za potrebe našega kmetijstva čim večja.

Skratka, lahko bi rekli, da ima AGROS pomembno vlogo v stabilizacijskih prizadevanjih, oziroma v borbi za čim večjo proizvodnjo hrane. Le to pa bomo dobili samo pod pogojem, da bo kmetijstvo čim bolj mehanizirano.

Silažno nakladalna prikolica Sipa PSP 28-24

Mešalne prikolice s frezo izdeluje Creina Kranj

Predsetvenik MAMUT izdeluje Metalna-Rau Maribor

SOZD AGROS zagotavlja kmetijskim proizvajalcem kompletne linije za spravljanje in pripravo krme, obiranje kornice in pripravo poljedelskih kultur, linije za zaščito rastlin, za setev in sajenje, dopolnilno obdelovanje zemljišč, transportna sredstva in druge stroje ter linije strojev za gnojenje.

voja, tehnologije, skupne preiskrbe, skupnega financiranja in planiranja do skupnih tržnih nastopov na domačem in zlasti na tujih tržiščih.

Smiselnost, poslovna učinkovitost in racionalnost združitve v SOZD se iz leta v leto ponovno potrjuje. Tako so v letošnjem letu z nivoja SOZD Agros že uspeli skleniti izvozne pogodbe v vrednosti več kot trinajst milijonov dolarjev za izvoz praktično celotnega Agrosovega programa v Italijo in na Poljsko za prihodnje leto.

V sozdu Agros je zaposlenih 4000 delavcev, ki letno proizvedejo skoraj 100.000 kmetijskih strojev v vrednosti 11 milijard dinarjev. Glavna planska naloga ostaja povečanje izvoza. Kar največji poudarek zato dajejo uvajanju novih, izvozno zanimivih izdelkov ter izboljševanju njihove kakovosti. Vseh teh ciljev seveda ne bodo dosegli brez pospešenega vlaganja, ki bo omogočilo tudi nadaljnjo rast produktivnosti, donosnosti in specializacije proizvodnje, kot je sicer dogovorjena med združenimi OZD. Tako je pred zaključkom gradnje nove proizvodne hale v Sipu, začenjajo pa tudi aktivnosti za razširitev in posodobitev proizvodnih zmogljivosti Ferrali-

Dvoredni obiralec kornice Sipa KK 55

Strojna iz Zalca izdeluje tudi avtomatski sadilnik krompirja ASK 2

Grames se je uveljavil pri izsuševanju in namakanju

Osnovna dejavnost Gramesa, ki je temeljna organizacija združenega dela Hmezadove delovne organizacije Strojna, je izsuševanje, namakanje in vzdrževanje melioracijskih sistemov. Da bi lahko uspešno opravljali omenjene naloge, so se morali opremiti z napravami. Najprej je to bila visokotlačna črpalka, ki pod pritiskom vodnega curka

izpira drenažne cevi do dolžine 300 metrov.

Uvozili pa so tudi stroj za kopanje jarkov, hkrati pa polaga tudi drenažne cevi in gramoz, samo drenažo pa polagajo s pomočjo laserske nivelacije, kar omogoča dobro kakovost in učinkovanje drenažnega sistema.

V Črni gori na Čepovanskem polju je Grames za namakanje že uredil kakšnih 1500 hektarov zemljišč.

Z melioracijami do kmetijskih površin

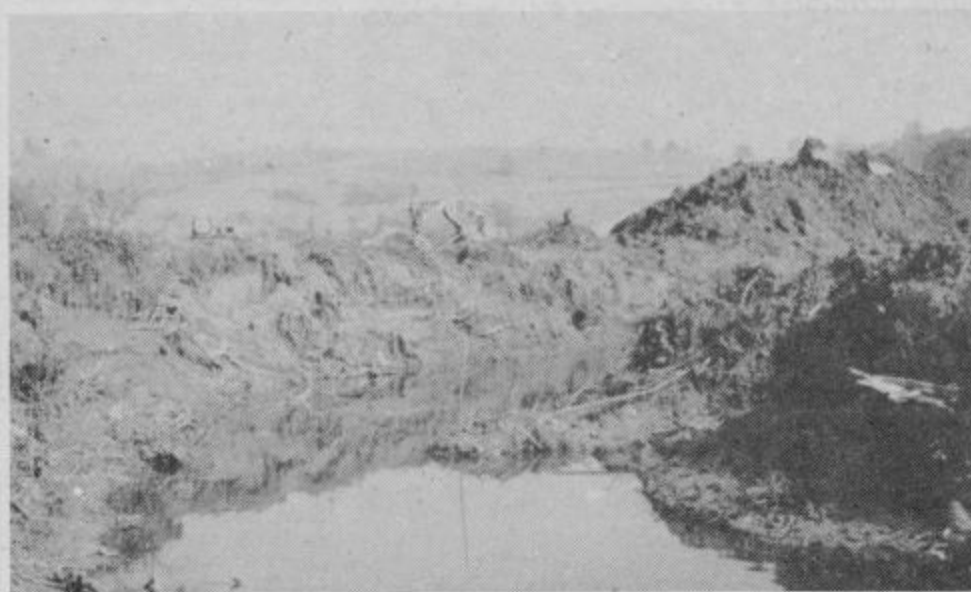
NIVO Celje dela od projektov do zaključnih del

Podjetje za urejanje voda Nivo Celje je nastalo iz vodne skupnosti Ložnica in čeprav se je podjetje v 35 letih močno razširilo in povečalo svojo dejavnost, je njihova osnovna dejavnost še vedno izvajanje melioracijskih del nasplošno. Tudi odnos v Nivoju je bil ves čas takšen, da so ta dela smatrali za prednostna in so v tej smeri tudi razvijali svoje zmogljivosti.

Danes je Nivo Celje prav gotovo eno izmed vodilnih podjetij v Sloveniji, če ne v Jugoslaviji, ki je primerno opremljeno in usposobljeno za izvajanje melioracijskih del. Pri tem je treba poudariti, da lahko izvajajo tako osnovna odvodna kot tudi detaljna melioracijska dela. V Nivoju niso razvijali vseh zmogljivosti, ki so za ta dela potrebne. Povezovali so se namreč s sorodnimi organizacijami, tako da lahko danes nudijo (in to tudi delajo), popolne izvajalske in projektantske inženiringe.

Nivo Celje izvaja melioracijska dela tako v regiji kot tudi na celotnem jugoslovanskem področju. V regiji izvajajo ta dela na področju Savinje in Sotle, v Vipavski dolini izvajajo prav tako obsežna izsuševalna dela, razen tega pa že leta sodelujejo pri izgradnji obrambnega protipoplavnega sistema in večnamenskih objektov ter detaljne melioracije južno od Zagreba.

Nivo Celje je do leta 1981 izsušil na našem področju okoli 1050 ha zemljišč. Največ zemljišč so izsušili na področju Bolske in Ložnice, pač zato, ker so na tem področju gradili takoj po vojni tudi odvodno mrežo. Po letu 1981 so se izsuševalna dela močno razmahnila. Tako obšotelski hidrosistem obsega nekaj tisoč hektarjev zemljišč, voglajnski hidrosistem obsega nekaj čez tisoč hektarjev zemljišč, hidrosistem Bolška-Ložnica na področju Zalca obsega okoli 1800 ha zemljišč, hidrosistem Celje obsega okoli 800 ha zemljišč, hidrosistem Savinja in Dreta pa obsega okoli 1500 ha zemljišč. Skupaj naj bi Nivo izsu-

Melioracije na Pristovškem polju zahtevajo najprej reguliranje potoka Mestinsčice, ki vsako leto poplavi obsežna kmetijska zemljišča.

šii v Sloveniji okoli 8000 ha večjih kompleksov zemljišč.

V srednjeročnem planu 1981-85 je bilo predvideno, da naj bi Nivo v regiji izsušil okoli 1400 ha zemljišč. Od tega pa so v letu 1981 in 82 že izsušili ali pa so ta dela v teku na površini 720 ha. V letih 1983-85 planirajo, da bodo izsušili še nadaljnjih 678 ha zemljišč. Od tega v Zadobrovi 100 ha, Sentilj-Velenje 145 ha, Pristovsko polje 218 ha, ob Bolški ter Ložnici 150 ha in v laškem Marofu 65 ha. Zaradi izrednega poudarka na kmetijstvu v zadnjem času pa so težnje, da bi izsušili še nadaljnjih 790 ha. Pri teh zemljiščih ni potrebna izgradnja osnovnih odvodnih poti, kar seveda pomeni celotno izgradnjo.

Razen izsuševalnih del pa Nivo Celje izvaja tudi vsa dela za namakanje kmetijskih površin. Tako so pred leti zgradili pri Braslovčah jezero iz katerega naj bi črpali vodo za namakanje obsežnih kmetijskih nasadov v tem delu Savinjske doline.

Skratka, Nivo Celje se je uspešno vključil v pridobivanje novih kmetijskih površin. Še več, s svojimi deli tudi štiti že obstoječe površine pred poplavi.

Zlata plaketa za program

Takšno priznanje si je celjski Ingrad prisluzil na jugoslovanskem sejmu gradbeništva letos v Gornji Radgoni in sicer za montaž-

ne konstrukcije kmetijskega programa. Ta prispevek k hitrejšemu razvoju kmetijstva in hkrati novo fazo v razvoju montažnega siste-

ma Ingrad, so pripravili v Ingradovi razvojni službi, avtorica programa pa je dipl. inženirka Elza Črepinšek.

V Ingradu se zavedajo pomena razvoja kmetijstva, zato so se vanj vključili tudi sami. V bistvu gre za to, da se omogoči čim bolj racionalna gradnja objektov za potrebe kmetijstva od malih hlevov na zasebnih kmetijah do velikih farmskih kompleksov z vsemi spremljajočimi objekti. Za kmetijske objekte so ponavadi pogoji gradnje zelo raznoliki, zato so pripravili tri različne programe konstrukcij.

Programi temeljijo na enakih osnovnih konstrukcijskih elementih, razlikujejo pa se po konstrukcijskih zasnovah. Razlike so v čistih razponih, enostavnosti montaže in teži elementov. V Ingradu so stremeli za tem, da iz čim manj različnih elementov omogočijo čim več konstrukcijskih kombinacij in, da so pri tem potrebna čim manjša vlaganja v novo opremo. Hkrati pa so želeli ponuditi tržišču nekaj novega - konstrukcijo, ki bo predstavljala korak naprej v razvoju armiranobetonskih konstrukcij.

S tem, da so s ploskovnimi konstrukcijskimi zasnovami združili funkcijo nosilnosti s funkcijo zapiranja prostora, so dosegli konkurenčnost glede na okvirne konstrukcije in konstrukcije iz stebrov in nosilcev. To pa je v končni fazi omogočilo tudi pocenitve, celo do 25 odstotkov.

stanj - so se namreč pokazale še kako uporabne tudi za gradnjo silosov. Posebej zato, ker njihova gradnja terja uporabo sistema drsečih opažev, ki so jo uporabljali tudi pri gradnji prej omenjenih objektov. Celjska gradbena enota Gradisa se je lotila zahtevne gradnje silosov v Zalcu in Murski Soboti, pa tudi izredno zahtevnega silosnega kompleksa v Celju, katerega kapaciteta je 11 tisoč ton.

Glede na izkušnje in specializiran sistem gradnje je celotna delovna organizacija Gradisa prevzela v zvezi z gradnjo silosov tudi posebno nekaterimi drugimi jugoslovanskimi proizvajalci bo zaokrožila ponudbo za gradnjo silosov in z njo nastopila tudi na zahtevnih mednarodnih tržiščih.

Ko govorimo o objektih, ki po svoji funkciji služijo pridelavi hrane in kmetijski proizvodnji in ki sodijo v sklop dejavnosti Gradisove gradbene enote v Celju, ne moremo še mimo dveh, ki jih enota še gradi. To je najprej Hmezadova Mlekarna ob Ruškem gozdu pri Petrovčah, ki je eden največjih te vrste objektov pri nas.

Gradbena dela so na objektu praktično že zaključena, v tem času že montirajo opremo za mlekarino. Povedati velja, da je Gradisa svoje delo zaključil v dogovorjenem roku, gradnja objekta pa je bila izredno zahtevna predvsem zaradi instalacije, ki praktično prepreda ves objekt. Drugi objekt, ki ga celjski Gradisovi trenutno gradijo, pa je farma pitancev v Zepini. Gradnjo financira Hmezad, farma pa je predvidena za 400 pitancev.

V celotni delovni organizaciji Gradisa doslej niso posebej razvijali sistema gradnje hlevov in farm, čeprav so naredili že celo vrsto teh objektov. Gradisovi enoti v Mariboru in Ljubljani sta se specializirali bolj v industrijsko proizvodnjo tako imenovane betonske konfekcije za potrebe kmetijstva, v katero sodijo živalska stojišča, korita, vinožirna stojišča, korita, stebri. Ta program je torej v Gradisu tisti, ki bo ob zaožroženem inženiringu za gradnjo silosov v bodoče izključno vezan na potrebe kmetijske proizvodnje.

Ljubečna Celje

hlevit®

tlak za hleve

tel. (063) 25-800

FARMIN Poslovna skupnost za izgradnjo in montažo objektov za proizvodnjo hrane, r. o.

FARMIN inženiring p. o. - Delovna organizacija skupnega pomena

Titovo Velenje, Trg mladosti 6

Od projekta do izvedbe za farme po najsodobnejši tehnologiji

Nаш farmski program je naslednji:

PERUTNINA: oprema za bojlerje, nesnice, matično jato in inkubatorji!

PRAŠIČI: oprema za pitance, vzrejo do 25 kg, razplod!

KUPCI: oprema za razplod in pitance!

GOVEDO: oprema za krave molznice in pitance!

DRUGE ŽIVALI: oprema za ovce, koze, lisice itd.

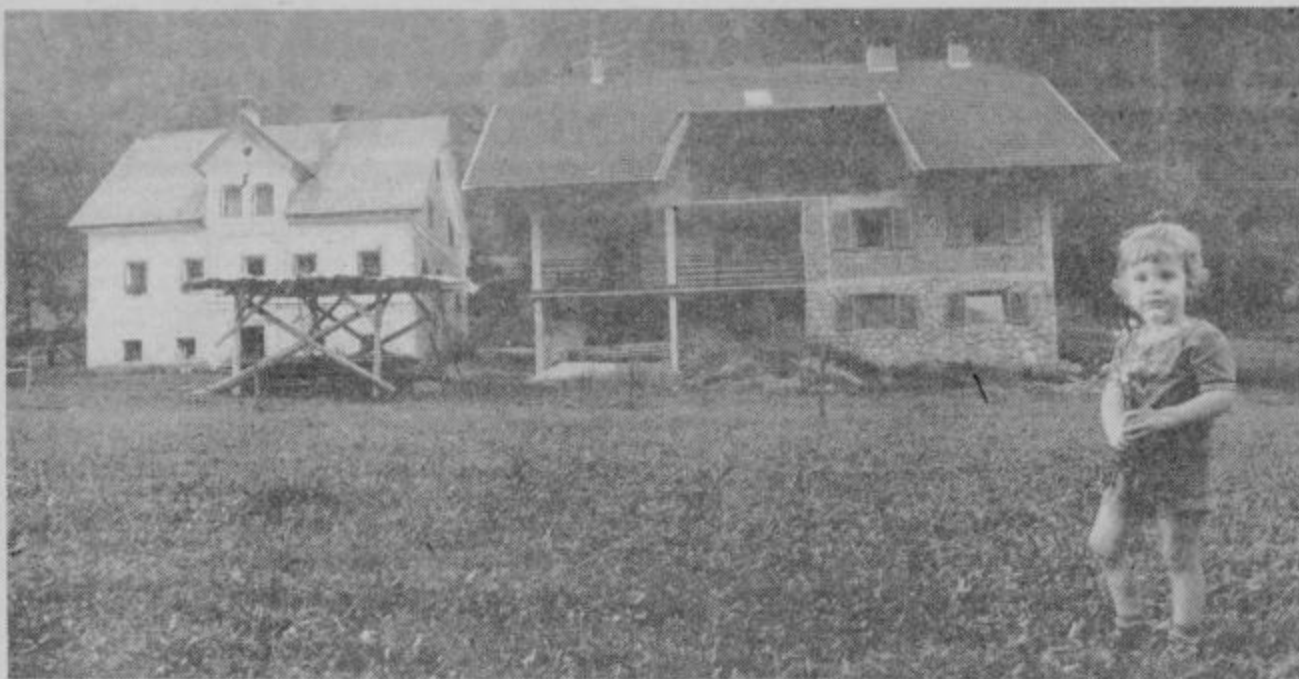
PROIZVAJAMO TEHNOLOŠKO OPREMO ZA BIVANJE, KRMLJENJE,

NAPAJANJE, PREZRAČEVANJE, IZGNOJEVANJE IN INKUBATORJE!

Nudimo izvedbeni inženiring za mini farme, farme in farmske komplekse!

Z NAŠO OPREMO BO V JUGOSLAVIJI KMALU OPREMLJENO ŽE 1500

OBJEKTOV!

Tudi v Robanovem kotu ob starih domačih rastejo nove, v kmečki turizem usmerjene

Na urejenih in usmerjenih kmetijah ima kmečki turizem dobre možnosti za razvoj

Seveda pa ni vse v naravnih lepotah, čistem zraku in šumenju zelenih gozdov

Kmečki turizem, ki ga v Gornji Savinjski dolini štejejo med dopolnilne dohodkovne dejavnosti na preusmerjenih kmetijah, ima v razvojnih načrtih občine kakor tudi Zgornjesavinjske kmetijske zadruge pomembno mesto. Ne le zaradi tega, ker obstaja, za ta razvoj ugodni naravni pogoji, tudi rezultati so takšni, da je to dejavnost treba razvijati. V tem letu se je število turističnih kmetij povečalo že na 32, skupno število postelj pa se je povečalo od 80 v letu 1975 na 410, kar predstavlja četrtnino vseh kmečkoturističnih zmogljivosti v Sloveniji.

To pa ob majhnem številu hotelskih postelj v tej občini vsekakor ni zanemarljivo, posebej zato, ker je domala dve tretjini vseh turističnih postelj na razpolago gostom v polni penzijski oskrbi, preostali kmetje pa nudijo polpenzijske storitve.

Kaj je pravzaprav omogočilo razmah tovrstnega turizma. Najprej seveda pripravljenost posameznikov in institucij za tak razvoj, ki ga je začel že preminuli Branko Korber, nadaljevala pa Marija Bezovškova v okviru svojih rednih delovnih nalog pri Zgornjesavinjski kmetijski zadruzi. Predpogoj tega razvoja pa je kmetijska usmerjenost. V Gornji Savinjski dolini se pri večini kmetij ukvarjajo z govedorejo

in sicer pretežno s pridobivanjem mleka. Ob kmetijah se tako poleti pase živina v čredinskih pašnikih, kar še poveča slikovitost. Tudi infrastruktura je tu, z izgradnjo gozdnih cest so praktično že vse kmetije povezane z dolino in dostopne z avtomobili, tako da te kmetije predstavljajo popolnoma urejeno gospodarstvo, ki svojim gostom poleg postelje nudijo tudi domačo hrano in pijačo. Ob milem alpskem podnebnju, ki je primerno za klimatsko zdravljenje in počitek, lahko gostje Gornje Savinjske doline svoje bivanje popestrijo z ogledi folklornih in kulturnih prireditev, z izleti v bližnjo in daljno okolico, ki ponuja nešteto naravnih, kulturnih, zgodovinskih in drugih zanimivosti. Lahko tudi nabirajo gozdne sadeže, planinarijo ter svoj oddih popestrijo s kopanjem, jahanjem, lovom, ribolovom, kegljanjem, pozimi pa tudi s smučanjem in sankanjem.

Zaprti rokav Gornje Savinjske doline tako vse bolj postaja postojanka stacionarnih gostov kmečkega turizma. Danes, ko mestni zrak in hrup postajata vse neznosnejša, si mestni prebivalci med počitnicami in vikendi vse bolj želijo miru in svežega zraka. To dokazujejo tudi številni vikendi povsod v Sloveniji. Vendar si večina vikendov ne more privoščiti ali pa tudi

ne želi preživljati svojega prostega časa vedno na istem kraju, kljub temu pa hočejo oditi daleč od mestnega hrupa in izpušnih plinov, v kmečko okolje, kjer so v neposrednem stiku z naravo.

Vse želje in potrebe mestnega človeka, hkrati pa tudi navdušenje številnih tujcev za podeželje dokazujejo, da ima turistična dejavnost na kmečkih domovih prihodnost ter se torej splača kmečki turizem načrtno in smotno, s premišljenimi naložbami razvijati.

Leta 1982 je bilo na kmetijah v Gornji Savinjski dolini 6565 domačih in 859 tujih nočnin, letos pa je bilo domačih nočitev kar 7545, tujih pa 2987. Tudi povprečna zasedenost ležišča se je povečala na 28,5 dneva, a je še vedno prenizka. Domači gostje so bili na kmetiji v povprečju 5,7 dni, tujci pa 10,6 dni. Cene polnega penziona so se, različno od kategorije sobe v letošnjem letu, gibale od 480 do 600 dinarjev, za tujce od 24 do 31 nemških mark.

Kmečki turizem torej ni le trenutna modna muha, vse bolj postaja potreba, ki prinaša koristi obema, gostu in kmečkemu gospodarstvu. Predstavlja namreč dodaten vir zaslužka, s prodajo pridelkov kar doma odpade tudi prevoz in dragi tovrstni stroški.

Položaj višinskega kmeta ni zavidljiv

Višinsko kmetijstvo v občini Mozirje se v bistvu ne razlikuje od kmetijstva v ostalem predalpskem svetu naše republike. Se vedno je namreč višinski kmet na slabšem kot tisti v nižini, kljub raznim olajšavam ter besedam, ki poudarjajo tudi obrambno strateški pomen višinskih kmetij. V občini ugotavljajo, da kot družbena skupnost še vedno posvečajo premalo skrbi življenju visoko v hribovih.

V globalnem konceptu agrarne politike vse do danes še ni bilo v celoti ekonomsko priznanih razlik med ravninskimi in višinskimi kmetijstvom, čeprav so v hribovih neprimerno težji naravni pogoji pridelovanja, ki se odražajo v 30-40 odstotkov višjih pridelovalnih stroških.

Ker takšna težavnost in občutno dražja proizvodnja hrane na hribovitih in višinskih kmetijah ni deležna (v zadostni meri) ustreznih družbenih spodbud, se na mnogih kmetijah že pojavlja problem nasledstva. Zaskrbnjuje to, da je dve tretjini kmetij, ki razpolagajo s 70 odstotki vse kmetijske zemlje, v hribovitem svetu.

Treba je seveda povedati, zakaj je kmetovanje v višinah težavnejše. Začne se namreč že z izgradnjo gospodarskih objektov, stanovanjskih hiš in vsega, kar zraven sodi. Ceste, vodovod, elektrifikacija, telefon, skratka infrastruktura. Vse to je znatno dražje kot v dolini, predvsem zaradi večjih transportnih stroškov. Tudi produktivnost dela je včasih kar za polovico nižja, saj kljub strojni opremljenosti strojna obdelava povsod ni mogoča. Ob tem je v strminah tudi število nevarnejših. Prikrasani so tudi otroci, ki imajo do šol zelo daleč, predšolski otroci pa nimajo možnosti vključevanja v male šole ali vrte. Poleg tega je pozimi vzdrževanje prometnih poti zamudno in drago, prometne razmere so tudi sicer otežkočene.

Vse to in še mnogi drugi vzroki, med katerimi je izre-

dno pereče tudi neurejeno kreditiranje stanovanjske izgradnje za kmete, botrujejo temu, da je ekonomska osnova gospodarjenja v teh področjih zaradi nižje produktivnosti šibka, zato se opušta obdelava kmetijske zemlje, ki so jo predniki skozi stoletja in z velikim trudom izkrčili gozdu. Kmetije ostarelih gospodarjev propadajo, prihodnost kmetij brez naslednikov je tako negotova, saj mladi prevzemniki kmetij tudi vse težje dobijo zakonskega partnerja.

V Gornji Savinjski dolini je že zapuščenih več kot 50 hribovskih kmetij, v katere bo potrebno, če jih bo kdo hotel usposobiti, vložiti precej sredstev, saj so nekatere brez pravega dovoza, druge brez elektrike ipd. Ob današnjih pogojih kreditiranja je težko verjeti, da bi lahko število zapuščenih kmetij zmanjšali.

Položaj višinskega kmeta je zaskrbnjujoč. Kljub spodbudnim dosežkom pri preusmerjanju kmetij v tržno proizvodnjo, je v letu 1977 izvedena anketa pokazala, da skoraj tretjina od skupnega števila čistih kmetij nima razvojne prihodnosti. Poleg velikega števila opučenih kmetij je opučenih tudi skoraj polovica pašnikov. V občini, posebej v zadruzi in kmetijski zemljiški skupnosti se trudijo, da se takšna usoda višinskega kmetijstva ne bi nadaljevala.

Tako morajo imeti višinski kmetje prednost pri premijah in regresih, treba pa bo poiskati tudi druge oblike spodbujanja proizvodnje. V zadnjem času, posebej potem, ko so kmetje pokazali več zanimanja za planinsko pašništvo, je posebna komisija, ki jo je imenoval izvršni svet skupščine občine, razmislila že precejšnje število zanemarjenih pašnikov. V prejšnjem letu so razmejili pašnika Radegundo in Terletos pa pašnike Rakovo, Kašna planina, Gospodnja globača, Travnik in Ravri kljub problemom pa bodo prihodnje leto z delom še nadaljevali.

Prožnejša lestvica kmečkih pokojnin

Deset pokojninskih razredov za starostno zavarovanje kmetov

Kmetje, ki se bodo vključili v sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja po novem zakonu, naj bi imeli po predlogu, ki so ga oblikovali na zadnji skupščini skupnosti starostnega zavarovanja kmetov, na izbiro deset tako imenovanih pokojninskih razredov za plačevanje prispevkov in odmero ustrezne pokojnine.

Kmetje lahko tudi dokupijo leta za tisti čas, ko sistem še ni omogočal pokojninskega zavarovanja, torej od 15. maja 1945 naprej. Vendar so že večkrat, pa tudi danes opozorili, da bodo to zmogli le redki kmetje, saj bi vsako tako kupljeno leto po najnovejših podatkih stalo skoraj 40.000 dinarjev. Zato naj bi to spremenili, da bi vsako kupljeno leto stalo okrog 30.000 dinarjev.

V zvezi s položajem kmetov, ki jim novi zakon dopušča, da se same opredelijo, ali bodo zavarovane kot kmetice ali bodo »le« gospo-

dinje, so danes pojasnili, da se jim obdobje starostnega zavarovanja (od leta 1972 naprej) avtomatično prišteva v pokojninsko dobo, ne glede na to ali so bile one ali njihovi možje nosilci tovrstnega zavarovanja. To se trdna tudi nasledniku, ko le ta prevzame kmetijo. Za manjkajoča leta se lahko kmetica bodisi zavaruje v novem sistemu, dokupi leta ali pa se zaposli.

Na tej strani se zaključuje prvi poskus celovite predstavitve agroživljenstva na celjskem območju. Pri tem delu so nas zlasti podprli svet občin celjskega območja in sodi, kot so Merx, Hmežad, Agros in nekatere delovne organizacije. Novinarsko je delo usklajeval Mitja Umnik, pri fotografijah pa Edi Masnec.

Štorski traktorji so se uveljavili

Kot temeljna organizacija združenega dela je tovarna traktorjev v železarni Štore od leta 1977 do sedaj izdelala že 24.000 traktorjev. Od te količine je bilo doma prodanih 15.000 traktorjev. V glavnem gre za štiri tipe, ki imajo komercialne oznake STORE 402 in STORE 404 S, oba moči 33 KW, le da ima drugi tip dvojno vleko ter STORE 502 in STORE 504, oba moči 36 KW, zadnji z dvojno vleko.

Znano je, da se je tovarna traktorjev v Štore ves čas svojega obstoja borila s težavami, vendar pa je zlasti v zadnjem obdobju in še posebej letos dokazala, da si je štorski traktor pridobil pravo mesto med ostalimi jugoslovanskimi proizvajalci traktorjev. Prav zaradi sodobnih, ekonomičnih in tehnoloških zasnov so traktorji z oznako STORE vsestransko uporabni pri vseh kmetijskih opravilih kot tudi v transportu in drugje.

Posebno mesto zavzemajo traktorji s pogonom na prednja in zadnja kolesa - to sta traktorja tipa STORE 404 S in STORE 504. Ta dva traktorja sta še posebej primerna za hribovita planinska področja, dejstvo pa je tudi, da trenutno domači proizvajalci traktorjev podobnih traktorjev z dvojnimi pogonom še ne izdelujejo.

Tovarna traktorjev v Štoreh se zaveda svoje odgovornosti do kupcev svojih traktorjev, zato je v zadnjem času še bolj uredila servisno mrežo z namenom, da z dobro oskrbo z rezervnimi deli ohrani mesto med traktorskim proizvajalci v Jugosla-

viji. Vsa prihodnja proizvodna usmerjanja se nanašajo na posodobitev posameznih sklopov (menjalnik, zavora in podobno) in na razvijanje proizvodnje traktorjev večjih moči, tipa 1104 moči 81 KW za potrebe družbenega sektorja.

Maja rada piše

Maja Olup, učenka 3. razreda osnovne šole na Stranah, je ena najbolj pridnih avtoric našega Vrtiljaka. Vedela je tudi marljiva članica novinarskega krožka na šoli, ki šteje kar štirideset članov - vseh otrok na šoli je le 71.

Najbolj sem vesela, če prejmem svoj spis na straneh časopisa, pravi Maja. Pa saj menda tako z vsemi, ki vam pišete, le da je, žal, Vrtiljaku odmerjenega prostora premalo, da bi lahko vsem stregli.

aero

NAGRAJUJE
ATKINE
IZZREBANCE

Atkina zanka

Vsako leto, ob obletnici smrti švedskega iznajditelja Alfreda Nobela, 10. decembra podelijo nagrade, ki nosijo njegovo ime. Med številnimi nagrajenci je bil pred leti tudi nek jugoslovanski književnik. Kateri?

Odgovor napiši na dopisnico in jo pošlji do torka, 27. decembra na naslov: NOVI TEDNIK, Trg V. kongresa 3 a, 63 000 CELJE. AEROva nagrada že čaka na enega med reševalci.

Geslo prejšnje uganki pa je PRAZEN SOD BOBNI. S praviim odgovorom si je nagrado prislužila: Petra Vrtovec, Titov trg 8, 63000 Celje.

V napad - vaja za obrambo domovine

Narisa: JOŽEK FIJAVŽ, 4. r., STRANICE

Ob prazniku JLA, 22. decembra, se čestitkam vsem pripadnikom množice oboroženih rib pridružujejo tudi dopisniki Vrtiljaka

Očka je pripovedoval

Naša hiša je stara, stoji ob potoku in tako kot je bila navada tish, so tudi pri nas zgradili ilin. Kruha je bilo vedno dovolj, tudi med vojno ga ni manjkalo. O dogodkih med vojno rada pripoveduje moja stara mama, meni pa najbolj ugaja to, o čemer ji je pripovedoval očka. Očka se spominja, da so med vojno vsak dan obiskali mlin par-tani. Takrat je imel šele sedem let, a kljub temu je pomagal stri-

cu pri delu. Nekega dne, ko so bili pri kosilu, je potrkalo na vrata. Prišlo je sedem partizanov. Povabili so jih, naj prisedejo. Ko so začeli z obedom, je spet potrkalo. Očka je kar stulil, da so pred vrati Nemci. Teta jim je odprla, očka pa je partizane skril v shrambo. Nemški vojaki so vstopili in se zanimali za naše borce. Teta in stric sta se naredila kot da nič ne veda. Takrat pa je v shrambi nekaj počilo, na tla je padla posoda z mastjo in mesom. Vsi so bili v veliki zadregi. Naj-

bolj pa se je znašel očka, ki je partizanom naročil, naj se zatečejo v mlin pod nalašč za to pripravljena tla. V shrambi so bila dvojna vrata, ki so vodila v kuhinjo in mlin. Ko je očka vstopil v kuhinjo, je pozdravil in povedal, da mu je padla na tla posoda z mesom, ker ni bil dovolj velik, da bi dosegel pokrov. Tudi njega so vprašali, če kaj ve o partizanih, a prebrisani očka je odkimal. Tako je na zelo preprost način rešil sedem partizanov, ki so bili hudo prestrašeni.

Vojna je minila in danes je največja želja očka im mnogih krajanov da bi naš mlin spet tako mlet kot med vojno. Zaživel bi še naša reka Tesnica, ki se mi zdi kar žalostna, ko tako brezkoristno teče mimo mlinov, ki jih je včasih veselo poganjala.

JEREB JANJA, 7. r
OŠ FRANKOLOVO

Sošolko ugriznil pes

V ponedeljek je Suzano ugriznil pes zato je v torek ni bilo na obrambni dan. Lastnik psa je še tisti dan Suzano odpeljal v bolnišnico, kjer so ji rano zašili. Imela je tri šive. Pes je raztrgal hlače. Ko je v četrtke prišla v šolo, smo ji podložili jopice, da je lahko sedela. Med glavnim odmorom ni mogla tekati kot ponavadi. Ker se sama ni mogla obuti, sem jo obula jaz. Srečna sem bila, da se je ob meni počutila varno. Čez nekaj dni Suzani ni bilo treba več podložiti jopice. Ko se je Suzani zacelila rana, smo bili vsi veseli, ker se je spet lahko igrala z nami.

TATJANA ZALOŽNIK, 3. b
OŠ VITANJE

Zdaj si pripravimo smuči, sanke, puhovko in tople hlače. Navsezgodaj so posolili cesto. Naše igre na snegu so, da se sankamo, smučamo, kepamo in delamo skakalnice.

MATEJA STRASEK, 3. c
OŠ Ivan Kovačič-Efenka
CELJE

Ptičja hišica

Začelo se snežiti. Poskrbelo bom za ptičke. Pri omi sem postavila ptičjo hišico in jo napolnila s hrano. V njej se zbirajo različni ptički. Paziti moram na muca, da ne ulovi katerega.

ANDREJA BRGLEZ, 2. a
OŠ Edvard Kardelj
SLOVENSKE KONJICE

Moj predlog

Zakaj se trudimo, gradimo, sejemo...?

Pozabimo na orožje in raje tekmuje, kdo bo imel manj ljudi, ki trpe lakoto.

TATJANA
OŠ Ljubo Šercer
LOČE

Počila je guma

Bil sem pri sestrični v Ljubljani. Mamica je rekla, da bomo prej doma, če gremo ob 17. uri na avtobus. Peljali smo se mimo velikih stolpnih in blokov. Ustavili smo se na vseh večjih postajah. Peljali smo se proti Zalcu. Nenadoma je nekaj zaropotalo. Šofer je zapeljal avtobus na desno stran ceste ter odšel pogledat, kaj se je zgodilo. Počila je sprednja leva guma. Potniki so radovedno hodili okrog avtobusa in ugotavljali, kaj se dogaja. Med tistimi potniki sem bil tudi jaz. Šofer in sprevoznik sta iskala orodje, da bi lahko zamenjala gumo. Žal orodja nista mogla odkleniti, ker nista imela pravega ključa.

Nekateri potniki, ki so bili doma v bližini Zalca, so se napotili domov peš, drugi pa smo ostali v avtobusu.

Na srečo je čez nekaj časa pripeljal avtobus iz Mozirja, ki nas je varno pripeljal do Celja, od koder nas je naprej odpeljal lokalni avtobus.

Vožnja se je tako kljub vsemu srečno končala, sicer dve uri kasneje.

JERNEJ FURMAN, 4. b
OŠ Dušana Jereba
SLOVENSKE KONJICE

Paka pripoveduje

Pred davnimi časi sem bila čista. Tedaj so se ljudje kopali v meni. Tudi ribe so plavale v meni. Zdaj pa sem umazana. Tudi regulirali so me. V meni ni življenja. Le tu in tam je še kakšna riba, a tudi ta pogine. Izlivam se v Savinjo. Zato je tudi Savinja malo umazana. Ljudje še kar mečejo varne odpadke, zato se ne smejo kopati.

ALI ARISTOVNIK, 3. a
OŠ bratov Letonje
SMARTNO OB PAKI

Varno v šolo

Ko sem šla v šolo, je pripeljal tovornjak. Počakala sem za krajem, da je odpeljal mimo, ker me je bilo strah.

DAVORINA ŽNIDARSIC

Ko sem prišla do sredine ceste, me je pripeljal tovornjak. Mirno sem počakala, da je avto odpeljal mimo mene, potem sem pogledala in šla čez.

MARJETKA KONEC

Štirje gremo skupaj v šolo. Po glavni cesti gremo eden za drugim.

LOJZI ZAZIJAL

Ko stopim iz avtobusa, počakam, da avtobus odpelje, potem pogledam na levo in desno ter prečkam cesto.

SPELA SELIH

Prečkati moram glavno cesto. Po njej vozijo tovornjaki, zato sem vedno zelo previdna.

TATJANA ŽNIDAR

Učenci 2. razreda
OŠ STRANICE

V očetovi delavnici

Moj ata je po poklicu kovinostugar. Ima veliko delavnico in v njej stroje. Vsako jutro vstane ob 5.00 uri, le v nedeljo spi dlje. V nedeljo piše račune. Pri njem delajo delavci. Delajo od 6. do 14. ure. Kadar ata kam gre, midva s Sebastjanom gledava na njih, če delajo. Dva delavca, Slavko in Rudi, sta pri vojakihi.

Aleksandra Tehovnik, 3. b
OŠ Edvard Kardelj
SLOVENSKE KONJICE

NA KRATKO

Polzelani naprej

Druga ekipa Polzele je zmigala na občinskem tekmovanju klubov OZN, ki je bilo 10. decembra v Zalcu. S tem si je ta ekipa priborila pravico do sodelovanja na regionalnem tekmovanju. Uspeh OŠ Vera Slander s Polzele je dopolnila še ekipa Polzela ena, ki je bila tretja.

JERNEJ JEZENIK

Spoznavamo svet

Dne 9. decembra nam je v Domu svobode ing. Andrej Natek z diapozitivi približe predstavil Ameriko. Prikazal nam je čudovite pokrajine, kanjone, peščene pušave, nacionalne parke, Niagarske slapove in druge zanimivosti. Predavanje, posebno pa še diapozitivi so bili zanimivi, kar je dokazal aplavz in naša želja, da nas še obišče. Organizator je bilo Planinsko društvo Polzela.

JOŽICA HRIBERNIK
ŽANA KRASOVIČ

20- detektivske prigode tejca tiperja

1. epizoda: LOV V SREDNJEMLJU

Time - out za živce

Tudi po osmih dneh, kar so po veliki borbi košarkarji celjske Libele morali priznati poraz v finalu slovenskega pokala z ljubljansko Olimpijo, dogodki iz dvorane Tehniškega šolskega centra ne morejo v pozabo.

Gledali smo odlično, borbeno košarko, napeto bolj od vsake kriminalke, videli smo kriminalno sojenje in videli smo, žal, tudi neprimerno vedenje trenerja domačih Mileta Cepina.

O tekmi: Da je osnova sodobne košarke obramba, je O impija imenitno demonstrirala prav v tej tekmi. Medtem ko so ljubljanski košarkarji v napadu delovali nepovezano, blede, brez ideje (prav nasprotno od Celjanov), so v obrambi igrali vrhunsko. Dobili so skok pod obema koš-

ma, Kotnik in Todorović pa sta bila prevelika ovira za domače centre. Ker ni šel dobro niti met od daleč, s katerim bi edino lahko razbili čvrsto cono gostov, je bil poraz skoraj neizogiben. Toda, je bil res neizogiben? Ob nekoliko večji sreči, predvsem pa ob bolj objektivnih sodnikih, bi Celjani tudi še lahko zmagali, čeprav se jim je »odprlo« tri, štiri minute prepozno.

O kriminalnem: Pogostoma so izgovori na pristransko sojenje le opravičilo zaradi lastne slabe igre. To pot ni bilo tako, saj sodnika Oblak in Camplin nista bila na ravni naloge. Se več, vsaj štirikrat sta povsem očitno oškodovala igralce Libele in s tem vplivala ne samo na rezultat marveč tudi na nervozo v ekipi Celjanov, da o nervozi občin-

stva niti ne govorimo. Toda - je to že zadosten razlog za to, da trener izgubi živce? Mile Cepin jih je. Potem, ko je na začetku drugega polčasa dobil tehnično napako, se sredi drugega polčasa ni mogel obvladati, brcnil je žogo z igrišča in bil izključen. Da je s tem najbolj škodil svoji ekipi, najbrž ne more biti dvoma. Toda tudi to še ni vse. Po tekmi se je razburjeni trener vrnil na igrišče in kriče dopovedoval občinstvu, da sta sodnika ukradla zmago Libeli. Tudi če je vse to res, si prav trener, ki bi kot najodgovornejši strokovni delavec v klubu, tega ne bi smel privoščiti. S svojo avtoriteto in strokovnostjo bi moral pomiriti duhove v dvorani in v svoji ekipi. Vsa čast igralcem Libele, še zlasti Golcu kot kapetanu ekipe in Tovorniku, ki sta znala pomiriti svoje soigralce in so prav zato igralci kljub porazu športno in častno opravili svojo nalogo. Trener Cepin je ni.

BRANKO STAMEJCIC

NA KRATKO

Uspeh šahistov

V Zaboku je bil večji hitopotezni šahovski turnir, na katerem je sodelovalo 58 šahistov iz Zagreba, Zagorja in širšega celjskega območja. Izredno lep uspeh so dosegli Božo Stučl, Franc Pešec ter Marjan Črepan.

Vsi trije so se uvrstili med najboljšo deseterico. Prvo mesto si je s 15. točkami delilo pet šahistov s tem, da je najboljši medsebojni rezultat po posebnem kriteriju dosegel Božo Stučl in s tem prvo mesto. Franc Pešec je bil drugi, Marjan Črepan pa osmi.

JK

Težave na startu

V Celju se je začela občinska liga v streljanju z zračno puško, kjer v treh ligah nastopa kar 23 ekip. V 1. kolu nista nastopili ekipi SD Tone Tomšič Dobrna in SD Tempo Celje. Pri slednji je neupravičljivo to, da ima sedež v delovni organizaciji EMO, kjer bi lahko in morali izbrati štiri tekmovalce za to MNOŽIČNO tekmovalce.

V 1. kolu sta se med posamezniki posebej izkazala Jože Jeram in Barbara Jager, ki je tudi popravila prejšnji rekord svoje seestre Alenke na 371 krogov.

Rezultati 1. liga: Celje I 1476, Kovinar Store 1442, Celje II 1428, SD Franc Stekljč Škofja vas 1395, SD Ingrad 1392 krogov itd. 2. liga: SD Miličnik 1046, Kovinar Store II 1017, SD Frankolovo

994 krogov itd. 3. liga: SD Ingrad II 683, Cinkarna I 652, Savinja 648 krogov itd. Med posamezniki vodi v prvi ligi Jože Jeram, v drugi Zofija Voler in v tretji Ivan Ahitk.

TONE JAGER

III. Bofullinov memorial

Kegljaška sekcija pri komisiji za šport in rekreacijo v celjski delovni organizaciji Obnova je pripravila III. memorial Mira Bofulina v kegljanju, kot spomin na svojega nekdanjega člana. Od povabljenih 20 je sodelovalo 18 ekip. Tekmovanje je bilo na kegljišču Golovca.

Vrstni red: Cinkarna Celje, Pionir Novo mesto, Cementarna Trbovlje, Kovinotehna Celje, peta pa je bila ekipa Bofullinovih sodelovcev.

MARTIN OJSTERSEK

Druga zmaga žalskih strelcev

V 2. kolu občinske strelske lige Zalec je nastopilo 9 ekip in 41 strelcev.

Tudi tokrat je ekipno zmagala SD Zalec I s 1402 krogoma, sledijo SD Prebold I 1359, SD Liboje 1353, SD Griže 1351, SD Zalec II 1299 krogov itd. Najboljši posameznik je bil ponovno Franc Kotnik (Zalec) 364, sledijo Rudi Kotnik (Zalec) 354, Milan Stornar in Jani Uplaznik (oba Pre-

bold) 350, Poldi Valant (Liboje) 349 krogov itd.

Po dveh kolu vodi ekipno SD Zalec I pred SD Liboje, SD Prebold itd. Med posamezniki je v vodstvu Franc Kotnik (Zalec), sledijo Drago Grešak (Griže), Justin Smrkolj (Zalec), Poldi Valant (Liboje), Erni Zupanc (Griže) itd.

DRAGO GREŠAK

Badminton tudi v Celju

Partizan Gaberje je pod pokroviteljstvom republiške zveze organiziral prvi turnir v Celju v badmintonu. V moških dvojicah sta Marguč - Hribnik (Partizan Gaberje) osvojila 3. mesto, Kolman - Strok (Partizan Gaberje) pa šesto. V ženskih dvojicah sta bili Celjanki Plevnik - Sekirnik tretji, v mešanih pa Marguč - Sekirnik peta.

METOD TREBIČNIK

Strelci v Rečici

Na občinskem prvenstvu Laškega je v Rečici nastopilo 15 strelcev, ki so se pomerili s standardnim zračnim orožjem. S standardno zračno puško je med člani zmagal Roman Matek, Pivovarna Laško pred Andrejem Brunskom, SD Stane Rozman Laško in Damjanom Padrom, SD Dušan Poženel Rečica. S standardno zračno pištolo je bil najboljši Vinko Lavrinc iz Rečice pred Tonijem Kozarjem in Romanom Matkom, oba Pivovarna Laško. Med mladinkami s pištolo je bila najboljša Helena Lavrinc, med mladinci s puško pa Aleksej Pekar, oba Rečica.

VINKO LAVRINC

Odlični celjski plavalci

Sedem mladih celjskih plavalcev se je udeležilo velikega plavalnega mitinga v Beogradu v počastitev dneva JLA. Nataša Lavrič je zmagala na 200 m prsno in bila tretja na 200 metrov mešano. Saša Lavrič je bila tretja na 200 m delfin, Tanja Drezgic druga na 400 m kravi in Mojca Anderle četrta na 200 m prsno. Ženska štafeta 4 x 100 m mešano je osvojila tretje mesto.

TV

Kvalifikacije v kegljanju

Na kegljiščih v Slovenj Gradcu in Celju so bile kvalifikacije ženskih ekip za vstop v slovensko ligo - vzhodna skupina. V Slovenj Gradcu je zmagal Rudar iz Trbovlje, peti je bil Aero Celje in sedmi Zalec. Za Celjanke so nastopile Hdbournik, M. Šeško, Obajdin, Slogar, Metlicar, Zimšek in Petak. V Celju je bila najboljša ekipa Slovenj Gradca, Zalec peti in Aero šesti. Po dveh kolu vodi Slovenj Gradec, Aero Celje je peti in Zalec šesti med sedmimi ekipami.

ZDENKA ZIMSEK

Šahisti Tkanine četrti

Tekstilna tovarna MTT Maribor je ob 60-letnici med drugimi prireditvami pripravila tudi šahovski turnir. Čeprav so šahisti celjske Tkanine premagali lanskega zmagovalca MTT s kar 4:0 pa so ob koncu zaradi ostalih slabših rezultatov osvojili samo četrto mesto.

JOŽE GROBELNIK

Vodiljo hokejisti Zlatarne

Končan je prvi del občinske lige v hokeju na ledu. V zadnjem kolu je Kovinotehna izgubila z Zlatarno 2:4. Opekarna in Železarna sta igrali neodločeno 3:3. Prvak prvega dela je Zlatarna 10 točk (37:13), sledijo Opekarna 7 (27:20), Kovinotehna 6 (24:27) in Železarna 1 (13:39).

SREČKO OCVIRK

Nogomet v Laškem

Končan je prvi del tekmovalne v občinski ligi v malem nogometu Laško. V ligi B je nastopilo kar 22 ekip. Vrstni red: skupina A Reka, Zvezda in RUdnik, B Koln pobi, Mala in Zlatorog, C Rod Jagnjenica in Vrhovo ter D Vrh, TIM in Debro B. A liga: 1. Disco 40 (15 točk), 2. Gren 14, 3. Galaxy 11 točk, sledijo Rečica, Partizan Radeče, Cosmos, JLA, Partizan Zidani most, Rimljani in Metalles. Z drugim delom tekmovalja bodo nadaljevali spomladi.

SLAVKO GORIŠEK

Aero se otepa repa lestvice

Sredi doslej največje krize v Rokometnem klubu Aero Celje ne odnehajo v borbi, da dokažejo, da sodijo med najboljše jugoslovanske rokometne ekipe.

V hali Golovec so zabeležili svojo drugo zmago v prvi zvezni ligi, ko so po ogorčeni borbi premagali Slogo Bosnaprevoz iz Doboja 23:21 (11:11). Anderluh je dal 10 golov, znova pa se je odlikoval Kapitler, ki se razvija v odličnega vratarja. S tremi točkami so Celjani še vedno na zadnjem mestu.

V torek so z vlakom odpotovali v Leskovac, kjer so včeraj odigrali prvenstveno srečanje z Dubočico, v soboto, 24. decembra pa bo ob 18. uri v hali Golovec zadnja tekma prvega dela, ko se bodo srečali z Železničarjem iz Sarajeva.

TV

Košarkarji Libele oškodovani

Košarkarji Libele so v zadnjem kolu prvega dela prvenstva v I. B zvezni ligi igrali v Skopju proti MZT in po pristranskem sojenju izgubili v zadnji minuti 88:90 (43:40).

S tega srečanja poročajo, da so bili Celjani vseskozi boljši in da je bil v zadnjem celjskem napadu napravljen prekršek nad Mirtom. Sodnika sta bila drugačnega mišljenja in zaradi tega Celjani niso uspeli osvojiti prepotrebnih točk za končno osvojitve drugega mesta. Kljub porazu so na tretjem mestu in imajo 14 točk. V soboto bodo Celjani igrali ob 19.30 uri v športni dvorani Tehniškega centra zelo pomembno tekmo proti vodečemu Radničkemu iz Beograda, ki je v soboto doživel prvi poraz na Rijeku proti Kvarnerju.

Uspeh Metke v republiški ligi: V republiški moški in ženski košarkarski ligi so imela naša moštva tokrat uspešno soboto. Kovinar iz Stor je zmagal v Kopru 88:73 (44:40) in se tako pomaknil na osmo mesto, vodeči Comet pa je še vedno neporažen, saj je doma premagal Ježico 104:90 (53:50). V prihodnjem kolu bo igral Comet v Litiji, ki je peta, Kovinar pa v Celju proti četrtouvršeni Jeklotehni - Branik iz Maribora.

V ženski ligi je bil na programu domači derbi. Tokrat so igralke Metke po zaslugi izvrstne Cencleje, dosegla je kar 41 košev, premagale v Slovenskih Kojicah Comet 86:52 (41:25). Celjanke so sedaj tretje in se bodo pomerile v soboto proti vodeči Savi, Comet pa bo gostoval pri drugouvršeni ekipi Jesenic.

J. KUZMA

Karate za krajevni praznik

V telovadnici v Zalcu je bilo zadnje kolo regijske karate lige in ekipni turnir v počastitev praznika krajevnih skupnosti Zalec.

V okviru regijske karate lige sta bila na sporedu dve srečanja. Zalec je premagal Rogaško Slatino 7:3 in Slovenske Konjice 8:2.

Ekipa Zalca je tako postala regijski prvak brez poraza, sledijo Slovenske Konjice, Društvo za karate Celje, Slovenska Bistrica in Rogaška Slatina.

Po končani ligi pa so se ekipe pomerile še v prijateljskem tekmovalju. V polfinalu je Maribor izgubil s Slovenskimi Konjicami 4:6, Celje pa je premagalo Zalec 7:3. Finale: Slovenske Konjice-Celje 6:4. Med posamezniki so se izkazali z odličnimi borbami Janez Čretnik iz Celja, Tone Kos iz Slovenskih Konjic, in Miro Hudovernik iz Zalca. Tekmovanje si je ogledalo okoli 200 ljudi.

SILVO MARIC

Ostali trije kandidati

Po drugem kvalifikacijskem nastopu za vstop v državno moško in žensko kegljaško reprezentanco Jugoslavije so med najboljšo dvanajsterico še vedno trije celjski kegljači in kegljavnice. To so Tanja Gobec, ki je bila najboljša v Poreču in je trenutno šesta, Tončka Pečovnik in Ludvik Kacič, ki sta na enajstem mestu. V preostalih dneh jih čakajo še štirje nastopi na Bledu, Jesenicah, Kranju in Kutini. Najboljših osem bo potem sodelovalo na svetovnem prvenstvu v Ljubljani maja 1984.

J. K.

Največ nepravilnih odgovorov

Za 47 šahovsko nagradno igro smo dobili kar 126 kuponov, žal pa je bilo med njimi doslej največ nepravilnih, kar 71! Pravilni odgovor je namreč bil - Metka! Mnoge je zaneslo, ker je bil takrat direktor Metke Zvone Dežnak, ki pa je zdaj že vrsto let v Topru. Nagrade so ostale v Celju in Zalcu.

1. nagrada: OLGA RAJTMAYER, Trubarjeva 53 a, Celje
2. nagrada: ZINKA MURKO, Okrogarjeva 7, Celje in
3. nagrada: OLGA VODOPIVEC, Ulica heroja Staneta 6, Zalec.

Nagrade lahko dvignete osebno v oglasno naročniškem od delku NT - RC v roku enega meseca. Med poslušalci pa je z pravilni odgovor dobila nagrado VESNA RATEJ, Zadobrovi 45 b, Škofja vas.

TV

Zmagovalna ekipa Manchester iz Zalca (stoje od leve proti desni) Dušan Košec, Rajko Krajnc, Sašo Šarlah, Gregor Jošt, Ciril Naprudnik, Marjan Haladeja in Jelko Pesjak, spredaj Jože Salej in Justin Smrkolj, manjkata pa Srečko Haladeja in Ivek Mavrek.

Foto: LJUBO KORBER

Mall nogomet v Zalcu

V počastitev krajevnega praznika Zalec je Partizan Zalec pripravil turnir v malem nogometu, ki je bil dva dni v telovadnici osnovne šole Peter Sprajc-Jur.

Prijavljenih je bilo kar 37 ekip, žal pa jih je organizator lahko upošteval samo 24.

Zmagovalec turnirja je ekipa Manchestra iz

Zalca, ki je kljub neugodnemu žrebu, igrala je namreč z najtežjimi nasprotniki, zmagala. Rezultati finala: Manchester - Partizan Gomilsko 3:2, Manchester - Lotos Vrbje 3:2 in Lotos Vrbje - Partizan Gomilsko 2:4. Končni vrstni red: Manchester, Partizan Gomilsko in Lotos Vrbje. Najboljši strelci: Lazar (Gomilsko) 9, Jošt (Manchester) 5, Možina (Ločica pri Polze) 4 itd. Sodila sta Hribnik in Trisic iz Celja.

GREGOR ČULK

Ljubecna Celje

izotal

termoizolacijski pod

tel. (063) 25-800

ŠAHOVSKA NAGRADNA IGRA 48

Naš znani vele mojster je s 16. leti postal mojster, kasneje pa je bil kar enajstkrat šampion Jugoslavije. Dosegel pa je tudi celo vrsto izrednih uspehov v svetovni šahovski areni. Kdo je bil to?

dr. MILAN VIDMAR
BORA IVKOV
SVETOZAR GLIGORIČ

Izpolnjene kupone sprejemamo do 10. januarja 1984! Nagraduje LK Savinja, ki letos slavi 30-letnico!

NOČNE
CVETKE

● Miličniki so v soboto dobili prijavo Anteja B., da mu je nekdo razbil šipo in vlomil v stanovanje, vendar pa ni nič odnesel. Kasnejša preiskava pa je pokazala, da je stvar veliko bolj nedolžna. Ivan K. je hotel splezati k dekletu, pa je bil neroden in mu je spodrsnilo. Pri tem je po nesreči razbil šipo na Antejevem stanovanju, se precej porezal, se bolj ustrašil in urno poiskal. Včasih so fantje za take priložnosti prinesli s sabo lestve...

● Stefan S. je imel prejšnji torek že dopoldan naporen izlet po celjskih gostilnah. Nekaj po poldnevu je bil že tako utrujen, da se je ulegel, kar na pločnik pred "Žično". Pa pristanek ni bil preveč mehak in Stefan je prinesel domov kar precej prask. Podobno se je ta dan, le nekaj ur kasneje godilo tudi Ivanu S., ki se je pod težo maliganov zrušil v ipavčevi ulici. Se sreča, da je bolnišnica le nekaj metrov stran.

● Stane B. je prejšnjo sredo razgrajal in razbijal v svojem stanovanju na Tatarski cesti. Miličniki pravijo, da je imel že več takšnih izbruhov, ko je pregledno pogledal v kozarec. Tokrat je žena zbežala od doma, Stane pa se je moral rezignirati na postaji milice.

● Vsi tatovi bencina nimajo vedno sreče. Tako se je neprimerno prejšnjo sredo precej mučil, da je vlomil v osebni avto Vlada K. Skapinovi ulici. Pa je naletel na skoraj prazen bencinski rezervoar. Toliko strahu za tako malo bencina...

● V restavraciji Merx na štirinajstih gostje čisto razgrajajo. Prejšnjo sredo je imel svojo predstavo Hasan M., delavec Gradisa. Poskušal je izzvati natakara, pa mu ni uspelo. Bomo videli, če bo Hasan izzival tudi sodnika za prekrške, kjer se bo moral oglasiti čez nekaj dni.

● Sead A. je v Ingradovem samskem domu v Riharjevi ulici napadel sosačevalca in od enega zahteval bankovec za 500 dinarjev. Povedal je, da misli reno in izlekel je nož. Sead so odpeljali miličniki na postajo milice, kjer se je treznil, naslednji dan pa je dobil še "nagrado" sodnika za prekrške - sedem dni zavora.

S. S.

Udeležencem pretepa bodo
sodili na kranjskem sodišču

Vrhovno sodišče SRS je sprejelo predlog celjskega Temelnjega sodišča in preneslo krajevno pristojnost v kazenski zadevi zoper Draga Ferša, Roberta Samca, Vlada Bojovića in Rudolfa Rožiča. Za izvedbo nadaljnjega postopka v tej zadevi je določilo Temeljno sodišče v Kranju.

Vrhovno sodišče se je za to odločilo, ker je dogodek razburil javnost, še posebej, ker je eden izmed udeležencev Vlado Bojović, znan rokometaš in zaposlen kot strokovni sodelavec na celjskem Temelnjem sodišču, enota Celje. Zaradi tega so nekateri občani sumili, da postopek zoper Bojovića ne bo objektivno in korekten.

Tudi eden izmed priprtih udeležencev (v priporu sta Drago Ferš in Robert Samec) je izjavil, da se mu ne zdi prav, da je Bojović ostal na prostosti, kar naj bi bilo po njegovem mnenju zaradi položaja in službe Bojovića na sodišču. V zvezi z izvedbo postopka je 14. decembra pred zgradbo celjskega sodišča tudi protestiralo približno trideset občanov, večinoma iz Vojnika in Višnje vasi.

Vse okoliščine kažejo, so zapisali sodniki vrhovnega sodišča v obrazložitvi sklepa, da je celjsko sodišče pod hudim pritiskom javnosti, poleg tega pa Vlada Bojović pozna večina sodnikov celjskega sodišča. Vse te okoliščine zahtevajo, da se za

izvedbo kazenskega postopka določi drugo sodišče in da se s tem odpravi sum v objektivnost in korektnost postopka.

Predlog za izločitev iz tega kazenskega postopka je dal tudi celjski javni tožilec, o njem pa bo razpravljala republiški javni tožilec.

Se pred prenosom kazenske zadeve na kranjsko sodišče, pa je preiskovalna sodnica v Celju zaslislala nekatere očividce dogodka na Dečkovi cesti. Na podlagi pričevanja dveh očitvidov so razširili preiskavo in osumili kaznivega dejanja sodelovanja v pretepu tudi Rudolfa Rožiča, sopotnika v Kušarjevem tovornjaku, ki naj bi udaril Draga Ferša. S. S.

Dobra preventiva in vzgoja

Za vzgojo pa se da storiti še veliko

Člani sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu so ocenili svoje delo v tem letu in ugotovili, da so dobro delali. Kot je povedal predsednik sveta, Igor Bele, so uresničili vse naloge, ki so si jih zadali za to obdobje.

To seveda ne pomeni, da so že zadovoljni z vsemi rezultati. Predvsem med srednješolci in odraslimi prometna vzgoja, še šepa, nenazadnje tudi zaradi precej razširjene miselnosti, da so takšne vzgoje potrebni le najmlajši, kar pa seveda ne drži. V srednjih šolah bi morali prometni vzgoji svojih učencev nameniti toliko več pozornosti, ker veliko srednješolcev v četrtem letniku že opravlja izpit za voznike B kategorije.

Odrasli udeleženci v prometu so pogosto premalo strpni do ostalih, zato bodo

Za prizadevno delo so letos dobili posebna priznanja: osnovna šola Slavko Šlander, osnovna šola Veljaka Vlahovića, srednja šola ekonomske smeri in osnovna šola Angele Žveplan z Ljubecne.

člani sveta razmislili o predlogu, da bi tistim, ki se večkrat znajdejo na seznamu takšnih prekrškov, pošiljali domov kodeks etike v prometu. K vzgojenosti odraslih pešcev, kolesarjev in voznikov naj bi več prispevala tudi predavanja v okviru SLO in DS, vendar krajevne skupnosti in delovne organizacije še niso pokazale prave zavzetosti za takšno usposabljanje občanov.

Sodelovanje z osnovnimi šolami je bilo že doslej pestro in razgibano, v prihodnje pa ga nameravajo še poglobiti. Tako bodo prihodnje leto namenili več pozornosti predvsem malčkom v malih šolah, v akcijo prometne vzgoje pa bodo pritegnili tudi starše, saj so ti s svojimi zgledi najučinkovitejši vzgojitelji.

PROMETNE
NESREČEDvema voznikoma
odvezli kri

V Pesju je vozil z osebnim avtomobilom MARKO FINKST, 41, iz Nazarij, ko je pri odcepu ceste proti pokopališču nenadoma zapeljal na levi vozni pas in s tem zaprl pot vozniku osebnega avtomobila FRANCU SEVERJU, 28, iz Titovega Velenja. Pri trčenju je nastalo škoda za 300.000 dinarjev, oba voznika in dva sopotnika so huje ranjeni, v celjski bolnišnici pa so odvezli kri za preiskavo zaradi suma vinjenosti obema voznikoma.

Obstal je na progi

Na železniškem prehodu, ki je zavarovan samo z znakom "Andrejev križ" v Stopčah je obstal osebni avtomobil, ki ga je vozil BOŽIDAR ČUJEŽ, 24, iz Grobelnega. Z njegove desne strani je takrat pripeljal brzi vlak, ki je pokvarjen avtomobil zadel in ga potiskal pred seboj 15 m. Voznik si je pri tem zlomil desno nogo, na vozilu pa je škoda za 200.000 dinarjev.

Prehiteval je avtobus

Pri avtobusnem postajališču v Medlogu je voznik osebnega avtomobila MIRAN VEBER, 21, iz Celja prehiteval lokalni avtobus. Na poledeneli cesti pa ga je zaneslo v levo s ceste - najprej je trčil v ograjo, nato še v drevo in vozilo se je obrnilo za 180°. Med tem je iz avtomobila padla ANICA VEBER, 48, iz Celja, ki je zaradi hudih poškodb na kraju nesreče umrla.

Poledenelo cestišče

Voznik osebnega avtomobila ANTON PURGAJ, 39, iz Debra se je peljal iz Celja

Nadaljevali bodo tudi z akcijo "varno kolo", saj je pravilno opremljeno kolo tudi eden izmed porokov za čimmanj nesreč med mladimi kolesarji. Razmišljajo pa o tem, da bi smeli osnovnošolci opravljati tudi izpit za kolo z motorjem, ker je to prevozno sredstvo vedno bolj priljubljeno med mladimi.

NADA KUMER

proti Laskemu. Na Polulah pa ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo v levo, kjer je čelno trčil v tovornjak, katerega je iz nasprotne smeri pripeljal ANTON VINKOVIĆ, 30, iz Zalca. Voznik Purgaj se je tako hudo poškodoval, da je po prevozu v celjsko bolnišnico umrl. Škodo so ocenili na 150.000 dinarjev.

Štirje poškodovani

Iz Latkove vasi je v Dobrotešo vas pripeljal s kombijem MEHMED MEMIĆ, 38, iz Titovega Velenja. Tu je zaviral v levo proti bencinski črpalki, ker pa je vozil prehitro, ni uspel ustaviti, ko je opazil, da nasproti vozi tovornjak. Prišlo je do čelnega trčenja, pri katerem se je voznik Memić huje poškodoval; prav tako imajo huje poškodbe trije sopotniki v kombiju. Škodo so ocenili na 230.000 dinarjev.

Nesreča na
"Sloveniki"

Približno 1 km od uvoza na Sloveniki v Celju je prišlo do prometne nesreče zaradi prehitre vožnje po poledeneli cesti. V levo je namreč zaneslo voznika osebnega avtomobila KARLA ARHARJA, 39, iz Maribora, ki je zato čelno trčil v tovorni avtomobil, ki ga je nasproti pripeljal VLADIMIR FORTUNA, 44, iz Maribora. Voznik Arhar se je pri tem huje ranil in so ga prepeljali v celjsko bolnišnico, miličniki pa so škodo ocenili na 400.000 dinarjev.

Ljubecna Celje

izotal

termoizolacijski pod
tel. (063) 25-800Med povzročitelji nesreč
predvsem domačini

V celjski občini se je v prvih enajstih mesecih zgodilo 197 prometnih nesreč, kar je za 35 nesreč manj kot v enakem obdobju lani. Kljub temu delavci Uprave za notranje zadeve še niso zadovoljni, saj je v teh nesrečah izgubilo življenje 10 ljudi, to pa je prav toliko kot od januarja do decembra lanskega leta.

Razveseljivo pa je, da je bilo v vseh nesrečah udeleženih le pet otrok, medtem ko jih je bilo lani kar 21. Tudi število ranjenih je bistveno manjše, saj se je letos v prometnih nesrečah ranilo 215 oseb, lani pa 274.

Med povzročitelji so na prvem mestu še vedno vozniki osebnih avtomobilov in to tisti s celjsko registrsko tablico, ki se na teh cestah pogosto počutijo preveč domači. Zato tudi ni čudno, da sta najpogostejša vzroka nesreč prehitra vožnja in izsiljevanje prednosti, pogost vzrok pa je še vedno tudi vinjenost.

N. K.

Prijeli žeparja

Prejšnji teden so miličniki v treh dneh (sreda, četrtek in petek) dobili šest prijav, večinoma žensk, da jim je neznani žepar ukradel denarnico in pobegnil.

Miličniki so žeparja sledili in ga prijeli v petek. Ugotovili so, da je kradel Agip Nasufi iz Pristine, žrtve (v nekaterih primerih je izmaknil kar debele denarnice) pa je iskal večinoma na avtobusni postaji in v trgovinah, kjer je v gneči lažje neopazno segal v torbice in žepe in potem zbežal.

MERX
ZDRAVILIŠČE DOBRNAZDRAVO · ŠPORTNO · PRIJETNO
V DOBRNISILVESTRUJTE Z NAMI NA
DOBRNI

Za novoletne praznike smo vam pripravili bogat družabni program, možnost pa boste imeli tudi koristiti zdraviliške objekte za sprostitev in rekreacijo.

SILVESTROVANJE

31. 12. 1983 ob 20. uri - igra ansambel "VE-NUS"
HOTEL DOBRNA
cena 1.500 din

ZDRAVILIŠKI DOM
cena 1.200 din

- video disco
- silvesterska darila
- igra ansambel "CMOK"
- silvesterska darila

NOVOLETNI PLESI IN DRUŽABNE
PRIREDITVE

1. 1. 1984 ob 20. uri
HOTEL DOBRNA
cena 300 din

2. 1. 1984 ob 15. uri

- igra ansambel "VE-NUS"
- zabavni kabaret
OTROŠKA ZABAVNA
PRIREDITVE

VELIKA ZDRAVILIŠKA
vstopnina za starše
150 din

DVORANA
- igra ansambel "CMOK"
- z zabavnim programom sodeluje
mladinska skupina iz
Celja

2. 1. 1984 ob 20. uri
ZDRAVILIŠKI DOM
cena 200 din

- igra ansambel
"CMOK"

REKREACIJA IN SPROSTITVE

Bazena s termalno vodo v HOTELU DOBRNA in ZDRAVILIŠKEM DOMU bosta odprta vsak dan od 10. do 20. ure.

V kabinah ZDRAVILIŠKEGA DOMA se lahko odločite za termalno ali osvežujočo - smrečno kopei vsak dan od 7. do 18. ure.

Ročno masažo lahko koristite v HOTELU DOBRNA vsak dan od 8. do 14. ure.

Sauna, trim kabinet in keglišče bodo odprti vsak dan od 8. do 20. ure.

ZA VSE TISTE, KI SI ŽELITE VEČ SPROSTITVE IN DRUŽABNOSTI, SMO PRIPRAVILI 4 DNEVNE PAKETE za 5.600 din V HOTELU DOBRNA IN ZA 4.600 din V ZDRAVILIŠKEM DOMU.

V ceno aranžmana so vključeni 4 polni pensioni, svečana silvesterska večerja, kopanje v bazenu, enkratna uporaba saune ali trim kabineta, novoletni ples v Hotelu Dobrna ali v Zdraviliškem domu in turistična taksa. Za enoposteljno sobo boste doplačali v Hotelu Dobrna 500 din oz. v Zdraviliškem domu 200 din.

POSTREGLI VAS BOMO TUDI Z BOGATO IZBIRO JEDI, IZBRANIMI PIJAČAMI IN KOKTEILI. ZA NAJMLAJŠE PA BOMO PRIPRAVILI POSEBNO IZBIRO SLADIC.

VESELITE SE Z NAMI, MI PA VAM ŽELIMO SREČNO NOVO LETO 1984!

5. januarja 1984 izide prvi

NOVI TEDNIK

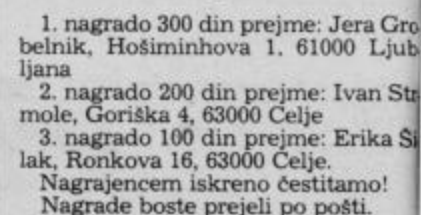
v letu 1984

v njem vam bomo, dragi bralci,
izpolnili dolgoletno željo.

Objavili bomo roman RAZBOJNIK
GUZAJ.

Ob tem pa bomo objavili še podlistek
PO GUZAJEVH SLEDEH.

Naročite Novi tednik še danes!

1. eden naših največjih arhitektov (Jože),
2. mesto v brazilski državi Rio Grande,
3. čopast ptič,
4. rdeča zvezda, prva po velikosti v Škorpionu,
5. črevesno obolenje, driska.

bodeči NOVI TEDNIK

Perspektivno

Med nedavnim pogovorom z novinarji je direktor Uniorja Marjan Osole med drugim tudi omenil, da iščejo v Zrečah še bolj toplo vodo. In če bodo speli, potem bodo razvijali še kaj.

»Samo o tem še zdaj ne morete pisati«, je še omenil.

Ko ga je nek novinar vprašal, kdaj pa, mu je odgovoril kar njegov kolega, ki tamkajšnje razmere dobro pozna:

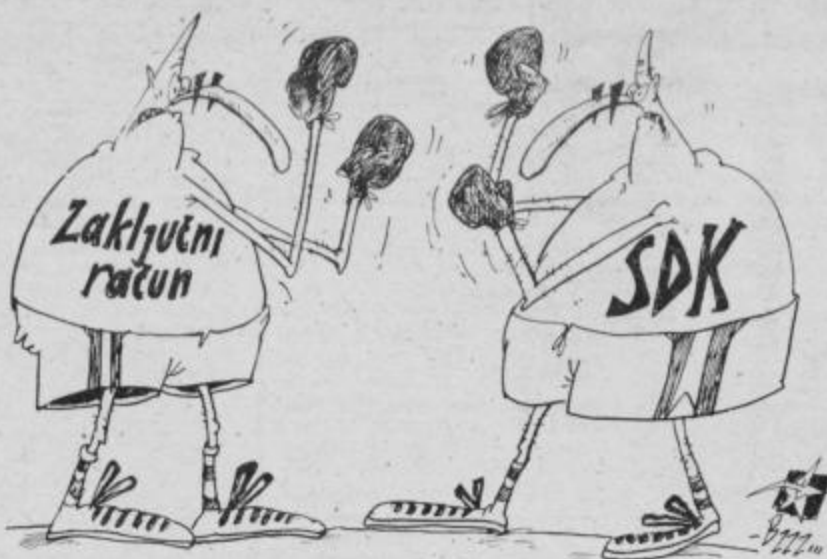
»Ko bodo toplisce gotove!«

Selitev

Ko je prišlo do rokometnih izgrede na celjskem igrišču, so »izključili« celjsko igrišče in rokometiši so igrali tekme v Škofji Loki.

Po zadnjem večjem izgredu v Celju, so zdaj »izključili« še celjsko sodišče. Nadaljevanje bo potekalo blizu Škofje Loke - v Kranju.

Pa ne zato, ker bi prišlo na celjskem sodišču do kakšnega izgreda - ampak zato, da ne bi prišlo.

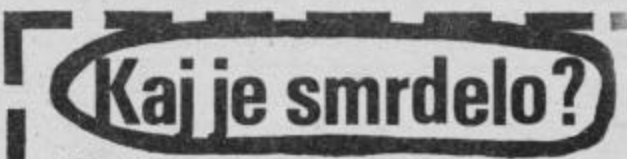
Košarkarska

Zadnji dogodki s košarkarske tekme med Libelo in Olimpijo nazorno dokazujejo, da lahko tudi košarkarji, ki skačejo sicer visoko, nizko padejo.

Prodaja

Nekateri menijo, naj bi tudi v Celju pripravili boljši trg. Drugi pa pravijo, da tako ne bi imeli kaj prodajati.

Pa to ni res: kaj pa že obrabljene govore, reference, pa stare obljube!

A je že nehalo?

Usmerjeno

Sadovi usmerjenega izobraževanja se na Celjskem že kažejo. Za to obstajajo trdni dokazi.

Nekaj šol oziroma oddelkov, izobražuje učence usmerjeno - v zavode za zaposlovanje.

Aktualna

**Prav veliko govoric!
Koliko od teh resnic?
Tega se pa še ne ve -
če ne reče nam nihče!**

Sodelovanje

Pa je le prišlo do sodelovanja med Žalcem in Celjem. In to prav pri vodi.

Žal ne pri pitni vodi oziroma vodnih virih, ampak pri topli vodi, ki naj bi jo za ogrevanje pripeljali iz sosednje občine - iz Šoštanj.

Morda pa se bodo predstavniki celjske in žalske občine ob teh razpravah o topli vodi še toliko zagreli, da bodo začeli sodelovati še kje!

Na Mariborski dobivamo novo prometno križišče, kjer pa verjetno načrtovalec še sam sebe išče!

**HEDVIKA BARIŠIČ -
ŽENSKO FRIZERSTVO**
Drapšinova 6 (Dečkovo naselje)
CELJE

Čestita vsem strankam, delovnim ljudem in občanom SREČNO NOVO LETO 1984!

KANUS OBJAVO JE **KANUS**
OMOGOČIL

Potep po pacifiškem paradižu

Piše
Stane Žilnik (2)

Kanibalska zgodovina

Prvi Evropejci, ki so obiskali Fidži so na staro celino prinesli zastrašujoče zgodbe o ljudožercih, ki prebivajo na teh otokih. Med drugimi je krožila tudi zgodba o nekem plemenskem poglavarju na otoku Vita Levu, ki je med svojim »mandatom« tako ali drugače serviral kar 999 ljudi. In to si je seveda štel v posebno čast. Pripravljali so jih po posebno receptu tako, da so žrtev ogradili s kamenjem in jo, začinjeno s posebno zelenjavo, skuhalo. Tako so otoki dobili ime - Ljudožerski otoki.

Danes je to le še del njihove burne zgodovine, ki pa je za mnoge strokovnjake še vedno zanimiva. Domnevajo namreč, da se je ljudožerstvo razvilo iz potrebe. Menijo, da je bilo Fidžijcem uživanje človeškega mesa edina rešila bilka med njihovim preseljevanjem čez morje.

Povsem verjetna pa je tudi razlaga, da so po njihovem verovanju jedli nasprotnike zato, da bi si pridobili del njihovih lastnosti.

Sicer pa so Evropejci že od nekdaj hvalili prirojeno gostoljubnost Fidžij-skih domačinov. Celo tisti, ki so prinašali v Evropo razne ljudožerske pove-sti in novice, so v isti sapi priznavali, da so domačini zelo prijazni do tujcev - seveda, v kolikor jim niso ti vzbudili kakšnih kulinarčnih asociacij.

»Čez udobje ga ni!«

Vojne med plemeni na otoku Fidži je skušal izkoristiti plemič Ma'afu'o-tu'itonga s sosednjega otoka: Ravno, ko so se medplemenske vojne raz-plamtele do vrhunca je napadel otočje Fidži in skušal uresničiti željo po veliki kraljevini Tongi. To bi mu tudi uspelo, če ne bi Fidžijci prosili za po-

moč Angleže. Tako je otočje Fidži po-stalo prostovoljna britanska kolonija.

Odnosi med Angleži in domačini so bili, v nasprotju z drugimi britanskimi kolonijami, prav odlični. Le nečega Angleži Fidžijcem niso mogli prepriča-ti. Namreč tega, da bi delali na njihovi-h velikih nasadih sladkornega trsa. Domačini so bili od nekdaj navajeni lagodnega življenja, saj jim je mati na-rava v izobilju nudila vsega, kar so potrebovali za obstoj. Niti na misel jim ni prišlo, da bi garali na angleških plantažah.

Tako novim gospodarjem ni pre-ostalo drugega, kot da so za delovno silo pripeljali južne Indijce. Ti so bili navajeni dela v težkih razmerah in še zadovoljni so bili, da jim ni bilo treba več stradati in umirati od lakote, kot njihovim vrstnikom v rodni Indiji.

Sčasoma so se tudi Indijci začeli osamosvajati. Kupovali so zemljo in na njej gojili sladkorni trs. Danes jih je po številu več kot pravih Fidžijcev.

Kava ne diši po kavi

Kdor želi vsaj bežno spoznati fidžij-ski utrip, mora doživeti njihov obred pitja kave, ki se tesno prepleta z njihovim vsakdanom. Njihova kava nima s kavo pravzaprav nič skupnega, saj je narejena iz korenin neke vrste poprova-ca. Je umazano blatne barve in trpke-ga okusa.

Korenine izkopljejo vsako drugo le-to. Narežejo jih in posušijo. Nato jih sproti tolčejo v posebnih storih. Zdrob dajo v gazo in dolivajo vodo. Medtem zdrob stiskajo z roko. To je delo fan-tov, ki se pripravljajo za vstop v moški stan.

Obred pitja kave pripravijo ob po-sebno slovesnih dogodkih, poroki, roj-stvu in tudi smrti. Namenjen je dolo-

čeni osebi, ki dobi med tem obredom nek poseben »status«. Po njenem raz-položenju se namreč ravna vsi pri-sotni.

Ko je kava pripravljena, jo po tradi-ciji nekdo poskusi, če ni zastrupljena. Nato pije kavo oseba, ki ji je ceremo-nial namenjen in šele potem najvišji v njihovi hierarhični skupini.

Predno vzameš skodelo kave v roke, moraš dvakrat zaploskati in reči »taki-taki«. Zaploskaš tudi, ko kavo spiješ. Takrat reče »amanda«. Ploskanje po-novijo tudi vsi ostali.

Pitje se ponavlja v presledkih 10 do 15 minut, traja pa lahko tudi deset ur. Medtem se ves pogovor suče okrog »glavne osebe«. Včasih domačini tudi zaigrajo in zaplešejo - moški zase, žen-ske zase.

Obredu smejo prisostvovati le odrasli. Ceremonial je pravzaprav odraz njihovega pojmovanja vljudnosti in gostoljubnosti.

»Ognjeni ples«

Otok Mbengga je dom fidžijskih og-njehodcev. Hoja, oziroma ples po žare-čem kamenju je dinstvemu folklorni običaj, ki ga res ne kaže spregledati.

Vodne kamne namečejo na grmado, ki gori nekaj ur. Vroče kamenje nato razgrnejo po tleh v obliki meter širokega in štiri metre dolgega pravokotnika. Prvi stopi na razeljeno kamenje pogla-var, Z bosimi nogami stopa s kamna na kamen. Pri vsakem koraku za tre-nutek obstane in se s stopalom zavrti sem ter tja. Glasbeniki izvajajo iz tol-kal zamolkle tone spiritualne glasbe.

Za poglavarjem zaplešejo po vročem kamenju še ostali. Obblečeni so v njihove narodne noše, ali bolje, oviti so le okrog bokov, pa glavah pa niso vence zelenja.

**IZDELAVA SPOMINKOV
ANTON HEDL**
Zabukovica 41
p. GRIŽE

Po naročilu izdelujem:

- vse vrste odlitkov iz barvnih kovin; litje v pesek in kokile
- spominske-darilne slike (galvansko obdelane)
- napisne plošče in plakete - bron
- turistične spominke

**VSEM POSLOVNIM PARTNERJEM
IN OBČANOM ŽELIM USPEŠNO
IN ZADOVOLJNO NOVO LETO 1984**

MODNI NASVETI

Novoletna obleka

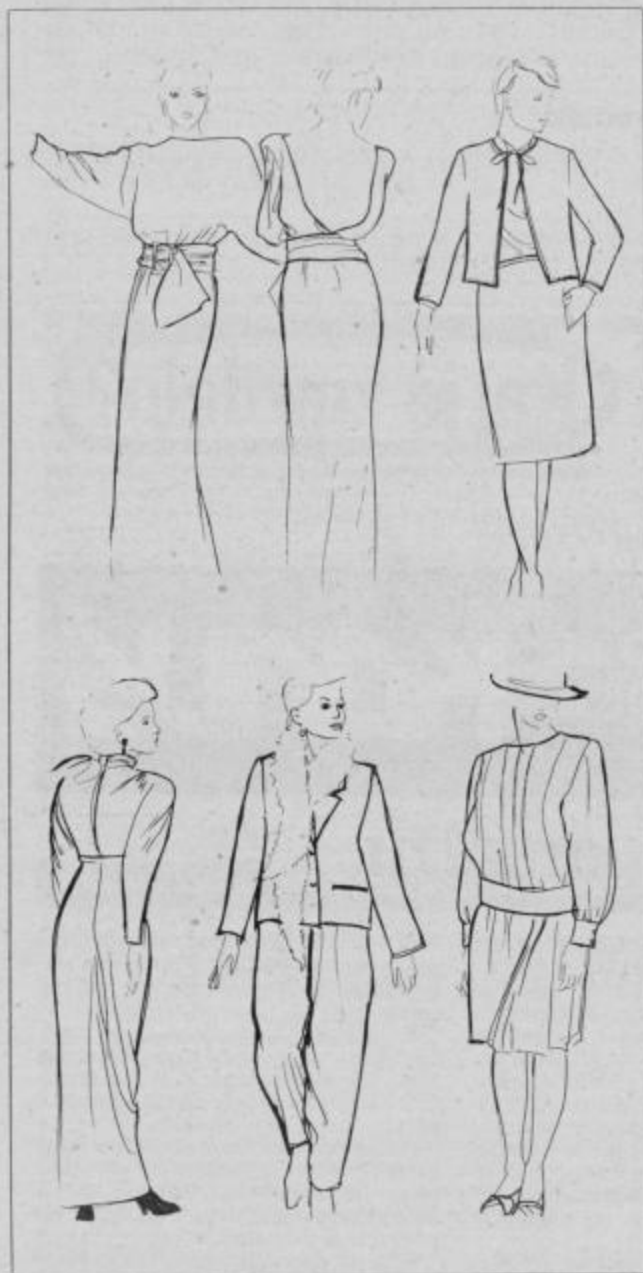
Bliža se Novo leto, čas ki se ga vsi veselimo in nestrpno pričakujemo. Vsakdo bo preživel to najdaljšo noč v letu buden, ob dobri jedi in pijači, da pa bo počutje pri-

Pripravlja Duška Šorn

jetnejše posvetimo še del časa primerni garderobi. Čeprav boste morda preželi to noč v krogu domačih, si riadenite malo bolj slavnostno obleko, da le ne bo ta dan takšen kot ostalih 364 dni v letu. Dodajmu konček slavnostnega nadiha.

Orisala vam bom letošnje smernice modnih središč. V

letošnji večerni modi je zastopan glamour stil: to so izrazito ženski modeli, ki so povzeti po vzoru Hollywooda petdesetih let. Krila so ozko oprijeta, obleke imajo največkrat globoke hrbtnje dekolteje in globoke kimono rokave. Glamour stil so obleke z ozkimi boki in nabrani krili. Doživljamo tudi povratek »coctail« oblek, ki segajo do gležnjev ter dolgih večernih oblek, ki so največkrat zelo oprijete. Materiali za ta stil so: wila-volna, saten, žamet, taft, moire. Barve pa so: največ je črne, veliko je tudi svie, črna v kombinaciji s svetlečimi dodatki je tudi letos aktualna v večerni toaleti, tudi belo se najde v večerni modi. Poleg teh večernih mladih »nebarvah« pa si lahko izberemo tudi svojo barvno lestvico.

ZDRAVILNE RASTLINE

Hrast

Hrast (*Quercus robur* L.) je po Evropi splošno razširjeno listopadno drevo, ki ga spoznamo po sedečih ali kratkopeceljatih, gladkih in motno zelenih listih z zaobljenimi listnimi krpami. Najraje raste po ilovnatih tleh in se izogiba apnenčastih tal. Drevo lahko dočaka 2000 let in tedaj lahko meri v premeru več kot 9 metrov. Taka drevesa so v svoji okolici zelo znana, dajejo jim imena kraljev in ljudskih junakov, ob njih se pogosto shajajo romarji in v njihovi senci časte svetnike. To izročilo izvira še iz pradavnine, ko so ljudje častili razna božanstva. To je razširjeno predvsem pri germanskih narodih.

Nas zanima hrast kot zdravilna rastlina in tu nabiramo mlado listje, in pa mlado, svežo skorjo. Ta vsebuje več kot 20% tanina, nato galno kislino, elagne, floeoglucinoles, taninsko barvilo flobafen, smole, pektinske snovi, sladkorje, kvercetin in grenak kvercin. Hrastova skorja je izrazit adstringens antiseptik in protistrup težkim kovinam in alkaloidom. Nabirajo se tudi plodovi, ki jih vsi dobro poznamo. Zelod vsebuje približno 30% škroba, nekaj tanina, maščobe, sladkorje, kvercetin, limonovo kislino in fosfate.

V lekarni se uporablja hrastova skorja in ker vsebuje precej česlovine, je mnogostransko uporabna. Iz nje kuhamo čaj, ki ga v malih količinah uporabljamo pri vnetjih želodčne in črevesne sluznice in pri črevesnem katarju. Tako vzamemo 40 g hrastove skorje in jo kuhamo v pol litra vina in dodamo dve veliki žlici medu. Kuhamo počasi pol ure in nato precedimo. Ta čaj pijemo po malih požirkih in pozitivno delovanje srca in zaustavlja krvavenje v želodcu in črevesju ter pljučih ter je zdravilen pri hemoroidih, fisulah itd. Čaj iz hrastove skorje se daje tudi kot obkladek pri nekaterih kožnih boleznih, kot so rane, gnojenja, čir, nečista koža, akne, in tudi kot kopel nog, ki se preveč potijo. Kopeli iz hrastovega lubja lajšajo bolečine pri ozeblinah in ugodno vplivajo na zdravljenje.

S tem čajem lahko tudi grgramo pri vnetju grla, ustne votline in za utrjevanje zobnega mesa.

Zdravilno je tudi mlado hrastovo listje in sicer si lahko pripravimo čajno mešanico iz enakih delov hrastovih listov, šentjanževih rož, melise in pelina. Žlico čaja poparimo z dvema deli vode in pustimo, da se ohladi in takšen čaj pijemo po požirkih večkrat na dan pri slabem apetitu, slabokrvnosti in za jačanje želodca.

Tudi želod se uporablja kot zdravilo. Iz njega se pripravlja nadomestek za kavo in se uživa podobno kot cikorijska kuhan v mleku; napitek je doberdejen pri utrujenosti, slabokrvnosti, nervozni, nespečnosti.

Na hrastovih listih zrastejo izrastki, ki jih poznamo kot šiške. Nastanejo po vbodu muhe šiškarice in so tudi zdravilne. Tudi iz njih se pripravlja dekokt in se uporablja tako zunanje kot notranje, in ne samo kot adstringens, temveč služi tudi kot protistrup pri zastrupitvah s težkimi kovinami in alkaloidi. Iz šiške se pripravlja tinktura gallarum in pridobiva tudi oficinalni tanin za grgranje, izpiranje posipavanje ran in za pripravo taninske masti. Če vzamemo tinkturo iz šiške, mire in ratanije dobimo tekočino, s katero si masiramo zobno meso, če nam dlesni krvavijo in se nam dela kakšno vnetje v ustih in na jeziku.

BORIS JAGODIČ

RECEPT TEDNA

Leča po francosko

Potrebujemo: 500 g leče, eno sesekljano čebulo, 100 g na kocke zrezane mesnate slanice, šopek dišavnic, 1 koren, 1 čebulo potaknjeno s klinčki, 60 g surovega masla, 20 g moke. Lečo kuhamo približno eno uro.

Lečo operemo, jo za nekaj ur namočimo, potem pa postavimo v isti vodi, v kateri smo jo namakali. Solimo, ji dodamo šopek dišavnic, koren in čebulo s klinčki ter

počasi kuhamo. Sesekljano čebulo in slanino pražimo na maslu, da rahlo zarumenita, ju zalijemo z vodo, zavremo in zgostimo z moko. V to omako stresemo ocejeno lečo, jo previdno premešamo in damo na mizo.

Italijanski kotleti

Potrebujemo: štiri kotlete po 150 g, sol, poper, dve jajci, štiri žlice drobtin, dve žlici naribanega sira, nožvo konico timijana in rožmarina, tri žlice olja za pečenje, štiri paradižnike in pol šopka peteršilja.

Kotlete nekoliko potolčimo, posolimo in popopravimo. Jajca ubijemo in jih dobro razvrkljamo. Drobne pomočimo v kotlete. Vrobnje pomočimo z naribanim sirom, timijanom in rožmarinom. V to mešanico damo kotlete. Olje segrejeemo v ponvi in kotlete po vsaki strani opečemo zlatorjavo. Nato damo pečene kotlete na toplo, v preostali maščobi pa prepražimo paradižnik, narezan na drobne koščke. Dušene paradižnike nato prelujemo čez kotlete in posujemo s peteršiljem. Zraven ponudimo rižoto in mešano solato. Zejo si potežimo s kozarcem metliškega roseja.

Posredovalnica z veliko izbiri - mali oglasi v Novem tedniku

TO IN ONO O RIBAH

Krap

Verjetno je krap riba, ki jo največ lovimo. To še posebej velja za priljubljenostne ribiče, saj ribarjenje krapa ni zahtevno, pribor je enostaven, ujamo pa lahko tudi izredno veliko ribo. Krap zraste, v ugodnih razmerah, preko metra v dolžino in kot tak tehta preko 20 kg. Zanimivo je, da je ta velikan v sorodu z malo zlato ribico, ki jo vidimo skoraj v vsakem akvariju. Naj mimogrede omenim, da so Kitajci vzgajali zlate ribice že pred 2400 leti. Tudi krapova prvotna domovina je Daljni vzhod zato ni čudno, da nas ravnodušno obnašanje, tako krapa kot zlate ribice, spominja na stare kitajske filozofe.

Krap lahko dokaj hitro napolni svoj prazen želodec, saj ni prav nič izbiren. Zadovalji se, ali z vodnimi rastlinami ali pa z vodnimi živalmi, kot so razni polži ali žuželke. Njegova vzreja torej ni kdovekaj težavna, zato je naša najpomembnejša gospodarska riba. Vzrejamo ga v nizkih ribnikih s precejšnjo površino. S križanjem in pa selekcijo smo dobili več ras, ki se razlikujejo od v naravi živečega krapa. Tako poznamo veleluskinarja, zrcalarja, usnjarja in nava dnega luskinarja. Med sabo se razlikujejo predvsem po številu lusk, pa tudi po obliki telesa.

Lahko se pohvalimo, da v vodah ribiškega območja Zveze ribiških družin Celje, živi lepo število krapov. Predvsem v umetnih akumulacijah kot so Šmartinsko jezero,

Tratno in Sotelsko jezero, pa tudi v ribnikih nekaterih ribiških družin. Za lov krapa v teh vodah lahko priložnostno ribič skoraj povsod kupi enodnevno ribolovnico.

Krapa lahko lovimo s plovcem ali brez, na dnu kot pravimo. Uporabimo lahko različne vabe, saj krap prime na deževnika, krompir, sir, kruh, testo, žgance in koruzo. V inozemstvu lahko kupimo »specialne« zmesi za lov krapa, pri nas pa nekateri mešajo razne sestavine po včasih že kar komičnih receptih. Na prijem krapa moramo običajno dalj časa čakati, zato ribnice ne držimo v rokah, temveč jo postavimo na

Piše Ignac Jevnišek

rogovile. Zgodi se, da se krap ujame kar sam in ni nas malo, ki jim je odnesel v vodo nič kaj poceni ribnice s kolescem vred. Zapeti krap se silovito upira, zato mu moramo precej popuščati preden ga spravimo na suho. Sam sem nekoč videl, kako je ujeti krap kot za šalo zlomil ribiško palico nekemu ne preveč večernemu ribiču. Zanimivo je, da lahko krap še več ur živi izven vode, še posebej če ga zavijemo v mokro krpo. Mnogi ribiči prinesejo na ta način še živega krapa domov, kjer si potem v kopalni kadi opomore in veselo zaplava. Na ta način izgubi, v dveh ali treh dneh, krapovo meso okus po blatu. Tudi drugače je njegovo meso okusno, čeprav nekoliko mastno.

HORTIKULTURNI KOTIČEK

Rastline v notranjih prostorih (1.)

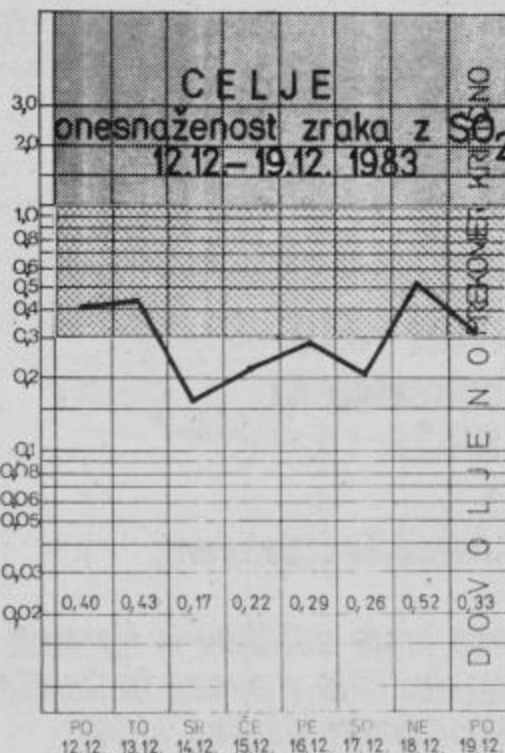
Krasitev stanovanj in drugih življenjskih prostorov s cvetjem in rastlinjem sodi že od nekdaj med kulturne človekove potrebe. Če kdaj, potem se prav v današnjem času ta potreba čedalje bolj čuti. Drži, da postane vsak prostor, pa če je še tako skromen, mnogo prijaznejši, če ga okrasimo z vazo cvetja, lončnico ali kakšno drugo okrasno rastlino. Moderne stanovanjske kulture si danes ne moremo več zamisliti brez rastlin.

Tem vprašanjem namenjamo tudi današnji in nekaj naslednjih prispevkov v tej rubriki.

Osnovna načela za krasitev notranjih prostorov. Pri kakršnikoli krasitvi prostorov z rastlinjem je treba upoštevati, da rastline potrebujejo primerno svetlobo, zrak in vlago. K temu priključujemo še prehrano in varstvo rastlin

pred boleznimi in škodljivci. Uspeh dekoracije pa bo največkrat le tedaj, če dodamo rastlini še stalno mesto, ki bo ustrezalo njenim zahtevam. Mesta, ki so slabo razsvetljena, niso primerna za nobeno rastlino. Najbolj ugodno mesto sta vsekakor okno in njegova neposredna bližina. Pri vzhodnih in severnih legah dajemo prednost oknu, pri južnih in jugozahodnih legah pa bolj njegovemu neposrednemu okolju. Pri južnih legah so pri oknu samem sončni žarki premočni. Ti lahko povzročijo zastoj v rasti ali ožgejo rastline, seveda samo v primeru, če ni mogoče zasenčevati. Glede na naraščajočo dnevno svetlobo so za rastline primerni še tili prostori: okno, naproti ležeča stena, visoki deli pohištva, stranske stene pa tudi strop.

HORTIKULTURNO DRUŠTVO CELJE

Zrak v Celju

Vremenske razmere

V začetku tedna se je nad našimi kraji še zadrževala oblačna nizkega zračnega pritiska, v drugi polovici tedna pa je pričel dotekati toplejši zrak.

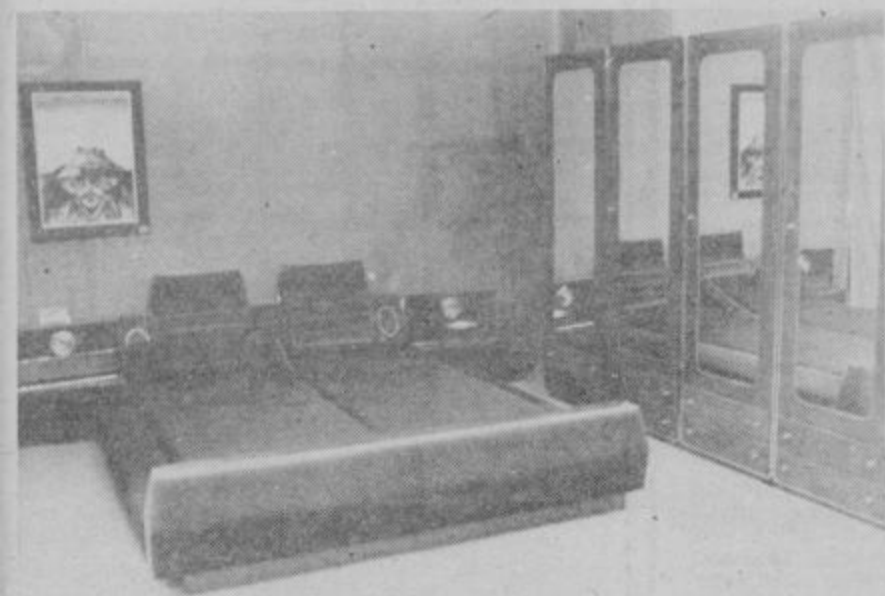
Jutranje temperature so se gibale med -8 in -2 °C, opoldanske med -5 in 0 °C in večerne med -8 in +1 °C. Prevladali so vzhodni vetrovi šibke jakosti.

Onesnaženost zraka

24-urne povprečne koncentracije SO₂ v zraku so v preteklem tednu štirikrat presegle zgornjo dovoljeno mejo. Ta visoke koncentracije SO₂ v zraku so se pojavile zaradi intenzivnega kurjenja. Onesnažen zrak se je zaradi dolgotrajnih jutranjih inverzij in šibkih vetrov dolgo zadrževal nad mestom.

lesnina

PRODAJNI CENTER LEVEC Oddelek spalnic

Med 30 razstavljenimi spalnicami vam prave ne bo težko izbrati.

V Lesnini v Levcu vas pričakujejo.

Njihovi strokovnjaki vam bodo radi svetovali.

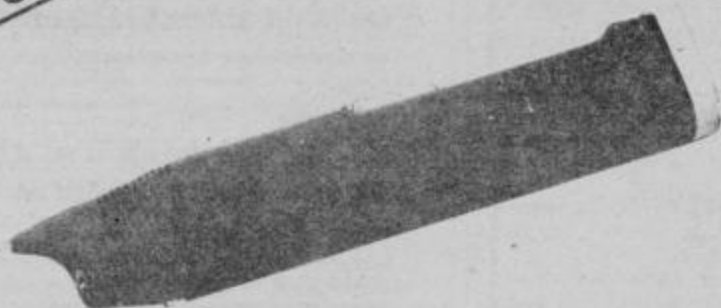
ZMAJ
1923 1983

Kombinirana baterijska svetilka
z grelcem za odtaljevanje
avtomobilskih ključavnic

ELEKTRA

NOVO PRAKTIČNO

Tako kot marsikdo smo se tudi mi v tovarni baterij ZMAJ vedno jezili na zamrznjene avtomobilske ključavnice, ko se nam v zimskih jutrih tako mudi! Zato smo izdelali nov, zanimiv in nadvse uporaben pripomoček, ki nas rešuje "večnih zimskih zagat".

Naj zunaj še tako zmrzuje, se odslej z veseljem odpravljamo na pot, saj avto lahko odpremo brez težav, ker imamo grelec za odtaljevanje avtomobilskih ključavnic — **ELEKTRA**.

Grelec **ELEKTRA** pa lahko uporabljamo vse leto, ker je to pravzaprav kombinirana baterijska svetilka, ki nam lahko služi kot:

1. učinkovit grelec za odtaljevanje zamrznjenih avtomobilskih ključavnic, ključavnic za prtljavnike itd.,
2. ličen kemični svinčnik (pisanje nam olajša mini svetilka nad svinčnikom),
3. priročna žepna baterijska svetilka (ki bo koristna tudi v ženskih torbicah).

NAČIN UPORABE:

1. Če želimo **PISATI** s kemičnim svinčnikom, bomo premaknili drsno stikalo 1 naprej.
2. Za **ODTALJEVANJE AVTOMOBILSKIH KLJUČAVNIC** premaknemo drsno stikalo 1 nazaj in tako izvedemo toplotni trak, počakamo 20 sekund, trak potegnemo 1 cm nazaj in ga vtaknemo v zamrznjeno ključavnico.
2. Če hočemo **LUČ**, pritisnemo na gumb 2 in lučka sveti, dokler pritisnemo na gumb.

4. Kadar je treba **ZAMENJATI BATERIJE** ali **KEMIČNI VLOŽEK**, kombinirano svetilko naprej **RAZSTAVIMO**: izvlečemo držalo 3 iz stranskega pokrova 4, dvignemo in izvlečemo stranski pokrov 4 ter odpremo ohišje, tako da dvignemo zgornji del in ga ločimo od spodnjega.

primerno darilo

Iskra, baterije Zmaj
Ljubljana, Stegne 23

NAJ ISKRA MIRU IN SOŽITJA
MED NARODI VZPLAMTI V
SVETU ZA SREČNO PRIHOD-
NOST NAŠIH NAJMLAJŠIH

TO SO ŽELJE V LETU

1984

NAŠIH DELAVCEV

BLAGOVNICA
TKANINA
TRIM
DEKOR
GREGOR
VERONIKA
CICIBAN
IGOR
TINA
DONAT
MOJCA
STILES

Cellje - Prešernova 10

Cellje - Miklošičeva 1

Cellje - Stanetova 10

Cellje - Ljubljanska 6

Cellje - Zidarska 4

Cellje - Tomšičev trg 16

Cellje - Stanetova 16

Cellje - Lilekova 1

Rogaška Slatina

Titovo Velenje

Sevnica

TKANINA CELJE

TOZD MALOPRODAJA

Izvilleček iz programa zimske službe 1983/1984, ki se opravlja na lokalnih cestah in mestnih ulicah

Na območju občine Celje opravljajo zimsko službo tri delovne organizacije in sicer:

- Cestno podjetje, na regionalnih in magistralnih cestah
- Komunala Celje, TOZD Ceste – Kanalizacije, na lokalnih cestah ter mestnih ulicah in
- Komunala Celje, TOZD Javne naprave, na ožjem območju mesta čistijo prehode za pešce ter hodnike za pešce.

Seveda so zimsko službo dolžni opravljati tudi drugi, in to predvsem hišni sveti, delovne ter druge organizacije ter posamezniki v primeru, da je stanovanjska hiša ob hodniku za pešce.

Republiška skupnost za ceste financira delo, ki ga opravlja Cestno podjetje, Občinska komunalna skupnost pa delo, ki ga opravlja TOZD-a Ceste – Kanalizacije in Javne naprave.

Z novim Zakonom o cestah z Novim letom preidejo v gospodarjenje Cestnemu podjetju vse lokalne ceste. Ker pa še niso urejene vse formalno pravne zadeve, se bo v zimskem času še delo opravljal »po starem«, in bo torej prevzelo Cestno podjetje zimsko službo na lokalnih cestah šele ob koncu prihodnjega leta.

Na območju občine Celje imamo 150 km lokalnih cest ter 110 km mestnih ulic, kjer se opravlja zimsko služba in obsega naslednja dela:

- pluzenje snega z eventualnim odstranjevanjem,
- posip proti poledici,
- ročno ali strojno čiščenje snega na prehodih za pešce ter hodnikov za pešce.

Delo se opravlja prioriteto. Vzrok za to je predvsem v tem, ker imamo za zimsko službo le omejena sredstva, izvajalci z obstoječim strojnimi in voznimi parkom pa ne zmorejo opraviti dela na vseh teh površinah v krajšem času. Posamezne javne prometne površine s prometnega stališča tudi niso toliko pomembne, da bi morali s pluzenjem ali posipanjem pričeti takoj.

Pri tako imenovani »prvi prioriteti« pričnejo z delom takoj, ko zapade 5 cm snega ter sneženje še traja. Zimska služba se v tej prioriteti izvaja na območju mestnega središča, ki je omejeno z Ul. XIV-divizije, Aškerčevo, Levstikovo, Gregorčičevo, Jurčičevo ter levim bregom Savinje, opravlja se tudi na vseh lokalnih cestah ter mestnih ulicah, kjer potekajo avtobusne proge. Z delom se prične takoj, tudi ponoči ali v času praznikov.

V prvi prioriteti se samo ročno čiščenje snega opravlja po dnevi.

V takoimenovani drugi prioriteti se izvaja zimsko služba na vseh ostalih površinah s tem, da se z delom prične, ko zapade 15 cm snega, delo se opravlja samo podnevi, tudi v času praznikov.

V letošnjem letu planiramo za zimsko službo 14 mio din. Poudariti pa moramo, da so ti stroški dokaj visoki, napram vsem dohodkom, ki jih komunalna skupnost pridobi za vzdrževanje komunalnih objektov in naprav, vzdrževanje cest ter ostalega. Tako znašajo stroški za 24

urno opravljeno delo, če zapade 20–25 cm snega od 400–600 tisoč dinarjev.

Nadzor nad izvajanjem del opravlja strokovna služba Delovne skupnosti za gospodarjenje s stanovanjskimi in komunalnimi objekti, v svoji pristojnosti pa tudi Postaja Milice, inšpekcijske službe občine, delno pa seveda tudi krajevne skupnosti.

Da delo poteka v dogovorjenih programih, ter, da se lahko ukrepa v izrednih primerih, je imenovan štab zimske službe, ki vsa dela usklajuje, sestane pa se po potrebi, glede na razmere.

Organizirana je tudi dežurna služba, ki traja neprekinjeno od pričetka do konca zime, v stalni pripravljenosti je tudi stroj za posipanje proti poledici. Prav tako mora biti v stalni pripravljenosti tudi 35 zaposlenih in to strojnikov, šoferjev ter delavcev.

Po splošni oceni inšpekcijskih služb, Postaja Milice ter ostalih se opravljanje zimske službe iz leta v leto izboljšuje in lahko rečemo, da se na našem območju opravlja zadovoljivo.

Izvajalci so pri svojem delu dostikrat močno ovirani. Posamezne ulice so ozke in v kolikor na tej ulici parkira samo eno vozilo je zaradi tega pluzenje ali posipanje proti poledici nemogoče in ostane taka ulica v celotni dolžini nespluzena. Dokajšnji problemi so tudi pri tako imenovanih slepih ulicah. S pluzenjem bi namreč stanovanjcem na koncu ulice dohode dobesedno zasuli z snegom.

Dostikrat izrečenim kritikam na račun opravljenega dela botruje nepoznavanje odgovornosti ostalih. Po sprejetem Odloku o zimski službi morajo pred svojimi poslopi zimsko službo izvajati lastniki stanovanjskih objektov, trgovske ter druge delovne organizacije ter hišni sveti.

Za posip proti poledici imamo na zalogi 1500 t soli, kar bi po izkušnjah iz prejšnjih let moralo povsem zadostovati. Za letošnje leto smo se tudi odločili, da lahko predstavniki hišnih svetov ter krajevnih skupnosti dobijo na TOZD-u CE-KA sol brezplačno za posip proti poledici pred svojimi objekti.

Tudi letos zna biti nekaj problemov pri čiščenju hodnikov za pešce in to predvsem v Vrunčevi, Prijateljevi ter Ul. Frankolovskih žrtev. Kljub temu, da smo že pred več kot letom dni naročili dodaten traktor za to čiščenje, le-tega ni bilo mogoče dobiti, ker je prodaja izključno za devize, teh pa seveda nimamo.

Po dogovoru z uredništvom Radia Celje, bo v jutranjih informativnih oddajah kratko sporočilo dežurnega zimske službe, kjer bo predvsem povedano o stanju cest, o eventualnih zaporah zaradi pluzenja ali odstranjevanja snega ter ostale informacije, ki bodo občanom, predvsem pa voznikom motornih vozil v pomoč oziroma opozorilo.

Vsekakor pa je dejstvo, da je odgovornost za kvaliteto in s čim manjšimi stroški opravljeno delo na nas vseh.

OBNOVA

TELEFON h. c. (063) 21-020
DIREKTOR 24-818

Razpisna komisija delavskega sveta DSSS

razpisuje
prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.

– vodenje finančno – računovodskega sektorja

Za opravljanje navedenih del je lahko imenovan delavec, ki poleg splošnih zakonskih pogojev izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da ima visokošolsko izobrazbo in 3 leta delovnih izkušenj
- da ima višješolsko izobrazbo in 5 let delovnih izkušenj

Kandidati za prevzem razpisanih del in nalog izdelajo predlog o načinu razvojnega programa delovne organizacije in v njem opredelijo svojo vlogo. Kandidatom so podatki o delu, poslovanju in razvoju delovne organizacije na voljo v tajništvu DO.

V skladu z družbenim dogovorom o kadrovski politiki v občini Celje se za razpisana dela zahtevajo še naslednji pogoji:

- širša družbena politična aktivnost
- ustvarjalnost, samoiniciativnost pri delu in sposobnost pri vodenju

Kandidat bo izbran za dobo 4 let. Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov:

GOP »OBNOVA« Celje, Lj. II., št. 1., 63000 Celje, s pripisom »za razpisno komisijo«.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 8 dneh po izbiri.

1. Gozdno gospodarstvo Celje – tozd Pohorje

s sedežem v Vitanju na osnovi sklepa delavskega sveta

razpisuje
prosta dela in naloge

VODJE TOZD POHORJE

2. Gozdno gospodarstvo Celje tok Slov. Konjice – Vitanje

s sedežem v Slov. Konjicah na osnovi sklepa sveta TOK

razpisuje
prosta dela in naloge

VODJE TOK SLOV. KONJICE – VITANJE

3. Gozdno gospodarstvo Celje, Delovna skupnost skupnih služb

na osnovi sklepa delavskega sveta

razpisuje
prosta dela in naloge

ADMINISTRATORKE V SEKTORJU ZA UREJANJE GOZDOV

Pogoji:

Pod 1)

Poleg splošnih pogojev določenih z zakonom mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

- dipl. gozdarski inženir
- opravljen strokovni izpit
- pet let delovnih izkušenj
- organizacijske sposobnosti vodenja
- družbenopolitična aktivnost

Pod 2)

Poleg splošnih pogojev določenih z zakonom mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

- dipl. gozdarski inženir ali gozdarski tehnik
- pet let delovnih izkušenj
- opravljen strokovni izpit
- organizacijske sposobnosti vodenja
- družbenopolitična aktivnost

Delovno razmerje pod 1 in pod 2 bo sklenjeno za nedoločen čas. Izbrana kandidata bosta imenovana za štiri leta. Kandidati morajo k prijavi na razpis predložiti tudi razvojni program in opredeliti svojo vlogo pri realizaciji tega programa.

Pod 3)

dvoletna administrativna šola eno leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s poskusnim delom 1 mesec.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v osmih dneh od objave na naslov:

Gozdno gospodarstvo Celje, Ljubljanska c. 13, 63000 Celje.

Kandidati bodo ob poteku izbire obveščeni v 30 dneh po poteku razpisa oz. objave.

KALČKO

nadev iz pšeničnih kalčkov

AROMATIZIRANO
Z USTRAJNIM AROMO

Neto
500 g

MERX

Oreh daje okus mnogim dobrotam. Enak okus jim daje KALČKO – praženi pšenični kalčki, ki so lažje prebavljivi, hitreje pripravljeni in mnogo cenejši.

*Naravno zamenjajte
z naravnim!*

Samoupravna stanovanjska skupnost
občine Celje objavlja

RAZPIS

stanovanj, ki so bila zgrajena s sredstvi za zadovoljevanje stanovanjskih potreb upokojencev, zaradi določitve prednostne liste upravičencev do stanovanj za leto 1984/1985 in sicer za:

- dvanaest garsonier,
- dvanaest enosobnih stanovanj,
- tri dvosobna stanovanja,
- dve dvoinsobni stanovanji in
- eno trisobno stanovanje ter

Razpis

posojil v skupnem znesku 7.000.000 din za pre-novo stanovanj in stanovanjskih hiš, ki so v lasti upokojencev, zaradi določitve prednostne liste upravičencev do posojil za leto 1983/1984.

1.

Upravičenec do družbenega stanovanja v skladu s tem razpisom je upokojenec, ki nima stanovanja ali, ki nima ustreznega standardnega stanovanja:

- če je občan občine Celje,
- če je upokojenec ali katerikoli član njegove družinske oziroma gospodinjne skupnosti ni imetnik stanovanjske pravice v standardnem stanovanju ali lastnik vseljivega standardnega stanovanja in
- če upokojenec doslej še ni imel ustreznega rešenega stanovanjskega vprašanja.

2.

Upravičenec do posojila za pre-novo zasebnega stanovanja ali stanovanjske hiše je upokojenec, ki je občan občine Celje in ki nima stanovanja ali nima ustreznega standardnega stanovanja.

Posojila za pre-novo se dodeljujejo za posege v stanovanja ali stanovanjske hiše, s katerimi se poveča koristna stanovanjska površina ali število stanovanjskih prostorov, predelajo očitno nefunkcionalna stanovanja ali zgradijo manjkajoče sanitarije.

Posojila se ne dodeljujejo za posege v stanovanja ali stanovanjske hiše, ki po standardih, veljavnih v stanovanjski, skupnosti, spadajo med dela tekočega vzdrževanja.

3.

Pri pridobitvi stanovanjskega posojila je upokojenec dolžan zagotoviti lastno udeležbo, ki znaša najmanj 30% od predračunske vrednosti prenove.

Za lastno udeležbo upokojenca se štejejo privarčevan denar, dokazan s hranilno vlogo, posojila na podlagi namenskega varčevanja ali vezave denarja za pre-novo pri banki, material, vloženo delo upokojenca in druga dokazljiva vlaganja v pre-novo stanovanjskega objekta.

4.

Vlogi za družbeno stanovanje je treba priložiti:

- potrdila o skupnih dohodkih upokojenca in članov njegove družinske oziroma gospodinjne skupnosti za leto 1983, med katere se všteta osebni dohodki, nadomestila osebnega dohodka, pokojninski prejemki, invalidnine, štipe-dije, otroški dodatki, preživnine, družbene denarne pomoči in podobno,
- potrdila o premoženjskem stanju,
- potrdila o stalnem bivališču in skupnem gospodinjstvu ter
- druga potrdila glede na posebne socialno materialne, zdravstvene ali druge okoliščine posameznega upokojenca.

5.

Vlogi za posojilo za pre-novo zasebnih stanovanj ali stanovanjskih hiš je treba priložiti:

- vsa potrdila, ki so našeta v 4. točki tega razpisa,
- gradbeno dovoljenje ali potrdilo o priglasitvi gradbenih del,
- dokaz o lastništvu (izpisek iz zemljiške knjige),
- predračun gradbenih del in
- dokaz, da so zagotovljena sredstva za lastno udeležbo.

6.

Rok za sprejemanje vlog znaša trideset dni od dneva objave tega razpisa.

Vloge za družbeno stanovanja in za posojila za pre-novo je treba v razpisnem roku poslati Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Celje, Celje, Gledališka 4, pri kateri prejmejo udeleženci razpisa tudi podrobnejše informacije. O rezultatih razpisa bodo udeleženci obveščeni najpozneje v šestdesetih dneh po izteku razpisnega roka.

SAMOUPRAPNA STANOVANJSKA
SKUPNOST OBČINE CELJE

Zaradi pomanjkljivega opisa dejavnosti samostojnega obrtnika Senič Jožeta v seznamu samostojnih obrtnikov občine Šmarje pri Jelšah v brošuri »Samostojno osebno delo v občini Šmarje pri Jelšah v obdobju 1968-1982« izdano iz strani Obrtnega združenja Šmarje pri Jelšah avgusta 1983, dajemo popravek oziroma pravilni opis dejavnosti in naslova:

Pravilno:

»Senič Jože, elektroinstalacije in napeljava strelovodov«

Prešernova 34 p. 63250 Rogaška Slatina
telefon: (063) 811-797

Obrtno združenje Šmarje pri Jelšah

CELJSKE MLEKARNE CELJE

Komisija za delovna razmerja DO Celjske mlekarne Celje
objavlja
prosta dela in naloge

Kmetijskega tehnika

za delo v surovinski službi (na terenu) - 2 izvajalca

Pogoji:

- končana srednja kmetijska šola
- odslužen kadrovski rok v JLA
- izpit za voznika B kategorije

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s poskusnim delom 2 meseca.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni od dneva objave na naslov:

Hmezad - Celjske mlekarne Celje.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v zakonitem roku.

ZDRAVSTVENI CENTER CELJE DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

objavlja
naslednja dela in naloge:

VODJA RAČUNOVODSTVA

Pogoji:

- visoka šolska izobrazba ekonomske smeri
- 5 let delovnih izkušenj v stroki
- 3-mesečno poskusno delo

VODJA ZDRAVSTVENE STATISTIKE

Pogoji:

- visoka izobrazba ekonomske ali zdravstvene smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- 3-mesečno poskusno delo

Delovna opravila so za nedoločen čas. Osebni dohodek po Pravilniku o osnovah in merilih za razporejanje dohodka delovne skupnosti skupnih služb.

Pismene prijave je treba poslati v roku 15 dni po objavi na naslov: Zdravstveni center Celje, kadrovska služba, Gregorčičeva 7, 63000 Celje.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 15 dni po sklepu Komisije za delovna razmerja DSSS ZC Celje.

Hvala prijatelji

Ob hudi prometni nesreči, ki se mi je pripetila 4. oktobra v Novem Celju in v kateri sem bil hudo poškodovan se želim zahvaliti vsem, ki so mi pomagali bodisi že na kraju nesreče, med prevozom v bolnišnico ali v sami bolnišnici.

Iskreno se zahvaljujem dr. Završniku, ki me je usodnega dne sprejel, kirurški ekipi dr. Milošu Kosanoviču, dr. Jovanu Djordjeviču, dr. Matjažu Lovšinu ter Ireni Pustotnik. Nadalje se zahvaljujem anesteziološki ekipi dr. Janezu Vilču in sestri Slavici Žuntar, anestezijskemu oddelku-šok dr. Percu, predstojniku oddelka za poškodbe dr. Pilihu in dr. Lavriču ter vsem, ki so kakorkoli pripomogli k moji uspešni operaciji.

Iskreno se zahvaljujem tudi moji delovni organizaciji SIP Šempeter za izkazano pomoč in hitro ukrepanje in nenazadnje uslužbencem prometne milice Žalec in Celje.

Peter Škrabar, Podlog-Šempeter

DELOVNA ORGANIZACIJA

»UTEŽ«

SERVIS ZA POPRAVILO TEHTNIC CELJE

razpisuje
prosta dela in naloge

VODENJE FINANČNO RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA

(ni reelekcija)

Kandidati morajo poleg splošnih in zakonskih pogojev izpolnjevati še naslednje

- da imajo visoko ali višjo izobrazbo ekonomske ali komercialne smeri
- najmanj pet let ustreznih delovnih izkušenj
- da poznajo gospodarsko, finančno in bančno zakonodajo
- potrebna je družbenopolitična razgledanost in smisel za uveljavljanje načel socialističnega samoupravljanja

Kandidat bo imenovan za 4 leta.

Ponudbe pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: DO »UTEŽ« - CELJE, za razpisno komisijo, CELJE, Teharska 34 p. p. 24.

Kandidate, ki se bodo prijavili na razpis, bomo o izidu obvestili najkasneje v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

GIP »Ingrad« Celje Služba za izobraževanje RAZPISUJE

naslednje število štipendij:

študij ob delu

ekonomski tehnik	2	-
strojni tehnik	1	-
gradbeni tehnik	6	-
upravno-administrativni tehnik	1 (za R. Slatino)	-
gradbeni delovodja	-	3
dipl. arhitekt	1	-
dipl. gradb. inž.	2	-
inž. organizacije dela	1	-
ekonomist	1	-
dipl. ekonomist	1	-
gradb. inž.	2	-
pedagoška akademija	1	-

Vlogi je potrebno priložiti:

- zadnje šolsko spričevalo oz. potrdilo o opravljenih izpitih
- potrdilo o vpisu (frekventacijsko potrdilo)
- življenjepis
- obrazec 8,40 - izpolnjen
- dohodek staršev za leto 1982 ali odrezek pokojnine od decembra 1982
- potrdilo o premoženjskem stanju

Kandidati naj pošljejo vloge v 8-dneh od objave na GIP »Ingrad« Celje, Lava 7, Služba za izobraževanje.

NOVI TEDNIK

NOVI TEDNIK
63000 CELJE
Trg V. kongresa 3a

NAROČILNICA

Podpisani _____

kraj _____ ulica _____ št. _____

pošta _____ naročam časopis »NOVI TEDNIK«

Začnite mi ga pošiljati dne _____

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

V _____ dne _____

podpis naročnika

PRODAM

TOVARNIŠKO IZDELAN kompresor 80 l, mizarako skobelno velno, avtoradio stereo, prodam. Tel: 710-782.

STANOVANJSKO HIŠO, grajeno v letih 1970, v hiši vodovod, elektrika, centralna kurjava, vrt 540 m², asfaltna cesta ob hiši, najugodnejše avtobusne zveze smer Celje, prodam. Peček ANA, Črnlca n.h. Šentjur, 63230 Šentjur pri Celju.

OBNOVljen STROJ VW 1600, Kombi Zastava 1300 in spačka kasonerja, prodam. V račun vzamem manjši R 4 za rezervne dele ali sam menjalnik. Ponudbe na NT pod šifro: UPRABN.

VEČJO ENOOSNO avtomobilsko prikolico, prodam. Svetina, Podvin 2, Polzela.

ELEKTRIČNI RADOATOR 2,2 W prodam. Špes Mojca, Ljubecna 71, Škofja vas.

MOTORNO KOLO elektronik 90 prodam ali zamenjam za osebn avto. Veber Danil, Straža 27, Dramlje.

TERMOAKUMULACIJSKO peč 2 KW, Kuperbusch peč in 80 l boiler, prodam. Komel Anton, Celje, Moše Pijade 5/II.

ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK in šivni stroj - star SINGER, prodam. Petek, Kumerdejeva 15 pri Cinkarni.

DVE MOTORNI ŽAGI - malo in veliko nujno prodam. Lakner Marjan, Šmarje pri Jelšah, Cerovec 27.

GARAŽO brako v Gaberju prodam. Lah, Mariborska 76 a, popoldan.

EMO CENTRAL 15 prodam. Kristan Franc, Nova vas 33, Šentjur.

4 GUME za Renault 4 in pohištvo za dnevno sobo prodam. Verdel Adolf, Cesta žalskega tabora 9, Žalec, tel: 710-782.

NOVO HIŠO 6 km iz Celja, prodam. Šifra: KOMFORTNO UREJENA.

Z 750, letnik 76 prodam. Vrhovšek Branko, Kompolje 60, Štore.

Pionirski dom

»Cvetke Jerinove«
Celje, Ul. 29. novembra št. 14

zaposli

delavko

v šolski kuhinji (pomivalno-čistilno) za nedoločen čas s 1. 1. 1984.

Delovni čas je od 10 do 18.30 ure. Prošnje prinesite osebno.

KOZO, brajo, staro 9 mesecev prodam za 1 SM in kmečko prešo siemensko, dobro ohranjeno, primerno tudi za lokal za 7 SM. Šifra: HRASTOVA.

TRISOBNNO STANOVANJE v centru mesta Celja prodam. Vseiljivo takoj. Tel: 710-431.

VRSTNO HIŠO v bližnji okolici Celja prodam. Ponudbe pod: UGO-DNO.

PO KONKURENČNI ceni prodajamo dnevno sveža domača kokošja jajca. Valilnica Vinter, Lopata 55 Celje.

BREJO KRAVO v osmem mesecu prodam. Oset Ciril, Ipavčeva 46, Šentjur.

ZASTAVO 101, letnik 1982, prodam ali zamenjam za Golfa z doplačilom. Anderlič Anton, Primož 5, Šentjur.

PLETILNI STROJ REGINA prodam. Siter Breda, Dobojska 9, Celje.

FIAT 126 P, letnik 76, reg. do avgusta 1984, prodam. Šolinc, Zlateče 1, Blagovna, Šentjur pri Celju.

KUNCE, belgijski orjak, prodam. Terzan Marjan, Kompolje 46 (pod bregom) Tel: 22-651 do 15. ure.

DELNO ADAPTIRANO hišo z 12 arl zemlje v Oolgi gori pri Ponikvi, prodam za 110 M. Tel: 27-982 od 17. do 19. ure.

KANARČKE-harški vrviceci, prodam. Jerič Edo, Celje, Vrnčeva 1/III-12 tel: 26-193.

TRAKTOR Tomo Vinkovič 30 KS/700 ur, prodam. Kračin Vinko, Podgorje 27, Frankolovo.

DOBRO OHRANJENO OTROŠKO POSTELJICO 120 x 60, ugodno prodam. Tel: 34-084 popoldan.

135 l hladilnik ugodno prodam. Tel: 33-444.

PLEMENSKO SIMENTALKO, telico, 370 kg, prodam. Vrhovšek Jakob, Olešče 63, (Erjavček).

126 P, letnik 79, prodam. Terjav Damjana, Kamenče 21/a, Braslovce (popoldan).

Z 101, letnik 82, prevoženih 1000 km, prodam. Poklečki Janiko, Vrbje 88 a, Žalec.

NOVEJŠO STANOVANJSKO hišo v Celju prodam. V račun vzamem eno in pol sobno stanovanje s centralno. Ponudbe pod šifro: HIŠA.

WALKMAN TOSHIBA KTS 1 z radlom, prodam. Inf. tel: 24-211.

ELEKTRIČNO KITARO EKO, mikrofoni, stojalo, prodam. Kač Branko, Ločica 41, Polzela. Tel: 701-441 popoldan.

OTROŠKO POSTELJICO z jogi vložkom in novo žensko ročno uro znamke Quartz prodam. Inf. na tel: 27-811 int. 112.

KRZNENI JAKNI, lisica, pušcavski pes št. 38, prodam. Ogled Vojkova 15, Kecić - 23. 12 popoldan.

AMI 8, prodam. Štante Anton, Arcilin 17, Škofja vas.

125 PZ, letnik 1974, prodam. Tel: 821-269.

SENO in otavo, prodam. Videc Branko, Migojnica 112, Griže.

MALO RABLJENO OTROŠKO POSTELJO prodam. Plili Konrad, Levec 66.

PRAŠIČA za zakol cca 120 kg, prodam. Vizovišek Janko, Gotovlje 118.

HIDRAVLičNI VILIČAR-prevoznik, tip HRV 4, prodam. Dvigalna teža 730 kg. Cena po dogovoru. Ogled vsak dan od 15. do 20. ure pri Lončar, Lopata 28, Celje.

HARMONIKO FRAJTONERICO, 4 vrstno, CFB, Melodija in osebni avto Lada 1200 L, letnik 76 reg., lepo ohranjen, prodam. Ogled pri Škrubelj, Ulica Frankolovskih žrtv 7, Celje. Ogled do 9. ure zjutraj.

STANOVANJE v okolici Celja prodam. Šifra: DOGOVOR.

MERCEDES TATA 7 t, kasonar, reg. letnik 74, poceni prodam. Ogled: Griže 29 pri Žalcu.

TRAKTOR TV 30 KM prodam. Cviki Slavko, Bodrež 11, 63231 Šentvid pri Grobelnem.

AVTO ZASTAVA 128, letnik 83 prodam po ugodni ceni. Inf. po tel: 23-649 od 16. do 19. ure.

DIATONIČNO HARMNIKO prodam. Milan Gajšek, Stopče 30 b, Grobelno.

HLADILNIK z elementom ugodno prodam. Naslov: Kvedrova 38, Šentjur.

Poiščite v... ELEKTRU

kovinotehna tozd tehnična trgovina

PRALNI STROJ GORENJE, 14 programski, prodam. Cena 10.000. Ogled med 13. in 15. uro. Naslov: Rebov, Trubarjeva 7, Celje.

DVOSTANOVANJSKO novo hišo v Žalcu, prodam. Tel: (063) 27-893.

GRAMOFON TEHNICS-PANASONIC SL H 401, kaseta Tehnica M 205 in Toshiba PCX 15, prodam. Vse deklarirano. Inf. popoldan tel: 35-730.

ŠKODO Š 110 R coupe, letnik 74, prodam. Inf. Vengust, tel: 24-063.

REVOLVER STRUŽNICO Ø 300 x 400 prodam za 250.000 din. Ogled popoldan. Zimšek Ivan, Štore 180 Kresnike.

LEPO PLEMENSKO ŽREBICO, staro 6 mesecev, prodam. Kolar Ivan, Spodnja Ponikvica 12, Grobelno. Tel: 821-189, klicati zvečer.

HIŠO v III. fazi na sončni legi Celja, prodam. Tel: (063) 31-961 popoldan, od 15. ure dalje.

BREJO KRAVO prodam zaradi pomankanja krme. Krč Peter, Botričnica, Šentjur.

ŠKODO 110 L, dobro ohranjeno, garažirano, obnovljeno, reg. do maja 1984, prodam. Otokar Franc, Ločica 84 Polzela.

MALO KARAMBOLIRAN R 4, letnik 77, prodam. Trnovlje 105 a.

OSEBNI AVTO Z 750, letnik 78, prodam. Hrovat Ivan, Galicija 7, Žalec.

YAMAHO MOTO CROSS 125 cm³, letnik 81, potrebna delnega popravila in sklojko za 101, letnik 80, spredaj karambolirano, prodam. Kostajšek, Bovše 6 a.

FIAT 126 P ugodno prodam. Telefon: (063) 25-566 popoldne.

RABLJENI BARVNI TV Gorenje in belo otroško posteljo z jogi vložkom vel: 135 x 65 cm ugodno prodam. Terče Slavko, Celje, Ulica frankolovskih žrtv 11 a, Hudinja, tel: 22-690.

KUPIM

GOLF DIESEL, letnik 79, kupim. Tel: (063) 36-126.

PIANINO ali manjši klavir kupim. Šifra: GOTOVINA, tel: 710-734, popoldan.

OBLAČILA za dojenčka kupim. Ponudbe pod JANUAR.

MOTOR za renault 4, kupim. Kuzački Tino, Ložnica 36, Celje.

DOBRO OHRANJEN KAVČ, ter kombiniran štedilnik-plin elektrika, kupim. Zagorc Angela, Kamna Gorca 20, Podplati.

KOSILNICO BCS, dobro ohranjeno, kupim. Pailir Stanko, Grobelno 147.

ZAPOSLEITEV

SLUŽBO dobi dekle za delo v gostilni. Hrana in stanovanje v hiši. Gostilna Cimperman, Polzela.

ZAPOSLEIM natakarka ali natakarko, sedemurni delavnik, ostalo po dogovoru. Gostilna Novak, Gotovlje, tel: 710-094.

STANOVANJA

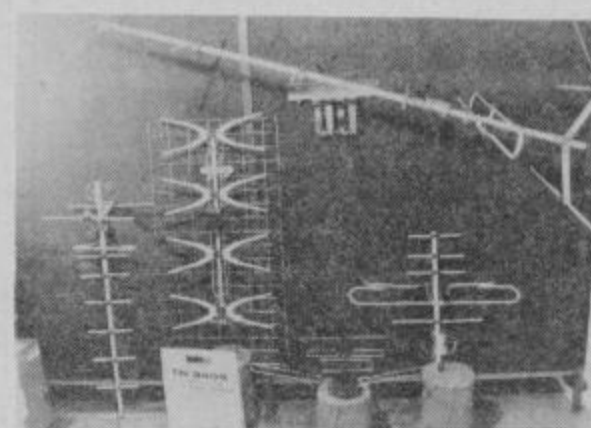
DEKLETU ODDAM ogrevano sobo s kopalnico. Tel: 31-814.

OPREMLJENO sobo oddam dekletu. Teharska 84, Celje.

SOBO S POSEBNIM vodom oddam. Ponudbe pod: JANUAR.

DVOPOSTELJNO sobo oddam s 1. januarjem dvema zaposlenima dekletoma. Partizanska 38.

V trgovini Elektro imajo na zalogi veliko izbiro anten in antenskih priključkov po ugodni ceni.

SAMSKA INTELEKTUALKA išče ogrevano sobo s posebnim vodom v Celju oziroma bližnji okolici. Šifra: ZIMA 83.

MLAD PAR išče garsoniero ali manjšo stanovanje na relaciji CELJE - MOZIRJE Šifra: POMOČ.

RAZNO

SPREJELA bi otroka, katerih starši so na delu v tujini v svojo oskrbo v hiši. Šifra: OSKRBA.

MATEMATIKO za srednje šole inštruiram. Šifra: MATEMATIKA.

UPOKOJENKA želi mlajšo upokojenko zdravo, za skupno gospodinjstvo. Na razpolago je delno opremljena soba. Stropnik Bruno, Migojnica 81, pošta Griže, tel: 707-221.

ČISTIM talne obloge (tapison, lišon ter preproge) in oblažnjeno pohištvo (kavč, fotelji in sedežne garniture). Vengust, Ljubecna 76, tel: 24-063.

MED ZDRAVSTVENIM domom in tržnico je upokojenec izgubil možka očala, prosi poštenega najditelja, da jih vrne na Postajo milice v Celju proti nagradi.

TELEKS

CENA MALIH OGLASOV

- do 10 besed 200 din
- vsaka nadaljnja beseda 15 din

Hkrati obveščamo bralce Novega tednika, da bo mali oglas objavljen v tekoči številki v primeru, da ga naročite najkasneje do ponedeljka do 9. ure zjutraj. Naslovov oglaševalcev, ki so objavljali pod šifro, v uredništvu nimamo. Vsi zainteresirani morajo oddati pisemne ponudbe, skladno z vsebino oglasa in navedbo šifre v oglasni oddelki. Naročniki Novega tednika imajo pravico do enega brezplačnega oglasa na leto.

ZAHVALA

Ob tragični in nenadomestljivi izgubi ljubega moža, sina in brata

ANTONATONČIJA
KUŠERJA

roj. 1955

iz Višnje vasi-Vojnik se najiskreneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec za darovano cvetje in vence ter za izkazano pomoč ob najtežjih trenutkih. Iskrena hvala Gasilskemu društvu Vojnik za organizacijo pogreba, ter vsem ostalim gasilskim društvom. Iskrena hvala tudi PTT Celje, UNZ Celje, Hmezd TOZD Transport Vrbje, Obrtno združenje Celje, Emo Celje, OGP Remont, Zdravstvenemu osebju ZD Vojnik, pevcem za zapete žalostinke, govornikom za poslovljne besede, ter duhovščini za opravljen obred.

Zalujoči

žena Barbara, mama, ata, sestra Vida, brat Milan ter ostalo sorodstvo

Vojnik, Višnja vas, Zadobrova 13, 12. 1983

ZAHVALA

V neizmerni bolečini nas je za vedno zapustil naš dragi sin, brat, nečak in striček

CIRIL JAKOP

iz Verpet pri Frankolovem

Najiskreneje se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, Cirilovim sodelavcem in prijateljem za pomoč in sočustvanje v teh težkih trenutkih. Lepa hvala vsem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje, darovali toliko cvetja ter ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo še sodelavcem iz TOZD Orodjarna, Mladinskemu aktivu in celotnemu kolektivu EMO - Celje, godbi ter Aktivu ZSMS Frankolovo za poslovljne besede, kolektivom KLIMA, LIBELA, LIK SAVINJA in Tovarne volnenih odevi Škofja vas, dalje duhovnikom za tolažilne besede in lep obred ter pevskeemu zboru Anton Bezenšek Frankolovo za pesmi v slovo.

Globoko žalujoči:

ate, mama, bratje, sestre z družinami in drugo sorodstvo.

lesnina LEVEC
TRGOVINA GRADBENEGA MATERIALA

Kupite gradbeni material v zimskih mesecih, prijazni uslužbenci vam bodo radi svetovali in pomagali pri izbiri v bogato založeni prodajalni. Informacije na telefon (063) 27-230 ali 27-201. Za nakup se priporoča LESNINA - TRGOVINA GRADBENEGA MATERIALA LEVEC.

DECEMBER 1983

TV SPORED

NEDELJA, 25. 12.

10.00 POROČILA; 8.55 ŽIV ŽAV, otroška matineja; 9.40 MODRO POLETJE, povitek španske mladinske nanizanke; 10.10 FANTJE S HILL STREETA, španska nanizanka; 11.00 625, oddaja za stik z gledalci; 11.25 DOMAČI ANSAMBLI, Ansambel Lojzeta Slaka; 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA; 13.05 POROČILA (do 13.10); 14.50 PRISLUHNIMO TIŠINI, oddaja TV Koper za slušno opremo; 15.20 SAMOMORILČEVA ŽENA (delovni nasi.), ameriški film; 16.55 POROČILA; 17.00 NAŠ KRAJ, Sorica; 17.15 ŠPORTNA POROČILA; 17.30 POROČILA; 17.45 ŽIV ŽAV, otroška matineja; 18.00 PREJA V ČRNI NA KOROŠKEM; 19.15 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.23 TV IN RADIO NOČOJ; 19.25 ZRNO DO ZRNA; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 T. Partiji: OBLAKI SO RDEČI, nadaljevanje in konec; 21.05 ŠPORTNI PREGLED; 21.35 NAŠI OLIMPIJCI, ameriški smučarji – 1. del; 22.20 POROČILA

dajniki II. TV mreže:

15.00 GLASBENO POPOLDNE; 15.24 PROPAGANDNA ODDAJA; 15.25 OLIMPSKA KRONIKA; 16.10 BOKS – BUDUČNOST: PRIŠTINA, posnetek; 17.10 BALKANSKO PRVENSTVO V KOŠARKI (2) – JUGOSLAVIJA – BOLGARIJA, prenos v odmoru PROPAGANDNA ODDAJA; 18.40 DOKUMENTARNA ODDAJA: NA ŠTIRIH KOLESIH, oddaja o prometu in turizmu; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 ČAS JAZZA; 20.45 ZAGREBSKA PANORAMA; DANES, JUTRI; 21.05 TOM. DICK IN HAR-ET, angleška nadaljevanka (do 21.55)

NEDELJEK, 26. 12.

10.00 POROČILA; 17.25 MI SMO SMEŠNA DRUŽINA, otroška serija TV Novi Sad; 17.55 MOGOČNI MIKRO: Naša prihodnost; 18.25 PODRAVSKI OBZORNIK; 18.45 PODIUM; 19.15 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOČOJ; 19.25 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK I; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 Ž. Senčič: GABRIEL, drama TV Zagreb; 20.50 SPOZNAVNO NEZNANO – oddaja o znanosti; 21.50 TV DNEVNIK II

dajniki II. TV mreže:

15.00 TV DNEVNIK; 17.45 PEPELKA, otroška oddaja – 2. del; 18.00 OTROŠKA ODDAJA; 18.15 LJUDJE GOVORILJO: Vojni portret Čedomira Popovića; 18.45 BATEK FILM (samo za LJ 2); 19.00 ŠPORTNA ODDAJA; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 ZNANOST; 20.45 ZAGREBSKA PANORAMA; 21.05 PREVZETOST IN STRANOST, angleška nadaljevanka; 21.55 HIT MESECA (do 22.40)

REK, 27. 12.

10.00 ŠOLSKA TV: Popotnik pripoveduje – oddaja iz niza VESOLJE; 10.00 POROČILA; 17.45 ZBIS-L. Suhodolčan: PIKO DINOZAVER; 17.55 NAŠI ORI IZ ARHIVA TV LJUBLJANA: Škofja Loka z okolico; 18.25 OBALNO-AŠKI OBZORNIK; 18.40 KRATEK FILM: MORSKI LEV; 18.50 KNJIGA; 19.05 JANKA; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOČOJ; 19.25 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK I; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 V. Iberg: RASKENOV, švedska nadaljevanka; 21.00 PROPAGANDNA ODDAJA; 21.35 AKTUALNA ODDAJA; 22.05 TV DNEVNIK II

dajniki II. TV mreže:

15.00 TV DNEVNIK; 17.45 PUSTOLOVŠČINA, otroška oddaja; 18.15 ODPRTA LJUBA; 18.45 GLASBA ZA MLADE; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 VEČER ZA MURJICO, zabavno glasbena oddaja; 20.45 ŽREBANJE LOTA; 20.50 KOČA ČIN, dokumentarna oddaja; 21.35 ZAGREBSKA PANORAMA (do 21.50); 21.55 OMBRA: DAN PIONIRJEV, otroška oddaja vseh TV studiov (90 min.)

EDA, 28. 12.

10.00 POROČILA; 17.10 CIBIBAN, DOBER DAN: Zrcalce; 17.25 PEDENJEP; 17.55 GLASBA ZA KITARO; 18.25 NOTRANJSKI OBZORNIK; 18.40 ZDAJ KO SE OBRAČA: ZBIS – Zlati jablani ZLATA LAJDA – Popotnika; 19.20CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOČOJ; 19.25 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK I; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 35 mm – FILMSKA LAVNICA ob ameriškem filmu AMERIŠKI GRAFITI; 22.39 PROPAGANDNA ODDAJA; 22.40 TV DNEVNIK II

dajniki II. TV mreže:

15.00 Zagreb: PJ V KOŠARKI – CIBONA; PARTIZAN, prenos (slov. kom.); 17.15 V. Iberg: PROPAGANDNA ODDAJA; 18.15 PRED IZBIRO POKLIKA; 18.45 LENI KABARET; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 IGRANI FILM

TRTEK, 29. 12.

10.00 ŠOLSKA TV: Popotnik pripoveduje – oddaja iz niza VESOLJE; 17.55 POROČILA; 18.00 ČLOVEK IN ZEMLJA: Bonelijeve orei – 2. del, španska dokumentarna serija; 18.25 KOROŠKI OBZORNIK; 18.40 ZDAJ, KO LETO SE OBRAČA: ZBIS – Zlati jablani ZLATA LAJDA; 19.20CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOČOJ; 19.25 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK I; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 TEDNIK; 21.00 PROPAGANDNA ODDAJA; 21.05 TARČE MIKEA ANDROSA, ameriška nanizanka; 21.55 TV DNEVNIK II

dajniki II. TV mreže:

15.00 TV DNEVNIK; 17.45 TRINAJSTLETNIKI, otroška serija; 18.15 IZOBRAŽEVALNA ODDAJA; 18.45 ZELELI STE – POGLEJTE, poučno zabavna oddaja; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 VEČER, POSVEČEN MIROSLAVU KRLEŽU; 21.15 ZAGREBSKA PANORAMA; 21.30 Milano: GALA KONCERT V KORIST UNICEF, prenos (do 23.06)

TEK, 30. 12.

10.00 POROČILA; 17.15 DOMAČI ANSAMBLI: Oglatji; 17.45 MODRO POLETJE, španska mladinska nanizanka; 18.25 OBZORNIK LJUBLJANSKEGA OBMOČJA; 18.40 ZDAJ, KO LETO SE OBRAČA: ZBIS – Povodni mož; ZBIS – Škafica z dno; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOČOJ; 19.25 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK I; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 D. Iberg: V. Labila-G. Montaldo: MARCO POLO, italijanska nadaljevanka; 21.15 PROPAGANDNA ODDAJA; 21.20 NE PREZRITE; 21.35 TV KVIZ; 22.40 ZRCALO DNE; 23.00 TV DNEVNIK II

dajniki II. TV mreže:

15.00 TV DNEVNIK; 17.45 ZGODBE IZ NEPRIČAVE, otroška oddaja; 18.15 SVET ČUNALNIKOV; 18.45 NARODNA GLASBA; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 IN. GRE GLASBA; 20.45 ZAGREBSKA PANORAMA; 21.00 MIMOGRIDE PODANO, dokumentarna oddaja; 21.50 NOČNI KINO: BREZ LET, sovjetski film (23.25)

BOTA, 31. 12.

10.00 POROČILA; 8.05 ZBIS; 8.15 CIBIBAN, DOBER DAN: Zrcalce; 8.30 PEDENJEP; 9.00 MI SMO SMEŠNA DRUŽINA, otroška nanizanka TV Novi Sad; 9.30 I. Iberg: PESEM GIBA – Ballets Russas; 9.55 ČLOVEK IN ZEMLJA: Živi izstrelek, dokumentarna serija; 10.00 PRED IZBIRO POKLIKA: Poklici v steklarstvu; 10.40 SLOVENSKI MUZEJI IN GALERIJE: Muzej in galerija Kamnik; 11.15 POROČILA (do 11.20); 12.30 OTROŠKI SILVESTRSKI SPORED VSEH TV STUDIOV; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOČOJ; 19.25 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 OD TRI-VA DO GEVGLIJE, glasbena oddaja vseh TV studiov; 21.00 MOPED OW, kabaret; 21.30 OČARANJE, glasbena oddaja; 22.35 HO-RUK V NOVO LTO; 00.05 Z AVSENIKI V NOVO LTO; 00.35 TOMMY'S ICE SHOW EXTRA – prenos; 0.135 POZEJDONOVE PUSTOLOVŠČINE, ameriški film (do 03.30)

dajniki II. TV mreže:

15.00 OTROŠKA PREDSTAVA; 18.00 TV DRAMA, ponovitev; 19.00 NARODNA GLASBA; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 BOLNIŠNICA NA KONCU MESTA, češko-ameriški musical; 20.40 NOVOLETNA KOLEDNICA; 21.10 SEDEM MLADIH, glasbena oddaja; 21.30 KITAJSKA ČETRTEK, ameriški film; 23.35 NOVOLETNA ŠMINKA; 00.45 VKLJUČITEV V SPORED JRT

RADIO CELJE

ČETRTEK, 22. 12.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.00 Obvestila, 15.30 Kronika, 15.45 Zabavni globus, 16.00 Dogodki in odmevi, 16.30 Čestitke in pozdravi, 17.00 V živo: Ob dnevu JLA, 18.00 Zaključek sporeda.

PETEK, 23. 12.: 8.00 Poročila, 8.05 Petkov mozaik (vmes ob 9.00 Poročila), 9.30 Žveplometer, 10.00 Zaključek sporeda, 15.00 Obvestila, 15.30 Poročila, 15.35 Namig za konec tedna, 15.45 Zabavni globus, 16.00 Dogodki in odmevi, 16.30 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Glasbo vam izbira, 17.45 Turi-istična oddaja, 18.00 Zaključek sporeda.

SOBOTA, 24. 12.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami, 9.00 Poročila, 9.05 Za gospodinje, 9.15 Koledar prireditvev, 9.35 Film-ski sprehodi, 10.00 Zaključek sporeda, 15.00 Obvestila, 15.15 Lestvica zabavnih melodij, 15.30 Poročila, 15.35 Športna sobota, 15.45 Zabavni globus, 16.00 Dogodki in odmevi, 16.30 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Čestitke in pozdravi, 17.45 Kulturni feljton, 18.00 Zaključek sporeda.

NEDELJA, 25. 12.: 10.00 Poročila, 10.10 Obvestila, 10.30 Predstavljamo vam, 10.45 Onkraj srebrne črte, 11.00 Žveplometer (ponovitev) 11.30 Kmetijska oddaja, 12.00 Poročila, 12.05 Zabavni globus, 12.15 Literarna oddaja, 12.30 Iz domačih logov, 13.00 Čestitke in pozdravi, 14.00 Zaključek sporeda.

PONEDELJEK, 26. 12.: 8.00 Poročila, 8.05 Športno dopoldne (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.00 Obvestila, 15.15 Nove Plošče, 15.30 Poročila, 15.35 Reportaža, 15.45 Zabavni globus, 16.00 Dogodki in odmevi, 16.30 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Čestitke in pozdravi, 17.30 Športni pregled, 17.45 Lestvica narodnozabavnih melodij, 19.00 Zaključek sporeda.

TOREK, 27. 12.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.00 Obvestila, 15.30 Poročila, 15.35 Zabavni globus, 16.00 Dogodki in odmevi, 16.30 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Iz arhiva resne glasbe, 17.45 Iz delovnih organizacij, 18.00 Zaključek sporeda.

SREDA, 28. 12.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 9.30 Koledar prireditvev, 10.00 Zaključek sporeda, 15.00 Obvestila, 15.30 Poročila, 15.35 Iz krajevnih skupnosti, 15.45 Zabavni globus, 16.00 Dogodki in odmevi, 16.30 Čestitke in pozdravi, 17.00 kronika, 17.15 Glasbene vzporednice, 17.30 Aktualno, 17.45 Iz zakladnice zborovske glasbe, 18.00 Zaključek sporeda.

ROJSTVA

Celje

Rojenih je bilo 24 dečkov in 22 deklic.

POROKE

Poročil se je en par in sicer: SELČAN Viljem iz Celja in CEHNER Marjeta iz Žalca.

SMRTI

Umrli so: FRISKOVEC Pavlina, 69, Vitanje, KAC Franciška, 70, Bukovžlak, KMECL Martin, 77, Celje, SKOČIR Antonija, 88, Te-harje, KRAJSEK Franc, 76, Prozniska vas, REBEVSEK Ivan, 60, Razdelj, GRACNER Matija, 84, Kompole, BOŽNIK Neža, 79, Lemberg, ŽNIDER Albin, 51, Celje, KOPRIVSEK Ali, 7, Celje, KUŠER Anton, 28, Višnja vas, JAKOB Ciril, 21, Verpete, NARDIN Marija, 77, Voj-

nik, VODOVNIK Antonija, 90, Celje, MLAKAR Marija, 63, Beli potok pri Frankolovem, SKOBERNE Franciška, 58, Celje, REHAR Neža, 80, Lokrovec, JAGER Karolina, 62, Kompole, DRAC Rudolf, 76, Celje, KROFLIČ Marjan, 29, Celje, VARLEC Janez, 74, Celje, VRBNJAK Alojzij, 69, Celje, BEGOVIČ Ratko, 58, Celje, VERTACNIK TOVORNIK Terezija, 50, Celje, DOBOVIŠEK Oskar, 80, Celje, KRAMARŠAK Elizabeta, 82, Celje, LEDNIK Marija, 88, Celje, Kladnik Marija, 73, Celje, REBERSAK Terezija, 84, Gorica pri Celju, OVČAR Rozalija, 60, Breze nad Laškim, DERČA Marjeta, 28, Dobrteša vas, RESNIK Manica, 6 mesecev, Marijina vas, KLAUSKI Matilda, 81, Trata pri Grobelnem, MATELIČ Damijan, 56, Zalec, TAJNIK Cecilija, 67, Topolšica, VODOVNIK Stefan, 66, Gotovlje, AUSEC Zora, 81, Rijeka, HLEB Vincenc, 73, Zalog pri Šempetru.

SPOŠTOVANI ROJAKI!

Zavedajoč se problemov s katerimi se srečujete v času vaših začasnih in stalnih prihodov v domovino, smo tudi letos pripravili

INFORMATIVNI POSVET

za naše delavce na začasnem delu v tujini, kjer vam bodo strokovnjaki z vseh bistvenih področij postregli z aktualnimi informacijami v zvezi z vašim statusom in odgovorili na vaša vprašanja.

Posvet bo

v sredo, 28. decembra 1983 ob 11.00 uri

v spodnji stranski dvorani Narodnega doma – Skupščine občine, Trg svobode 9, Celje.

Vabimo vas, da se posveta polnoštevilno udeležite.

Lestvici zabavnih in domačih melodij

Zabavne melodije:

1. KARMA CHAMELEON – CULTURE CLUB
2. SUNSHINE REGGAE – LAID BACK
3. ČOKOLADA – IDOLI
4. I LIKE CHOPIN – GAZEBO
5. DOLCE VITA – RYAN PARIS

Domače melodije:

1. TE DOMAČE VIŽE – FANTJE Z VSEH VETROV
2. V VINSKI KLETI – OGLARJI
3. DOM POD BLEGOŠEM – SLOVENIJA
4. PREVEČ JE PREVEČ – ALPSKI KVINTET
5. DOLENJSKI GADJE – SLAVČEK

Prodajalna MELODIJA v Cankarjevi ulici v Celju vam nudi bogat program plošč in kaset. Prodajalna MELODIJA – TDO »TEKO« CELJE – SOZD MERX

KUPON

lestvica zabavnih melodij _____

izvajalec _____

lestvica domačih melodij _____

izvajalec _____

ime in priimek _____

naslov _____

Nagrajenca: Dragica Pobirk, Pct na Dobrotin, Vojnik
Marta Jesenek, Vrh 22, Šmarje pri Jelšah

Pišite na naslov: Novi tednik – Radio Celje,
Trg V. Kongresa 3a, Celje
Vsakič – nagrada velika plošča, ki jo izžrebanci dvignejo v prodajalni MELODIJA.

Združene osnovne šole Celje

TOZD GLASBENA ŠOLA CELJE.

razpisuje
po sklepu zbora delavcev

JAVNO DRAŽBO ZA PRODAJO RABLJENIH OSNOVNIH SREDSTEV

– 2 klavirjev
– opreme

Javna dražba bo v Glasbeni šoli Celje Slomškov trg 10, dne 6. 1. 1984 ob 14.30 uri.

Ogled istega dne ob 14. uri.

Na javni dražbi imajo pravico sodelovati družbeno-pravne in fizične osebe.

Prometni davek ni vračunan v izključno ceno in ga plača kupec.

Zastopnik družbeno-pravne osebe se izkaže s pooblastilom.

Kupnino je treba plačati ob prevzemu oziroma predložiti instrumente zavarovanja plačil.

NOVI TEDNIK

Ob 35-letnici izhajanja je Predsedstvo SFRJ odlikovalo Novi tednik z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo.

Glasilo občin celjskega območja Novi tednik so ustanovile občinske konference SZDL Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Sentjur, Šmarje pri Jelšah in Zalec na osnovi družbenega dogovora o prevzemu ustanoviteljskih pravic in zagotavljanju materialnih pogojev za izhajanje Novega tednika in oddajanje Radia Celje.

Uredništvo: Celje, Trg V. kongresa 3 a, tel. 23-105, 22-369.

Glavni urednik in direktor TOZD Boris Rosina. Odgovorni urednik Novega tednika Branko Stamejčič. Odgovorni urednik Radia Celje Miran Korošec. Redakcija: Marjela Agrež (Šmarje, mladina), Vili Einspieler (Sentjur), Violeta Vatovec Einspieler (Laško, izobraževanje), Mateja Podjed (Slov. Konjice, kultura), Milena Brečko Poklič (Celje, notranja politika, zdravstvo), Rado Pantelič (Mozirje, turizem), Zdenka Stopar (Celje, socialna politika), Srečko Šrot (reportaža, kronika-kriminal), Mitja Urnik (gospodarstvo, kmetijstvo in namestnik odgovornega urednika NT), Janez Vedenik (Zalec, zamejstvo), Tone Vrabl (Titovo Velenje, šport) Franček Pungercič (glasba in glasbeni urednik RC). Urednik fotografije Edi Masnec. Tehnični urednik Franjo Bogadi.

Izhaja vsak četrtek. Tisk: CGP Delo, Ljubljana.

Cena posameznega izvoda je 12 dinarjev. Celoletna naročnina 540 dinarjev, polletna naročnina 270 dinarjev. Za tujino je cena dvojna. Stev. žiro računa 50700-603-31198 – CGP Delo Ljubljana, TOZD Novi tednik Celje.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Sto jagod na niti življenja

Jožeta Ušaj iz Celje je svoj stoti rojstni dan pričakala v izredni skromnosti

Stoletnici »teti Pepci«, kakor jo imenujejo vsi domači in sosedi, življenje ni prizanašalo. Ta visoki jubilej je dočkala, ko je »podplat koža čez in čez postala, ne straši več je trnjevka bodeča.«

Pred letom dni sva si rekli nasvidenje, čeprav mi je zardila, da bi rada že umrla in dala prostor mlajšim. Pa še vedno šari po hiši in kuha za nečaka in zase. V mesto res ne hodi več, ker jo bole noge, vse po hiši pa še postori in ne mislite, da živi v umazanem.

Našla sem jo pri štedilniku, ko je kuhala polento, njeno, primorsko hrano, ki jo ima še zdaj najrajši, čeprav je v svojem življenju pripravila toliko kuharskih specialitet, da jim niti imen več ne ve. Ne mislite, da izgublja spomin! Ta je svež, zlasti tisti, ki sega v preteklost, desetletja nazaj. Pravzaprav tri leta manj od sto let nazaj seže njen spomin.

Pred stotimi leti se je rodila v Šempetru pri Gorici. Doma so se preživljali tako, da so gojili zelenjavo in jo vozili na trg. Največkrat je šla z očetom Pepcem in kaj imenitno se ji je zdelo, ko sta domov prinesla nekaj cvenka.

Stirje otroci so po materini smrti dobili novo mamo, dobro kot sladek kruh.

je prišla do Ajdovščine in dalje v Trst, kjer ni imela dati kaj v lonec. Le kosti, ki so bile namenjene psom.

Njenega vandrana še ni bilo konec. Kot zavedno Slovenko so jo Italijani pognali čez mejo, v Jugoslavijo, kjer je po dolgem in počez spoznala Slovenijo in pred enaindesedemdesetimi leti pristala v Celju.

Komaj sta si z možem ustvarila dom, znano gostilno »Pri skalni kleti« v Celju, že je izbruhnil drugi svetovni požar. Zavedna teta Jožeta je bila trn v peti tudi Nemcem. Preselili so jo v Slavonko Požego, odondod pa je bila izgana na Dolenjsko. Tu je služila na kmetih za prgišče drobtin, ki so padle iz kmetove mize.

Vrnila sta se v Celje. Našla sta izropan dom in prvi je omagal mož, ki je Ušajevi teta umrl leta 1947. Ostala je sama, vse v enem, gospodar in gospodinja. Kmalu potem je izpregla še sama.

Kanarčka, ki ji je pred letom dni še prepeval, ni več. »Umrli je, kot bi rada tudi sama, saj nisem nikomur več na svetu potrebna.« Le muca, njena ljubljena muca, se plazi okrog. Najraje se stisne v tetino naročje, ker ve, da bo tam toplo.

Hodila je v slovensko šolo in tudi doma so govorili le v »svojem« jeziku. Ko je ta del zemlje prišel pod italijanske meje, se je naučila še laško, kar zna še danes, obvlada pa tudi furlansko narečje.

Najbrž ji je zelenjava, ki so jo pridelovali doma, tako prišla k srcu, da je želela iz nje nekaj narediti, ustvarjati. K teta v Gorico je šla v uk, ker je imela gostilno in tam se je naučila delati, trdo delati od zore do zore, pa tudi kuhati.

Tu je našla tudi življenjskega tovariša in še pred prvo svetovno vojno sta si zgradila vilo, kjer sta imela na stanovanju znane slovenske umetnike.

Vso to idiliko je pretrgala prva vojna in teta Pepca je pred Italijani, ko so prekoračili Sočo, bežala dvakrat. Prvič ji ni uspelo, drugič pa

Pa še toliko vsega jo čaka! V mislih se mora pomuditi pri tistih ljudeh, ki so ji storiili v življenju veliko dobrega. Ima svojega boga, vero v ljudi, ki so za to na svetu, da delajo dobro. Pa so res še taki? »O, koliko jih je,« meni teta Pepca in stotletje, ki ga ima za sabo, je pustilo toliko spominov nanje, da se jim mora zahvaliti!

Kaj ni to poslanstvo nekaj enkratnega, povsem združljivega s tistim njenim - memento moro.

ZDENKA STOPAR
FT: EDI MASNEC

Stoletnica Cecilija Jurman se najbolj razume z vnukinjo Vero, ki z neskončno potrpežljivostjo skrbi za svojo staro mamo.

Rože je na vrtu plela

Kljub stotim letom je Ceciliji Jurman ljubezen do petja ostala

Stoletnico Cecilijo Jurman smo našli v Ljubecni pri Celju, kjer v skrbnem varstvu svojih najbližjih preživlja leta, ki se jih komaj še zaveda. Živi pri vnukinji Veri in njenem možu Francu ter tasi Alojzu. Hči ji je umrla pred meseci, a se tega nič ne zaveda, spominja pa se podrobnosti iz svojega dolgega življenja.

Na svet je pred stotimi leti prišla v Gradcu, v številni slovenski družini, ki je šla po svetu s trebuhom za kruhom. Stirinajst otrok je bilo pri hiši in če so le mogli, so katerega oddali. Tako je mala Cecilija prišla v Slovenijo se kot otrok, kjer jo je v varstvo vzela njena teta. Pri njej je odrasčala, hodila v tavr in se tudi poročila. Kdaj, ne ve. Rodila je šest otrok, od katerih živi še najstarejši sin, star okoli osemdeset let. Od kar mati pomni, je v Ameriki, in se oglašja s pismi, napisanimi z betežno roko.

Vnučkov matere Cecilije smo našli le približno, preko deset je pravnukov, nič

koliko pa je prapravnukov. »Je zunaj lepo vreme,« nas je vprašala, kaj dalje pa njen miselni svet ne seže. Rada še poje, njena najljubša pesem je »Rože je na vrtu plela«, ki jo je nam tudi zapela.

Z drsajočimi koraki se giblje le še po stanovanju, kjer je vseskozi prisotna budnost vnukinje Vere. Njena stara mama namreč slabo sliši in vidi in potrebna je nege kot mali dojenček. Uživa le tekočo hrano, zelo rada kaj dobrega popije, nikoli pa ne jemlje nobenih zdravil.

»Se bi rada živela, rada jedla in pila,« je naše ugotovitve potrdila mati Cecilija iz Ljubecne pri Celju.

Toliko smo zvedeli od nje in od vnukinje Vere. Za hipček časa je stopila iz sveta, ki je samo še njen.

ROTO: EDI MASNEC
ZDENKA STOPAR

Redukcije

Od ponedeljka naprej bo tudi TOZD Elektro Celje ob redukcijah izklapljal porabnike v dveh skupinah in ne več v treh kot doslej. Takšen režim izklopov so doslej uvedli v večjem delu Slovenije.

Do zaključka redakcije nam pri Elektru še niso mogli natančno povedati, kako bodo razporedili vse porabnike v dve skupini. Znano je le to, da bodo v prvi skupini tisti, ki so bili doslej na vrsti za redukcije ob ponedeljkih in četrčkih (tako imenovana prva tretjina) in polovica tistih, ki so imeli doslej redukcije ob sredah (tretja tretjina). V drugi skupino pa bodo dali tiste, ki so imeli doslej temo ob torkih in petkih (druga tretjina) in pa drugo polovico porabnikov iz tako imenovane tretje tretjine. Kdaj bo imela redukcijo katera od obeh skupin, nam pri Elektru še niso mogli povedati, obljubili pa so, da bo do konca tega tedna vse jasno in da bomo lahko o tem pravočasno poročali na Radiu Celje.

Vse redukcije bodo tudi v bodoče med 20. in 23. uro to, ali bodo potrebne ali ne, pa bo odvisno predvsem od našega varčevanja z električno energijo.

Prsti in »parkelj«

Da je narava res čudodelka in da si zna izmišljati prav nagajive igrice, nam je zopet dokazala. Morda pa je hotela le povedati, kako uspešna je na področju inovatorstva, kjer nam čisto primanjkuje izvirnih idej. Dokazni material je v naše uredništvo prinesel Matija Deželak iz Harij pri Laškem, zanimiv koruzni izrodek pa je zrasel na njegovem vrtu.

MERX

TEKOCELJE

VSE ZA NOVOLETNE PRAZNIKE NA ENEM MESTU!

Veleblagovnica T - Teko Celje ima veliko izbiro artiklov primernih za darila:

- svečana oblačila, okraski za novoletne jelke, pestra izbira prehrabnih proizvodov in pijač.

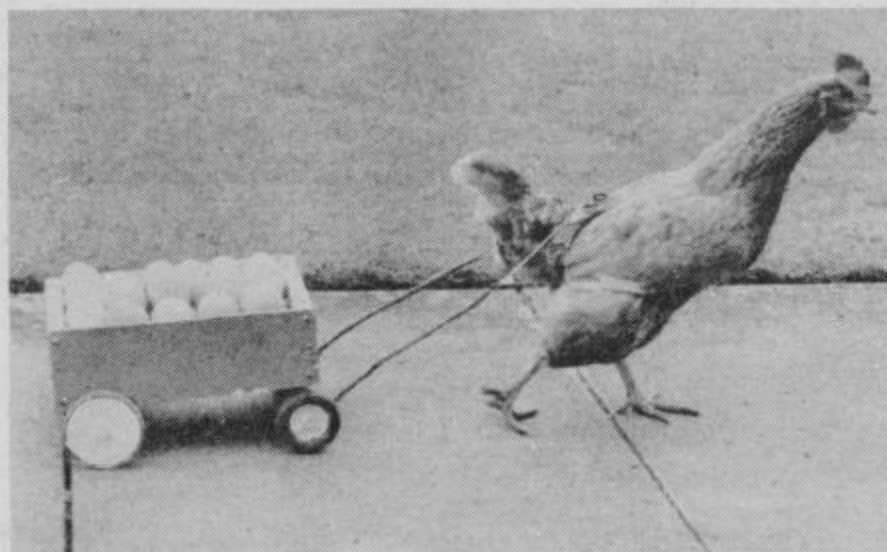
Po novoletna darila v veleblagovnico T - TEKOCELJE.

MERX

TEKOCELJE

AMADEUS POROČA

Ko ko kodak, ko ko kodak
moj petelin je bedak
kaj me briga naraščaj
jajce peljem naprodaj
kaj me briga populacija
važna je stabilizacija...